IMITAREA LUI HRISTOS

Thomas à Kempis

Traducerea în limba engleză: William Benham

Traducerea în limba română: Octavian Cocoş

Thomas à Kempis

(cca. 1380 – 26 iulie 1471)

Thomas a Kempis[1] s-a născut prin anii 1379-1380, în localitatea Kempen, din actualul land german Renania de Nord-Westfalia, în dieceza de Köln și a decedat la 8 august 1471, Agnietenberg, lângă Zwolle, Episcopia de Utrecht [acum în Țările de Jos]. Tatăl său, Ioan Haemerken, era meșteșugar, prelucrător de metale, iar mama sa era Gertrude Haemerken. Thomas avea un frate mai mare, Ioan.

În 1395, a fost trimis la Deventer. A devenit un copist plin de talent. Mai târziu, a fost admis la mănăstirea Augustinienilor Sfânta Agnes de pe Munte de lângă Zwolle, aflată în nordul Țărilor de Jos, unde fratele său Ioan îl precedase. Thomas a fost hirotonit preot în 1413 și a devenit subabate de Windesheim, în 1429.

La mănăstirea Sint-Agnietenberg bij Zwolle / Sfânta Agnes de pe Munte, de lângă Zwolle, Thomas a dus o viață liniștită și modestă, împărțindu-și timpul între exercițiile de devoțiune, scriere și copiere, educația și pregătirea novicilor. A copiat Biblia, în patru exemplare; dintre acestea, un exemplar este păstrat la Darmstadt, în cinci volume. Învățăturile sale erau foarte citite, iar lucrările sale abundă în citate biblice, îndeosebi din Noul Testament.

Thomas a Kempis este autorul unui mare număr de scrieri spirituale, dintre care, cea mai cunoscută este ”*Imitatio Christi*” (”*Urmarea lui Hristos*” / ”*Imitațiunea lui Cristos*”). Această lucrare a avut o răspândire remarcabilă, în limba latină ori în traduceri, în lumea întreagă, mai ales după inventarea tiparului.

”*Imitațiunea lui Cristos*” / ”*Urmarea lui Hristos*” (în latină ”*Imitatio Christi*” / ”*De Imitatione Christi*”) este o operă de pietate și ascetică creștină, atribuită, în general, călugărului german ***Thomas a Kempis***. A fost redactată la sfârșitul secolului al XIV-lea sau la începutul secolului al XV-lea, în limba latină medievală. Lucrarea este reprezentativă unei noi experiențe spirituale denumită *Devotio Moderna*. În lucrare, sub forma simplă a unor sfaturi, autorul propune cititorului **căi de** ***educare a sufletului pentru perfecționarea vieții de creștin, având-L pe Hristos ca model.***

Este cartea cea mai tipărită în lume, după Biblie…În ***anul 1450***, existau două sute cincizeci de manuscrise…O traducere în limba germană, păstrată în manuscris, s-a făcut la Köln, în anul 1434. O traducere tipărită în engleză a fost publicată în 1502, o traducere în italiană în 1488, una în spaniolă în 1536, una în arabă în 1663, una în armeană în 1674, iar una în ebraică în 1837…Prima traducere în limba română o datorăm lui Samuil Micu: «*A Thomii dela Câmp, De Urmarea lui Hristos, patru cărți*», tipărită la Blaj, în anul 1812.[2]

Cartea este împărțită în patru părți:

Cartea întâi: Îndrumări folositoare pentru viața sufletului (în latină ”*Admonitiones ad vitam spiritualem utiles”*) (25 de capitole);

Cartea a doua: Îndrumări pentru conduita vieții lăuntrice (în latină: ”*Admonitiones ad interna trahentes”*) (12 capitole);

Cartea a treia: Despre consolarea lăuntrică (în latină: ”*De interna consolatione”*) (59 de capitole);

Cartea a patra: Despre Taina Sfintei Euharistii (în latină: ”*De sacramento”*) (18 capitole).

[1] https://www.librariasfiosif.ro/autor.php?id_autor=2

[2] https://ro.wikipedia.org/wiki/Imita%C8%9Biunea_lui_Cristos#:~:text=Imita%C8%9Biunea%20lui%20Cristos%20%2F%20Urmarea%20lui%20Hristos%20(%C3%AEn%20latin%C4%83%20Imitatio%20Christi,lea%2C%20%C3%AEn%20limba%20latin%C4%83%20medieval%C4%83.

CUPRINS

CARTEA ÎNTÂI

Îndrumări folositoare pentru viața sufletului (în latină ”*Admonitiones ad vitam spiritualem utiles”*) (25 de capitole)

CAPITOLUL I
Urmând Hristos pas cu pas, să trecem cu dispreţ peste lume și toate deşertăciunile ei

„*Cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric*” (Ioan 8:12), a spus Domnul. Acestea sunt cuvintele lui Hristos şi ele ne învaţă până unde trebuie să-i imităm viaţa şi caracterul atunci când suntem în căutarea iluminării şi a izbăvirii noastre de toată bezna inimii. Aşadar, haideţi să studiem temeinic ce putem face pentru a duce o viaţă asemenea lui Isus Hristos.

2. Învăţătura Lui depăşeşte toate învăţăturile oamenilor sfinţi, căci Duhul Lui a găsit „*mana cea ascunsă*” (Apocalipsa 2:17). Însă mulţi dintre cei care ascultă mereu Evanghelia, din cauză că nu au mintea lui Hristos, tânjesc prea puţin după lucrurile care se spun acolo. Dar cel care va înţelege pe deplin şi cu adevărată înţelepciune cuvintele lui Hristos va trebui să se silească să ducă o viaţă pe măsura acelei minţi hristice.

La ce vă ajută discuţiile ample despre Sfânta Treime dacă vă lipseşte smerenia şi astfel vă faceţi neplăcuţi ei? Căci adevărat vă spun, nu cuvintele adânci sunt cele care îl fac pe om sfânt şi drept; ci viaţa bună pe care o duce îl face pe om plăcut lui Dumnezeu. Mai bine să mă căiesc decât să fiu iscusit în a vorbi despre astfel de lucruri. La ce vă ajută să cunoaşteţi toată Biblia şi afirmaţiile filozofilor, dacă nu aveţi parte de iubirea şi harul lui Dumnezeu?

Deşertăciunea deşertăcunilor, totul este deşertăciune; tot ce contează este să îl iubim pe Dumnezeu şi să-i slujim numai Lui. Să întoarcem spatele lumii şi să căutăm Împărăţia Cerurilor, aceasta este cea mai înaltă înţelepciune.

3. Aşadar, deşertăciune înseamnă să căutăm bogăţiile care vor pieri şi să ne încredem în ele. Tot deşertăciune este şi atunci când căutăm onoruri sau când îi privim pe toţi ceilalţi de sus. Deşertăciune este să căutăm plăcerile cărnii şi să ne lăsăm conduşi de ele, căci în cele din urmă acestea ne vor aduce numai nefericire. Deşertăciune este să ne dorim o viaţă lungă, dar să ne preocupe prea puţin ca această viaţă să fie bună. Deşertăciune este să acordăm atenţie doar acestei vieţi şi să nu ne gândim şi la ceea ce va urma după ea. Deşertăciune este să iubim ceea ce trece atât de repede şi să nu ne grăbim spre locul bucuriei veşnice.

4. Aduceţi-vă mereu aminte zicala, „*ochiul nu se satură de câte vede şi urechea nu se umple de câte aude*” (Ecclesiastul 1:8). Siliţi-vă, deci, să vă întoarceţi inima de la iubirea lucrurilor care se văd şi să o îndreptaţi către lucrurile care nu se văd. Fiindcă cei care îşi urmează poftele îşi întinează conştiinţa şi distrug harul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL II
Despre smerenie - Să nu avem despre noi înşine păreri înalte

În mod firesc, fiecare om are în el dorinţa de a şti, însă la ce este bună cunoaşterea dacă omul nu se teme de Dumnezeu? Cu siguranţă că mai valoros este un ţăran umil care îl slujeşte pe Dumnezeu, decât un filozof trufaş care priveşte stelele, dar care uită să se cunoască pe sine. Cel ce se cunoaşte pe sine însuşi se consideră a fi un netrebnic; un astfel de om nu pune preţ deloc pe laudele celor din jur. Dacă aş cunoaşte toate lucrurile din lume, dar dragoste nu am, la ce m-ar ajuta asta înaintea lui Dumnezeu, cel ce mă va judeca după faptele mele?

2. Lăsaţi deoparte dorinţa nemăsurată pentru cunoaştere, căci ea aduce cu sine multă confuzie şi amăgire. Cei care au cunoaştere vor să pară învăţaţi şi să li se spună înţelepţi. Însă,

multe dintre lucrurile pe care le ştiu sunt prea puţin folositoare sufletului, dacă nu chiar inutile. Iar cel ce se ocupă de alte lucruri decât de acelea care sunt folositoare pentru sănătatea sufletului nu este altceva decât un prost. Cuvintele multe nu satisfac sufletul, însă o viaţă bună revigorează mintea, iar o conştiinţă neprihănită ne dă mare încredere în Dumnezeu.

3. Cu cât cunoaşterea voastră va fi mai vastă şi mai deplină, cu atât mai aspru veţi fi judecaţi, dacă nu aţi dus o viaţă plină de sfinţenie. Prin urmare, nu vă umflaţi în pene că aveţi anumite priceperi sau o anumită cunoaştere; ci mai degrabă temeţi-vă de cunoaşterea care vi s-a dat. Dacă vi se pare că ştiţi multe lucruri şi că le înţelegeţi foarte bine, să ştiţi şi faptul că există mult mai multe lucruri de care nu aveţi habar. Nu fiţi cu nasul pe sus, ci mai degrabă mărturisiţi-vă ignoranţa. De ce să vă doriţi să vă ridicaţi deasupra altuia, când în Scriptură există oameni cu mult mai învăţaţi şi mai pricepuţi decât voi? Dacă vreţi să ştiţi şi să învăţaţi ceva care să vă fie de folos, atunci căutaţi să rămâneţi necunoscuţi şi nimeni să nu vă dea niciun fel de importanţă.

4. Lecţia cea mai înaltă şi mai utilă este ca omul să se cunoască cu adevărat şi să fie smerit. Înţelepciunea cea mai mare şi mai desăvârşită este să fii smerit şi să gândeşti lucruri bune despre ceilalţi. Chiar dacă vezi clar că păcatul aproapelui tău este grav, să nu te socoteşti mai bun decât el, căci nu ştii cât timp îţi vei putea păstra caracterul integru.

CAPITOLUL III
Învăţătura adevărului (Despre cunoaşterea adevărului)

Ferice de omul pe care-l învaţă însuşi Adevărul, nu prin imagini şi cuvinte pieritoare, ci prin faptul că este prezent în interiorul lui (Psalmul 94:12; Numerii 12:8). Judecata şi trăirile noastre adesea ne înşală, astfel încât nu putem discerne decât o mică parte de adevăr. La ce bun să discutăm despre lucrurile ascunse şi întunecate, care la judecată nici măcar nu ne vor fi reproşate, fiindcă habar nu avem de ele? O, este curată nebunie să neglijăm lucrurile utile şi necesare şi să ne lăsăm mintea să se ocupe de lucruri ciudate şi dăunătoare! Avem ochi, dar nu vedem.

2. Şi ce treabă avem noi să vorbim despre genuri şi specii? Cel căruia îi vorbeşte Cuvântul Veşnic nu are de ce să pună atât de multe întrebări. Din acest Unic Cuvânt vin toate lucrurile, şi toate lucrurile vorbesc despre El; iar acesta este Începutul, care şi El ne vorbeşte (Ioan 8:25). Niciun om nu înţelege şi nu judecă corect fără El. Omul pentru care toate lucrurile sunt unul, care le reduce pe toate la unul, care vede că toate reprezintă un întreg, va putea să-şi menţină spiritul statornic şi să se odihnească în Dumnezeu. O, Dumnezeule, care eşti Adevărul, fă-mă să fiu una cu Tine într-o iubire veşnică. Adesea mă simt obosit să citesc şi să ascult atât de multe lucruri; în Tine este tot ce-mi doresc. Fie ca toţi învăţaţii să-şi vadă de treaba lor; fie ca întreaga creaţie să rămână tăcută înaintea Ta: Tu vorbeşte-mi doar mie.

3. Cu cât omul va fi mai simplu şi mai unit în fiinţa lui, cu atât va înţelege mai multe lucruri, şi mult mai profund; şi asta fără efort, pentru că va primi lumina înţelegerii de sus. Spiritul neprihănit, fidel şi statornic nu se tulbură, chiar dacă are multe lucruri de făcut, pentru că pe toate le face spre slava lui Dumnezeu, având grijă să nu aibă niciun fel de gânduri egoiste. Cine îţi pune atât de multe piedici şi se supără pe tine dacă nu chiar inima ta indisciplinată? Omul bun şi evlavios stabileşte dinainte cu propria inimă lucrările pe care trebuie să le facă în exterior; în felul acesta nu va fi distras de dorinţele voinţei sale rele, căci supune totul judecăţii dreptei raţiuni. Cine va duce o bătălie mai dură, dacă nu acela care vrea să dobândească autocontrolul? Aceasta trebuie să fie strădania noastră, să ne ţinem sinele sub control şi să devenim zi de zi mai puternici decât el, ca să putem merge spre desăvârşire.

4. În această viaţă, desăvârşirea mai are şi lipsuri, iar vederea noastră mai are şi părţi întunecate. Smerenia este o cale mai sigură către Dumnezeu decât căutarea învăţăturii oamenilor. Asta nu înseamnă să învăţătura trebuie condamnată sau că nu trebuie să ne aplecăm atenţia asupra unui lucru considerat bun; însă o conştiinţă bună şi o viaţă sfântă valorează mai mult decât toate. Şi pentru că mulţi caută să cunoască, în loc să trăiască bine, se vor rătăci sau

vor aduce roadă puţină.

5. O, dacă ar pune ei atât suflet în smulgerea viciilor şi în sădirea virtuţilor cum pun în aceste căutări deșarte! Atunci n-ar mai fi fost atât de multe fapte rele şi pietre de poticnire printre profani, și nici atât de multe obiceiuri de viaţă greşite printre persoanele religioase. Cu siguranţă că la Ziua Judecăţii de Apoi nu vom fi întrebaţi ce am citit, ci ce am făcut; nu cât de bine am vorbit, ci cât de sfânt am trăit. Spuneţi-mi, unde sunt acum toţi acei maeştrii şi învăţători pe care i-aţi cunoscut bine, şi care cât timp au fost cu voi au excelat în învăţătură? Locul lor a fost luat acum de alţii, care poate nici nu se gândesc la ei. Cât trăiau păreau a fi cineva, însă acum nu mai vorbeşte nimeni de ei.

6. O, cât de repede trece slava lumii! Măcar dacă viaţa şi cunoaşterea lor s-ar fi pus de acord! Căci atunci ar fi citit şi ar fi studiat cu un scop bun. Cât de mulţi pier în această lume având o învăţătură goală, oameni care nu au nicio intenţie să-l slujească pe Dumnezeu. Şi pentru că le place mai mult mărirea decât smerenia, aceştia *„s-au rătăcit în gândurile lor”* (n.t. Romani 1:21). Doar acela care are o iubire mare este mare cu adevărat. Doar acela care se consideră mic şi care nu dă doi bani pe onoruri este mare cu adevărat. Acela este adevăratul înţelept, care socoteşte toate lucrurile lumeşti ca pe nişte gunoaie, căci doar aşa se poate ajunge la Hristos. Şi cu adevărat învăţat este acela care face voia lui Dumnezeu şi uită de propria voinţă.

CAPITOLUL IV
Despre chibzuinţa în acţiune (Buna chibzuinţă a faptelor noastre)

Nu trebuie să credem tot ce spun alţii sau tot ce simţim în noi înşine, ci este bine să cercetăm cu atenţie dacă aceste lucruri vin de la Dumnezeu. Din nefericire, suntem atât de slabi, încât ne este mai uşor să credem şi să vorbim rău despre alţii, decât să credem şi să să vorbim de bine. Însă aceia care sunt desăvârşiţi nu-i bagă în seamă atât de uşor pe cei care vin cu tot felul de noutăţi, fiindcă ei ştiu că omul este slab, înclinat spre rău şi nestatornic în spusele sale.

2. Marea înţelepciune este aceasta: să nu acţionezi pripit şi să nu te încăpăţânezi să crezi în părerile tale. O parte a acestei înţelepciuni este să nu crezi toate cuvintele pe care le auzi şi să nu spui altora tot ceea ce afli, chiar dacă crezi că acele lucruri sunt adevărate. Sfătuiește-te cu un om înţelept, care are o conştiinţă bună; şi caută să primeşti învăţătură de la cineva mai bun decât tine, decât să cauţi pe cont propriu. O viaţă bună îl face pe om înţelept în privinţa lui Dumnezeu şi îi oferă experienţă în multe privinţe. Cu cât un om este mai smerit şi mai supus lui Dumnezeu, cu atât mai înţelept va fi şi cu atât mai multă pace va avea sufletul său.

CAPITOLUL V
Despre citirea Sfintelor Scripturi

În Sfânta Scriptură noi trebuie să căutăm Adevărul, nu cuvintele viclene. Întreaga Scriptură trebuie citită în spiritul cu care a fost scrisă. Trebuie să căutăm ceea ce este util, nu ceea ce ne ajută să avem un discurs mai rafinat. Prin urmare, trebuie să citim cărţi religioase şi simple, după cum trebuie să citim şi cărţi mai profunde şi mai dificile. Şi nu lăsaţi ca prestigul scriitorului să fie o piatră de poticnire pentru voi, dacă este vorba de o persoană erudită sau de una mai puţin învăţată, ci lăsaţi-vă purtaţi în lecturile voastre de iubirea pentru Adevărul neprihănit. Nu întrebaţi cine a spus cutare sau cutare lucru, ci priviţi la ceea ce spune.

2. Oamenii mor, însă adevărul Domnului va rămâne pentru totdeauna. Indiferent de persoană, Dumnezeu ne vorbeşte în multe feluri. Propria noastră curiozitate ne împiedică adesea să citim scrierile sfinte, fiindcă încercăm să înţelegem şi să dezbatem, când de fapt ar trebui să trecem pur şi simplu mai departe. Ca să puteţi profita de pe urma lecturilor voastre citiţi cu smerenie, în mod simplu şi onest, fără a intenţiona să câştigaţi ceva de pe urma celor citite. Întrebaţi deschis şi ascultaţi în tăcere cuvintele oamenilor sfinţi; şi să nu vă

nemulţumească cuvintele dure ale celor mai în vârstă decât voi, fiindcă acelea nu au fost rostite în zadar.

CAPITOLUL VI
Despre imboldurile neînfrânate

Ori de câte ori omul doreşte ceva peste măsură de mult va deveni neliniştit. Oamenii plini de ei şi cei avari nu sunt niciodată liniştiţi; pe când cei săraci şi cu inima simplă au pace din belşug. Omul al cărui ego încă nu a murit va fi repede ispitit, iar problemele mărunte şi nesemnificative îl vor pune la pământ. Este greu pentru cel cu spiritul slab şi încă legat de trup şi de plăcerile simţurilor să abandoneze complet dorinţele lumeşti. Aşa că atunci când va renunţa la ele va fi de cele mai multe ori trist şi se va supăra repede dacă cineva îl contrazice.

2. Pe de altă parte, dacă le va da curs va fi imediat strivit de reproşurile conştiinţei sale; că a făcut aşa cum a vrut, şi totuşi nu a atins acea pace pe care o spera. Pentru că adevărata pace a inimii apare atunci când ne opunem pasiunii, nu când o lăsăm să pună stăpânire pe noi. Aşa că în inima unui om carnal nu există pace, după cum nu există nici în inima celui care se dedică lucrurilor exterioare; împăcat cu sine este doar acela care îl caută cu ardoare pe Dumnezeu şi care duce viaţa Duhului.

CAPITOLUL VII
Să nu ne lăsăm amăgiţi de nădejdi zadarnice şi să fugim de mândriei

Deşartă este viaţa celui care se încrede în oameni sau în orice Lucru care a fost creat. Să nu vă fie ruşine să slujiţi altora în numele iubirii pentru Isus Hristos şi să fiţi socotiţi săraci în această viaţă. Nu vă bazaţi pe voi înşivă, ci puneţi-vă nădejdea în Dumnezeu. Faceţi ceea ce stă în puterea voastră, iar Dumnezeu va sprijini intenţia voastră bună. Nu vă încredeţi în cunoaşterea voastră, nici în deşteptăciunea oamenilor, ci mai degrabă aveţi credinţă în Dumnezeu, căci El se împotriveşte celor mândri şi dă slavă celor smeriţi.

2. Nu vă lăudaţi cu bogăţiile voastre, dacă le aveţi, nici cu prietenii voştri, dacă aceştia sunt puternici, ci cu Dumnezeu, Cel care dă toate lucrurile şi care pe deasupra se dăruieşte chiar şi pe Sine. Nu fiţi cu nasul pe sus că sunteţi puternici sau că aveţi un trup frumos, căci doar o mică boală îl poate face să cedeze şi să se ofilească. Nu vă mândriţi cu talentele şi priceperea voastră, ca să nu îl mâniaţi pe Dumnezeu, Cel de la care vin toate darurile pe care le aveţi.

3. Nu vă socotiţi mai buni decât ceilalţi, ca să nu păreţi răi în ochii lui Dumnezeu, Cel care ştie ce este în om. Nu vă îngâmfaţi cu lucrările voastre bune, căci judecăţile lui Dumnezeu sunt de altă natură decât judecăţile omului, şi ceea ce îl bucură pe om îl nemulţumeşte adesea pe Dumnezeu. Dacă aveţi vreun lucru bun, să credeţi că ceilalţi au mai mult decât voi, ca în felul acesta să rămâneţi smeriţi. Nu vă dăunează cu nimic dacă vă consideraţi mai prejos decât toţi; însă vă dăunează foarte mult dacă vă consideraţi mai presus şi decât un singur om. Pacea îl însoţeşte mereu pe cel smerit, dar inima celui trufaş este plină de invidie şi vrajbă.

CAPITOLUL VIII
Despre pericolul relaţiilor prea apropiate

Nu vă deschideţi inima în faţa oricărui om, ci căutaţi-l pe acela care este înţelept şi se teme de Dumnezeu. Nu vă întovărăşiţi prea frecvent cu tinerii şi cu străinii. Nu fiţi nişte linguşitori ai celor bogaţi; nu căutaţi de bunăvoie compania celor puternici. Tovarăşii voştri să fie smeriţi şi simpli, oameni blânzi şi cucernici, iar vorbele voastre să fie dintre acelea care zidesc. Nu vă întovărăşiţi cu nicio femeie, ci încredinţaţi toate femeile bune lui Dumnezeu.

Căutaţi doar compania lui Dumnezeu şi a Îngerilor Săi şi îndepărtaţi-vă de oameni.

2. Iubiţi-i pe toţi oamenii, dar nu vă întovărăşiţi cu toţi. Se întâmplă uneori ca o persoană necunoscută nouă să fie bine văzută şi să se vorbească bine de ea, chiar dacă alţii o consideră a fi nesuferită. Alteori, vrem să le facem plăcere unor oameni prin prietenia noastră, însă aceştia vor fi deranjaţi de caracterul nostru, pe care îl percep ca fiind necorespunzător.

CAPITOLUL IX
Despre ascultare şi supunere

Este cu adevărat un lucru mare să trăiţi în ascultare, să slujiţi şi să nu fiţi la dispoziţia voastră. Este cu mult mai sigur să ascultaţi decât să fiţi pe o poziţie de autoritate. Mulţi se supun de nevoie, nu din iubire; acest lucru îi duce pe căi greşite, de aceea se plâng din orice.

Iar aceştia nu vor avea un spirit liber decât atunci când se vor supune iubirii lui Dumnezeu. Căci deşi voi alergaţi încoace şi încolo, nu vă veţi găsi pacea decât atunci când vă veţi smeri în faţa celui care este mai mare decât voi. Mulţi dintre cei ce visează la diferite locuri sau la schimbarea acestora au fost amăgiţi.

2. Este adevărat că fiecare om vrea să îşi urmeze propriile sale tendinţe şi că este mai interesat de aceia care sunt de acord cu el. Dar dacă Hristos este printre noi, asta înseamnă că este necesar să renunţăm adesea la părerile noastre de dragul păcii. Cine poate fi atât de înţelept încât să aibă o cunoaştere desăvârşită a tuturor lucrurilor? Prin urmare, nu vă încredeţi prea mult în părerile voastre, ci fiţi gata să auziţi şi părerile altora. Chiar dacă părerea voastră este bună, dacă din iubire de Dumnezeu veţi uita de ea şi veţi urma părerea altuia, veţi avea mult mai mult de câştigat.

3. Am auzit că adeseori este mai sigur să ascultăm şi să primim sfaturi, decât să fim noi cei care le dăm. S-ar putea întâmpla ca fiecare părere să fie bună; însă a refuza să îi ascultaţi pe alţii atunci când este necesar sau când logica o impune, înseamnă să daţi dovadă de mândrie şi îndărătnicie.

CAPITOLUL X
Înfrânarea limbuţiei (Despre pericolul excesului de cuvinte)

Evitaţi cât puteţi de mult agitaţia oamenilor; pentru că a vorbi despre lucrurile pământeşti, chiar dacă faceţi asta cu inocenţă, reprezintă un obstacol, deoarece înfumurarea ne va lua repede în robie şi ne va întina. Au fost multe situaţii când mi-aş fi dorit să-mi ţin gura şi să nu mă amestec cu oamenii. Dar oare de ce vorbim şi bârfim tot timpul, şi de ce atunci când vrem să rămânem tăcuţi, ceea ce este un lucru rar, simţim că conştiinţa noastră devine agitată? Ne place să vorbim atât de mult deoarece sperăm ca prin conversaţiile noastre să obţinem un oarecare sprijin reciproc şi pentru că vrem să ne reîmprospătăm spiritele noastre plictisite printr-o mulţime de gânduri. Şi abia aşteptăm să vorbim despre lucrurile care ne plac sau pe care le dorim, ca şi despre cele care ne displac profund.

2. Dar, vai! Adesea totul este în zadar. Căci această mângâiere exterioară reprezintă un obstacol destul de însemnat pentru liniştea noastră interioară, care vine de la Dumnezeu. Prin urmare, trebuie să veghem şi să ne rugăm ca timpul să nu se scurgă fără rost. Dacă se cuvine şi dacă vă doriţi să vorbiţi, atunci vorbiţi despre lucruri care zidesc. Obiceiurile greşite şi faptul că neglijăm lucrurile folositoare ne fac să veghem prea puţin asupra buzelor noastre. Cu toate acestea, conversaţia pioasă pe marginea lucrurilor spirituale ajută în mare măsură progresului spiritual, mai ales atunci când cei înrudiţi după minte şi spirit îşi pun nădejdea în tovărăşia cu Dumnezeu.

CAPITOLUL XI
Dobândirea păcii lăuntrice şi râvna progresul spiritual (sufletesc)

Dacă vom putea să facem abstracţie de vorbele şi faptele celorlalţi, precum şi de lucrurile care nu ne privesc, atunci ne vom putea bucura de foarte multă pace. Căci cum şi-ar putea găsi liniştea acela care se ocupă de treburile altora şi de lucrurile din afara lui, în timp ce de sufletul lui se ocupă foarte puţin sau chiar deloc? Binecuvântaţi sunt aceia care nu sunt divizaţi în sufletul lor, căci ei vor avea parte de pace din belşug.

2. Cum se face că mulţi Sfinţi au fost atât de desăvârşiţi şi atât de contemplativi în privinţa lucrurilor Divine? Pentru că au căutat cu stăruinţă să-şi înfrâneze dorinţele lumeşti şi astfel au fost capabili să se agaţe cu toată inima lor de Dumnezeu, singura lor preocupare fiind aceea de a se gândi la El. Noi suntem prea mult ocupaţi de ataşamentele noastre şi ne facem prea multe probleme în privinţa lucrurilor care sunt trecătoare. Şi arareori reuşim să biruim vreun defect pe care-l avem, căci nu depunem prea mult efort pentru a spori în har. În felul acesta, rămânem călduţi şi lipsiţi de orice preocupare de ordin spiritual.

3. Dacă ne-am supraveghea permanent şi nu ne-am ataşa sufletul de lucrurile exterioare, atunci am putea găsi înţelepciunea de a merge către mântuire şi de a face progrese în direcţia contemplării divine. Pentru noi, cea mai mare piatră de poticnire este aceasta, că nefiind eliberaţi de ataşamentele şi dorinţele noastre nu ne străduim deloc să mergem pe calea desăvârşită pe care merg Sfinţii. Şi cel mai mic necaz care ne loveşte este suficient să ne doboare şi să ne facă să căutăm refugiul în lume.

4. Dacă ne-am abandona ca persoane şi ne-am sili să rămânem fermi în bătălie, atunci am vedea cum Dumnezeu din cer ne vine în ajutor. Căci El este mereu gata să-i ajute pe aceia care se străduiesc şi care cred în El; da, El ne oferă tot felul de ocazii ca să ne străduim, însă face asta cu scopul ca noi să ieşim biruitori. Însă dacă noi considerăm că progresul religios se rezumă doar la a observa formele şi ceea ce se află în exterior, vom vedea că zelul nostru va dispărea repede. Dar dacă vom tăia cu toporul rădăcina vieţii noastre, eliberându-ne astfel de ataşamente, atunci sufletele noastre îşi vor găsi pacea.

5. Dacă în fiecare an ne-am debarasa de câte un cusur, am înainta rapid spre desăvârşire. Însă noi, dimpotrivă, credem adesea că ne simţeam mai bine şi că eram mai sfinţi la începutul transformării noastre decât după mulţi ani de practică. Zelul şi progresul ar trebui să sporească cu fiecare zi; totuşi, în vremurile noastre este lucru mare dacă cineva poate să păstreze măcar puţin din elanul său iniţial. Dacă am face un pic de efort la început, după aceea am fi capabili să facem toate lucrurile cu uşurinţă şi cu bucurie.

6. Este foarte greu să distrugi un obicei, dar este şi mai greu să mergi împotriva voinţei tale. Însă dacă nu veţi înlătura obstacolele uşoare, cum credeţi că le veţi birui pe cele grele? Împotriviţi-vă voinţei voastre la început şi dezvăţaţi-vă de obiceiurile rele, ca să nu vă provoace necazuri mai mari. O, dacă aţi şti ce pace vă poate aduce viaţa voastră spirituală, şi ce bucurie poate produce celorlalţi, cred că v-aţi mobiliza şi mai mult ca să progresaţi din punct de vedere spiritual.

CAPITOLUL XII
Nu sunt fără rost împrejurările potrivnice (Despre foloasele necazurilor)

Este bine pentru noi că uneori dăm de necaz sau suferim, pentru că în felul acesta omul îşi dă seama că este doar un străin şi un pelerin, şi că nu se poate baza pe lucrurile lumeşti. Şi este bine că uneori întâmpinăm opoziţie şi că suntem judecaţi dur şi pe nedrept, când de fapt noi vrem să facem doar ce este bine. Pentru că aceste lucruri ne ajută să fim smeriţi şi ne feresc de îngâmfare. Căci atunci căutăm cu mult mai multă seriozitate să-L luăm martor pe Dumnezeu atunci când oamenii ne vorbesc de rău şi spun numai minciuni despre noi, deoarece nu cred nicidecum că este bine ceea ce facem.

2. Prin urmare, omul trebuie să își pună nădejdea în Dumnezeu, ca să nu mai fie nevoit să caute înţelegere din partea oamenilor. Atunci când un om cu frica lui Dumnezeu este necăjit sau încercat sau năpădit de gânduri negre, el își dă seama că are nevoie de Dumnezeu, pentru că fără El nu poate face niciun lucru bun. Căci în acele momente are inima grea, suspină şi se vaită că este plin de nelinişte. În plus, începe să se plictisească de viaţă şi şi-ar dori să plece şi să fie împreună cu Hristos. Fiindcă toate aceste necazuri îi arată că în lume nu poate avea parte de siguranţă deplină sau de linişte şi pace.

CAPITOLUL XIII
Lupta împotriva ispitelor

Cât timp trăim în lume nu putem fi scutiţi de necazuri şi încercări. De aceea, stă scris, „*Soarta omului pe pământ este o încercare*" (Iov 7:1). Aşa că fiecare dintre noi trebuie să acorde atenţie încercărilor şi ispitelor, şi să vegheze în rugăciune, ca nu cumva diavolul să găsească prilejul să ne amăgească; căci el nu doarme niciodată, ci umblă de colo-colo ca să găsească oameni pe care să-i devoreze. Niciun un om nu este atât de sfânt încât să nu se simtă ispitit, de aceea niciodată nu vom scăpa complet de ispită.

2. Cu toate acestea, ispitele ne sunt de un mare folos, chiar dacă sunt mari şi greu de îndurat; fiindcă prin ele suntem smeriţi, purificaţi şi instruiţi. Toţi Sfinţii s-au confruntat cu necazuri şi ispite de pe urma cărora au avut numai de câştigat. Însă cei au care cedat în faţa ispitelor au căzut în destrăbălare. Nu există niciun loc sfânt sau tainic care să fie scutit de ispite şi necazuri.

3. Niciun om nu este total scutit de ispite în viaţa lui, fiindcă noi suntem născuţi din poftele trupeşti, şi de aceea rădăcina ispitei se află în noi. Nici nu scăpăm bine de o ispită sau de o încercare, că ne lovim imediat de altele; şi mereu vom suferi dintr-un anumit motiv, deoarece am căzut din acea fericire desăvârşită. Şi mulţi dintre aceia care vor să fugă de ispite cad şi mai rău în ele. Nu putem birui doar prin fugă, ci este nevoie de răbdare şi de o smerenie reală, pentru că numai astfel putem deveni mai puternici decât toţi vrăjmaşii noştri.

4. Cel ce opune rezistenţă doar în exterior, fără a scoate din el rădăcina, va avea puţin de câştigat; într-adevăr, pentru că ispitele se vor întoarce repede şi vor fi cu mult mai teribile. Însă încetul cu încetul, prin răbdare şi îndelungă suferinţă, veţi putea ieşi biruitori; dar nu prin violenţă sau prin puterea voinţei voastre, ci cu ajutorul lui Dumnezeu. Iar atunci când sunteţi ispitiţi căutaţi povaţă; şi nu fiţi aspri cu cel ispitit, ci mângâiaţi-l şi îmbărbătaţi-l, aşa cum aţi face şi cu voi înşivă.

5. Neliniştea şi lipsa încrederii în Dumnezeu reprezintă începutul tuturor ispitelor rele; căci aşa cum corabia fără cârmă este aruncată încoace şi încolo de către valuri, tot aşa şi omul neglijent şi lipsit de scop este ispitit şi purtat când într-o parte, când în alta. Şi aşa cum focul testează fierul, tot aşa şi ispita îl pune la încercare pe omul integru. Adesea, noi nu ştim ce putere avem; însă ispita ne dezvăluie ceea ce suntem cu adevărat. Cu toate acestea, trebuie să veghem, mai ales atunci când ispita este la început; căci acesta este momentul când ne putem ocupa mai uşor de acest vrăjmaş, pentru că dacă îl întâmpinăm imediat atunci când bate la uşă îl vom putea împiedica să ne intre în minte. De aceea, s-a spus:

Grijă mare la început, căci atunci te poţi vindeca,
Dar dacă trece prea mult timp nu mai e la îndemâna ta.

Căci mai întâi pătrunde în minte o simplă idee, care ulterior este dezvoltată de imaginaţie, după care urmează plăcerea, ataşamentul malefic şi consimţământul. Şi aşa, încetul cu încetul, vrăjmaşul intră înăuntru cu totul, fiindcă nu i s-a opus rezistenţă încă de la început. Şi cu cât această rezistenţă întârzie mai mult, cu atât omul va deveni mai slab, în timp ce inamicul lui se va întări şi îl va asalta.

6. Unii oameni sunt ispitiţi peste măsură la începutul convertirii lor, pe când alţii sunt ispitiţi la sfârşit. Unii sunt aspru încercaţi pe durata întregii vieţi. Alţii sunt ispitiţi doar în mică

măsură, potrivit înţelepciunii şi dreptăţii rânduite de Dumnezeu, cel care cunoaşte firea oamenilor şi condiţiile lor de viaţă şi pregătește toate lucrurile care sunt necesare pentru bunăstarea aleșilor Săi.

7. Prin urmare, când suntem ispitiţi nu trebuie să disperăm, ci să strigăm cu şi mai multă vigoare la Dumnezeu, ca El să binevoiască să ne ajute în toate necazurile noastre; şi ca El, aşa cum a spus Sfântul Pavel, să aducă odată cu ispita şi scăparea din ea, ca să putem răbda (1 Corinteni 10:13). De aceea, haideţi să ne smerim sub mâna puternică a lui Dumnezeu atunci când suntem ispitiţi sau dăm de necaz, fiindcă El îi va mântui şi îi va înălţa pe aceia care sunt smeriţi cu duhul.

8. Ispitele şi necazurile îl încearcă pe om și dau la iveală progresul pe care l-a făcut, ca să se vadă dacă virtutea sa este mare şi dacă mare va fi şi răsplata sa. Însă nu e mare lucru dacă un om este evlavios şi plin de râvnă atunci când nu are parte de nicio nenorocire; dar dacă în vremuri de restrişte se dovedeşte a fi răbdător, atunci există speranţa că va face un mare progres. Unii rezistă la ispitele mari, dar au dificultăţi cu cele mici și banale, aşa că umilinţa lor îi poate învăţa să nu se încreadă în ei înşişi atunci când este vorba de lucruri mari, dacă în cele mici se dovedesc a fi slabi.

CAPITOLUL XIV
Să ne ferim de a face judecăţi pripite

Priveşte cu grijă la tine însuţi şi fereşte-te să judeci ceea ce fac alţii. Căci omul care-i judecă pe alţii lucrează în zadar; şi adesea greşeşte şi cade în păcat; dar dacă se judecă şi se cercetează pe sine însuşi va lucra pentru un scop bun. Noi judecăm lucrurile după felul în care ne stimulează imaginaţia şi de aceea trăirile noastre ne induc adesea în eroare. Însă dacă l-am avea pe Dumnezeu ca singur obiect al gândirii, atunci judecata noastră ar fi înclinată mai puţin spre greşeală.

2. De multe ori, anumite gânduri tainice care pândesc în interiorul nostru, sau chiar anumite evenimente exterioare, ne dau peste cap. Şi mulţi caută pe ascuns să-şi atingă propriile scopuri, chiar dacă nu-şi dau seama de asta. Când lucrurile le merg bine mintea lor este liniștită, căci dorinţele le sunt satisfăcute, dar dacă au parte de frustrări şi piedici încep să se agite și să fie neliniştiţi. Diversitatea de trăiri şi opinii provoacă adesea disensiuni între prieteni, între concetăţeni şi între oamenii religioşi şi cucernici.

3. Este greu ca cineva să renunţe la obiceiurile bine înrădăcinate, şi nimeni nu poate fi făcut să vadă cu ochii altuia. Dacă vă bazaţi mai mult pe propria voastră raţiune şi experienţă decât pe puterea lui Isus Hristos, lumina va ajunge la voi încet şi cu mare dificultate; căci Dumnezeu vrea să îi fim supuşi întrutotul şi raţiunea noastră să se înflăcăreze de nemăsurata iubire pentru El.

CAPITOLUL XV
Binefacerea purcede din iubire

Răul nu trebuie făcut absolut deloc, nici pentru dobândirea vreunei bogăţii lumeşti, nici de dragul vreunei persoane, iar o lucrare bună trebuie amânată sau înlocuită cu alta mai bună dacă în felul acesta îi putem ajuta pe cei aflaţi în suferinţă; căci astfel, o lucrare bună nu se duce de râpă, ci este îmbunătăţită. O lucrare nu ajută la nimic dacă nu urmăreşte un scop caritabil, însă toate lucrurile izvorâte din caritate, oricât de mici şi neînsemnate ar fi, aduc roade bune; pentru că Dumnezeu ţine cont de posibilităţile omului şi este mai puţin interesat de măreţia lucrărilor pe care le face.

2.Cel ce iubeşte mult face mult. Cel ce face binele face mult. Cel ce are grijă de binele tuturor mai mult decât de binele său face bine. Adesea, operele caritabile ascund interese

lumeşti, fiindcă izvorăsc din instinctele noastre, din iubirea de sine, din speranţa într-o recompensă sau din dorinţa de câştig.

3.Cel care face cu adevărat opere de caritate nu caută în niciun caz binele său personal, ci singurul lucru pe care-l doreşte este ca Dumnezeu să fie slăvit. El nu invidiază pe nimeni, pentru că nu mai tânjeşte după o bucurie egoistă; şi nici nu mai doreşte să se veselească, ci tânjeşte doar după binecuvântarea lui Dumnezeu, pe care o consideră binele său suprem. Şi orice bine îl pune doar pe seama lui Dumnezeu, Sursa din care provin toate lucrurile bune, Cel care este Finalul, Pacea şi bucuria tuturor Sfinţilor. Iar cel care are fie şi numai o scânteie de iubire a învăţat cu adevărat că toate lucrurile lumeşti sunt zadarnice.

CAPITOLUL XVI
Răbdare faţă de greşelilor celorlalţi

Omul trebuie să suporte cu răbdare toate acele lucruri pe care nu le poate schimba la el însuşi şi la ceilalţi, până la momentul în care Dumnezeu va rândui altfel. Gândiţi-vă că poate acest lucru este bun, pentru că răbdarea voastră este pusă astfel la încercare, căci fără răbdare meritele noastre au puţină valoare. Cu toate acestea, când sunteţi confruntaţi cu asemenea obstacole, voi să-l căutaţi pe Dumnezeu, rugându-l să binevoiască să vă sprijine ca să le puteţi depăşi uşor.

2. Dacă un om a fost mustrat o dată sau de două ori, însă refuză să asculte, nu vă mai bateţi capul cu el, ci încredinţaţi totul lui Dumnezeu, ca să se facă voia Lui şi slava Lui să se vadă prin intermediul acelora care îl slujesc, căci El ştie cum să transforme răul în bine. Străduiţi-vă să fiţi răbdători cu greşelile şi neputinţele celorlalţi, indiferent care sunt acestea, căci şi voi aveţi multe lucruri pe care ceilalţi trebuie să le suporte. Dacă nu puteţi să faceţi din voi înşivă ceea ce doriţi, cum aţi putea să modelaţi pe cineva după gustul vostru? Noi suntem gata să-i facem pe alţii desăvârşiţi, dar cu toate acestea nu putem scăpa de propriile cusururi.

3. Noi vrem ca alţii să se îndrepte imediat, însă nu vrem să ne îndreptăm şi noi înşine. Ne displace libertatea altora, dar suntem nemulţumiţi că nu ne putem îndeplini propriile dorinţe. Vrem să existe reguli care să-i înfrâneze pe ceilalţi, dar în niciun caz pe noi înşine. Prin urmare, este limpede că niciodată nu-l vom judeca pe aproapele nostru cu aceeaşi măsură cu care ne judecăm pe noi înşine. Dacă toţi oamenii ar fi desăvârşiţi, atunci ce am mai putea suferi din partea altora pentru Dumnezeu?

4. Însă Dumnezeu a rânduit acest lucru, să învăţăm să ne purtăm poverile reciproc, pentru că nimeni nu este neprihănit, nimeni nu este lipsit de povară, nimeni nu este mulţumit de sine şi nimeni nu este suficient de înţelept; aşa că se cuvine să ne suportăm unii pe alţii, să ne mângâiem unii pe alţii, să ne ajutăm şi să ne mustrăm reciproc. Cel mai bine se vede câtă putere are un om atunci când dă de necaz; pentru că în astfel de situaţii omul nu devine slab, ci îşi arată adevăratul caracter.

CAPITOLUL XVII
Despre viaţa religoasă

Ar trebui să învăţaţi să vă umiliţi în legătură cu multe aspecte ale vieţii dacă vreţi să trăiţi în armonie şi amiciţie cu ceilalţi oameni. Căci nu e puţin lucru să staţi într-o comunitate sau într-o congregaţie religioasă şi să nu vă plângeţi de nimic, ci să rămâneţi credincios până la moarte. Binecuvântat este acela care a avut parte de o viaţă bună într-un astfel de trup, şi care a dus totul la bun sfârşit. Fiindcă dacă vreţi să vă ţineţi pe poziţie şi să profitaţi aşa cum se cuvine, atunci trebuie să fiţi ca nişte pribegi sau ca nişte pelerini pe pământ. Iar dacă veţi duce o viaţă religioasă, veţi fi socotiţi ca nişte nebuni după Hristos.

2.Este puţin important cum vă îmbrăcaţi şi cum arătaţi pe dinafară; schimbarea

caracterului şi uciderea pasiunilor sunt cele care îl fac pe un om să fie cu adevărat religios. Cel care caută altceva în afară de Dumnezeu şi de sănătatea sufletului său va avea parte doar de necazuri şi durere. Iar cel ce nu se străduieşte să fie cel mai mic dintre toţi şi slujitorul tuturor nu va avea prea multe momente de linişte.

3.Voi sunteţi chemaţi să răbdaţi şi să lucraţi, nu să duceţi o viaţă uşoară şi să vă pierdeţi vremea cu discuţii mărunte. De aceea, oamenii sunt încercaţi aşa cum este încercat aurul în cuptor. Şi nimeni nu poate rezista, decât dacă şi-a smerit inima de dragul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL XVIII
Pilda Sfinţilor Părinţi

Gândiţi-vă acum la exemplele vii ale Sfinţilor Părinţi, în care strălucea religia şi desăvârşirea, şi veţi vedea cât de puţine lucruri facem noi, iar adesea chiar nimic. Ah! Ce este viaţa noastră în comparaţie cu a lor? Căci ei, sfinţi şi prieteni ai lui Hristos, ca să spunem aşa, l-au slujit pe Domnul flămânzi şi însetaţi, înfriguraţi şi goi, muncind şi ostenindu-se, veghind şi postind, în rugăciune şi în meditaţii sfinte, sfidând orice persecuţii şi orice reproşuri.

2. O, cât de multe suferinţe grele au îndurat Apostolii, Martirii, Mărturisitorii şi Fecioarele; şi toţi ceilalţi care au mers pe urmele lui Hristos. Căci aceştia şi-au urât sufletele în această lume pentru a şi le putea păstra pentru viaţa veşnică. O, ce viaţă aspră şi retrasă au dus Sfinţii Părinţi în deşert! Ce ispite lungi şi grele au avut de îndurat! Cât de des au fost asaltaţi de vrăjmaş! Câte rugăciuni înfocate i-au înălţat lui Dumnezeu! Ce posturi dure au ţinut! Ce râvnă şi ce dorinţă aprinsă de progres spiritual au avut! Cu cât curaj s-au luptat ca nu cumva viciile lor să preia controlul! Cât de total şi statornic l-au căutat pe Dumnezeu! Ziua munceau, iar noaptea şi-o petreceau adesea în rugăciune; da, şi chiar când munceau nu conteneau să se roage în sinea lor.

3. Şi-au petrecut tot timpul cu folos; orele petrecute cu gândul la Dumnezeu păreau prea scurte; şi aflându-se într-o dulce contemplare uitau chiar şi de nevoile trupeşti. Aceşti oameni au renunţat la toate bogăţiile, la poziţiile lor sociale, la onoruri, prieteni şi rude; nu şiau mai dorit nimic de la această lume; mâncau cât să rămână în viaţă; nu voiau să slujească trupului nici măcar atunci când acesta se afla la mare strâmtorare. Astfel, erau săraci în lucruri lumeşti, dar bogaţi peste măsură în har şi virtute. Deşi săraci în ochii celor ce îi priveau, în sinea lor erau plini de slavă şi de binecuvântări divine.

4. Erau nişte străini pentru lume, însă pentru Dumnezeu erau ca nişte rude şi prieteni. Se considerau lipsiţi de orice însemnătate şi ştiau că sunt dispreţuiţi de oameni; însă în ochii lui Dumnezeu erau oameni dragi şi de valoare. Erau neclintiţi în smerenia lor, trăiau în supunere deplină şi umblau în iubire şi răbdare; însă în felul acesta s-au întărit în duh şi au dobândit mare trecere înaintea lui Dumnezeu. Şi au fost daţi ca exemplu tuturor oamenilor religioşi, aşa că ne-ar putea servi şi nouă ca exemplu pentru a duce o viaţă aşa cum se cuvine, nu cum fac cei lipsiţi de entuziasm, care sunt ispitiţi să ducă o viaţă lipsită de griji.

5. O, cât de mare era la începuturi iubirea tuturor persoanelor religioase! O, cât de pline de pietate erau rugăciunile! Ce rivalitate exista în privinţa sfinţeniei! Cât de riguroasă era disciplina! Ce respect şi ce supunere în toate privinţele manifestau aceşti oameni în raport cu învăţătorul lor! Urmele lor, care se păstrează până în zilele noastre, atestă faptul că erau oameni cu adevărat sfinţi şi desăvârşiţi, care s-au luptat cu curaj şi au călcat lumea în picioare. Astfel, cel socotit mare nu este cel care calcă aceste obiceiuri, ci cel care poate îndura cu răbdare această viaţă pe care şi-a ales-o.

6. Dar astăzi oamenii au devenit reci şi nepăsători, se îndepărtează repede de prima iubire, iar viaţa a devenit plictisitoare, căci toţi sunt indiferenţi şi lipsiţi de entuziasm. Fie ca voi să nu adormiţi şi să uitaţi de progresul spiritual, care i-a făcut pe mulţi să devină sfinţi!

CAPITOLUL XIX
Deprinderile omului religios

Viaţa unui creştin trebuie împodobită cu toate virtuţile, ca şi în interior să fie la fel cu înfăţişarea sa exterioară. Şi adevărat că trebuie să fie mai bun în interior decât pe dinafară, căci Dumnezeu se uită la inima noastră, şi pe El trebuie să îl venerăm din tot sufletul nostru, oriunde ne-am afla, şi să mergem la El fără de prihană, aşa cum fac îngerii. Aşa că în fiecare zi trebuie să ne reînnoim jurămintele, să ne aprindem de râvnă, ca şi cum ziua aceea ar fi prima zi a convertirii noastre, şi să spunem, „O, Dumnezeul meu, ajută-mă să iau deciziile cele bune şi să fiu în slujba Ta, şi fă în aşa fel încât această zi să fie un bun început, pentru că până acum nu am făcut nimic!

2. Iar progresul nostru va depinde de cât de hotărâţi suntem, căci pentru a progresa este nevoie de multă sârguinţă. Căci dacă şi cel hotărât adesea dă greş, ce se mai poate spune despre omul care este puţin hotărât sau ale cărui momente de hotărâre sunt rare. Sunt multe cauze care ne fac să abandonăm deciziile luate, dar dacă vom omite să facem nişte exerciţii banale atunci vom avea numai de pierdut. Hotărârea celor drepţi depinde mai mult de harul lui Dumnezeu decât de propria lor înţelepciune; căci aceştia îşi pun mereu nădejdea în El, indiferent de situaţia în care se află. Fiindcă omul propune, dar Dumnezeu dispune; „*că nu este în voia omului calea lui*” (Ieremia 10:23).

3. Dacă uneori un exerciţiu sfânt ar fi omis din cauza vreunui act de evlavie, sau din cauza bunătăţii frăţeşti, el va putea fi reluat cu uşurinţă după aceea; dar dacă este neglijat din lene, atunci reprezintă un păcat, iar necazurile nu vor întârzia să apară. Dar chiar dacă ne vom sili din toate puterile noastre, în multe privinţe tot nu va fi suficient. Întotdeauna va trebui ca hotărârea noastră să fie fermă; şi, mai presus de toate, va trebui să ne luptăm împotriva acelor păcate care ne asediază cu cea mai mare uşurinţă. Atât viaţa noastră interioară, cât şi cea exterioară trebuie analizate cu atenţie şi ţinute în stăpânirea noastră, pentru că progresul nostru spiritual depinde de amândouă.

4. Dacă nu puteţi veghea mereu asupra voastră, puteţi face asta măcar din când, cel puţin de două ori pe zi, seara şi dimineaţa. Dimineaţa luaţi deciziile, iar seara cercetaţi-vă viaţa şi vedeţi cum v-aţi pripit în ziua respectivă în vorbă şi în gând; căci poate prin asta l-aţi supărat pe Dumnezeu sau pe aproapele vostru. Ţineţi-vă leii în zgardă cu bărbăţie atunci când sunteţi asaltaţi de diavol; ţineţi-vă în frâu poftele şi curând veţi putea ţine în frâu toate pornirile cărnii. Nu staţi degeaba niciodată; citiţi, scrieţi, rugaţi-vă, meditaţi sau faceţi ceva util pentru comunitate. Exerciţiile fizice trebuie practicate însă cu discreţie, fiecare în felul lui.

5. Îndatoririle care nu sunt comune tuturor nu trebuie îndeplinite la vedere, ci în mod tainic. Dar băgaţi de seamă să nu neglijaţi îndatoririle comune de dragul celor tainice; ci achitaţi-vă în mod cinstit şi onest de îndatoririle ce vă revin, ca după aceea, dacă mai aveţi ceva timp liber, să vă ocupaţi de practicile voastre devoţionale. Nu există o singură practică, pentru că unora li se potriveşte mai bine ceva, iar altora altceva. Unele exerciţii diferă în funcţie de anotimp, altele sunt mai potrivite pentru sărbători, iar altele pentru perioadele de post. Unele sunt bune atunci când suntem ispitiţi, iar altele atunci când ne bucurăm de pace şi linişte. Unele sunt utile când suntem trişti, iar altele când ne găsim bucuria în Domnul.

6. Când se apropie vremea marilor sărbători, exerciţiile bune trebuie reînnoite şi trebuie să căutăm cu mai mare râvnă rugăciunile oamenilor sfinţi. Şi trebuie să ne facem legămintele de la o Sărbătoare la alta, ca şi cum fiecare dintre ele ar reprezenta perioada plecării noastre din această lume şi intrarea noastră în sărbătoarea eternă. Aşa că în momentele solemne trebuie să ne pregătim cu seriozitate, ca să trăim cât mai solemn, să veghem cu grijă asupra ritualurilor sfinte, ca şi cum în curând ar urma să primim răsplata pentru munca noastră din mâna lui Dumnezeu.

7. Iar dacă aceasta s-ar amâna, haideţi să ne gândim că nu suntem încă bine pregătiţi şi că suntem nedemni de slava care se va revărsa asupra noastră la momentul cuvenit; şi haideţi să studiem, ca să ne pregătim cât putem de bine pentru acea clipă când viaţa noastră va ajunge la

final. Fericită este sluga aceea care, după cum a spus evanghelistul Luca, când va veni Stăpânul o va găsi veghind. „*Adevărat vă spun că o va pune peste toate avuţiile sale*” (Luca 12:43,44).

CAPITOLUL XX
Iubirea de singurătate şi tăcere

Găsiţi un timp potrivit pentru meditaţia voastră şi gândiţi-vă în mod frecvent la mila pe care Dumnezeu o are faţă de voi. Lăsaţi deoparte întrebările izvorâte din curiozitate. Analizaţi mai degrabă acele chestiuni care vă fac să suferiţi pentru păcatele voastre, decât pe acelea care vă binedispun. Dacă vă veţi feri de conversaţiile mărunte şi de obiceiurile nefolositoare, ca şi de bârfă şi noutăţi, veţi vedea că aveţi timp suficient pentru o meditaţie bună. Sfinţii cei mai mari obişnuiau să evite compania oamenilor, pentru că preferau să trăiască în ascuns cu Dumnezeu.

2. Unul dintre ei a spus, „De câte ori m-am dus printre oameni, de atâtea ori m-am întors mai puţin om”. Acest lucru îl experimentăm şi noi de foarte multe ori atunci când suntem angajaţi într-o conversaţie de durată. Căci este mult mai uşor să rămâi complet tăcut decât să nu te pierzi în prea multe cuvinte. Este mai la îndemână să stai ascuns în casă decât să veghezi permanent asupra ta odată ce ai ieşit afară. Prin urmare, cel ce urmăreşte să atingă lucrurile spirituale şi ascunse trebuie să meargă cu Isus „departe de mulţime”. Căci niciun om căruia nu-i place să rămână acasă nu se va simţi în siguranţă atunci când va ieşi în lume. Niciun om nu va putea vorbi fără teamă dacă nu îi place să rămână tăcut. Niciun om nu va putea cârmui în siguranţă dacă nu îi place să slujească. Niciun om nu va putea porunci dacă nu îi stă în fire să se supună.

3. Niciun om nu se va bucura în siguranţă dacă nu are în el o conştiinţă bună. Curajul Sfinţilor s-a împletit mereu cu teama de Dumnezeu. Iar dacă au strălucit prin har şi virtuţi măreţe, asta nu înseamnă că nu au fost onorabili şi smeriţi în sinea lor. Însă curajul oamenilor răi vine din îngâmfare, iar la final le va provoca multă tulburare. Să nu cauţi niciodată siguranţa în această viaţă, chiar dacă te consideri un călugăr bun, evlavios şi solitar.

4. Adesea, cei care au parte de admiraţia oamenilor cad cel mai rău, pentru că sunt mult prea plini de ei. De aceea, pentru mulţi este benefic să fie ispitiţi în sinea lor în mod frecvent, ca nu cumva să devină peste măsură de încrezători, ca nu cumva să li se urce la cap, sau ca să nu se bazeze prea mult pe ceea ce le oferă lumea. O, ce conştiinţă bună va avea acel om care nu va căuta o bucurie trecătoare şi care nu se va lăsa niciodată prins în mrejele lumii! O, de câtă pace şi linişte se va bucura, cum va uita de toate grijile deşarte, cum se va gândi doar la lucrurile sănătoare şi divine şi cum îşi va pune întreaga nădejde în Dumnezeu!

5. Niciun om nu merită să aibă parte de mângâierea divină, ci doar acela care a exersat cu râvnă sfânta căinţă. Dacă veţi simţi că inima voastră este cuprinsă de căinţă, atunci intraţi în camera voastră şi lăsaţi afară agitaţia lumii, după cum este scris, „*Intraţi în comuniune cu inima voastră, în camera voastră, şi rămâneţi în tăcere*” (Psalmul 4:4). Şi în această retragere veţi găsi adesea ceea ce aţi pierdut atunci când aţi ieşit afară. Iar dacă continuaţi, această retragere se va îndulci, însă dacă nu vă ţineţi de această practică va apărea plictiseala. Dacă la începutul conversaţiei voastre lucrurile vor merge bine, veţi vedea că pe măsura trecerii timpului această singurătate va deveni plăcută, şi veţi ajunge să vorbiţi inimii voastre ca unui prieten.

6. Sufletul pios progresează şi învaţă în pace şi linişte acele lucruri ascunse despre care se vorbeşte în Scripturi. Căci acolo găseşte un izvor de lacrimi unde să se spele şi să se purifice în fiecare noapte, ca pe măsură ce se îndepărtează de lucrurile lumeşti să devină tot mai drag Creatorului său. Pentru că Dumnezeu şi îngerii Săi se apropie de acela care se dezinteresează de compania cunoştinţelor şi prietenilor. Este mai bine să rămâi necunoscut şi să te preocupi de tine însuţi decât să te neglijezi şi să faci minuni. Se cuvine ca omul religios să iasă cât mai puţin în lume, să facă tot ce poate pentru a nu fi văzut şi să nu aibă nicio dorinţă de a se întâlni cu oameni.

7. Ce rost ar avea să priviţi ceva ce nu puteţi avea? Lumea trece şi la fel se întâmplă şi cu poftele. Dorinţele sexuale vă fac să ieşiţi în lume, dar după trecerea unei ore cu ce veniţi acasă?

Doar cu o greutate pe conştiinţă şi cu o inimă confuză. Căci adesea omul pleacă cu bucurie, dar se întoarce mâhnit, şi o seară veselă este urmată de o dimineaţă tristă. Toate plăcerile trupeşti încep în mod plăcut, dar în cele din urmă provoacă suferinţă şi dispar. Cum puteţi afla în afara voastră ceea ce nu găsiţi în interior? Priviţi cerul şi pământul şi elementele, căci toate lucrurile sunt făcute din acestea.

8. Ce lucru aţi putea găsi care să continue să existe multă vreme sub soare? Poate voi credeţi că veţi fi satisfăcuţi, însă niciodată nu veţi fi mulţumiţi. Dacă veţi vedea toate lucrurile înaintea voastră, la ce v-ar folosi? Căci nu ar fi vorba decât de o priveliște inutilă. Ridicaţi-vă ochii către Dumnezeu şi rugaţi-vă ca păcatele şi nepăsarea voastră să fie iertate. Lăsaţi lucrurile deşarte în seama oamenilor lipsiţi de valoare şi preocupaţi-vă de ceea ce v-a poruncit Dumnezeu. Rămâneţi cu El în camera voastră, căci nicăieri nu veţi găsi o pace atât de mare. Dacă nu aţi pleca nicăieri şi dacă nu v-aţi angaja în discuţii mărunte, atunci aţi putea rămâne în linişte. Dar pentru că uneori vă face plăcere să aflaţi lucruri noi, inima voastră se va tulbura.

CAPITOLUL XXI
Despre căinţa inimii (Înfrângerea inimii)

Dacă vreţi să faceţi progrese, fiţi cu frică de Dumnezeu şi nu tânjiţi să fiţi liberi, ci ţineţi-vă toate simţurile sub control şi nu vă lăsaţi cuprinşi de o voioşie stupidă. Simţiţi căinţa inimii voastre şi astfel o să deveniţi plini de evlavie. Căinţa deschide calea pentru multe lucruri bune, care nu se vor pierde aşa curând. Este minunat că orice om care îşi analizează şi îşi cumpăneşte exilul, precum şi numeroasele pericole care îi pândesc sufletul, poate să se bucure din toată inima în această viaţă.

2. Când avem inima uşoară şi nu luăm în seamă lipsurile, nu mai simţim durerea sufletului nostru, ci chiar putem să râdem, când de fapt am avea toate motivele să plângem. Nu există libertate adevărată şi bucurie adevărată decât în frica de Dumnezeu şi în conştiinţa noastră bună. Fericit este acela care poate îndepărta orice cauză care îi distrage atenţia şi care poate urmări acel unic scop al sfintei căinţe. Fericit este acela care poate alunga de la el orice lucru care i-ar putea păta sau îngreuna conştiinţa. Străduiţi-vă cu curaj; obiceiurile noi le alungă pe cele vechi. Dacă ştii cum să-i laşi în pace pe oameni, şi ei vor fi bucuroşi să te lase să te ocupi de treburile tale.

3. Nu vă ocupaţi de treburile altora şi nici nu vă amestecaţi în ceea ce fac oamenii de vază. Mai întâi ocupaţi-vă de voi înşivă şi daţi-vă sfaturi bune, şi abia apoi sfătuiţi-i pe prietenii voştri dragi. Nu fiţi abătuţi dacă oamenii nu vă apreciază, căci preocuparea voastră nu trebuie să fie aceea de a ieşi în evidenţă, căci aşa se cade să facă aceia care sunt călugări devotaţi şi îl slujesc pe Dumnezeu. Este mai bine ca omul să nu aibă prea multe satisfacţii în această viaţă, mai ales din acelea care ţin de plăcerile cărnii. Însă dacă ne lipsesc satisfacţiile divine ori dacă le avem foarte rar acest lucru este din vina noastră, fiindcă noi nu dăm atenţie remuşcărilor inimii şi nici nu depărtăm de la noi acele satisfacţii deşarte şi lumeşti.

4. Consideraţi-vă nevrednici de consolarea divină şi vrednici de multă suferinţă. Când un om simte din plin căinţa inimii, atunci pentru el toată lumea reprezintă o suferinţă şi o povară. Un om bun va găsi suficiente motive pentru a jeli şi a plânge; căci indiferent dacă se gândeşte la el însuşi sau la aproapele său îşi va da seama că pe pământ nimeni nu este scutit de necazuri. Şi cu cât se va gândi mai mult la persoana sa, cu atât va suferi mai mult. Motive pentru o durere corectă şi pentru căinţa interioară sunt păcatele şi viciile noastre, care ne-au prins aşa de tare în mrejele lor, încât rareori mai suntem capabili să contemplăm lucrurile divine.

5. Dacă vă veţi gândi mai des la moarte decât la lungimea vieţii voastre, veţi face fără îndoială un progres mult mai mare. Iar dacă v-aţi gândi cu seriozitate la suferinţa viitoare din iad, cred că aţi îndura chinurile şi durerea de bună voie, şi că nu aţi mai avea teamă de disciplina riguroasă. Însă pentru că aceste lucruri nu ating inima, şi pentru că încă suntem atraşi de lucrurile plăcute, rămânem reci şi groaznic de indiferenţi.

6. Adesea ne plângem atât de uşor din cauza sărăciei spirituale. Aşa că rugaţi-vă la Dumnezeu ca să vă dea spiritul căinţei şi spuneţi cu cuvintele proorocului, Hrăneşte-mă, Doamne, cu o pâine de lacrimi, şi adapă-mă cu lacrimi din plin (Psalmul 80:5).

CAPITOLUL XXII
Despre contemplarea suferinţei omeneşti (nefericirea firii omeneşti)

Dacă nu vă întoarceţi la Dumnezeu, atunci oriunde v-aţi afla şi oriunde v-aţi întoarce veţi parte numai de suferinţă. De ce vă alarmaţi că lucrurile nu se întâmplă aşa cum vă doriţi? Cine poate să obţină tot ceea ce vrea? Nici eu, nici voi, şi nimeni de pe pământ. În lume nu există nimeni care să fie scutit de necazuri sau chinuri, chiar dacă este vorba de un Rege sau chiar de Papă. Cine are parte de o soartă fericită? Căci şi cel puternic trebuie să sufere într-o oarecare măsură pentru Dumnezeu.

2. Există mulţi oameni proşti şi nestatornici, care spun, „Uite ce viaţă prosperă are acel om, cât este de bogat, de măreţ, de puternic, de slăvit". Însă dacă veţi ridica ochii spre lucrurile bune din cer veţi vedea că toate aceste lucruri lumeşti nu reprezintă nimic, căci sunt de-a dreptul nesigure, da, sunt obositoare, pentru că cei ce le au se tem pentru ele şi trebuie să aibă mereu grijă de ele. Fericirea omului nu stă în mulţimea lucrurilor pieritoare; este suficient să le posede cu moderaţie. Viaţa noastră pe pământ este cu adevărat mizerabilă. Cu cât un om îşi doreşte mai mult să devină spiritual, cu atât mai neplăcută devine viaţa lui actuală; pentru că acesta vede şi înţelege mai bine metehnele şi degradarea omului. Fiindcă, într-adevăr, pentru omul evlavios mâncarea, băutura, veghea, somnul, odihna, munca şi celelalte necesităţi trupeşti reprezintă o mare nenorocire şi o mare durere, aşa că renunţă cu dragă inimă la ele pentru fi eliberat de orice păcat.

3. Căci în această lume, omul interior este împovărat de necesităţile trupeşti. De aceea, proorocul se roagă cu evlavie ca să fie eliberat de ele, zicând, Scoate-mă din necazul meu, Doamne! (Psalmul 25:17). Dar vai de cei ce nu-şi cunosc propria suferinţă, şi mai ales de cei ce iubesc această viaţă nefericită şi stricăcioasă! Pentru că unii se agaţă de ea în asemenea măsură (chiar dacă din muncă sau cerşit abia îşi pot duce zilele), încât dacă ar putea trăi aici veşnic nu i-ar interesa câtuşi de puţin Împărăţia lui Dumnezeu.

4. O, ce oameni proşti şi necredincioşi sunt aceia care zac îngropaţi în lucrurile lumeşti şi care nu găsesc desfătare decât în poftele carnale! Ce nefericiţi! Căci în cele din urmă vor constata cu tristeţe cât de josnice şi lipsite de valoare au fost lucrurile pe care le-au iubit. Sfinţii lui Dumnezeu, prietenii devotaţi ai lui Hristos, precum şi toţi aceia care au înflorit în această viaţă nu dau dau doi bani pe ceea ce place trupului, ci întreaga lor nădejde şi iubire se îndreaptă spre lucrurile de sus. Întreaga lor dorinţă este purtată spre înălţimi, către lucrurile nevăzute şi veşnice, ca nu cumva să fie traşi în jos de iubirea pentru lucrurile sensibile.

5. Nu-ţi pierde, frate, dorinţa sinceră de progres spiritual. Încă mai e timp, vremea nu a trecut. De ce să renunţi la hotărârea pe care ai luat-o? Ridică-te, începe chiar în acest moment şi spune, „Acum e timpul să acţionez, acum e timpul să lupt, acum e timpul să mă îndrept". Când te simţi prost şi eşti tulburat, atunci te găseşti cel mai aproape de binecuvântare. Trebuie să treci prin foc şi apă ca Dumnezeu să te poată duce într-un loc îmbelşugat. Până când nu vei fi intransigent cu tine însuţi nu vei putea să-ţi birui metehnele. Atâta vreme cât cărăm cu noi acest trup fragil nu putem fi lipsiţi de păcat şi nu putem trăi fără trudă şi necaz. Şi ne-am bucura să scăpăm de toate nenorocirile; dar pentru că prin păcat ne-am pierdut inocenţa, neam pierdut şi adevărata fericire. De aceea, trebuie să fim răbdători şi să aşteptăm ca Dumnezeu să aibă milă de noi, astfel încât să scăpăm de această tiranie, iar moartea să fie înghiţită de viaţă.

6. O, cât de fragil este omul şi cât de înclinat către rău! Astăzi îşi mărturiseşte păcatele şi mâine comite din nou aceleaşi păcate pe care le-a mărturisit. Acum reuşeşte să evite o greşeală şi peste o oră se comportă ca şi cum nu s-ar fi confruntat niciodată cu o astfel de situaţie. Iată de ce avem un bun motiv ca să ne smerim şi să nu ne mai înfumurăm deloc, având în vedere faptul că

suntem atât de fragili şi de nestatornici. Şi din neglijenţă putem să pierdem tot harul pe care l-am obţinut prin multă muncă.

7. Ce se va alege de noi la sfârşit, dacă chiar de la început suntem atât de leneşi şi de lipsiţi de entuziasm? Vai de noi dacă alegem să ne odihnim, ca şi cum am traversa o vreme de pace şi siguranţă, atâta vreme cât în viaţa noastră nu se zăreşte niciun semn de adevărată sfinţenie. Căci dacă din întâmplare ar exista speranţa unei îndreptări şi a unei creşteri spirituale, ar fi mai bine să o luăm de la început, asemenea novicilor, și să fim învăţaţi cum să ducem o viaţă bună.

CAPITOLUL XXIII
Despre meditaţia asupra morţii (gândul la moarte)

În curând, viaţa voastră aici se va sfârşi; aşa că aveţi grijă ce se va întâmpla cu voi întro altă lume. Astăzi omul este, iar mâine nu-l mai vede nimeni. Şi fiindcă oamenii nu-l mai văd, îl uită. O, nefericit și împietrit la inimă este omul care se gândeşte doar la prezent şi nu priveşte în viitor! Gândiţi şi făptuiţi lucrurile ca şi cum ar trebui să muriţi chiar în această zi. Dacă aveţi o conștiință bună nu trebuie să vă temeţi atât de tare de moarte. Şi în loc să fugiţi de moarte ar fi mai bine să vegheaţi ca să nu păcătuiţi. Dar dacă astăzi nu sunteţi gata, cum veţi putea fi pregătiţi mâine? Ziua de mâine nu este sigur că va veni, aşa că de unde ştiţi că pentru voi mai există un mâine?

2. La ce ne-ar ajuta să trăim mult dacă suntem atât de puţin dispuşi să ne îndreptăm? Ah, viaţa lungă nu numai că nu contribuie la îndreptarea noastră, dar de multe ori ne sporeşte păcatele! O, dacă am putea trăi măcar o zi în această lume aşa cum trebuie! Sunt mulţi care numără anii care au trecut de când s-au convertit, însă adesea realizările lor sunt puţine. Dacă moartea este un lucru îngrozitor, poate că şi mai îngrozitor este să trăim o viaţă lungă. Fericit este omul care se gândeşte întruna la moarte şi care se pregăteşte de moarte în fiecare zi! Dacă aţi văzut vreodată pe cineva murind, fiţi siguri că şi voi veţi apuca pe acelaşi drum.

3. Dimineaţa, gândiţi-vă că s-ar putea să nu mai prindeţi seara, iar seara nu cumva să vă lăudaţi cu ziua următoare. Fiţi gata mereu şi trăiţi în aşa fel încât moartea să nu vă găsească nepregătiţi. Mulţi mor pe neaşteptate. „*Că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni*” (Matei 24:44). Şi în acel ultim ceas veţi începe să vedeţi altfel viaţa voastră trecută, şi veţi plânge amarnic că aţi fost atât de neglijenţi şi de leneşi.

4. Fericit și înţelept este acela care se sileşte să-şi trăiască viaţa în aşa fel încât să nu-i pară rău că va muri! Căci dispreţul profund faţă de lume, dorinţa arzătoare de a excela în virtute, dragostea pentru disciplina riguroasă, durerea pocăinţei, zelul de a se supune, lepădarea de sine şi înfruntarea tuturor vicisitudinilor de dragul lui Hristos, acestea sunt lucrurile care ne dau o mare încredere în faptul că vom avea parte de o moarte fericită. Cât sunteţi sănătoşi aveţi multe posibilităţi de a face lucrări bune; însă atunci când sunteţi bolnavi, nu ştiu ce veţi mai putea face. Doar puţini reuşesc să devină mai buni ca urmare a bolii, după cum arareori cei ce călătoresc foarte mult reuşesc să devină sfinţi.

5. Nu vă încredeţi în prieteni şi rude, nu amânaţi să lucraţi pentru salvarea sufletului vostru, căci oamenii vă vor uita mai repede decât credeţi. Este mai bine să vă asiguraţi din timp şi să trimiteţi nişte lucruri bune înaintea voastră, decât să vă bazaţi pe ajutorul celorlalţi. Dacă nu vă preocupaţi acum de voi înșivă, cui credeţi că îi va păsa de voi mai târziu? Timpul prezent este preţios. Acum este momentul, acum este ziua mântuirii. Dar vai de voi dacă nu folosiţi bine acest timp pentru a aduna bogăţii de care să vă bucuraţi veşnic. Într-o zi va veni şi ceasul, da, va veni acel ceas când veţi dori să vă îndreptaţi viaţa, însă nu ştiu dacă veţi reuşi.

6. O, iubiţilor, din ce pericol aţi putea scăpa, de ce teamă v-aţi putea elibera, dacă aţi trăi mereu cu frica morţii şi dacă aţi aştepta-o să vină! Străduiţi-vă acum să duceţi o astfel de viaţă, încât în clipa morţii mai degrabă să vă bucuraţi decât să vă temeţi. Învăţaţi să muriţi faţă de lume, pentru a începe să trăiţi cu Hristos. Învăţaţi să dispreţuiţi toate lucrurile pământeşti, ca să

puteţi merge de bunăvoie cu Hristos. Ţineţi trupul în frâu prin căinţă şi astfel veţi putea căpăta încredere.

7. Ah, om nesăbuit! De ce crezi că vei trăi o viaţă lungă, când tu nu eşti sigur nici măcar de o singură zi? Câţi nu au fost ispitiţi şi apoi smulşi pe neaşteptate din trup! De câte ori nu ai auzit că cineva a fost ucis de sabie, că altul s-a înecat, altul a căzut de la înălţime şi şi-a rupt gâtul, altul a murit la masă, iar altul la joacă! Unul a murit de foc, altul de sabie, altul de boală, altul de mâna tâlharului. Aşa vine moartea pentru toţi, iar viaţa omului trece repede, asemenea unei umbre.

8. Cine o să-şi mai amintească de tine după moarte? Cine o să te mai cheme?

Lucrează, lucrează acum, iubitule, lucrează cât mai poţi. Căci nu ştii când vei muri, nici ce se va întâmpla cu tine după moarte. Cât mai ai timp, strânge-ţi bogăţii nepieritoare. Nu te gândi la nimic, decât la salvarea sufletului tău; să nu te preocupe decât lucrurile lui Dumnezeu. Fă-ţi prieteni cinstindu-i pe sfinţii lui Dumnezeu şi mergi pe urmele lor, ca atunci când vei pieri să fii primit în locuinţele veşnice (Luca 16:9).

9. Rămâi ca un străin şi ca un pelerin pe pământ, căruia lucrurile lumii nu îi aparţin. Inima ta să fie liberă şi înălţată către Dumnezeu, căci „*nu avem aici cetate stătătoare*" (Evrei 13:14). Şi rugaţi-vă zilnic la El cu plânset şi lacrimi, ca duhul vostru să fie socotit vrednic de a se duce fericit după moarte la Domnul său. Amin.

CAPITOLUL XXIV
Despre judecata şi pedeapsa celor răi

În tot ce faceţi nu uitaţi de final şi de felul în care veţi sta înaintea unui judecător sever, de care nimic nu poate fi ascuns, care nu poate fi mituit cu cadouri, care nu acceptă scuze, şi care va judeca cu dreptate. O, păcătos nenorocit şi nesăbuit, care te temi uneori de privirea unui om furios, ce-i vei răspunde tu lui Dumnezeu, cel care ştie toate fărădelegile tale? De ce nu ai grijă de tine din perspectiva zilei judecăţii, când niciun om nu va putea să se scuze sau să fie apărat de cineva, ci fiecare va trebui să-şi poarte propria povară? Acum este vremea când munca ta poate da roade, acum este timpul să plângi, ca suspinul tău să fie auzit, ca durerea ta să fie pe placul lui Dumnezeu şi astfel să-ţi purifici sufletul.

2. Chiar şi aici pe pământ, omul răbdător are o mare oportunitate de a-şi purifica sufletul. Când este vătămat, el suferă mai mult pentru răutatea celorlalţi, decât pentru faptul că a greşit; se roagă cu ardoare pentru aceia care îl batjocoresc şi îi iartă din toată inima lui; se grăbeşte să ceară iertare de la ceilalţi; este mai iute la milă decât la mânie; se leapădă adesea de sine şi se sileşte să îşi supună trupul în faţa duhului care este în el. Este mai bine să ne purificăm acum de păcate, decât să ne agăţăm de ele în speranţa că ne vom curăţa în lumea de apoi. Căci cu adevărat ne amăgim singuri prin acestă iubire nesăbuită pe care o simţim faţă de trup.

3. Ce va devora acel foc, dacă nu păcatele voastre? Şi cu cât vă veţi feri mai mult şi veţi urma pornirile trupului, cu atât mai grea va fi pedeapsa voastră şi cu atât mai mult combustibil veţi aduna pentru foc. Căci cu cât un om a păcătuit mai mult, cu atât mai puternic va fi pedepsit. Aşa că omul nepăsător va fi împuns cu săgeţi arzătoare, iar cei lacomi vor fi chinuiţi de foame şi de sete. Desfrânaţii şi iubitorii de plăceri vor fi aruncaţi în smoală topită şi în pucioasă groaznic mirositoare, iar invidioşii vor urla de mâhnire ca nişte câini turbaţi.

4. Pentru fiecare păcat va exista o pedeapsă. Cel mândru va fi umplut de o confuzie totală, iar cel lacom va fi lovit de o sărăcie groaznică. Acolo, o oră de durere va fi mai grea decât o sută de ani de penitenţă amară pe pământ. Căci acolo cel pierdut nu va avea nici linişte, nici mângâiere, deşi aici mai are parte uneori de un răgaz de la durere şi se mai bucură de consolare din partea prietenilor. De aceea, este bine să vă îngrijoraţi acum şi să suferiţi pentru păcatele voastre, ca în ziua de apoi să puteţi avea curajul pe care-l au cei binecuvântaţi. „*Atunci cel drept va sta cu multă îndrăzneală înaintea celor care l-au prigonit şi au dispreţuit ostenelile sale*" (Cartea înţelepciunii lui Solomon 5:1). Atunci va sta la judecată cel care acum acceptă cu umilinţă judecăţile oamenilor. Atunci cel sărac şi smerit va avea o încredere mare, pe când cel

mândru va fi cuprins de teamă în toată fiinţa sa.

5. Atunci se va vedea că înţelept în această lume a fost cel care a învăţat să fie prost şi dispreţuit de dragul lui Hristos. Atunci necazurile noastre vor lăsa loc desfătării, pe când gura celui necredincios va fi astupată. Atunci se vor bucura toţi oamenii sfinţi, iar cei profani vor jeli. Atunci trupul chinuit se va bucura, ca şi cum ar fi fost hrănit mereu cu toate bunătăţile.

Atunci veşmintele umile vor căpăta frumuseţe, iar haina preţioasă se va ascunde, căci va fi socotită dezgustătoare. Atunci bordeiul sărăcăcios va fi mai apreciat decât un palat aurit. Atunci aşteptarea răbdătoare va fi mai presus decât orice înţelepciune lumească.

6. Atunci cel care are conştiinţa bună şi neprihănită se va bucura mai mult decât învăţaţii şi filozofii. Atunci cel ce dispreţuieşte bogăţiile va avea mai multă greutate decât toate averile copiilor acestei lumi. Atunci veţi găsi mai multă mângâiere în faptul că v-aţi rugat cu evlavie decât în călătoriile voastre costisitoare. Atunci vă veţi bucura mai degrabă de tăcerea pe care aţi păstrat-o decât de cuvântările lungi. Atunci faptele sfinte vor fi cu mult mai puternice decât o mulţime de cuvinte frumoase. Atunci viaţa aspră, trăită cu căinţă sinceră, vă va aduce plăceri mai mari decât toate deliciile de pe pământ. Învăţaţi să suferiţi acum puţin, ca să puteţi scăpa atunci de suferinţe mai grele. Dovediţi mai întâi aici ce sunteţi capabili să suferiţi în viaţa de apoi. Dacă acum sunteţi capabili să suferiţi atât de puţin, cum veţi putea îndura chinurile veşnice? Dacă acum puţină suferinţă vă face să fiţi atât de nerăbdători, ce veţi face când veţi fi în focul iadului? Fiţi siguri că nu există două Raiuri, să vă umpleţi aici de desfătările acestei lumi, iar în lumea cealaltă să domniţi împreună cu Hristos.

7. Dacă până în această zi aţi avut parte doar de plăceri şi onoruri, la ce v-ar folosi acest lucru dacă moartea ar veni într-o clipă? Prin urmare, totul este deşertăciune, cu excepţia iubirii de Dumnezeu şi a faptului că îi slujim numai Lui. Căci cel ce-l iubeşte pe Dumnezeu din toată inima lui nu se teme de moarte, nici de pedeapsă, nici de judecată, nici de iad, pentru că iubirea desăvârşită asigură accesul la Dumnezeu. Însă nu este de mirare că cel care încă se desfată în păcat se teme de moarte şi de judecată. Cu toate acestea, dacă iubirea nu vă poate face să vă abţineţi de la rău, este bine că cel puţin teama de iad să vă poate determina să îndepărtaţi de el. Însă cel care alungă de la el frica de Dumnezeu nu va putea rămâne mult timp pe calea binelui, ci va cădea repede în cursele întinse de diavol.

CAPITOLUL XXV
Râvna de a ne îndrepta cu totul viaţa noastră

Vegheaţi şi fiţi plini de râvnă în slujba lui Dumnezeu şi amintiţi-vă mereu de ce aţi renunţat la lume. Oare nu pentru a duce o viaţă divină şi a deveni nişte oameni spirituali? Aşadar, fiţi plini de râvnă şi urmăriţi câştigul spiritual, căci în curând munca voastră va fi răsplătită, aşa că nu veţi mai fi asaltaţi nici de teamă, nici de suferinţă. Acum trebuie să lucraţi puţin, însă pe urmă veţi avea parte de o mare odihnă şi de o bucurie veşnică. Dacă veţi rămâne credincioşi şi plini de râvnă în lucrarea voastră, să nu vă îndoiţi că Dumnezeu nu va fi loial şi darnic în recompense. Datoria voastră este să vă păstraţi nădejdea că veţi birui, dar aveţi grijă să nu deveniţi prea încrezători, ca nu cumva să vă leneviţi sau să vă umpleţi de mândrie.

2. Un om avea mintea tulburată şi oscila continuu între speranţă şi teamă, aşa că într-o bună zi, copleşit fiind de durere, s-a aruncat pe jos în faţa altarului unei biserici şi a început să se roage; şi meditând el aşa în sinea lui, a spus, „O, măcar dacă aş şti că este bine să perseverez!”, aşa că imediat a auzit în el vocea lui Dumnezeu, „Şi dacă nu ai şti asta, ce ai face? Fă acum ce ai face dacă ai şti şi vei fi în siguranţă”. Şi fiind mângâiat şi încurajat, el s-a lăsat imediat în voia lui Dumnezeu şi agitaţia spiritului a luat sfârşit, fiindcă nu a mai păstrat în minte curiozitatea de a şti ce i se va întâmpla în viaţa de apoi, ci mai degrabă a încercat să afle care este voinţa lui Dumnezeu, astfel încât să ştie cum să înceapă toate lucrările bune şi cum să le desăvârşească.

3. „*Încrede-te în Domnul şi fă binele*”, a spus Proorocul; „*locuieşte în ţară şi umblă în credincioşie!*” (Psalmul 37:3) şi vei fi hrănit cu bogăţiile ei. Există un singur lucru care îi

împiedică pe mulţi să progreseze şi să îşi îndrepte viaţa, şi anume teama de greutăţi sau de obstacolele care ne stau în cale. Însă cei care se silesc cu bărbăţie să biruie acele lucruri care sunt cele mai cumplite şi care le stau cel mai mult în cale vor progresa în virtute mai mult decât toţi ceilalţi, fiindcă omul care se biruie pe sine însuşi şi îşi smereşte duhul va avea parte de cele mai mari binecuvântări şi de slava cea mai măreaţă.

4. Însă nu toţi oamenii au acelaşi entuziasm în a birui şi a fi umili. Cu toate acestea, omul care lucrează cu sârguinţă, chiar dacă pasiunile lui sunt mai puternice, va avea mai mult de câştigat decât acela care are o fire mai temperată, dar care este mai puţin zelos în căutarea virtuţii. Două lucruri sunt de un real folos în creşterea în sfinţenie, şi anume hotărârea de a ne lepăda de păcatul către care suntem atraşi de firea noastră, precum şi râvna de a căuta acel lucru bun care ne lipseşte cel mai mult. Şi de asemenea, siliţi-vă din toate puterile să vă păziţi de acele cusururi care vă deranjează adesea la ceilalţi şi faceţi tot ce puteţi pentru a le birui.

5. Oriunde v-aţi afla, căutaţi să dobândiţi un câştig pentru sufletul vostru, şi oriunde veţi vedea sau veţi auzi vreun exemplu bun, străduiţi-vă să-l urmaţi; însă acolo unde vedeţi ceva condamnabil, băgaţi de seamă să nu faceţi şi voi la fel; sau dacă aţi făcut aşa ceva vreodată, siliţi-vă să vă îndreptaţi cât mai repede. Şi aşa cum ochiul vostru îi observă pe alţii, tot aşa şi ochii altora sunt aţintiţi asupra voastră. Ce plăcut este să vezi fraţi plini de râvnă şi evlavioşi, cumpătaţi şi disciplinaţi; şi ce trist şi dureros este să-i vezi mergând în dezordine şi uitând de îndatoririle pe care le au. Ce lucru rău este acela de a neglija scopul chemării lor şi de a-şi întoarce atenţia către lucrurile care nu ar trebui să îi preocupe.

6. Fiţi atenţi la îndatoririle pe care le aveţi şi amintiţi-vă mereu de Cel Răstignit. Şi cu adevărat ar trebui să vă fie ruşine de faptul că priviţi la viaţa lui Isus Hristos, pentru că voi nu v-aţi ostenit să vă asemănaţi mai mult cu El, cu toate că aţi stat foarte mult timp pe calea lui Dumnezeu. Un om religios, care practică cu seriozitate şi evlavie şi care duce viaţa sfântă a Domnului nostru va găsi toate lucrurile care îi sunt utile şi necesare, şi nu va avea nevoie să caute nimic altceva, decât pe Isus. O, dacă Isus cel răstignit ar veni în inimile noastre, cât de repede şi cât de deplin am învăţa tot ceea ce avem nevoie să ştim!

7. Cel care este serios primeşte şi suportă toate lucrurile care îi sunt puse pe umeri. Cel care este neglijent şi lipsit de entuziasm va avea parte numai de necazuri şi va suferi necontenit, pentru că nu are nicio mângâiere sufletească şi nu i se permite să caute ceea ce se află în afară. Cel care trăieşte fără o disciplină riguroasă va simţi durerea căderii. Cel care caută o practică mai uşoară va fi mereu mâhnit, pentru că orice lucru îi va provoca neplăcere.

8. O, dacă n-am avea altceva de făcut decât să-l lăudăm pe Domnul Dumnezeul nostru din toată inima noastră şi cu toată suflarea noastră! O, dacă n-aţi avea nevoie să mâncaţi şi să beţi niciodată, sau să dormiţi, şi dacă aţi putea să-l lăudaţi mereu pe Dumnezeu şi să vă dedicaţi exclusiv practicii spirituale! Atunci aţi fi cu mult mai fericiţi decât acum, când trupul vostru are atât de multe nevoi de care trebuie să vă ocupaţi. O, dacă nu ar exista aceste nevoi, ci doar bucuriile spirituale ale sufletului, pe care le gustăm din păcate atât de rar!

9. Când un om a ajuns la acest nivel, şi anume de a nu căuta mângâiere de la vreun lucru creat, doar atunci va începe să se bucure de Dumnezeu şi să fie mulţumit de absolut orice lucru care i se întâmplă. Aşa că nici nu se va mai bucura dacă are mult, nici nu se va mai supăra dacă are puţin, ci i se va încredinţa în întregime lui Dumnezeu, care pentru el este totul, ştiind că nimic nu piere, ci toate lucrurile trăiesc prin El şi ascultă fără zăbavă orice cuvânt de-al Lui.

10. Amintiţi-vă neîncetat că veţi muri, şi că timpul pierdut nu se mai întoarce. Fără grijă şi fără râvnă nu veţi ajunge la virtute. Dacă începeţi să vă răciţi, lucrurile vor merge rău pentru voi, dar dacă veţi fi plini de râvnă veţi avea parte de multă pace şi veţi vedea că harul lui Dumnezeu şi iubirea de virtute vă vor face munca mai uşoară. Un om plin de râvnă este pregătit pentru toate situaţiile. Este mai mare efortul de a vă opune păcatelor şi pasiunilor decât acela de a trudi cu trupul. Cel care nu se fereşte de păcatele mici va începe să săvârşească treptat-treptat păcate mai mari. La ceas de seară trebuie să fiţi mereu bucuroşi că v-aţi petrecut timpul cu folos. Vegheaţi asupra voastră, mobilizaţi-vă, mustraţi-vă şi, indiferent ce fac alţii, nu vă daţi bătuţi. Cu cât veţi fi mai aspri cu voi înşivă, cu atât veţi avea mai mult de câştigat. Amin.

CARTEA A DOUA

Îndrumări pentru luminarea vieţii lăuntrice (în latină: ”*Admonitiones ad interna trahentes”*) (12 capitole)

CAPITOLUL I
Despre viaţa interioară (Reculegerea cugetului)

„*Împărăţia lui Dumnezeu este înăuntrul vostru*” (Luca 17:21), a spus Domnul.

Întoarceţi-vă cu toată inima voastră la Domnul şi daţi uitării această lume nefericită, şi veţi găsi odihnă pentru sufletul vostru. Învăţaţi să dispreţuiţi lucrurile din afară şi ocupaţi-vă de cele de dinăuntru, şi veţi vedea Împărăţia lui Dumnezeu venind asupra voastră. Căci Împărăţia lui Dumnezeu este pace şi bucurie întru Sfântul Duh, şi ea nu este dată celor răi. Hristos va veni la voi şi vă va alina, însă doar dacă îi pregătiţi în interiorul vostru o locuinţă vrednică. Toată slava şi frumuseţea Sa vin din interior, şi acolo îi place să locuiască. El vine adesea în vizită la omul de dinăuntru şi discută blând cu el, oferindu-i mângâiere, pace din belşug şi o prietenie de-a dreptul minunată.

2. Suflet credincios, pregăteşte-ţi inima pentru acest mire, ca el să binevoiască să vină la tine şi să locuiască în tine, pentru că El a zis, „*Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face locaş la el*” (Ioan 14:23). Aşadar, făi loc lui Hristos şi nu lăsa pe nimeni altcineva să intre acolo. Atunci când îl ai pe Hristos eşti bogat şi nu ai nevoie de nimic. El va fi cel care îţi va da toate lucrurile şi care te va veghea tot timpul, aşa încât să nu fii nevoit să te încrezi în oameni, fiindcă oamenii se schimbă repede şi pier, însă Hristos rămâne veşnic şi ne susţine până la sfârşit.

3. Nu putem avea o mare încredere într-un om fragil şi muritor, chiar dacă ne este drag şi folositor, şi nu trebuie să ne întristăm dacă uneori ne contrazice şi ne stă împotrivă. Cei ce sunt astăzi de partea voastră mâine vi se pot împotrivi, căci de multe ori se schimbă precum vântul. Voi puneţi-vă toată credinţa în Dumnezeu şi lăsaţi-l să devină teama şi iubirea voastră, şi astfel El va fi cel care va răspunde pentru voi şi care va face ceea ce este cel mai bine pentru voi. „*Căci nu avem aici cetate stătătoare*” (Evrei 13:14), pentru că oriunde v-aţi afla sunteţi nişte străini şi nişte pelerini, şi nu veţi avea linişte până când nu vă veţi uni cu Hristos care este în voi.

4. De ce vă aruncaţi ochii încoace şi încolo, atâta vreme cât nu acesta este locul odihnei voastre? Locuinţa voastră trebuie să fie în ceruri şi toate lucrurile lumeşti trebuie privite ca şi cum aţi fi în trecere. Toate lucrurile pier şi voi odată cu ele. Aveţi grijă să nu vă agăţaţi de ele şi să muriţi. Gândul vostru să fie fixat asupra Celui Preînalt şi rugăciunile voastre să se îndrepte necontenit spre Hristos. Dacă nu puteţi privi lucrurile înalte şi cereşti, rămâneţi în iubirea voastră pentru Hristos şi locuiţi de bunăvoie în rănile sale sfinte. Căci dacă veţi alerga cu pioşenie la rănile lui Isus şi la urmele dragi ale unghiilor şi ale lăncii veţi avea parte de mângâiere în mijlocul necazurilor voastre, iar dispreţul oamenilor nu o să vă mai tulbure atât de mult, căci veţi fi capabili să suportaţi cu uşurinţă cuvintele lor aspre.

5. Şi Hristos a fost dispreţuit şi respins de oameni atunci când a fost în lume, iar când i-a fost cel mai greu, cunoştinţele şi prietenii l-au lăsat să suporte toate aceste reproşuri. Hristos a fost dispus să sufere şi să fie dispreţuit, iar voi îndrăzniţi să vă văitaţi? Hristos a avut duşmani şi potrivnici, iar voi vreţi ca toţi oamenii să vă fie prieteni şi binefăcători? Cum să atingeţi culmea răbdării dacă nu sunteţi puşi la încercare în nicun fel? Dacă vreţi să vă feriţi de toate buclucurile, cum veţi putea fi prieteni cu Hristos? Înduraţi totul cu Hristos şi pentru Hristos dacă vreţi să stăpâniţi împreună cu Hristos.

6. Dacă aţi putea intra măcar o dată în mintea lui Isus şi dacă aţi putea gusta măcar puţin din iubirea lui blândă, atunci nu v-ar mai păsa deloc de confortul sau disconfortul vostru, ci mai degrabă v-aţi bucura de necazul care se abate asupra voastră, pentru că iubirea pentru Isus îl

face pe om să se desconsidere pe el însuşi. Cel ce îl iubeşte pe Isus şi în interiorul lui este credincios şi liber de orice ataşament necumpătat va putea să se întoarcă uşor la Dumnezeu şi să se înalţe în spirit, astfel încât să se bucure de o pace rodnică.

7. Cel ce cunoaşte lucrurile aşa cum sunt şi nu aşa cum se spune că sunt sau cum par a fi este cu adevărat un om înţelept, care învaţă mai mult de la Dumnezeu decât de la oameni. Cel care ştie cum să se mişte din interior şi care pune puţin preţ pe lucrurile exterioare nu are nevoie de anumite locuri sau de anumite perioade de timp pentru a intra în relaţie cu Dumnezeu. Omul din interior îşi aminteşte repede de el însuşi, pentru că nu s-a irosit niciodată pe de-a-ntregul în lucrurile din afară. Nicio muncă exterioară şi nicio ocupaţie nu îi stau în cale, ci pe măsură ce evenimentele se succed, el se adaptează la ele. Cel care este bine echilibrat înăuntrul său nu dă atenţie comportamentului bizar şi pervers al oamenilor. Omul se poticneşte şi se tulbură doar în măsura în care se lasă mişcat de lucrurile exterioare.

8. Dacă totul ar merge bine şi dacă aţi fi purificaţi de orice rău, aţi avea numai de câştigat. Din această cauză multe lucruri vă displac şi adesea vă dau bătăi de cap, pentru că voi nu aţi murit încă definitiv pentru voi înșivă şi nici nu v-aţi desprins de toate lucrurile lumești. Nimic nu întinează şi nu zăpăceşte mai mult inima omului decât iubirea impură faţă de lucrurile create. Dacă veţi respinge plăcerile exterioare, atunci veţi putea contempla lucrurile cereşti şi veţi fi plini de o bucurie interioară.

CAPITOLUL II
Despre supunerea smerită

Nu vă preocupaţi în mod deosebit să ştiţi cine este cu voi şi cine este împotriva voastră, ci fiţi atenţi doar la îndatorirea voastră prezentă şi aveţi grijă ca Dumnezeu să fie cu voi în orice faceţi. Dacă veţi avea o conştiinţă bună, Dumnezeu vă va apăra, iar cel pe care-l ajută Dumnezeu nu va putea fi vătămat de nicio răutate a oamenilor. Dacă ştiţi cum să rămâneţi în linişte şi să suferiţi, fără îndoială că veţi primi ajutor de la Domnul. El ştie clipa în care să vă izbăvească şi modalitatea prin care s-o facă, aşa că trebuie să vă lăsaţi în voia Lui. Căci Dumnezeu ne ajută şi ne izbăveşte de orice tulburare. Adesea este foarte util să rămânem umili, pentru că ceilalţi ne ştiu păcatele şi ne dojenesc pentru ele.

2. Atunci când un om se smereşte pentru metehnele sale îi va împăca cu uşurinţă pe ceilalţi şi îi va satisface repede pe cei care sunt porniţi împotriva lui. Dumnezeu îl apără şi îl izbăveşte pe omul smerit, îl iubeşte şi îl mângâie, îl cinsteşte, iar atunci când este abătut îl ridică şi îl umple de slavă; îi dezvăluie tainele Sale, îl atrage şi îl invită să vină la El. Omul smerit, deşi a fost mustrat, se bucură în continuare de pace, deoarece el îşi găseşte odihna în Dumnezeu, nu în lume. De aceea, voi veţi avea de câştigat numai atunci când vă veţi simţi inferiori tuturor.

CAPITOLUL III
Omul bun şi paşnic

În primul rând, păstraţi-vă pacea interioară, fiindcă doar aşa veţi putea să-i împăcaţi şi pe alţii. Un om paşnic face mai mult bine decât un om învăţat. Un om plin de patimă crede în rău şi de aceea transformă chiar şi binele în rău; un om paşnic face ca toate lucrurile să devină lucruri bune. Cel ce trăieşte în pace nu este suspicios, însă cel nemulţumit şi neliniştit este asaltat de multe suspiciuni, aşa că nu numai că nu este liniştit, dar nu-i place nici ca ceilalţi să fie liniştiţi. El spune adesea ceea ce n-ar trebui să spună şi omite să facă lucrurile care i-ar fi de folos. Se uită întotdeauna la îndatoririle celorlalţi, însă îşi neglijează propriile îndatoriri. Aşa că fiţi plini de râvnă în primul rând faţă de voi înșivă, şi abia apoi puteţi fi plini de râvnă cu temei în privinţa aproapelui vostru.

2. Voi ştiţi bine cum să vă scuzaţi şi cum să vă înfrumuseţaţi propriile fapte, însă nu

sunteţi dispuşi să acceptaţi scuzele celorlalţi. Ar fi mai corect să vă acuzaţi pe voi înşivă şi săl scuzaţi pe fratele vostru. Dacă vreţi ca ceilalţi să vă accepte trebuie să îi acceptaţi şi voi. Priviţi cât sunteţi de departe de adevărata iubire şi de umilinţa care nu ştie cum să se înfurie împotriva cuiva, ci doar împotriva voastră. Nu este mare lucru să vă amestecaţi cu cei buni şi cu cei blânzi, căci acest lucru place în mod firesc tuturor, şi fiecare dintre noi vrea să se bucure de pace şi de compania celor care gândesc ca noi; însă a fi capabili să trăiţi în pace cu cei duri şi răi, sau cu cei agitaţi, sau cu cei ce vi se împotrivesc, acesta este un mare har şi un lucru de dorit, care face cinste oricărui om.

3. Există unii care sunt împăcaţi cu ei înşişi şi care trăiesc în pace cu ceilalţi oameni, însă sunt şi din aceia care nu au pace şi cărora nu le place ca ceilalţi să fie liniştiţi; aceştia sunt o pacoste pentru ceilalţi, dar în primul rând sunt o pacoste pentru ei înşişi. Şi mai sunt şi alţii care sunt liniştiţi şi care vor să înveţe cum să îi facă pe ceilalţi să trăiască în pace; cu toate acestea, pacea noastră în această viaţă tristă vine mai degrabă din suferinţa smerită decât din evitarea necazurilor. Cel care ştie cel mai bine cum să sufere va avea parte de cea mai mare pace; acel om s-a cucerit pe sine însuşi şi este stăpânul lumii, prietenul lui Hristos şi moştenitorul cerului.

CAPITOLUL IV
Puritatea inimii şi simplitatea intenţiei

Două aripi îl ridică pe om deasupra lucrurilor pământeşti: simplitatea şi neprihănirea. Simplitatea trebuie să se manifeste în intenţie, iar neprihănirea în iubire. Simplitatea aspiră la Dumnezeu, iar neprihănirea îl înţelege şi îl gustă. Nicio faptă bună nu vi se va părea dezagreabilă dacă vă eliberaţi în sinea voastră de ataşamentul necumpătat. Dacă veţi căuta doar voia lui Dumnezeu şi binele aproapelui vostru, atunci vă veţi bucura pe deplin de libertatea interioară. Dacă aţi avea o inimă bună, atunci fiecare creatură ar fi o oglindă a vieţii şi o carte a sfintei doctrine. Nicio creatură nu este mică şi josnică, iar asta ne arată bunătatea lui Dumnezeu.

2. Dacă aţi fi buni şi neprihăniţi în interiorul vostru, atunci aţi putea privi toate lucrurile fără să suferiţi şi le-aţi putea înţelege aşa cum se cuvine. O inimă neprihănită poate vedea până în adâncurile raiului şi iadului. Aşa cum e omul pe dinăuntru, tot aşa judecă şi ceea ce este în afară. Dacă există bucurie în lume, cu siguranţă că omul cu inima neprihănită o cunoaşte, iar dacă există undeva chin şi nelinişte, nu pot fi altundeva decât în conştiinţa omului rău. Aşa cum fierul aruncat în foc se curăţă de rugină şi devine în întregime strălucitor, tot aşa şi omul care se întoarce cu totul la Dumnezeu este eliberat de lene şi este transformat într-un om nou.

3. Atunci când omul îşi pierde entuziasmul începe să se teamă de muncă şi să-şi dorească să aibă parte de mângâieri venite din exterior; însă când începe să se biruie pe sine însuşi şi să meargă cu curaj pe calea lui Dumnezeu nu va mai da atenţie acelor lucruri care altădată i se păreau atât de dureroase.

CAPITOLUL V
Părerea noastră despre noi înşine (Despre înfumurare)

Noi nu putem avea prea multă încredere în noi înşine, deoarece adesea ne lipseşte harul şi înţelegerea. Lumina din noi este mică, iar ceea ce avem pierdem repede din cauza neglijenţei. Adesea nu reuşim să ne dăm seama cât de mare este orbirea noastră interioară. De multe ori facem rău şi ne scuzăm şi mai rău. Uneori suntem mişcaţi de pasiune, dar noi o socotim râvnă; condamnăm micile defecte ale altora, însă trecem cu vederea marile noastre cusururi. Simţim şi recunoaştem imediat ce suportăm din partea celorlalţi, însă nu ne dăm seama ce suportă ei din partea noastră. Cel care îşi cântăreşte bine şi corect propriile fapte nu îi va judeca cu asprime pe ceilalţi.

2. Omul spiritual are grijă mai înainte de toate de el însuşi; iar cel care se ocupă cu

sârguinţă de el însuşi păstrează tăcerea în privinţa celorlalţi. Voi nu veţi fi niciodată spirituali şi evlavioşi decât atunci când veţi păstra tăcerea în privinţa lucrurilor care îi privesc pe ceilalţi oameni şi când vă veţi concentra atenţia asupra voastră. Dacă vă veţi gândi doar la voi şi la Dumnezeu, ceea ce veţi vedea în afară vă va afecta prea puţin. Unde sunteţi voi atunci când nu sunteţi prezenţi în voi înşivă? Şi dacă v-aţi ocupa de toate lucrurile, ce aţi câştiga, dacă în felul acesta v-aţi neglijat propria persoană? Dacă vreţi să aveţi parte de pace şi de o adevărată unitate interioară lăsaţi deoparte toate celelalte lucruri şi concentraţi-vă doar asupra voastră.

3. Şi veţi face un mare progres dacă nu veţi mai da atenţie trecerii timpului. Însă dacă veţi pune preţ pe lucrurile lumeşti veţi eşua lamentabil. Nu consideraţi nimic măreţ, nimic înalt, nimic plăcut, nimic potrivit pentru voi, cu excepţia lui Dumnezeu şi a lucrurilor dumnezeieşti. Socotiţi absolut deşartă orice mângâiere care vine de la creatură. Sufletul care îl iubeşte pe Dumnezeu nu se uită la niciun lucru aflat mai jos de El. Numai Dumnezeu este veşnic şi insondabil; El umple toate lucrurile, alină sufletul şi bucură inima.

CAPITOLUL VI
Bucuria oferită de o conştiinţă curată

Mărturia unei conştiinţe bune este slava omului bun. Faceţi în aşa fel încât să aveţi o conştiinţă bună şi vă veţi bucura veşnic. Conştiinţa bună poate suporta multe şi ea se bucură peste măsură chiar şi în mijlocul necazurilor; conştiinţa rea este neliniştită şi se teme mereu. Dacă conştiinţa voastră nu vă osândeşte veţi avea parte de o odihnă plăcută. Nu vă bucuraţi niciodată, decât atunci când aţi făcut un lucru bun. Cei răi nu se bucură niciodată cu adevărat şi nici nu sunt liniştiţi în sinea lor, fiindcă „*Cei fără de lege n-au pace, zice Domnul*” (Isaia 57:21). Iar dacă aceştia spun, „noi trăim în pace, nu o să ni se întâmple nimic rău, căci cine ar îndrăzni să ne vatăme?”, voi să nu-i credeţi, pentru că mânia lui Dumnezeu se va abate de îndată asupra lor, iar faptele lor nu vor valora nimic şi gândurile lor vor pieri.

2. Cel ce iubeşte poate să-şi afle slava în mijlocul necazurilor; căci o astfel de slavă este slava Crucii lui Hristos. Slava dată şi primită de oameni este de scurtă durată. Slava lumii merge mână în mână cu tristeţea. Slava celor buni se află în conştiinţa lor, şi nu în ce spun oamenii. Bucuria celor drepţi vine de la Dumnezeu, şi ei se bucură în Dumnezeu şi în adevăr.

Cel ce doreşte slava adevărată şi veşnică nu se preocupă de ceea ce este trecător; însă cel ce doreşte slava trecătoare are puţină iubire pentru lucrurile cereşti. Cel căruia nu îi pasă nici de laude, nici de reproşuri are parte de o mare linişte sufletească.

3. Cel a cărui conştiinţă este neprihănită se va mulţumi cu puţin şi va trăi în pace. Nimeni nu e mai sfânt dacă este lăudat şi nici mai ticălos dacă este mustrat. Voi sunteţi ceea ce sunteţi; şi nu puteţi fi mai buni decât a rânduit Dumnezeu. Dacă ştiţi bine cum sunteţi pe dinăuntru nu are cum să vă mai pese de ce spun oamenii despre voi. „*Omul se uită la ceea ce izbeşte ochii, dar Domnul Se uită la inimă*” (1 Samuel 16:7); omul se uită la fapte, dar Dumnezeu se uită la intenţie. Spiritul smerit se recunoaşte după aceea că vrea întotdeauna să facă binele şi că se ocupă puţin de el însuşi. A nu căuta mângâierea venită din partea lucrurilor create este un semn de mare puritate şi de credinţă interioară.

4. Cel ce nu caută martori exteriori care să-i ţină partea arată limpede că s-a dedicat în întregime lui Dumnezeu. Căci, aşa cum a spus Sfântul Pavel, „*nu cel ce se laudă singur este dovedit bun, ci acela pe care Domnul îl laudă*” (2 Corinteni 10:18).

CAPITOLUL VII
Trebuie să-l iubim pe Isus mai presus de orice

Binecuvântat este acela care înţelege ce înseamnă să-l iubeşti pe Isus şi să te dispreţuieşti pe tine însuţi de dragul Lui. Un astfel de om trebuie să renunţe la toate pentru Iubitul său, fiindcă

nu contează nimic altceva decât iubirea pentru Isus. Iubirea pentru lucrurile create este înşelătoare şi nestatornică, însă iubirea pentru Isus este durabilă şi plină de credinţă. Cel ce se lipeşte de lucrurile create va cădea, pentru că acestea sunt alunecoase; însă acela care îl îmbrăţişează pe Isus va rămâne mereu în picioare. Iubiţi-l şi socotiţi-l prietenul vostru, fiindcă el nu o să vă părăsească atunci când toţi vă vor întoarce spatele, şi nici nu vă va lăsa să pieriţi atunci când va veni sfârşitul. Căci într-o bună zi, indiferent dacă vreţi sau nu, veţi fi despărţiţi de absolut toate lucrurile.

2. Lipiţi-vă de Isus în viaţă şi în moarte şi încredinţaţi-vă Lui, căci atunci când toţi oamenii vă vor dezamăgi, El va fi singurul care va putea să vă ajute. Iubitul vostru nu suportă niciun rival, ci vrea ca doar El să fie în inima voastră şi să stea aşa cum un rege stă pe tronul său. Dacă veţi învăţa să vă lepădaţi de toate lucrurile create, Isus va veni de bunăvoie să locuiască în voi. Veţi vedea că dacă vă încredeţi în oameni, şi nu în Isus, încrederea voastră va fi repede trădată. Nu vă puneţi nădejdea într-o trestie legănată de vânt şi nu vă bazaţi pe ea, pentru că „*trupul este ca iarba şi toată mărirea lui, ca floarea câmpului*" (Isaia 40:6).

3. Dacă priviţi doar la înfăţişarea oamenilor veţi fi repede amăgiţi, căci dacă credeţi că mângâierea şi câştigul vostru vin de la ceilalţi veţi pierde şi voi. Dacă îl veţi căuta pe Isus în toate lucrurile, îl veţi găsi cu siguranţă, dar dacă vă veţi căuta pe voi înşivă vă veţi găsi pe voi înşivă, iar asta va fi spre paguba voastră. Căci dacă un om nu-l caută pe Isus, îşi va face singur mai mult rău decât i-ar putea face toţi vrăjmaşii săi şi întreaga lume.

CAPITOLUL VIII
Iubira tainică a lui Isus (Bunătatea prieteniei lui Isus)

Când Isus este prezent, totul merge bine şi nimic nu pare a fi greu, dar atunci când Isus nu este prezent, totul este dificil. Când Isus nu vorbeşte în noi înşine, tihna noastră nu are nicio valoare, dar dacă El vorbeşte, mângâierea pe care o simţim este mare. Oare nu s-a sculat degrabă Maria Magdalena din locul unde plângea atunci când Marta i-a zis, „*Învăţătorul este aici şi te cheamă*?" (Ioan 11:28). Fericit ceasul în care Isus vă cheamă şi în loc de lacrimi vă dă bucuria duhului! Cât de uscaţi şi de împietriţi sunteţi voi fără Isus! Ce deşertăciune şi ce prostie să vă doriţi altceva în afară de Isus! Căci nu pierdeţi voi astfel mai mult decât dacă aţi pierde întreaga lume?

2. Ce câştig vă poate aduce lumea dacă nu-l aveţi pe Isus? A fi fără Isus este iadul cel mai de jos, iar a fi cu Isus este raiul cel mai dulce. Dacă Isus ar fi cu voi, niciun duşman nu v-ar putea vătăma. Cel care-l găseşte pe Isus află o mare comoară, da, o comoară mai mare decât oricare alta; iar cel care-l pierde pe Isus păgubeşte enorm, da, mai mult decât dacă ar pierde întreaga lume. Cel mai sărac este omul care trăieşte fără Isus şi cel mai bogat este cel care rămâne aproape de El.

3. A şti cum să trăieşti cu Isus este o mare artă, şi a şti cum să-l păstrezi pe Isus este înţelepciunea supremă. Fiţi smeriţi şi paşnici şi Isus va fi cu voi. Fiţi pioşi şi tăcuţi şi Isus va rămâne cu voi. Însă puteţi să-l alungaţi repede şi să pierdeţi susţinerea Lui dacă vă întoarceţi spre lucurile din afară. Iar dacă l-aţi pus pe fugă şi l-aţi pierdut, la cine veţi mai alerga şi pe cine veţi mai căuta ca pe un prieten? Fără un prieten nu veţi putea trăi multă vreme, iar dacă Isus nu va fi prietenul vostru cel mai bun, atunci veţi fi foarte trişti şi vă veţi simţi părăsiţi. Aşadar, este o nebunie să credeţi în alte lucruri sau să vă bucuraţi de ele. Mai bine toată lumea să vă stea împotrivă, decât să se supere Isus pe voi. Prin urmare, dintre toate lucrurile pe care le iubiţi, cel mai mult să-l iubiţi pe Isus.

4. Fie ca toţi oamenii să fie iubiţi de dragul lui Isus, însă Isus să fie iubit doar pentru El însuşi. Singurul care trebuie iubit în mod special este Isus Hristos, căci dintre toţi prietenii, doar El este bun şi loial. Datorită Lui şi de dragul Lui să vă iubiţi atât prietenii, cât şi duşmanii, şi rugaţi-vă pentru ei toţi, ca să-l poată cunoaşte şi să îl iubească. Şi să nu vă doriţi niciodată să fiţi iubiţi în mod special, căci numai Dumnezeu poate fi iubit aşa, întrucât nu mai există altul ca El.

De asemenea, nimeni să nu-şi pună nădejdea în voi, iar voi să nu vă puneţi nădejdea în nimeni, ci lăsaţi-l pe Isus să fie în voi și în toţi oamenii buni.

5. Fiţi liberi şi neprihăniţi în interiorul vostru şi nu vă încurcaţi cu niciun lucru creat. Voi trebuie să-i aduceţi lui Dumnezeu o inimă goală şi curată dacă vreţi să vedeţi slava Domnului nostru. Şi într-adevăr, dacă harul Lui nu are grijă de voi şi nu vă atrage, nu veţi putea face acest lucru, adică să vă lepădaţi de orice altceva şi să deveniţi una cu Dumnezeu. Căci atunci când slava lui Dumnezeu se pogoară asupra unui om, acela devine capabil să facă orice lucru, însă atunci când pleacă de la el va deveni sărac şi slab, şi va avea parte de tot felul de necazuri. Însă voi, în mijlocul neacazurilor, nu trebuie să vă simţiţi abătuţi şi descurajaţi, ci calmaţi-vă mintea şi lăsaţi-vă în voia lui Dumnezeu, suportând toate lucrurile care se revarsă asupra voastră, ca astfel să-i aduceţi slavă lui Isus Hristos; căci după iarnă vine vara, după noapte, ziua, iar după furtună, liniştea.

CAPITOLUL IX
Când sufletul e lipsit de orice mângâiere

Nu este greu să dispreţuiţi mângâierile omenești atunci când aveţi parte de cele divine. Însă este mare lucru, da, este mare lucru să puteţi suporta atât lipsa mângâierilor omeneşti, cât şi a celor divine; şi de dragul lui Dumnezeu să vă exilaţi inima de bunăvoie, şi să nu mai căutaţi slava voastră şi meritul vostru. Ce mare scofală că aveţi inima veselă şi pioasă atunci când soarta vă este favorabilă? Acesta este un moment în care toţi oamenii se bucură. Cel asupra căruia a coborât slava lui Dumnezeu are o viaţă destul de plăcută. Şi de ce să ne minunăm că nu simte povara, dacă ea este dusă de cel Atotputernic, care-l călăuzeşte de sus?

2. De dragul mângâierii noi suntem dispuşi să acceptăm orice, şi este foarte dificil ca un om să fie eliberat de el însuși. Sfântul martir Laurenţiu a biruit iubirea pentru lume şi chiar şi pe aceea pentru preotul care îi era învăţător, fiindcă a dispreţuit toate lucrurile lumeşti ce par a fi plăcute; şi de dragul lui Hristos a suferit în linişte atunci când Sixtus, marele preot al lui Dumnezeu, pe care l-a iubit atât de mult, a fost luat de la el. Astfel, datorită iubirii pentru Creator, el a biruit iubirea de oameni, şi în loc de mângâierile omeneşti a ales plăcerile bune ale lui Dumnezeu. Şi tot aşa să învăţaţi să faceţi şi voi, să vă lepădaţi de prietenii voştri cei mai apropiaţi şi cei mai iubiţi de dragul lui Dumnezeu. Să nu vă mâhniţi atunci când sunteţi părăsit de un prieten, ci să ştiţi că în cele din urmă noi toţi vom fi despărţiţi unii de alţii.

3. Omul trebuie să se lupte cu putere şi vreme îndelungată în el însuşi înainte de a învăţa să se biruie pe sine şi să-şi îndrepte toată iubirea către Dumnezeu. Când un om se bazează pe el însuşi va aluneca repede către mângâierile lumeşti. Însă un adevărat iubitor al lui Hristos şi un căutător sârguincios al virtuţii nu se va întoarce la aceste mângâieri, şi nici nu va căuta acele lucruri plăcute care pot fi gustate sau atinse cu mâna, ci mai degrabă va practica şi mai intens şi se va angaja de dragul lui Hristos în lucrări şi mai grele.

4. Prin urmare, atunci când mângâierea spirituală este oferită de Dumnezeu, primiţi-o şi aduceţi mulţumiri, ştiind că ea este darul lui Dumnezeu şi nu meritul vostru. Nu vă umflaţi în pene, nu vă bucuraţi prosteşte sau peste măsură, ci mai degrabă fiţi smeriţi că aţi primit acest dar şi fiţi mai precauţi şi mai atenţi în ceea ce faceţi; căci ceasul acela va trece şi veţi fi din nou ispitiţi. Când mângâierea vă este luată nu disperaţi imediat, ci aşteptaţi smeriţi şi cu răbdare să fiţi vizitaţi din nou de Dumnezeu, căci El poate să vă dea înapoi favorurile şi mângâierile sale. Pentru aceia care au încercat calea lui Dumnezeu acest lucru nu este nici nou, nici ciudat, căci marii sfinţi şi proorocii din vechime au fost adesea încercaţi în felul acesta.

5. Cineva care se bucurase odată de ocrotirea lui Dumnezeu zicea, „*Când îmi mergea bine, ziceam: «Nu mă voi clătina niciodată!»*” (Psalmul 30:6), însă când a pierdut bunăvoinţa lui Dumnezeu a continuat să spună în felul acesta: „*Ţi-ai ascuns Faţa şi m-am tulburat*”. Însă în pofida acestui lucru nu s-a lăsat cuprins de disperare, ci a început să îl implore de Dumnezeu, spunând, „*Doamne, eu am strigat către Tine şi m-am rugat Domnului*” (n.t. Psalmul, 30:8); iar apoi

primeşte roadele rugăciunii sale şi mărturiseşte că a fost auzit, pentru că spune, Domnul m-a auzit şi a avut milă de mine, Domnul a fost ajutorul meu. Dar cum anume? „*Mi-ai prefăcut tânguirile în veselie, mi-ai dezlegat sacul de jale și m-ai încins cu bucurie*" (n.t. Psalmul 30:10). Dacă aşa s-a întâmplat cu sfinţii cei mari, atunci noi, care suntem săraci şi plini de nevoi, nu trebuie să ne pierdem nădejdea dacă uneori suntem calzi, iar alteori reci, pentru că Duhul vine şi pleacă după bunul Lui plac. De aceea, sfântul Iov a spus, Tu îl cercetezi de dimineaţă şi îl urmăreşti în orice clipă (Iov 7:18).

6. Şi atunci unde să-mi pun nădejdea şi în cine să am încredere, dacă nu în mila cea mare a lui Dumnezeu şi în speranţa harului ceresc? Căci dacă oamenii buni îmi sunt alături, fraţii sau prietenii plini de evlavie, dacă am parte de cărţi sfinte şi de vorbe frumoase, dacă ascult imnuri şi cântece dulci, toate acestea mă ajută extrem de puţin şi au puţină savoare dacă sunt părăsit de bunăvoinţa lui Dumnezeu şi sunt lăsat în propria mea sărăcie. Aşa că nu există un leac mai bun decât răbdarea şi lepădarea de sine, precum şi ascultarea voinţei lui Dumnezeu.

7. Nu am întâlnit niciodată un om atât de religios şi de sfânt, care să nu simtă uneori retragerea bunăvoinţei divine şi faptul că îi lipseşte înflăcărarea. Niciun sfânt, oricât a fost el de extaziat sau de iluminat, nu a scăpat, căci mai devreme sau mai târziu a fost şi el ispitit. Căci acela care nu a fost încercat în focul ispitei de dragul lui Dumnezeu nu este vrednic să îl vadă. Pentru că, de obicei, ispita este un semn al mângâierilor care vor urma, căci mângâierile cereşti sunt promise doar acelora care sunt puşi la încercare cu ajutorul ispitei. După cum stă scris, „*Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii*" (Apocalipsa 2:7).

8. Mângâierea divină este oferită pentru ca omul să fie puternic şi să învingă toate necazurile. Apoi vine ispita, ca nu cumva să înceapă să se fălească cu ce a obţinut. Diavolul nu doarme; trupul vostru nu a murit încă; prin urmare, pregătiţi-vă neîncetat pentru bătălie, întrucât vrăjmaşii stau de-a dreapta şi de-a stânga voastră, şi ei nu se odihnesc niciodată.

CAPITOLUL X
Despre recunoştinţa pentru harul lui Dumnezeu

De ce căutaţi odihna când voi v-aţi născut ca să lucraţi? Pregătiţi-vă mai mult să fiţi răbdători decât să fiţi mângâiaţi, şi pentru a purta crucea decât pentru a vă bucura. Căci cine dintre oamenii din această lume nu ar primi cu dragă inimă mângâierea şi bucuria spirituală dacă ar putea să aibă mereu parte de ea? Pentru că mângâierile spirituale depăşesc toate deliciile lumeşti şi toate plăcerile trupeşti. Deliciile lumeşti sunt fie goale de conţinut, fie necurate, pe când desfătările spirituale sunt plăcute şi onorabile, întrucât sunt vlăstarul virtuţii şi Dumnezeu le revarsă asupra minţilor neprihănite. Însă niciun om nu se poate bucura atunci când vrea de aceste mângâieri divine, deoarece răgazul oferit de ispită nu este lung.

2. Este o mare diferenţă între o cercetare venită de sus şi o falsă libertate a spiritului, însoţită de o mare încredere în sine. Dumnezeu face bine că ne dă harul mângâierii, însă omul face rău că nu-i mulţumeşte imediat lui Dumnezeu pentru acest lucru. Şi astfel, darurile harului nu pot să se reverse asupra noastră, pentru că noi suntem nerecunoscători faţă de Autorul lor şi nu le întoarcem în totalitate către Izvorul de unde curg. Căci întotdeauna harul devine o parte a celui recunoscător, dar el este luat de la cei trufaşi, şi este dat de obicei celor smeriţi.

3. Eu nu am nevoie de nicio mângâiere care mă face să uit de căinţă şi nu iubesc acel tip de contemplare care mă face să devin mândru. Căci nici tot ce se înalţă nu este sfânt, nici tot ce este dulce nu este bun; nu toate dorinţele sunt pure şi nu tot ce ne este drag este plăcut lui Dumnezeu. Prin urmare, accept acea slavă care mă face să fiu smerit şi chibzuit, şi care mă pregăteşte să renunţ la mine însumi. Cel care prin darul harului devine învăţat, şi care învaţă să fie înţelept prin faptul că se retrage în sinea lui, nu va îndrăzni să îşi însuşească vreun lucru bun, ci mai degrabă va mărturisi că este sărac şi nevoiaş. Daţi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu (Matei 22:21) şi luaţi ceea ce este al vostru; adică daţi mulţumiri lui Dumnezeu pentru harul Său, însă în ceea ce vă priveşte mărturisiţi-vă păcatul şi fiţi pregătiţi să primiţi

pedeapsa corespunzătoare.

4. Aşezaţi-vă mereu în cel din urmă loc şi veţi primi locul de cinste (Luca 14:10). Căci ceea ce este sus nu poate fi fără ceea ce este jos. Pentru că cei mai mari sfinţi ai lui Dumnezeu sunt mici în proprii lor ochi, şi cu cât sunt mai slăviţi, cu atât sunt mai umili; fiind plini de har şi de slavă dumnezeiască, ei nu mai caută slava deşartă; odihnindu-se în Dumnezeu şi în puterea Sa, nu mai au cum să se fălească. Iar cei care îi atribuie lui Dumnezeu toate lucrurile bune pe care le-au primit, nu mai primesc slavă unii de la alţii, ci slava care vine de la unicul Dumnezeu (n.t. Ioan 5:44); şi ei doresc mai presus de orice ca Dumnezeu să fie lăudat în El însuşi şi în sfinţii Săi, aşa că se străduiesc întotdeauna să facă acest lucru.

5. Prin urmare, fiţi recunoscători pentru orice lucru mărunt, ca să fiţi vrednici să primiţi mai mult. Faceţi în aşa fel încât lucrul mărunt să fie pentru voi ca şi un lucru mare, iar ceea ce este lipsit de importanţă să fie ca un dar special. Dacă avem în vedere măreţia Dătătorului, nimic din ce ni se dă nu trebuie privit ca fiind mic şi lipsit de importanţă, căci niciun lucru care ne este dat de Dumnezeu cel Preaînalt nu este mic. Da, chiar dacă ne dă pedepse şi lovituri de bici, noi trebuie să-i fim recunoscători, deoarece El face mereu acest lucru pentru binele nostru, indiferent ce lasă să se abată asupra noastră. Cel care urmăreşte să păstreze lucrurile bune oferite de Dumnezeu trebuie să fie recunoscător pentru ceea ce primeşte şi să fie îngăduitor atunci când i se ia ceva înapoi. Şi ca să le aibă din nou va trebui să se roage; iar ca să nu le piardă va trebui să fie chibzuit şi smerit.

CAPITOLUL XI
Puţini sunt iubitorii crucii lui Hristos

Sunt mulţi cei ce iubesc împărăţia cerurilor lui Isus, dar puţini sunt aceia care vor să-i poarte Crucea. Sunt mulţi care caută mângâierea, dar puţini care iubesc necazurile. Mulţi vor să vină la masa Lui, însă puţini vor să postească. Toţi vor să se bucure cu El, dar puţini sunt dispuşi să suporte orice de dragul Lui. Mulţi îl urmează pe Isus ca să se poată înfrupta din pâinea pe care El o dă, dar puţini pot să bea din cupa patimilor Sale. Mulţi sunt uimiţi de miracolele pe care le face, dar puţini sunt gata să poarte ocara Crucii Sale. Mulţi îl iubesc pe Isus doar atâta timp cât nu se abate nicio nenorocire asupra lor. Mulţi îl preamăresc şi îl binecuvântează doar atunci când au parte de mângâierile Sale. Însă dacă Isus se ascunde numai puţin de ei, atunci fie încep să se plângă, fie se descurajează.

2. Dar cei care-l iubesc pe Isus pentru El însuşi, şi nu ca să le ofere mângâiere, îl binecuvântează în toate necazurile şi chinurile inimii lor, ca şi cum ar primi cea mai mare mângâiere. Şi chiar dacă El nu le va oferi niciodată mângâierea, ei vor continua să-l preamărească şi să-i fie recunoscători.

3. O, ce putere are iubirea pură pentru Isus, acea iubire neamestecată cu dorinţa de câştig sau cu ataşamentul faţă de propria persoană! Aşa că cei care caută mereu mângâiere nar putea fi consideraţi a fi nişte oameni interesaţi? Nu dovedesc aceştia că se iubesc mai mult pe ei înşişi decât pe Hristos, dacă întotdeauna caută doar propriul lor câştig? Unde poate fi găsit acela care vrea să-l slujească pe Dumnezeu fără a aştepta vreun folos?

4. Rar poate fi întâlnit un om atât de spiritual încât să fie dezbrăcat de toate gândurile egoiste, căci cine va găsi un om cu adevărat sărac cu duhul şi care a întors spatele tuturor lucrurilor create? „Valoarea lui vine de departe, da, de la capetele pământului”. Un om poate renunţa la toate bunurile sale, dar asta nu reprezintă nimic; şi chiar dacă s-ar căi în multe feluri, şi tot este puţin; şi chiar dacă ar avea toată cunoşterea, tot nu i-ar folosi la nimic; şi chiar dacă ar fi peste măsură de virtuos şi plin de râvnă în evlavia lui, încă îi va lipsi ceva important; da, îi va lipsi acel lucru care este mai presus decât toate. Şi care este acesta? Ca renunţând la toate lucrurile, să renunţe şi la el însuşi şi să se detaşeze complet de trup, renunţând la orice iubire de sine; şi făcând toate aceste lucruri, să ştie că este de datoria lui să le facă şi să simtă că nu a făcut nimic deosebit. Şi va trebui să nu pună preţ pe acele lucruri care ar trebui cinstite peste măsură,

ci doar să se declare un adevărat slujitor, care nu urmăreşte niciun profit, fiindcă Însuşi Adevărul a spus, „*Când veţi face toate cele poruncite vouă, să ziceţi: Suntem slugi netrebnice*” (Luca 17:10). Abia atunci va fi omul smerit şi gol şi va putea spune împreună cu Proorocul, „*Eu sunt sărac şi lipsit*” (Psalmul 40:17). Însă nimeni nu este mai bogat decât el, nimeni nu este mai puternic, nimeni nu este mai liber. Pentru că el ştie cum să renunţe la el însuşi şi la toate lucrurile, şi cum să fie umil în proprii săi ochi.

CAPITOLUL XII
Calea Regală a Sfintei Cruci

Pentru mulţi, aceste cuvinte par dure, „*Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie*” (Matei 16:24). Dar ultima propoziţie este şi mai greu de auzit, „*Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic*” (Matei 25:41). Însă cei care ascultă acum de bunăvoie cuvântul despre Cruce şi îl urmează nu vor avea de ce să se teamă atunci când vor auzi de blestemul cel veşnic. Acest semn al Crucii va fi în cer atunci când Domnul va veni la Judecată. Atunci toţi slujitorii Crucii, care în viaţă l-au urmat pe Cel Răstignit, se vor apropia de Judecătorul Hristos cu mare îndrăzneală.

2. Şi atunci voi de ce vă temeţi să luaţi crucea care duce la o împărăţie? Crucea înseamnă sănătate, Crucea înseamnă viaţă, Crucea înseamnă protecţie în faţa vrăjmaşilor, Crucea este dulceaţă divină, Crucea este putere a minţii, Crucea este bucurie a spiritului, Crucea este culmea virtuţii, Crucea este sfinţenie desăvârşită. Nu există sănătate a sufletului, nu există nădejde în viaţa veşnică, decât prin Cruce. Aşadar, luaţi-vă crucea şi urmaţi-l pe Isus, astfel încât să intraţi în viaţa veşnică. El şi-a purtat Crucea înaintea voastră şi a murit pe Cruce pentru voi, ca şi voi să puteţi să vă duceţi crucea şi să vă lăsaţi răstigniţi pe ea. Căci dacă veţi muri cu El veţi şi trăi în El, iar dacă luaţi parte la suferinţele Lui, atunci veţi lua parte şi la slava Lui.

3. Totul depinde de Cruce şi totul se află în moarte; şi nu există o altă cale a vieţii şi a adevăratei păci interioare, decât calea Sfintei Cruci şi a umilinţei zilnice. Mergeţi oriunde vreţi, căutaţi orice vreţi, şi veţi vedea că sus nu există nicio cale mai înaltă, iar jos niciuna mai sigură, în afara căii Sfintei Cruci. Folosiţi şi orânduiţi toate lucrurile după voinţa şi judecata voastră şi veţi avea întotdeauna parte de suferinţă, de voie sau de nevoie, iar în felul acesta vă veţi găsi propria cruce, căci fie veţi simţi durere în trup, fie vă veţi simţi sufletul tulburat.

4. Uneori, veţi fi părăsiţi de Dumnezeu, alteori veţi fi încercaţi de aproapele vostru, şi mai mult decât atât, câteodată vă veţi plictisi de voi înşivă. Cu toate acestea, nu veţi putea fi izbăviţi, şi nici uşuraţi cu ajutorul vreunui leac anume sau prin intermediul vreunei mângâieri, ci va trebuie să răbdaţi atât cât va voi Dumnezeu. Pentru că Dumnezeu vrea să vă înveţe să suferiţi fără nicio mângâiere, şi să vă facă să gustaţi din plin toate necazurile, ca prin acestea voi să deveniţi mai smeriţi. Nimeni nu înţelege mai bine în inima lui Patimile lui Hristos, decât acela care a suferit şi el într-o anumită măsură. Prin urmare, Crucea este pregătită mereu şi vă aşteaptă peste tot. Nu veţi putea scăpa de ea, oriunde v-aţi grăbi să mergeţi, pentru că pretutindeni o veţi purta cu voi înşivă, iar ea va fi cu voi întotdeauna. Fie că mergeţi în sus sau în jos, în afară sau înăuntru, Crucea va fi mereu acolo; de aceea, oriunde v-aţi duce trebuie să aveţi răbdare dacă vreţi să dobândiţi pacea interioară şi să cuceriţi cununa cea veşnică.

5. Dacă veţi Crucea de bunăvoie şi ea vă va purta pe voi, şi vă va duce până la finalul pe care-l căutaţi, acolo unde suferinţele voastre vor lua sfârşit; însă acel final nu este aici. Dacă nu veţi purta Crucea de bunăvoie, atunci ea va deveni pentru voi o povară şi vă va spori suferinţa, dar cu toate acestea va trebui s-o purtaţi. Dacă daţi la o parte o cruce, fără îndoială că veţi găsi o alta, poate chiar mai grea.

6. Credeţi că puteţi scăpa de ceea ce niciun muritor nu a putut evita? Care dintre sfinţii lumii nu a avut parte de cruce şi de suferinţe? Nici măcar Domnul nostru Isus Hristos nu a fost scutit măcar o oră de Patimile Sale, de-a lungul întregii Sale vieţi. „ *Şi le-a spus că aşa este scris şi aşa trebuie să pătimească Hristos şi aşa să învieze din morţi a treia zi*” (Luca 24:46). Şi cum

căutaţi voi o altă cale în afară de această cale regească, care este calea Sfintei Cruci?

7. Întreaga viaţă a lui Isus a fost o cruce şi un martiriu, iar voi vreţi să vă odihniţi şi să vă bucuraţi? Greşiţi, greşiţi, dacă căutaţi altceva decât să suferiţi în necazuri, fiindcă această viaţă muritoare este plină de nefericire şi înconjurată de cruci. Şi adesea, cu cât un om este mai elevat din punct de vedere spiritual, cu atât va avea de dus o cruce mai grea, pentru că tristeţea exilării sale creşte pe măsura puterii iubirii.

8. Însă omul lovit în toate felurile nu rămâne fără odihnă şi fără mângâiere, pentru că simte crescând în el roadele cuvenite pentru faptul că îşi poartă crucea. Şi atâta timp cât o poartă de bunăvoie, povara necazurilor îi asigură mângâierea divină, şi cu cât trupul este mai lovit, cu atât spiritul este mai întărit de harul aflat în interior. Iar uneori, pentru că omul îşi găseşte mângâierea în necazuri şi nefericire, întrucât iubeşte Crucea lui Hristos, va avea parte de tristeţe şi nefericire; asta deoarece crede că cu cât va purta poveri mai mari de dragul Lui, cu atât va fi mai pe placul lui Dumnezeu. Aceasta nu este o virtute a omului, ci este harul lui

Hristos care are puterea de a lucra în carnea slabă, făcând ca omul, prin spiritul său înflăcărat, să fie atras de acele lucruri pe care în mod firesc le urăște și de care vrea să fugă.

9. Nu stă în firea omului să poarte crucea, să iubească crucea, să-şi supună trupul, să fugă de onoruri, să suporte mustrările cu umilinţă, să se dispreţuiască şi să dorească să fie dispreţuit, să facă faţă necazurilor și pierderilor, și să fugă de bogăţiile acestei lumi. Dacă priviţi la voi înșivă veţi vedea că nu puteţi face niciunul dintre aceste lucruri; însă dacă credeţi în Domnul, atunci veţi primi din cer puterea de a îndura, iar lumea şi trupul vor fi sub stăpânirea voastră. Da, nici măcar de vrăjmaşul vostru diavolul nu o să vă mai temeţi dacă veţi fi înarmaţi cu credinţă şi veţi sta sub semnul Crucii lui Hristos.

10. Pregătiţi-vă, așadar, ca niște slujitori buni şi credincioşi ai lui Hristos, să purtaţi cu bărbăţie Crucea Domnului vostru, care a fost răstignit pentru faptul că v-a iubit. Fiţi gata să daţi piept în această viaţă nefericită cu multe lucruri care vă stau împotrivă şi cu nenumărate necazuri; căci așa vor sta lucrurile oriunde v-aţi afla, şi cu siguranţă că o veţi găsi oriunde vaţi ascunde. Aşa trebuie să fie; şi nu aveţi cum să scăpaţi de necazuri şi tristeţe, de aceea va fi necesar să le înduraţi cu răbdare. Şi beţi cu iubire din cupa Domnului vostru dacă vreţi să fiţi prietenii Lui şi să aveţi parte de aceeaşi soartă. Lăsaţi mângâierile în seama lui Dumnezeu, să facă aşa cum crede El de cuviinţă în privinţa lor. Însă voi pregătiţi-vă să înduraţi necazurile şi socotiţi-le ca pe cea mai bună mângâiere; pentru că *„pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi”* (Romani 8:18), căci această mărire nu va fi egalată nici dacă am îndura toate suferinţele acestei lumi.

11. Când veţi ajunge să acceptaţi faptul că de dragul lui Hristos toate necazurile vi se par dulci şi plăcute, lucrurile vor începe să meargă bine în ceea ce vă priveşte, fiindcă veţi descoperi raiul pe pământ. Însă dacă vă este greu să suferiţi şi vreţi să scăpaţi, lucrurile nu vor mai merge bine pentru voi, iar necazurile vă vor urma pretutindeni.

12. Aşa că dacă vă veţi pregăti pentru asta, adică să pătimiţi şi să muriţi, atunci situaţia voastră va deveni mai bună şi vă veţi găsi pacea. Şi chiar dacă aţi fi împreună cu Pavel în al treilea cer (2 Corinteni 12:2), asta nu înseamnă că nu veţi mai suferi de pe urma răului. *„Căci Eu îi voi arăta”*, spune Isus, *„câte trebuie să pătimească el pentru numele Meu”* (Faptele Apostolilor 9:16). Aşadar, dacă îl iubiţi pe Isus şi vreţi să îl slujiţi necontenit nu vă rămâne decât să suferiţi.

13. O, dacă aţi fi vrednici să suferiţi ceva de dragul numelui lui Isus ce slavă mare o să vă aştepte, ce se vor bucura toţi sfinţii lui Dumnezeu, ce exemple minunate veţi fi pentru aproapele vostru! Fiindcă toţi oamenii laudă răbdarea, deşi puţini sunt aceia care pot fi răbdători. Şi când atât de mulţi oameni suferă din greu pentru lucrurile lumești, cu siguranţă că veţi putea suferi şi voi puţin pentru Hristos.

14. Şi fără nicio îndoială că va trebui să duceţi viaţa unui om care este pe moarte. Şi cu cât un om moare mai mult pentru sine însuşi, cu atât mai mult va trăi pentru Dumnezeu. Nimeni nu este vrednic să înţeleagă lucrurile cereşti dacă nu este gata să suporte orice necazuri de dragul lui Hristos. Nimic nu este mai plăcut pentru Dumnezeu şi nimic nu este mai sănătos pentru voi în această lume, decât să suferiţi de bunăvoie pentru Hristos. Iar dacă ar depinde de voi să alegeţi,

atunci ar fi bine să doriţi să suportaţi orice necazuri de dragul lui Hristos decât să fiţi înviorați cu multe mângâieri, căci în felul acesta vă veţi asemăna mai bine cu Hristos şi cu toţi sfinţii. Căci vrednicia şi creşterea noastră în har nu depind de delicii şi mângâieri, ci de puterea noastră de a suporta multe necazuri şi nenorociri.

15. Căci, într-adevăr, dacă ar exista ceva mai bun şi mai folositor pentru sănătatea oamenilor decât suferinţa, atunci este sigur că Hristos ne-ar fi arătat acest lucru prin cuvintele şi faptele Sale. Însă El i-a îndemnat limpede atât pe ucenicii Săi, cât şi pe aceia care doreau să-l urmeze, să-şi poarte crucea, zicând, „*Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să-Mi urmeze Mie*” (Luca 9:23). Aşa că acum, după ce am citit şi am cercetat toate lucrurile, a venit momentul să tragem o concluzie finală: „*în Împărăţia lui Dumnezeu trebuie să intrăm prin multe necazuri*” (Faptele Apostolilor 9:22).

CARTEA A TREIA

Despre consolarea lăuntrică (în latină: ”*De interna consolatione”*) (59 de capitole)

CAPITOLUL I
Cuvântul Domnului (Vocea interioară) vorbeşte în şoaptă sufletului credincios

„*Eu voi asculta ce spune Domnul Dumnezeu în interiorul meu*” (Psalmul 85:8). Binecuvântat este sufletul care-l aude pe Domnul vorbind înlăuntrul lui, şi care primeşte un cuvânt de mângâiere din gura Sa. Binecuvântate sunt urechile care primesc ecourile şoaptei blânde a lui Dumnezeu, şi care nu dau atenţie şoaptelor acestei lumi. Cu adevărat binecuvântate sunt urechile care nu ascultă sunetele dinafară, ci învăţăturile pe care le aud în interior. Binecuvântaţi sunt ochii care sunt închişi pentru lucrurile din exterior, dar care sunt fixaţi asupra celor interioare. Binecuvântaţi sunt aceia care caută lucrurile interioare şi care studiază şi se pregătesc din ce în ce mai mult, prin exerciţii zilnice, pentru a primi misterele cereşti. Binecuvântaţi sunt aceia care îşi doresc să aibă timp liber pentru Dumnezeu, şi care se eliberează de toate piedicile lumii. O, sufletul meu, gândeşte-te la aceste lucruri şi închide uşile dorinţelor carnale, astfel încât să poţi auzi în interiorul tău ce spune Domnul Dumnezeu.

2. Căci Iubitul tău îţi spune aceste lucruri, „Eu sunt mântuirea ta, eu sunt pacea ta şi viaţa ta. Rămâi cu mine şi vei găsi pacea”. Dă deoparte toate lucrurile trecătoare şi caută-le pe acelea care sunt eterne. Căci ce altceva sunt lucrurile trecătoare, dacă nu nişte amăgiri, şi la ce îţi vor folosi toate lucrurile create, dacă îl vei uita pe Creator? Aşadar, renunţă la toate celelalte lucruri şi lasă-te în voia Creatorului, pentru a-i face pe plac şi a-i fi credincios, ca să poţi avea parte de adevărata binecuvântare.

CAPITOLUL II
Glasul adevărului răsună în interiorul sufletului fără zgomot de cuvinte

„*Vorbeşte, Doamne, căci robul Tău ascultă*” (1 Samuel 3:9). „*Eu sunt robul Tău; dămi pricepere, ca să cunosc învăţăturile Tale! Îndreaptă-mi inima spre cuvintele gurii Tale*” (Psalmul 119:125). Ca roua să curgă învăţătura ta (n.t. Deuteronomul 32:2). În vremurile vechi, copiii lui Israel îi spuneau lui Moise, „*Vorbeşte tu cu noi şi vom asculta, dar Dumnezeu să nu grăiască cu noi, ca să nu murim*” (Exodul 20:19). O, Doamne, eu nu mă rog în felul acesta, ci mai degrabă Te impor cu smerenie şi sinceritate, aşa cum o făcea proorocul Samuel, Vorbeşte, Doamne, ca robul Tău să audă. Nu-l pune pe Moise sau pe vreun alt prooroc să-mi vorbească, ci mai bine vorbeşte-mi Tu, O, Doamne, căci Tu îi inspiri şi îi iluminezi pe toţi proorocii; fiindcă Tu nu ai nevoie de ei ca să mă umpli de cunoaştere, însă ei fără Tine nu sunt nimic.

2. Ei pot, într-adevăr, să rostească cuvinte, însă nu pot insufla duh. Vorbesc cu o frumuseţe extraordinară, însă dacă Tu păstrezi tăcerea aceştia nu sunt în stare să aprindă inima. Ei ne pun în faţă Scripturile, însă Tu le lămureşti înţelesul. Ei ne arată misterele, dar Tu eşti cel care dezvăluie adevărul din ele. Ei rostesc porunci, însă Tu ne ajuţi să le îndeplinim. Ei ne arată calea, însă Tu ne dai puterea să umblăm pe ea. Ei acţionează doar în afară, însă Tu înveţi şi luminezi inima. Ei udă, însă Tu faci să crească. Ei strigă tot felul de cuvinte, însă Tu dai înţelegere celor care ascultă.

3. Aşa că, Domne, Dumnezeule, Adevărule Veşnic, nu-l lăsa pe Moise să-mi vorbească, ci vorbeşte-mi Tu; ca să nu mor şi să nu aduc roadă, fiind mustrat la exterior, dar rămânând cu sufletul neaprins; ca nu cumva să aud cuvântul, dar să nu îl urmez, să cunosc, dar să nu iubesc, să cred, dar să nu mă supun; şi ca să nu te ridici împotriva mea şi să mă judeci. Vorbeşte, Doamne, ca robul tău să audă; „*Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice*” (Ioan 6:68). Vorbeşte-mi ca să dai mângâiere sufletului meu, ca să îmi îndrept viaţa şi ca să laud şi să proslăvesc mereu Numele Tău.

CAPITOLUL III
Cuvântul lui Dumnezeu trebuie ascultat cu smerenie, deşi puţini sunt aceia care îi dau atenţie (își apleacă urechea la glasul lui)

„*Fiul Meu, ascultă cuvintele Mele, căci cuvintele Mele sunt dulci şi întrec toată cunoaşterea filozofilor şi a înţelepţilor acestei lumi. Cuvintele mele sunt duh şi viaţă* (Ioan 6:63) şi nu pot fi înţelese de către om. Ele nu trebuie să primească vreo aprobare deşartă, ci trebuie ascultate în tăcere şi primite cu toată smerenia şi cu o adâncă iubire".

2. Iar eu am spus, „Binecuvântat este omul pe care Tu îl înveţi, O, Doamne, şi îl instruieşti în cunoaşterea legii Tale, «*ca să-l linişteşti în zilele nenorocirii*» (Psalmul 94:13) şi ca să nu se simtă părăsit pe pământ".

3. „Eu", a zis Domnul, „i-am învăţat pe prooroci de la începuturi, şi continui şi acum să le vorbesc tuturor; însă mulţi şi-au împietrit sufletul ca să nu-mi audă glasul; mulţi preferă să asculte ce spune lumea, nu ce spune Dumnezeu, şi caută mai degrabă plăcerile lumii decât să se desfete în Dumnezeu. Lumea promite lucruri mărunte şi vremelnice, dar toţi o slujesc cu râvnă. Eu promit lucruri măreţe şi veşnice, dar sufletele muritorilor nu prea se lasă mişcate. Cine mă slujeşte şi mi se supune în toate privinţele cu aceeaşi sârguinţă cu care slujeşte lumea şi pe stăpânitorii ei? Ruşinează-te, Sidonule, zice marea (Isaia 23:4); iar dacă vrei să înţelegi, atunci ascultă-mă. Oamenii fac călătorii lungi pentru un câştig mic, însă pentru viaţa veşnică abia dacă ridică o dată piciorul de pe pământ. Ei caută câştigurile meschine; pentru un singur ban depun uneori eforturi ruşinoase; pentru un lucru nesemnificativ şi pentru o promisiune măruntă nu se dau înapoi să trudească zi şi noapte".

4. „Dar, ce ruşine! Pentru un lucru bun, neschimbător, pentru o răsplată inestimabilă, pentru onoarea cea mai înaltă şi pentru gloria nepieritoare, ei nu depun niciun efort. Să vă fie ruşine, aşadar, robi leneşi şi nemulţumiţi, căci sunteţi pregătiţi mai degrabă pentru pieire decât pentru viaţă. Aceştia se bucură mai tare de lucrurile deşarte decât te bucuri tu de adevăr. Uneori, este adevărat, sunt dezamăgiţi în aşteptările lor, însă eu îmi ţin promisiunile faţă de toţi oamenii, iar cel ce crede în Mine nu pleacă cu mâna goală. Ce am promis voi da; ce am spus voi împlini; dar asta doar dacă omul va rămâne credincios în iubirea Mea până la sfârşit. Aşadar, Eu îi răsplătesc pe toţi oamenii buni şi îi apreciez pe toţi aceia care sunt evlavioşi".

5. „*Scrie cuvintele Mele în inima ta şi reflectează asupra lor cu sârguinţă, căci vei avea mare nevoie de ele atunci când vei fi ispitit. Ce nu înţelegi atunci când citeşti vei înţelege în clipa în care voi veni la tine. Am obiceiul să vin la aleşii Mei în două feluri, sub forma ispitei sau a mângâierii, şi zi de zi îi învăţ două lecţii, să se mustre pentru păcatele lor şi să se îndemne să crească în har. Cel care aude cuvintele Mele şi se leapădă de ele va da socoteală la judecata de apoi.*"

RUGĂCIUNE PENTRU CEI CU SPIRITUL EVLAVIOS

6. Doamne, Dumnezeule, Tu eşti tot binele meu. Cine sunt eu să îndrăznesc să-ţi vorbesc? Eu sunt cel mai umil dintre toţi robii Tăi, un vierme netrebnic, mai josnic şi mai vrednic de dispreţ decât îndrăznesc să spun. Totuşi îmi amintesc, O, Doamne, că eu sunt nimic, nu am nimic şi nu pot face nimic. Doar Tu eşti bun, drept şi sfânt; Tu poţi face toate lucrurile, eşti mai presus de toate lucrurile, umpli toate lucrurile, lăsându-l gol doar pe păcătos. Adu-ţi aminte de îndurările Tale blânzi şi umple-mi inima cu slava Ta, căci Tu nu vrei ca lucrarea Ta să se întoarcă goală la Tine.

7. Cum aş putea să îndur această viaţă nefericită dacă mila Ta şi harul Tău nu mă întăresc? Nu-ţi întoarce faţa de la mine şi nu zăbovi să vii la mine. Nu-mi lua mângâierile Tale, ca nu cumva sufletul meu să „suspine după Tine ca un pământ însetat". Doamne, învaţămă să fac voia Ta, învaţă-mă să umblu smerit şi cu sufletul curat înaintea Ta, căci Tu eşti înţelepciunea mea, cel care mă cunoaşte cu adevărat şi care m-a cunoscut înainte de facerea lumii şi înainte ca să mă nasc.

CAPITOLUL IV
Înaintea lui Dumnezeu se cade să ne purtăm în spiritul smereniei şi al adevărului

„*Fiul Meu, mergi înaintea Mea în adevăr şi caută-Mă necontenit în simplitatea inimii tale. Cel care merge înaintea Mea în adevăr va fi apărat de toate relele, iar adevărul îl va izbăvi de vicleniile şi clevetirile celor răi. Dacă adevărul te va face liber, atunci vei fi întradevăr liber şi nu-ţi va mai păsa de cuvintele deşarte ale oamenilor*”.

2. Doamne, este adevărat ce spui; fă în aşa fel, Te rog, încât lucrurile să se întâmple în felul acesta şi cu mine; fie ca adevărul Tău să mă înveţe şi să aibă grijă de mine până la sfârşit. Fă în aşa fel încât să mă scape de toate relele şi de poftele nemăsurare, şi voi merge înaintea Ta cu o mare libertate în inimă.

3. „O să te învăţ”, spune Adevărul, „lucrurile care sunt drepte şi plăcute înaintea Mea. Gândeşte-te la păcatele tale cu tristeţe şi cu mare neplăcere, şi nu considera că eşti cineva pentru că faci lucrări bune. Căci nu eşti decât un păcătos, rob al multor pasiuni, de care, da, eşti legat. Singur nu te poţi îngriji de nimic, vei cădea repede, vei fi biruit repede, te vei tulbura degrabă şi vei fi distrus cu uşurinţă. Nu ai nimic cu care să te făleşti, ci ai multe motive să te consideri un netrebnic, pentru că eşti cu mult mai slab decât îţi poţi imagina”.

4. „Aşadar, nu te preocupa de lucrurile care ţi se par importante; nu considera nimic ca fiind măreţ, preţios, frumos, vrednic de cinste, elevat, lăudabil sau dezirabil, cu excepţia lucrurilor veşnice. Fie ca mai presus de toate să găseşti desfătare în adevărul etern, şi priveşte mereu cu reproş la propria ta ticăloşie. Să nu te temi, să nu te învinuieşti şi să nu fugi de nimic mai mult decât de greşelile şi păcatele tale, care trebuie să îţi displacă mai mult decât îţi displace pierderea unor lucruri bune. Sunt unii care nu merg înaintea mea cu sinceritate, ci sunt conduşi de curiozitate şi mândrie; vor să cunoască lucrurile mele tainice şi să înţeleagă lucrurile adânci ale lui Dumnezeu, în timp ce se neglijează pe ei înşişi şi uită de mântuirea lor. Aceştia sunt adesea ispitiţi şi cad în păcat din cauza mândriei şi curiozităţii, fiindcă eu sunt împotriva lor”.

5. „Teme-te de judecăţile lui Dumnezeu, teme-te de mânia celui Atotputernic. Nu mai încerca să înţelegi lucrările Celui Preaînalt, ci caută marile tale păcate şi fărădelegile în care ai căzut, şi adu-ţi aminte câte lucruri bune ai trecut cu vederea. Unii îşi manifestă evlavia doar în cărţi, alţii în picturi, alţii în semne şi forme exterioare; unii Mă au în gură, dar puţin în inimă. Alţii, care s-au iluminat şi au dobândit înţelegerea şi s-au lepădat de poftele lor, tânjesc necontenit după lucrurile veşnice, nu le place să audă de lucrurile pământeşti şi se supun cu mâhnire necesităţilor naturale. Aceştia pricep ce le vorbeşte Duhul care este în ei; căci Acesta îi învaţă să dispreţuiască lucrurile lumeşti şi să le iubească pe cele cereşti; să neglijeze lumea şi să dorească cerul zi şi noapte.”

CAPITOLUL V
Minunata putere a dragostei divine

Pe Tine te slăvesc, O, Tată Ceresc, Tatăl Domnului meu Isus Hristos, că ai binevoit să te gândeşti la bietul de mine. O, Părinte al îndurărilor şi Dumnezeule a toată mângâierea (2 Corinteni 1:3), îţi aduc mulţumiri, pentru că uneori mă înviorezi cu mângâierea ta, deşi sunt nevrednic de orice mângâiere. Te slăvesc şi te binecuvântez necontenit, împreună cu singurul tău Fiu nenăscut şi cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. O, Doamne Dumnezeule, Sfânt iubit al sufletului meu, când vei veni în inima mea, toată fiinţa mea se va bucura. Tu eşti slava mea şi bucuria inimii mele. Tu eşti nădejdea mea şi refugiul meu în zilele de necaz.

2. Însă pentru că sunt încă slab în iubire şi nedesăvârşit în virtute am nevoie să mă întăreşti şi să mă mângâi; aşa că vino la mine mai des şi învaţă-mă căile Tale sfinte ale supunerii. Izbăveşte-mă de patimile cele rele şi curăţă-mi inima de toate poftele necumpătate, ca fiind vindecat şi purificat în interior să fiu pregătit să iubesc, să fiu tare în suferinţă şi să îndur cu răbdare.

3. Iubirea este un lucru mare, un bun mai presus de toate celelalte, care face ca orice povară să fie uşoară şi care pune capăt oricăror inegalităţi. Pentru că poartă povara şi o face să nu mai fie o povară, iar lucrurile amare le face dulci şi plăcute la gust. Marea iubire a lui Isus îndeamnă la lucrări măreţe şi stimulează dorinţa de a ne desăvârşi din ce în ce mai mult. Iubirea vrea să se înalţe, nu să fie trasă în jos de orice lucru mărunt. Iubirea vrea să fie liberă şi să stea departe de toate poftele lumeşti, ca puterea ei de a vedea în interior să nu fie stânjenită, şi ca să nu se încurce în prosperitatea lumească ori să fie biruită de necazuri. Nimic nu este mai dulce decât iubirea, nimic mai puternic, nimic mai înălţător, nimic mai cuprinzător, nimic mai plăcut, nimic mai deplin sau mai bun în cer sau pe pământ, pentru că iubirea s-a născut din Dumnezeu şi nu-şi poate găsi odihnă în lucrurile create, ci numai în El.

4. Cel ce iubeşte zboară, aleargă şi se bucură; el este liber şi nimic nu-l poate opri. El dă toate lucrurile pentru toate lucrurile şi are toate lucrurile în toate lucrurile, pentru că se odihneşte în Acela care este mai mare peste toate şi de la care se revarsă tot binele. El nu caută daruri, ci se întoarce la Dătătorul tuturor lucrurilor bune. Adeseori, iubirea nu are limite, ci transcende toate limitele; iubirea nu simte nicio povară, nu ia în seamă truda, se sileşte pentru lucruri aflate mai presus de ea, nu crede că ceva este imposibil, deoarece consideră că toate lucrurile legitime sunt accesibile. Aşa că ea este puternică în toate privinţele, poate realiza multe lucruri şi reuşeşte acolo unde cel lipsit de iubire eşuează şi cade la pământ.

5. Iubirea veghează, şi face asta chiar şi în timpul somnului; chiar dacă osteneşte nu se dă bătută, dacă e presată nu poate fi forţată, dacă este îngrijorată nu se teme, ci ca o flacără vie şi ca o torţă aprinsă ea se înalţă spre cer şi îşi asigură izbânda. Dacă cineva iubeşte ştie ce strigă acest glas. Pentru că iubirea fierbinte a sufletului este un mare strigăt în urechile lui Dumnezeu; şi ea zice: Dumnezeul meu, Iubitul meu! Tu eşti în întregime al meu, iar eu sunt cu totul al Tău.

6. Fă să crească în mine iubirea, ca să pot învăţa să gust cu gura inimii mele dulceaţa ei, să mă topesc şi să înot în iubire. Fă-mă să fiu cuprins de iubire şi să mă înalţ mai presus de mine prin ardoare şi admiraţie. Fă-mă să cânt cântecul iubirii, fă-mă să te urmez, Iubitule, acolo sus, fă ca sufletul meu să fie secătuit de laudele pe care ţi le aduc, fă-l să fie fericit în iubire. Fă-mă să te iubesc mai mult decât pe mine însumi, să mă iubesc pe mine doar de dragul Tău şi să-i iubesc pe toţi aceia care te iubesc cu adevărat, aşa cum spune legea care izvorăşte de la Tine.

7. Iubirea este promptă, sinceră, pioasă, plăcută, blândă, puternică, răbdătoare, credincioasă, chibzuită, dispusă la suferinţă îndelungată, vitează şi altruistă; căci ori de câte ori omul caută ceva pentru sine însuşi cade din iubire. Iubirea este circumspectă, smerită şi onestă; nu este slabă, nici nestatornică, nici interesată de lucruri deşarte; este serioasă, neprihănită, tăcută şi protejată de toate simţurile. Iubirea se supune şi slujeşte tuturor celor care conduc, este ticăloasă şi josnică în ochii ei, dar pioasă şi recunoscătoare faţă de Dumnezeu, în care se încrede chiar şi atunci când El îşi ascunde faţa, pentru că fără tristeţe nu putem avea parte de iubire.

8. Cel ce nu este pregătit să sufere toate lucrurile şi să se supună voinţei Iubitului nu este vrednic să fie numit iubitor de Dumnezeu. Omul care iubeşte trebuie să primească cu bucurie toate lucrurile dure şi amare de dragul Iubitului său şi să nu se îndepărteze de El din cauza evenimentelor neplăcute.

CAPITOLUL VI
Punerea la încercare (Călirea) a celui ce iubeşte cu adevărat

„*Fiul meu, iubirea ta nu este încă puternică şi chibzuită*"

2. Din ce cauză, Doamne?

3. „*Pentru că imediat ce dai peste un obstacol mărunt te abaţi de la lucrarea ta şi începi să cauţi nerăbdător mângâiere. Cel ce iubeşte cu tărie este neclintit în faţa ispitelor şi nu se lasă convins de argumentele ticăloase ale vrăjmaşului. În vremuri de prosperitate, El îşi găseşte desfătarea în Mine, iar când dă de necaz nu mă leapădă.*"

4. „*Cel ce iubeşte cu chibzuinţă nu pune preţ pe darul iubitului său, ci pe iubirea acestuia. Pentru el, iubirea este mai importantă decât orice bunuri de valoare, şi toate darurile sunt mai prejos de Iubitul său. Cel ce iubeşte cu nobleţe nu se uită la daruri, ci la Mine*."

5. „*Nu este totul pierdut, cu toate că tu te gândeşti uneori la Mine sau la sfinţii Mei mai puţin decât ţi-ai dori. Acea afecţiune bună şi dulce care te cuprinde uneori este efectul harului care te face să simţi puţin din gustul tărâmului ceresc; însă tu nu trebuie să depinzi prea mult de ea, pentru că vine şi pleacă. Adevărata dovadă a virtuţii şi a marelui merit este aceea de a lupta împotriva agitaţiei minţii şi de a te împotrivi ideilor care îţi sunt sugerate de diavol*."

6. „*Prin urmare, nu lăsa lucrurile neobişnuite să te tulbure, indiferent de unde se ivesc. Veghează cu curaj asupra scopului tău şi asupra intenţiilor tale onorabile de a-l căuta pe Dumnezeu. Nu este o iluzie că uneori vei fi dus în extaz, după care vei reveni brusc la deşertăciunile obişnuite ale inimii tale. Căci pe acestea tu mai degrabă le înduri, decât le faci să apară; însă atâta vreme cât îţi repugnă şi lupţi împotriva lor nu ai nimic de pierdut, ci de câştigat*."

7. „Să ştii că vechiul tău vrăjmaş se sileşte din toate puterile să te stânjenească în căutarea binelui şi în practicile tale devoţionale, în dezvoltarea inteligenţei tale, în contemplarea Sfinţilor, în amintirea pioasă a patimilor Mele, în aducerea aminte plină de folos a păcatului, în păstrarea inimii tale şi în sporirea necontenită în virtute. Acesta îţi va insufla multe gânduri rele, ca să te epuizeze şi să te înspăimânte, ca în felul acesta să te îndepărteze de la rugăciune şi de la lecturile sfinte. Spovedania plină de smerenie îi displace, iar dacă ar putea, te-ar face să te îndepărtezi de Sfânta Euharistie. Tu să nu îi dai crezare, să nu îl bagi în seamă, căci de atâtea ori te-a amăgit şi te-a dus în ispită. Când ai gânduri rele şi simţi nevoia de a face rău să ştii că toate acestea vin de la el. Aşa că spune-i; „Pleacă de aici, duh necurat; să-ţi fie ruşine, mişelule; cât eşti de spurcat, tu cel care aduci asemenea lucruri la urechile mele. Pleacă de la mine, amăgitorule odios; cu mine nu vei avea sorţi de izbândă, căci Isus va fi cu mine, ca un luptător puternic, şi vei fi distrus. Mai degrabă aş muri şi aş îndura toate suferinţele decât să cedez în faţa ta. Taci din gură şi nu mai spune un cuvânt; nu vreau să te mai ascult, chiar dacă mă vei ispiti iar şi iar. «*Domnul este lumina şi mântuirea mea: de cine să mă tem?... Chiar o oştire de ar tăbărî împotriva mea, inima mea tot nu s-ar teme*» (Psalmi 27:1-3). «*Doamne, eşti Stânca mea şi Izbăvitorul meu!*» (Psalmi 19:14)".

8. „Luptă-te ca un soldat bun; iar dacă uneori dai greş din cauza slăbiciunii tale, întăreşte-te mai mult decât înainte, ai încredere în harul Meu care se revarsă din abundenţă asupra ta şi fii foarte atent la trufie şi la credinţa deşartă în forţele tale. Din cauza lor mulţi se rătăcesc şi uneori sunt loviţi de o orbire fără leac. Fie ca prăbuşirea celor îngâmfaţi, care se ridică singuri în slăvi, să fie pentru tine un avertisment şi un îndemn permanent la smerenie".

CAPITOLUL VII
Sub pavăza smereniei, harul primit se cuvine ferit de la vedere

„*Fiul meu, este mai bine şi mai sigur pentru tine să ascunzi harul cucerniciei, să nu te semeţeşti, nici să vorbeşti prea mult despre el, nici să te încrezi prea mult în el; ci mai degrabă trebuie să te dispreţuieşti şi să te temi, ca şi cum acest har ar fi fost dat unui om nevrednic. De asemenea, nu trebuie să te bazezi prea mult pe acest sentiment, fiindcă el se poate repede transforma în opusul său. Când eşti într-o stare de graţie gândeşte-te cât de sărac şi nefericit te simţi fără acest har. Căci progresul spiritual nu înseamnă doar să ai parte de harul mângâierii, ci să reuşeşti cu răbdare şi fără egoism să te îndepărtezi de el; aşa că nu renunţa la practica rugăciunii şi nici nu-ţi neglija în vreun fel îndatoririle obişnuite pe care le ai; ci mai degrabă fă ce ai de făcut cu promptitudine, ca şi cum ai fi dobândit mai multă tărie şi cunoaştere; şi nu îţi neglija propria fiinţă din cauza lipsurilor pe care le ai şi a agitaţiei pe care o simţi în duhul tău*."

2. „Căci sunt mulţi aceia care, când lucrurile nu merg bine pentru ei, se neliniştesc şi se lenevesc numaidecât. Că «*nu stă în puterea omului când umblă să-şi îndrepte paşii spre ţintă*» (Ieremia 10:23), ci Dumnezeu este acela care dă şi care mângâie, pe cine vrea El, atunci când

vrea El şi atât cât vrea El. Cei care s-au îngâmfat din cauza harului şi a evlaviei lor s-au distrus singuri, pentru că au făcut lucruri mai presus de puterile lor, fără să se gândească la lipsa lor de însemnătate, urmând mai degrabă impulsurile inimii decât pe acelea ale minţii lor. Şi pentru că s-au îndreptat spre lucrurile care nu sunt pe placul lui Dumnezeu şi-au pierdut harul cu repeziciune. Au sărăcit şi au decăzut, cu toate că îşi zidiseră un adăpost în ceruri; şi au fost smeriţi şi sărăciţi ca să înveţe să nu zboare cu propriile lor aripi, ci să-şi pună credinţa în penele Mele. Cei care sunt încă la început şi nu cunosc bine căile Domnului, dacă nu urmează sfatul celor înţelepţi, vor fi amăgiţi şi distraşi cu uşurinţă".

3. „Însă dacă aceştia vor să-şi urmeze propriile capricii şi nu se încred în experienţa altora, şi dacă refuză să se descotorosească de propriile păreri, vor fi în mare pericol. Cei care în trufia lor se cred înţelepţi, rareori vor răbda să fie conduşi de alţii. Este mai bine să ai mai puţină înţelepciune şi înţelegere, dar să fii smerit, decât să fii plin de marile comori ale ştiinţei şi să te făleşti fără rost. Este mai bine pentru tine să ai mai puţin decât îţi doreşti, ca să nu te umfli în pene. Cel care dedică în întregime veseliei, uitând de vechea sa stare de neajutorare şi de teama neprihănită pe care trebuie s-o aibă faţă de Domnul, dă dovadă de mare nechibzuinţă şi este în pericol să piardă tot harul care i s-a dat. Şi înţelept nu este nici acela care, după ce a făcut o alegere curajoasă şi dă de necaz, se lasă cuprins de disperare şi se încrede mai puţin în Mine decât ar trebui".

4. „Cel care în vreme de pace vrea să se simtă în siguranţă deplină, pe timp de război va fi adesea peste măsură de abătut şi va vărsa multe lacrimi. Dacă ai ştii cum să rămâi mereu smerit şi cumpătat în inima ta, şi cum să-ţi călăuzeşti şi să-ţi conduci spiritul pe calea cea bună, atunci nu ai mai da atât de repede de necaz. Iată un sfat bun: când spiritul tău este plin de ardoare, meditează la ce vei face atunci când îţi va fi luată lumina. Iar când acest lucru se întâmplă, adu-ţi aminte că lumina se poate întoarce din nou, căci ţi-am luat-o doar pentru o vreme, în semn de mustrare, şi ca Eu să fiu slăvit. O astfel de încercare este adesea mai utilă decât dacă ai avea de toate din belşug şi lucrurile s-ar întâmpla după voia ta".

5. „Căci meritele nu sunt judecate după acestea, că un om are parte de multe viziuni şi mângâieri sau că este iscusit în privinţa Scripturilor sau că ocupă o poziţie înaltă; ci după faptul că este ancorat în adevărata smerenie şi că este plin de iubirea divină, astfel încât caută întotdeauna cu puritate şi corectitudine slava lui Dumnezeu, că nu se preocupă de sine însuşi, ci se dispreţuieşte sincer, şi chiar se bucură că ceilalţi, în loc să-l cinstească, îl dispreţuiesc şi îl înjosesc."

CAPITOLUL VIII
Să te simţi mic şi nevrednic în faţa lui Dumnezeu

Eu, care nu sunt altceva decât praf şi cenuşă, îi voi vorbi lui Dumnezeu. Dacă o să am o părere bună despre mine, Tu să-mi stai împotrivă, iar necazurile mele vor sta mărturie pentru acest lucru. Dar dacă mă voi smeri şi voi deveni un nimic, dacă voi renunţa la stima de sine şi mă voi prăbuşi în ţărâna din care sunt făcut, harul Tău să fie cu mine şi lumina Ta să fie alături de inima mea; şi toată stima de sine, oricât de mică ar fi ea, va fi înghiţită de adâncul nimicniciei şi va pieri pentru totdeauna. Iar Tu să-mi arăţi cine sunt, cine am fost şi de unde am venit: „*eram prost şi fără judecată*" (Psalmi 73:22). Dacă sunt lăsat de capul meu, eu nu sunt nimic, sunt un om slab; însă dacă brusc Tu îţi apleci privirea asupra mea, imediat devin puternic şi mă umplu de o bucurie nouă. Şi este o mare minune că sunt ridicat atât de brusc şi că Tu mă îmbrăţişezi cu graţie, pentru că propria mea greutate mă trage la fund.

2. Aceasta este lucrarea iubirii Tale, care merge liberă înaintea mea şi mă sprijină atunci când am nevoie, care mă păzeşte când sunt în mare pericol şi mă smulge, după cum pot spune pe bună dreptate, din ghearele nenumăratelor rele. Căci adevărat este că dacă mă iubesc în mod greşit mă pierd, însă dacă te caut şi te iubesc cu sinceritate numai pe Tine, mă găsesc şi pe mine, dar te găsesc şi pe Tine; şi prin iubire devin o persoană şi mai neînsemnată, pentru că Tu, cel mai

dulce Domn, ai grijă de mine fără să te uiţi la valoarea mea şi îmi dai acele lucruri pe care nici nu îndrăznesc să le cer sau să le gândesc.

3. Lăudat să fii Tu, Dumnezeul meu, pentru că deşi sunt nevrednic de toate binefacerile Tale, dărnicia şi bunătatea ta infinită nu încetează niciodată să facă binele chiar şi celor nerecunoscători sau celor care s-au depărtat de Tine. Fă ca noi să ne întoarcem către Tine, să putem fi recunoscători, smeriţi şi pioşi, fiindcă Tu eşti salvarea noastră, curajul nostru şi tăria noastră.

CAPITOLUL IX
Toate lucrurile trebuie atribuite lui Dumnezeu însuşi, fiindcă El este scopul final

„Fiul Meu, dacă doreşti să fii fericit cu adevărat, atunci Eu trebuie să fiu scopul tău suprem. Datorită acestui scop iubirea ta se va purifica, fiindcă prea adesea păcătuieşte, fiind interesată mai mult de propria ta persoană şi de lucrurile create. Căci dacă în orice chestiune tu nu faci altceva decât să te cauţi pe tine, imediat vei da greş, căci eforturile tale vor deveni sterile. Prin urmare, dedică-mi toate lucrurile Mie, fiindcă Eu sunt cel care ţi le-a dat. Şi consideră că toate binecuvântările se revarsă din Binele Suprem, ceea ce înseamnă că sursa tuturor lucrurilor sunt Eu.

2. „De la mine iau apă ca dintr-o fântână vie şi cel umil şi cel măreţ, şi cel sărac şi cel bogat, iar celor care mă slujesc cu spiritul liber şi cu credinţă le voi răsplăti bunăvoinţa cu bunăvoinţă. Însă acela care se făleşte şi îşi întoarce faţa de la Mine sau care se desfată cu bunuri care îi aparţin nu va cunoaşte adevărata bucurie şi nici nu i se va deschide inima, ci va întâmpina tot felul de obstacole şi va avea parte numai de necazuri. Prin urmare, nu trebuie să-ţi atribui niciun lucru, şi nu considera că virtutea aparţine vreunui om, ci atribuie totul lui Dumnezeu, fără de care omul n-ar avea nimic. Eu am dat totul şi voi primi totul înapoi, de aceea este absolută nevoie ca Mie să mi se aducă mulţumiri".

3. „Acesta este Adevărul, şi prin el deşertăciunea trufiei este pusă pe fugă. Iar dacă harul divin şi adevărata iubire vor intra în tine, atunci nu va mai exista nicio invidie, nicio strângere de inimă, iar iubirea de sine nu te va mai acapara. Fiindcă iubirea divină biruie toate lucrurile şi sporeşte puterile sufletului. Dacă eşti cu adevărat înţelept, vei găsi bucuria numai în Mine şi îţi vei pune nădejdea numai în Mine; căci „*nimeni nu este bun, decât unul Dumnezeu*" (Luca 18:19) şi El trebuie slăvit mai presus de toate lucrurile şi în toate lucrurile pentru a avea parte de binecuvântările Sale".

CAPITOLUL X
Plăcut e să-i slujeşti lui Dumnezeu singur, în dispreţul întregii lumi

O, Doamne, acum nu voi tăcea, ci voi vorbi din nou; voi spune în urechile Dumnezeului meu, Domnului meu şi Regelui meu, care este mai presus de toate lucrurile, „*O, cât de mare este bunătatea Ta, pe care o păstrezi pentru cei ce se tem de Tine*" (Psalmi 31:19). Dar ce eşti Tu pentru aceia care te iubesc? Ce eşti pentru aceia care te slujesc din toată inima? Cu adevărat de negrăit este dulceaţa contemplării Tale, pe care Tu o reverşi asupra celor care te iubesc. Iar Tu mi-ai arătat mai presus de toate dulceaţa iubirii Tale, căci atunci când nu eram, Tu m-ai făcut, iar când am rătăcit departe de Tine, Tu m-ai adus înapoi ca să te pot sluji şi mi-ai poruncit să te iubesc.

2. O, Izvor al iubirii veşnice, ce să spun despre Tine? Cum să te neglijez, cine a binevoit să-şi amintească de mine, chiar şi după ce m-am veştejit şi am pierit? Tu ai avut o neţărmurită milă faţă de robul Tău şi i-ai arătat bunăvoinţa Ta şi prietenia Ta mai mult decât merita. Cum aş putea să te răsplătesc pentru această bunăvoinţă a Ta? Căci nu le este dat tuturor să renunţe la această lume şi la treburile ei şi să înceapă să ducă o viaţă religioasă. Căci este oare aşa un lucru măreţ să te slujesc pe Tine, cel pe care orice creatură ar trebui să-l slujească? A te sluji pe Tine n-ar trebui

să mi se pară un lucru măreţ; ci mai degrabă măreţ şi minunat este faptul că tu binevoieşti să-l primeşti ca rob al Tău pe unul aşa umil şi nevrednic, pe care îl aşezi printre slujitorii pe care ţi i-ai ales.

3. Iată, toate lucrurile pe care le am sunt ale Tale, şi cu ele te slujesc pe Tine. Însă adevărat este faptul că mai degrabă Tu mă slujeşti pe mine, decât eu pe Tine. Priveşte cerul şi pământul pe care Tu le-ai creat pentru folosinţa oamenilor; ele sunt la cheremul Tău şi fac zilnic ceea ce Tu le porunceşti. Da, şi asta nu e nimic; pentru că Tu ai rânduit ca şi Îngerii să fie în slujba omului. Însă dincolo de toate aceste lucruri, Tu însuţi binevoieşti să-l slujeşti pe om, şi chiar ai promis că i te vei da pe Tine însuţi.

4. Ce ţi-aş putea da eu în schimbul numeroaselor Tale îndurări? O, dacă aş putea să te slujesc în toate zilele vieţii mele! O, dacă măcar pentru o zi aş putea să te slujesc aşa cum meriţi! Căci cu adevărat, Tu eşti vrednic de toată slujirea, de toată cinstea şi de lauda fără sfârşit. Cu adevărat, Tu eşti Dumnezeul meu, iar eu sunt bietul Tău rob, care vrea să te slujească din toate puterile lui şi să te laude fără să ostenească. Aceasta este vrerea mea, aceasta este marea mea dorinţă, căci tot ce-mi lipseşte, Tu binevoieşti să îmi dai.

5. Este o mare onoare şi o mare falā să te slujesc pe Tine şi să dispreţuiesc orice altceva de dragul tău. Pentru că aceia care vor intra de bunăvoie în slujba Ta sfântă vor avea parte de nenumărate binecuvântări. Cei care de dragul Tău au alungat orice plăcere carnală vor avea parte de dulcea mângâiere a Duhului Sfânt. Cei care intră pe poteca îngustă a vieţii de dragul Numelui Tău, şi care au renunţat la toate grijile lumeşti, vor dobândi o mare libertate de spirit.

6. O, ce slujire încântătoare şi plină de recunoştinţă a lui Dumnezeu este aceea prin care omul devine cu adevărat liber şi sfânt! O, cât de sacră este starea la care ajunge slujitorul religios, când omul devine egalul Îngerilor, fiindcă este pe placul lui Dumnezeu şi spaima duhurilor rele, astfel încât toţi cei credincioşi îl acceptă în preajma lor! O, cât de mult îţi doreşti să slujeşti atunci când ţi s-a promis binele suprem şi când ştii că vei dobândi fericirea veşnică!

CAPITOLUL XI
Dorinţele inimii trebuie bine cumpănite şi ţinute sub control

„*Fiul Meu, mai ai încă multe lucruri de învăţat, căci nu le-ai învăţat bine*”.

2. Care sunt acestea, Doamne?

3. „*Să-ţi supui total dorinţa bunului Meu plac şi să nu te iubeşti pe tine însuţi, ci să cauţi mereu să faci voia Mea. Dorinţele tale te fac adesea să te aprinzi şi te îndeamnă să mergi înainte; priveşte în sufletul tău şi vei vedea că eşti pus în mişcare mai mult de obiectele poftelor tale decât de dorinţa de a-mi face pe plac. Dacă mă cauţi pe Mine, atunci te vei mulţumi cu ceea ce eu rânduiesc pentru tine; însă dacă în sinea ta vrei să urmezi căile tale, acest lucru te va trage în jos şi îţi va pune în cale multe obstacole*.”

4. „Aşadar, păzeşte-te, ca să nu te sileşti prea mult pentru vreuna dintre dorinţele tale şi să neglijezi poveţele Mele; asta ca nu cumva să te căieşti mai târziu, şi să te dezguşti de lucrul care anterior ţi-a plăcut şi după care ai tânjit ca după ceva bun. Că nu orice pornire care pare bună trebuie urmată numaidecât; şi nu orice pornire care pare rea trebuie respinsă imediat. Uneori, este bine să fii reţinut chiar şi în privinţa dorinţelor bune, ca nu cumva mintea să-ţi devină confuză, ca nu cumva lipsa ta de control să devină o piatră de poticnire pentru alţii sau ca nu cumva ceilalţi să ţi se împotrivească şi să te tulburi degrabă.

5. „Uneori, într-adevăr, este util să foloseşti violenţa şi să lupţi cu curaj împotriva poftelor carnale, fără a te gândi la ce vrea sau la ce nu vrea trupul; căci mai degrabă trebuie să te străduieşti, chiar împotriva voinţei tale, să-l faci să se supună spiritului. Şi va trebui ca un timp îndelungat să-l pedepseşti aspru şi să-l sileşti să rămână în robie, până când va fi pregătit să facă faţă tuturor lucrurilor şi va învăţa să se mulţumească cu puţin, să se bucure de lucrurile simple şi să nu protesteze niciodată atunci când suferă neplăceri”.

CAPITOLUL XII
Călirea răbdării interioare în lupta împotriva pornirilor rele

O, Doamne Dumnezeule, văd că răbdarea îmi este foarte necesară; pentru că în viaţa aceasta multe lucruri îmi stau împotrivă. Căci oricât de mult am încercat să-mi găsesc pacea, viaţa mea a fost plină de conflicte şi neazuri.

2. Adevărat grăieşti, Fiul Meu. Căci Eu nu vreau să cauţi acea pace care vine fără încercări şi care nu întâlneşte niciun obstacol; ci mai degrabă îmi doresc ca tu să consideri că ţi-ai găsit pacea după ce vei fi îndurat multe necazuri şi după ce vei fi întâmpinat numeroase obstacole. Însă dacă o să spui că nu poţi îndura mult, atunci cum vei rezista la focul lumii de apoi? Dintre două rele noi trebuie întotdeauna să-l alegem pe cel mai mic. Prin urmare, ca să poţi scăpa de chinurile veşnice ale lumii de apoi, sileşte-te ca în numele lui Dumnezeu să înduri cu curaj tot răul din viaţa ta. Crezi tu că copiii acestei lumi nu suferă deloc sau suferă puţin? Acest lucru nu este posibil nici măcar în cazul oamenilor care au parte de prosperitate".

3. „Dar, vei zice tu, aceştia se bucură de multe lucruri plăcute şi îşi urmează propria voinţă, aşa că pot suporta necazurile cu uşurinţă".

4. „Să zicem că este aşa, şi că au tot ce poftesc; dar cât crezi că va dura această situaţie? Iată, bogaţii acestei lumi vor dispărea ca fumul, şi nu va rămâne nicio urmă din plăcerile lor trecute. Da, şi chiar când sunt în viaţă, aceştia se odihnesc cu multă greutate, pentru că se tem şi simt amărăciune. Căci adesea ei se vor întrista chiar din cauza acelui lucru în care şi-au găsit desfătarea. Şi se întâmplă aşa pe bună dreptate, pentru că se bucură cu tulburare şi amărăciune de lucrurile pe care le-au căutat pentru a-şi satisface plăcerile. O, cât de scurte, de înşelătoare, de necumpătate şi rele sunt toate aceste plăceri! Însă din cauza beţiei şi orbirii lor, oamenii nu înţeleg; ci ca nişte animale sălbatice îşi pierd sufletul de dragul micilor plăceri ale acestei vieţi stricăcioase. Aşa că, fiul Meu, «*după poftele tale nu merge şi de la poftele tale te întoarce*» (Ecclesiasticul 18:30). «*Domnul să-ţi fie desfătarea şi El îţi va da tot ce-ţi doreşte inima*» (Psalmi 37:4)".

5. „Căci dacă vrei într-adevăr să găseşti desfătarea şi să fii mângaiat de Mine din abundenţă, priveşte cu dispreţ la toate lucrurile lumeşti, pentru că binecuvântarea ta vine din evitarea tuturor plăcerilor lipsite de valoare, fiindcă numai aşa vei avea parte de mângâiere. Şi cu cât te vei îndepărta mai mult de toate mângâierile creaturilor, cu atât vei găsi mai multe mângâieri dulci şi intense. Însă la început nu le vei putea obţine fără puţină strădanie şi întristare. Obiceiurile vechi se vor împotrivi, dar vor fi biruite de obiceiurile mai bune. Trupul va protesta iar şi iar, însă prin râvna spiritului va fi ţinut sub control. Vechiul şarpe te va ispiti şi te va umple de amărăciune, dar rugăciunea îl va pune pe fugă; mai mult decât atât, munca cu folos îl va împiedica să intre în mintea ta cu uşurinţă".

CAPITOLUL XIII
Ascultarea smerită a celui ce urmează cu supunere exemplul lui Isus Hristos

„Fiul Meu, cel care face tot posibilul să iasă din ascultare iese şi din graţie, iar cel care urmăreşte avantaje personale le va pierde şi pe acelea care sunt comune tuturor. Dacă un om nu se supune liber şi de bunăvoie celui care este mai presus de el, acesta este un semn că trupul nu este supus în totalitate, ci de cele mai multe ori protestează şi se împotriveşte. Aşa că învaţă-l repede să cedeze în faţa celui care este mai mare peste tine, dacă vrei ca trupul tău să fie supus. Căci vrăjmaşul exterior este biruit foarte repede dacă omul interior nu cedează. Nu există duşman mai cumplit şi mai înverşunat pentru sufletul omului decât eşti tu însuţi, dacă nu eşti condus de Spirit. Însă dacă vei birui carnea şi sângele, nu va mai fi nevoie să te dispreţuieşti întru totul. Dar pentru că tu te iubeşti pe tine însuţi peste măsură, nu doreşti să cedezi în faţa voinţei altora".

2. „E chiar aşa un mare lucru ca tu, care eşti un nimic, care eşti ţărână, să te supui

oamenilor de dragul lui Dumnezeu, dacă Eu, Cel Atotputernic şi Preaînalt, care am creat toate lucrurile din nimic, m-am supus omului de dragul tău? Am ajuns să fiu cel mai umil şi mai dispreţuit dintre oameni, ca prin umilinţa Mea tu să-ţi poţi birui mândria. Învaţă să asculţi şi să te supui, tu, care eşti ţărână! Învaţă să te smereşti, tu, cel care eşti pământ şi lut, şi să te pleci la picioarele tuturor. Învaţă să-ţi zdrobeşti patimile şi să te supui".

3. „Fii plin de râvnă împotriva ta, nu lăsa mândria să locuiască în tine, fii supus şi nu căuta slava, ca toţi să te poată călca în picioare, aşa cum calci pământul când mergi pe stradă. Omule nesăbuit, ce motiv ai avea tu să te plângi? Păcătos netrebnic, nu poţi să nu le răspunzi celor care vorbesc împotriva ta; ai uitat cât de des l-ai supărat pe Dumnezeu şi că meritai să fii aruncat în iad? Însă ochiul Meu te-a cruţat, fiindcă pentru mine sufletul tău este preţios; de aceea, vreau să cunoşti dragostea Mea, ca să-mi poţi mulţumi pentru ceea ce-ţi ofer; şi ca să poţi să te supui şi să te smereşti pe de-a-ntregul, îndurând cu răbdare dispreţul pe care îl meriţi".

CAPITOLUL XIV
Să medităm asupra judecăţilor necunoscute ale lui Dumnezeu şi să nu ne înfumurăm cu faptele noastre bune

O, Doamne, tu mă judeci pe mine şi faci să-mi tremure oasele de frică, iar sufletul meu se cutremură teribil. Rămân uimit şi îmi aduc aminte că „cerurile nu sunt curate înaintea ochilor Tăi" (Iov 15:15). Dacă îi umpli pe îngerii Tăi de nebunie şi nu îi cruţi deloc, ce să mai zic de mine? Au căzut ele stelele din cer, darămite eu care nu sunt altceva decât ţărână. Cei ale căror lucrări păreau a fi lăudabile s-au prăbuşit în adâncurile cele mai mari, iar pe cei care au mâncat hrana îngerilor i-am văzut desfătându-se cu pleava cu care se hrănesc porcii.

2. Prin urmare, nu există sfinţenie dacă Tu, Doamne, îţi iei mâna de pe om.

Înţelepciunea nu este de niciun folos, dacă Tu părăseşti cârma. Nicio putere nu foloseşte, dacă Tu încetezi să mai aperi. Simplitatea nu mai ajută la nimic, dacă Tu nu protejezi. Conservarea propriei persoane nu este posibilă, dacă Tu nu veghezi asupra noastră. Căci atunci când rămânem singuri suntem înghiţiţi şi pierim, dar când suntem cercetaţi, atunci ne ridicăm şi trăim. Pentru că, într-adevăr, noi suntem nestatornici, însă Tu ne faci să devenim puternici; noi ne-am răcit, însă Tu ne reaprinzi focul.

3. O, cât de umil şi de abject ar trebui să mă socotesc, ca şi cum aş fi un nimic şi nu aş avea nimic bun! O, cât de total ar trebui să mă supun în faţa judecăţilor Tale insondabile, Doamne, atâta timp cât nu sunt altceva decât un nimeni, un nimic! O, greutate nemăsurată, o, ocean ce nu poate fi străbătut, eu nu sunt absolut nimic! Şi atunci, unde este ascunzişul slavei, unde este încrederea născută din virtute? Toată slava deşartă este înghiţită de adâncul judecăţilor pe care le rosteşti împotriva mea.

4. Ce este tot trupul în ochii tăi? *„Oare lutul zice olarului: «Ce faci tu?»"* (n.t. Isaia 45:9). Cum poate cel care este supus într-adevăr lui Dumnezeu să se înalţe prin vorbărie goală? Cel care s-a supus Adevărului nu mai poate căuta slava lumii; şi nici nu va mai fi impresionat de gurile celor care-l laudă, fiindcă el şi-a pus toată nădejdea în Dumnezeu. Căci cei ce vorbesc, iată, nu sunt nimic; cuvintele lor vor pieri împreună cu ei, dar adevărul Domnului este veşnic (Psalmi 117:2).

CAPITOLUL XV
Rânduiala şi rostul lucrurilor care ne aduc plăcere

„Fiul Meu, în orice privinţă tu să vorbeşti aşa: «Doamne, dacă Tu vrei, fă ca acest lucru să treacă aşa cum a venit. Doamne, dacă este pentru slava Ta, atunci voi acţiona în Numele Tău. Doamne, dacă Tu vezi că acest lucru este bun pentru mine şi socoteşti că îmi este folositor, atunci lasă-mă să profit de el pentru slava Ta. Însă dacă ştii că este vătămător şi că dăunează sănătăţii sufletului meu, îndepărtează de mine dorinţa!». Căci nu orice dorinţă vine de la Duhul

Sfânt, chiar dacă omului i se pare că este corectă şi bună. Este greu să-ţi dai seama cu certitudine dacă o dorinţă este insuflată de un duh bun sau de unul rău, ori dacă nu cumva eşti îndemnat de propriul tău spirit. Mulţi dintre aceia care au crezut iniţial să sunt îndemnaţi de un duh bun, la final au văzut că s-au înşelat".

2. „Prin urmare, indiferent de ce ai vrea să obţii, va trebui ca întotdeauna să-ţi doreşti şi să cauţi acel lucru cu smerenie în suflet şi cu frică de Dumnezeu, şi mai presus de toate, va trebuie să renunţi la tine însuţi şi să mi te dedici Mie întru totul, spunând, «Doamne, tu ştii ce este cel mai bine; fie ca lucrul acesta sau celălalt să se întâmple potrivit voinţei Tale. Dă-mi ce vrei, cât vrei şi când vrei. Fă ce ştii Tu că este mai bine pentru mine, ce îţi este mai mult pe plac şi ce consideri că este spre slava Ta. Pune-mă acolo unde vrei şi fă mereu ca voinţa Ta să lucreze în mine în toate privinţele. Eu sunt în mâna Ta, pune-mă pe drumul meu. Iată, sunt robul Tău, şi sunt pregătit pentru toate lucrurile; căci nu-mi doresc să trăiesc pentru mine, ci pentru Tine». O, ce bine ar fi să pot trăi în mod vrednic şi desăvârşit!".

O RUGĂCIUNE CARE SĂ NE AJUTE SĂ FACEM VOIA LUI DUMNEZEU ÎN MOD DESĂVÂRŞIT

3. Dă-mi harul Tău, îndurătorule Isus, să fie cu mine, să lucreze în mine şi să rămână cu mine până la sfârşit. Fă în aşa fel încât întotdeauna să-mi doresc lucrurile care îţi sunt pe plac şi care îţi sunt dragi. Fă-mă să fac voia Ta, iar voinţa mea să o urmeze pe a Ta pretutindeni şi să fie în deplină armonie cu ea. Fă-mă să aleg ori să lepăd ceea ce Tu hotărăşti; da, să-mi fie imposibil să aleg sau să lepăd altfel decât după voia Ta.

4. Fă să pot muri faţă de toate lucrurile lumeşti, iar de dragul Tău să fiu dispreţuit şi să rămân un necunoscut în această lume. Dintre toate lucrurile pe care mi le-aş putea dori, fă-mă să mă odihnesc în Tine, ca inima mea să-şi găsească pacea. Tu, numai Tu, eşti adevărata pace a inimii; fără Tine toate lucrurile sunt anevoioase şi zbuciumate. Doar în Tine, veşnicul şi supremul Dumnezeu, mă voi odihni şi îmi voi găsi liniştea (Psalmi 4:9). Amin.

CAPITOLUL XVI
Singura mângâiere adevărată se află şi trebuie căutată la Dumnezeu

Toată mângăierea pe care mi-o doresc şi la care mă pot gândi nu este aici, ci în viaţa de apoi. Căci şi dacă aş avea parte de toate mângâierile acestei lumi şi m-aş bucura de toate desfătările ei, acestea sigur n-ar dura prea mult. De aceea, O, suflet al meu, tu nu-ţi poţi găsi pe deplin mângâierea şi vigoarea decât în Dumnezeu, Cel care îi mângâie pe sărmani şi îi înalţă pe cei smeriţi. Mai aşteaptă puţin, suflete, aşteaptă promisiunea divină şi vei primi din belşug toate lucrurile bune din cer. Dacă tânjeşti fără măsură după lucrurile de acum, le vei pierde pe acelea ce sunt veşnice şi cereşti. Aşa că foloseşte-te de lucrurile vremelnice şi aspiră la cele eterne. Căci bunurile acestea trecătoare nu te pot satisface, pentru că nu ai fost creat ca să te bucuri de ele.

2. Cu toate că ai toate lucrurile bune care au fost create vreodată, tu nu poţi fii fericit şi binecuvântat; toată binecuvântarea şi toată fericirea ta depind de Dumnezeu, cel care a creat toate lucrurile; însă nu este vorba de acea fericire pe care o caută nesăbuiţii iubitori ai acestei lumi, ci de aceea pe care slujitorii buni şi credincioşi ai lui Hristos o aşteaptă, şi pe care oamenii duhovniceşti şi cu inima neprihănită o gustă uneori, pentru că „*cetatea noastră este în ceruri*" (Filipeni 3:20). Toată mângâierea oamenilor este goală şi de scurtă durată; însă binecuvântată şi adevărată este mângâierea pe care o simţim în interiorul nostru, căci aceasta izvorăşte din adevăr. Omul evlavios îl poartă cu sine peste tot pe Mângâietorul său, Isus, căruia îi spune: „*Fii cu mine, Isuse, pretutindeni şi întotdeauna. Fă ca mângâierea mea să vină din renunţarea de bunăvoie la toate bucuriile lumeşti. Iar dacă nu pot avea parte de mângâierea Ta, atunci fă ca voinţa Ta şi dreapta Ta îngăduinţă să fie cu mine şi să mă bucure nespus de mult. Căci Tu nu dojeneşti necontenit, iar mânia Ta nu durează veşnic*" (n.t. trimiterea în original este la Psalmi 102:9).

CAPITOLUL XVII
Orice griji ne-ar împovăra, trebuie să le încredinţăm pe toate lui Dumnezeu

„*Fiul Meu, lasă-mă să fac cu tine ceea ce vreau; Eu ştiu ce este bun pentru tine. Tu gândeşti ca un om, iar în multe privinţe judeci aşa cum te îndeamnă dorinţele tale*".

2. Doamne, ce spui Tu este adevărat. Grija Ta pentru mine este mai mare decât grija pe care mi-o port eu însumi. Căci cel care nu lasă toate grijile în seama Ta trăieşte în mare nesiguranţă. Doamne, atâta vreme cât voinţa mea rămâne dreaptă şi se încrede în Tine, fă cu mine ceea ce vrei, pentru că orice ai face cu mine nu poate fi decât un lucru bun. Lăudat să fii Tu dacă mă laşi în întuneric; lăudat să fii şi dacă mă laşi în lumină. Lăudat să fii dacă binevoieşti să mă mângâi, şi tot lăudat şi dacă mă faci să dau de necaz.

3. „*Fiul Meu, aşa trebuie să fii dacă vrei să mergi împreună cu Mine. Trebuie să fii gata să suferi sau să te bucuri. Trebuie să fii gata să fii sărac şi nevoiaş sau bogat şi îndestulat*".

4. Doamne, voi îndura pentru Tine de bunăvoie tot ceea ce Tu vei abate asupra mea. Voi primi din mâna Ta fără să aleg binele şi răul, dulcele şi amarul, bucuria şi tristeţea, şi îţi voi mulţumi pentru toate lucrurile care mi se întâmplă. Păzeşte-mă de toate păcatele, ca să nu mă tem nici de moarte, nici de iad. Nu mă alunga definitiv de la Tine şi nu mă şterge din cartea vieţii. În felul acesta, niciun necaz care se va abate asupra mea nu mă va putea vătăma.

CAPITOLUL XVIII
Nefericirile vremelnice (trecătoare) trebuie îndurate cu răbdare şi seninătate, după exemplul lui Hristos

„*Fiul Meu, Eu am coborât din cer pentru mântuirea ta; am luat asupra Mea nefericirea nu din necesitate, ci din iubire, ca tu să poţi învăţa ce este răbdarea şi să poţi îndura necazurile vremelnice fără să te împotriveşti. Căci din ceasul naşterii Mele şi până la moartea Mea pe cruce, Eu nu am încetat să îndur amărăciunea; am avut mare nevoie de lucrurile vremelnice; adesea am auzit multe reproşuri în sinea Mea; am îndurat cu blândeţe împotrivirile şi cuvintele dure; am avut parte de nerecunoştinţă pentru binele pe care l-am făcut, de blasfemii pentru miracolele Mele, iar învăţăturile Mele au fost respinse*."

2. Doamne, dacă Tu ai fost răbdător în viaţa Ta, şi mai presus de toate ai ascultat poruncile Tatălui Tău, este bine ca eu, ca un păcătos mizerabil ce sunt, să mă rabd pe mine potrivit voinţei Tale, şi atâta vreme cât Tu vei rândui astfel, să rabd pentru mântuirea mea toată povara acestei vieţi stricăcioase. Căci chiar dacă viaţa actuală pare împovărătoare, totuşi harul Tău o face să fie plină de valoare, iar exemplul Tău şi urmele paşilor sfinţilor Tăi îi ajută pe cei slabi să o vadă ca fiind mai uşoară şi mai luminoasă; însă este şi mai plină de mângâiere decât era cu mult timp în urmă, în Vechiul Testament, când uşa raiului a rămas închisă; şi chiar şi calea spre rai părea mai întunecată în acele vremuri când atât de puţini catadicseau să caute Împărăţia Cerurilor. Şi înainte de patimile Tale şi de răscumpărarea Morţii Tale Sfinte, nici măcar oamenii drepţi, aflaţi pe calea mântuirii, nu reuşeau să intre în Împărăţia Cerurilor.

3. O, cât de multe mulţumiri vreau să îţi aduc, fiindcă Tu ai binevoit să-mi arăţi, aşa cum ai arătat tuturor celor care cred în Tine, calea cea bună şi dreaptă spre Împărăţia Ta veşnică, întrucât calea Ta este calea noastră, şi prin răbdarea noastră sfântă noi venim la Tine, cel care eşti Cununa noastră. Dacă Tu nu ai fi mers înaintea noastră şi nu ne-ai fi învăţat, cine ar mai fi vrut să Te urmeze? O, cât de mult ar fi decăzut aceia care nu ar fi văzut exemplul Tău glorios! Iată, noi încă suntem lipsiţi de entuziasm, chiar dacă am aflat despre numeroasele Tale semne şi învăţături; ce s-ar alege de noi dacă nu am avea o astfel de lumină care să ne ajute să te urmăm?

CAPITOLUL XIX
Resemnarea faţă de nedreptăţi (jigniri) şi călirea răbdării cu adevărat

„Ce spui tu, Fiul Meu? Încetează să te plângi; gândeşte-te la suferinţele Mele şi la cele ale sfinţilor Mei. Tu nu te-ai împotrivit încă până la sânge (Evrei 12:4). Ceea ce suferi tu este puţin în comparaţie cu aceia care au suferit atât de multe lucruri, care au fost atât de puternic ispitiţi, atât de răvăşiţi, atât de încercaţi în fel şi chip. Aşa că tu ar trebui să-ţi aminteşti de suferinţele mai mari ale celorlalţi, ca să le poţi îndura pe ale tale cu mai multă uşurinţă, iar dacă nu ţi se par atât de neînsemnate, vezi dacă nu cumva nerăbdarea ta te face să le percepi în felul acesta. Dar indiferent dacă sunt mici sau mari, tu învaţă să le înduri cu răbdare".

2. „Căci cu cât le vei îndura cu mai multă răbdare, cu atât vei deveni mai înţelept şi vei merita mai multe laude; şi le vei suporta mult mai uşor dacă îţi vei antrena mintea şi te vei disciplina. Şi să nu spui: «Eu nu pot îndura asemenea lucruri de la acest om, şi nici nu le pot tolera, pentru că mi-a făcut mult rău şi îmi reproşează lucruri la care nu m-am gândit niciodată; însă din partea altcuiva pot să accept cu răbdare toate aceste lucruri pe care trebuie să le îndur». Un astfel de gând este prostesc, deoarece nu acordă atenţie virtuţii răbdării, nici lucrurilor prin care virtutea va fi încununată, ci mai degrabă judecă persoanele şi ofensele pe care acestea le aduc".

3. „Acela care îndură doar atunci când îi convine şi când îi face plăcere nu este cu adevărat răbdător. Ci omul cu adevărat răbdător nu se uită la cel care-l pune la încercare, dacă acela îi este superior, egal sau inferior, dacă este un om bun şi sfânt ori un nevrednic şi un ticălos; aşa că indiferent ce i se întâmplă şi de la ce creatură îi vine necazul, acesta acceptă totul cu recunoştinţă din mâna lui Dumnezeu şi consideră că lucrul acela este un mare câştig: fiindcă toţi vor fi răsplătiţi pentru ceea ce suportă de dragul lui Dumnezeu, oricât de mărunt ar fi acel lucru".

4. „Aşa că fii gata de luptă dacă vrei să obţii victoria. Fără silinţă nu poţi dobândi cununa răbdării; dacă nu suferi înseamnă că refuzi să fii încununat. Însă dacă îţi doreşti să obţii cununa, atunci sileşte-te cu bărbăţie şi îndură cu răbdare. Fără muncă nu te apropii de odihnă, iar fără luptă nu poţi birui".

5. O, Doamne, fă ca eu să pot realiza ceea ce pentru firea mea pare imposibil. Tu ştii cât de puţin pot eu să îndur şi ce repede sunt doborât atunci când când dau de bucluc. Fă ca toate necazurile care se abat asupra mea să devină plăcute şi acceptabile, căci este deosebit de sănătos pentru suflet să sufăr şi să fiu tulburat de dragul Tău".

CAPITOLUL XX
Să ne recunoaştem slăbiciunea (neputinţa) noastră în faţa necazurilor vieţii

Îţi voi mărturisi fărădelegile mele (Psalmi 32:4); îţi voi dezvălui, Doamne, neputinţa mea. De multe ori, un lucru mărunt mă doboară şi mă întristează. Mă hotărăsc să acţionez cu curaj, însă atunci când vine o mică ispită mă simt imediat la mare ananghie. Uimitor de mic este uneori lucrul care provoacă o ispită cumplită; şi când cred că am parte de puţină siguranţă, dacă nu sunt atent, mă trezesc de multe ori aproape doborât de o mică adiere de vânt.

2. Iată, aşadar, Doamne, smerenia şi fragilitatea mea, pe care Tu le cunoşti atât de bine. Ai milă de mine şi *„scoate-mă din noroi, ca să nu mă mai afund!"* (Psalmul 69:14) şi ca să nu fiu niciodată abătut. Acestea sunt lucrurile care mă trag înapoi şi mă tulbură înaintea Ta, în aşa fel încât simt că mă prăbuşesc, fiindcă sunt mult prea slab ca să mă împotrivesc pasiunilor mele. Şi cu toate că asaltul lor nu este pe măsura voinţei mele, totuşi este violent şi amarnic, şi îmi este foarte greu ca zi de zi să trăiesc în conflict. Aceasta este neputinţa mea, şi anume că fanteziile odioase dau buzna foarte uşor şi se îndepărtează foarte greu.

3. O, Tu, Preaputernicule Dumnezeu al lui Israel, Iubitorul tuturor sufletelor credincioase, priveşte spre truda şi durerea robului Tău şi ajută-l în toate lucrurile cu care se sileşte. Întăreşte-

mă cu putere divină, ca nu cumva omul vechi, acest trup nefericit, care nu este încă stăpânit pe deplin de spirit, să ajungă să stăpânească asupra mea; căci atâta vreme cât voi mai rămâne în această viaţă nefericită va trebui să lupt împotriva lui. O, ce viaţă mai este şi asta, în care necazurile şi nefericirea nu încetează niciodată, în care toate lucrurile sunt pline de capcane şi de duşmani, căci atunci când o nenorocire sau o ispită se duce, o alta îi ia locul; da, şi cu toate că conflictul anterior încă este aprins, alte conflicte vin în număr mare şi pe neaşteptate.

4. Şi cum poate fi iubită viaţa omului, când are atât de multe lucruri amare şi este plină de nenorociri şi dezastre. Cum de se mai poate chema viaţă, când este plină de atâta moarte şi de atâtea năpaste? Lumea este adesea blamată pentru că este înşelătoare şi iluzorie, însă cu toate acestea nimeni nu renunţă uşor la ea, pentru că poftele cărnii au prea mult control asupra noastră. Unele ne fac să iubim, altele să urâm. Pofta cărnii, pofta ohilor şi trufia, acestea ne fac să iubim lumea; însă pedepsele şi necazurile care urmează firesc acestor lucruri atrag după ele dezgustul şi ura faţă de lume.

5. Dar, vai, dorinţa malefică cucereşte mintea orientată spre lume, care ajunge să creadă că este fericită atunci când stă pe sub scaieţi (Iov 30:7), deoarece nu gustă şi nici nu simte dulceaţa lui Dumnezeu şi graţia interioară a virtuţii. Însă aceia care dispreţuiesc lumea în mod absolut şi care se silesc să trăiască într-o disciplină riguroasă şi sfântă nu sunt ignoranţi în privinţa dulceţii divine care li se promite tuturor acelora care se leapădă cu adevărat de ei înşişi, deoarece văd limpede cât de tare greşesc oamenii şi în câte feluri sunt ispitiţi.

CAPITOLUL XXI
Mai presus de toate bunurile şi darurile, trebuie să ştim să ne căutăm liniştea (odihna) în singurul Dumnezeu

O, sufletul meu, mai presus de toate lucrurile şi în toate lucrurile tu trebuie să te odihneşti mereu în Domnul, căci numai El este odihna veşnică a sfinţilor. Isuse, blând şi iubitor, fă-mă să mă odihnesc în Tine mai mult decât în orice altă creatură, mai mult decât în sănătate şi frumuseţe, mai mult decât în slavă şi onoare, mai mult decât în putere şi în poziţia socială, mai mult decât în cunoaştere şi iscusinţă, mai mult decât în bogăţii şi artă, mai mult decât în bucurie şi entuziasm, mai mult decât în faimă şi laudă, mai mult decât în blândeţe şi mângâiere, mai mult decât în speranţă şi promisiuni, mai mult decât în merite şi dorinţă, mai mult decât în toate darurile şi recompensele pe care Tu le poţi face să se reverse, mai mult decât în toată voioşia şi plăcerea pe care mintea mea le poate primi şi le poate simţi; pe scurt, mai mult decât în Îngeri şi Arhangheli şi în toată oştirea cerului, mai mult decât în toate lucrurile vizibile şi invizibile, şi mai mult decât în oricare lucru, căci, Doamne, tu nu eşti acestea.

2. Pentru că Tu, Doamne, Dumnezeul meu, eşti mai presus de toate lucrurile; numai Tu eşti Cel Preaînalt, numai Tu eşti Cel Atotputernic, numai Tu eşti Cel Atotsuficient şi Plinătatea tuturor lucrurilor; numai Tu eşti Cel care se desfată în toate şi care le mângâi pe toate; numai Tu eşti pe deplin frumos şi iubitor; numai Tu eşti Cel Preaslăvit şi Glorios, aflat mai presus de toate lucrurile; în Tine sunt, au fost şi vor fi în veac toate lucrurile, într-o desăvârşire deplină. Aşa că orice mi-ai da este insuficient dacă Tu nu eşti acolo, şi orice mi-ai revela sau mi-ai promite referitor la Tine este prea puţin dacă nu Te văd sau nu Te am pe dea-ntregul; căci, într-adevăr, inima mea nu se poate odihni cu adevărat şi nici nu poate fi pe deplin mulţumită, decât dacă se odihneşte în Tine şi trece dincolo de toate darurile şi de toate creaturile.

3. O, preaiubitul meu soţ, Isus Hristos, preasfântul iubitor al sufletului meu, Stăpânul întregii Creaţii, cine îmi va da aripile adevăratei libertăţi, ca să pot zbura la Tine şi să-mi găsesc odihna? O, Doamne, Dumnezeul meu, când vei face în aşa fel încât să fiu deschis pentru a te primi în întregime, pentru a vedea cât de blând eşti? Când mă voi aduna cu totul în Tine, ca datorită iubirii Tale să nu mai am deloc conştiinţa propriei persoane, şi să te cunosc mai presus de simţuri, într-o măsură neştiută de ceilalţi. Pentru că acum, de cele mai multe ori suspin şi îndur cu mâhnire starea în care mă aflu; pentru că multe rele se năpustesc asupra mea în această vale

a nefericirii, iar acestea mă tulbură necontenit, mă umplu de tristeţe, mă învăluie, îmi pun piedici în cale şi mă umplu de griji, mă ispitesc şi mă prind în mrejele lor, şi astfel mă împiedică să vin la Tine şi să mă bucur de comuniunea blândă, care spiritelor binecuvântate le este mereu la îndemână. Fă ca oftatul meu adânc să ajungă înaintea Ta, ca şi deznădejdea pe care o simt aici pe pământ.

4. O, Isuse, Lumina Slavei Veşnice, mângâiere a sufletului rătăcit, înaintea Ta gura mea amuţeşte şi îţi vorbesc prin tăcere. Cât va mai dura până când Domnul meu va veni la mine? Să vină la mine, la robul Lui smerit, şi să mă înveselească. Să îşi întindă mâna şi să-l izbăvească pe sfântul Său de toate capcanele. O, vino, vino! Pentru că fără Tine ziua şi ora sunt lipsite de bucurie, pentru că Tu eşti bucuria mea, şi fără Tine masa mea e goală. Eu sunt nefericit, şi oarecum încarcerat şi legat cu lanţuri, până când Tu mă vei înviora cu prezenţa Ta, mă vei elibera şi îţi vei coborî asupra mea privirea Ta iubitoare.

5. Lasă-i pe ceilalţi să caute alte lucruri, şi nu pe Tine, tot ceea ce le va păcea; însă în ceea ce mă priveşte, nimic altceva nu îmi place şi nu îmi va plăcea, cu excepţia Ta, Dumnezeul meu, nădejdea mea, mântuirea mea veşnică. Nu o să tac din gură, nu voi înceta să implor, decât atunci când harul Tău se va întoarce şi când Tu îmi vei vorbi în mine însumi.

6. „Iată-Mă, sunt aici! Priveşte, vin la tine, fiindcă tu m-ai chemat. Lacrimile tale şi dorul sufletului tău, smerenia ta şi căinţa inimii tale m-au înduplecat şi m-au adus la tine”.

7. Iar eu am zis, Doamne, Te-am chemat şi mi-a fost dor să mă bucur de Tine, fiindcă de dragul Tău sunt gata să renunţ la tot. Căci Tu eşti cel care m-a pus în mişcare ca să Te caut. Prin urmare, lăudat să fii Tu, Doamne, că ai făcut această lucrare bună cu robul tău, deoarece mila Ta este mare. Aşa că ce poate spune robul Tău în prezenţa Ta, căci nu poate face decât să se smerească înaintea Ta şi să fie conştient mereu de propria sa stricăciune şi ticăloşie. Fiindcă între toate lucrurile minunate din cer şi de pe pământ nu există altul ca Tine. Lucrările Tale sunt admirabile, judecăţile Tale sunt drepte, iar Providenţa Ta stăpâneşte peste toate lucrurile. De aceea, lauda şi slava să fie cu Tine, Înţelepciune a Tatălui; fie ca gura mea, sufletul meu şi toate lucrurile create să te laude şi să te binecuvânteze.

CAPITOLUL XXII
Să ne aducerea aminte de mulţimea binefacerilor (darurilor) pe care ni le dă Dumnezeu

O, Doamne, deschide-mi inima spre legea Ta şi învaţă-mă să merg pe calea poruncilor Tale. Fă-mă să înţeleg voia Ta şi să fiu conştient de darurile Tale, generale şi speciale, să meditez asupra lor cu râvnă şi cu mare veneraţie, ca în felul acesta să fiu vrednic de a-ţi aduce mulţumiri. Totuşi, ştiu şi mărturisesc că nu Te pot lăuda aşa cum se cuvine nici măcar pentru micile Tale îndurări. Eu sunt mai prejos decât cele mai mărunte lucruri bune pe care Tu mi leai dat; iar când mă gândesc la măreţia Ta, spiritul meu nu reuşeşte să-ţi înţeleagă grandoarea.

2. Toate lucrurile pe care le avem în suflet şi în trup, precum şi tot ceea ce posedăm, atât în exterior, cât şi în interior, în mod natural sau supranatural, sunt darurile Tale bune, care ne arată că Tu, cel care ni le-ai dat, eşti bun, blând şi binevoitor. Deşi unul primeşte mai multe lucruri, iar altul mai puţine, toate sunt ale Tale, şi fără Tine nu am putea poseda nici cel mai mic lucru. Cel care a primit mai mult nu se poate lăuda că are vreun merit, nu se poate înălţa deasupra celorlalţi şi nu îi poate dispreţui pe cei ce sunt mai prejos de el; căci mare şi bun este acela care ştie că meritul lui este mai mic, şi care aduce mulţumiri cu smerenie şi cucernicie; iar cel care se consideră mai josnic şi mai nevrednic decât toţi este mai îndreptăţit să primească lucrurile mari.

3. Iar cel care a primit mai puţine daruri nu trebuie să fie abătut, şi nici să înţeleagă lucrurile în mod greşit ori să-l invidieze pe cel care este mai bogat; ci mai degrabă ar trebui să caute către Tine, să proslăvească bunătatea Ta, pentru că Tu reverşi darurile Tale din abundenţă, fără nicio reţinere şi fără să ţii seama de oameni. Toate lucrurile vin de la Tine; prin urmare, trebuie să fii lăudat în toate lucrurile. Tu ştii ce este mai bine să dai fiecăruia; şi de ce acest om

are mai puţin şi acela mai mult nu este treaba noastră, ci doar tu înţelegi, fiindcă Tu cunoşti pe deplin cât de mult merită fiecare om.

4. O, Doamne, din această cauză socotesc că este un mare dar să nu ai lucruri multe, ca să te lauzi şi să te ridici în slăvi în exterior, ca să fii mare în ochii oamenilor. Iar cel care se gândeşte la sărăcia şi ticăloşia sa nu trebuie să fie trist şi să sufere, sau spiritul lui să se tulbure, ci mai degrabă ar trebui să fie bucuros şi să se simtă mângâiat; pentru că Tu, Doamne, i-ai ales pe cei săraci şi smeriţi, pe sărmanii acestei lumi, să fie prietenii şi apropiaţii Tăi. Aşa că dă mărturie pentru apostolii Tăi pe care i-ai făcut prinţi în toate ţinuturile. Căci ei s-au purtat ireproşabil în această lume, au fost blânzi şi smeriţi, lipsiţi de răutate şi înşelăciune, şi chiar s-au bucurat să sufere ocară pentru Numele Tău (Faptele Apostolilor 5:41); şi aceştia au îmbrăţişat cu mare bucurie acele lucruri pe care lumea le urăşte.

5. Aşa că pe acela care Te iubeşte şi care cunoaşte darurile Tale ar trebui să nu-l bucure nimic mai mult decât voinţa Ta care este în el, şi plăcerea cea bună a Providenţei Tale veşnice, cu care ar trebui să se mulţumească şi în care să găsească alinare, ca de bunăvoie să fie cel mai mic acolo unde alţii sunt mari, să fie paşnic şi mulţumit atât când e jos, cât şi când e sus, şi să pună puţin preţ pe nume şi reputaţie, ca în felul acesta să fie mai onorabil şi mai măreţ în lume decât ceilalalţi. Pentru că voia Ta şi iubirea pentru Tine trebuie să meargă înaintea tuturor lucrurilor, şi acestea să îl bucure şi să îl mângâie mai mult decât toate darurile care i se dau sau care îi vor putea fi date.

CAPITOLUL XXIII
Patru lucruri care aduc o mare pace

„*Fiul Meu, te voi învăţa acum calea păcii şi a adevăratei libertăţi*".

2. O, Doamne, fă aşa cum zici, căci îmi place să aud acest lucru.

3. „*Sileşte-te, Fiul Meu, ca mai degrabă să faci voia altuia, decât pe a ta. Alege mereu să ai mai puţin, decât mai mult. Caută mereu locul cel mai de jos şi fii supus tuturor. Doreşteţi şi roagă-te mereu ca voia Domnului să acţioneze prin tine. Iată, un astfel de om va moşteni pacea şi liniştea*."

4. O, Doamne, acest scurt discurs al Tău este de-a dreptul desăvârşit. Are puţine cuvinte, dar este plin de înţeles şi aduce roade din belşug. Căci dacă aş putea să respect pe deplin ceea ce mi-ai spus, atunci nu m-aş mai tulbura atât de uşor. Pentru că ori de câte ori mă simt neliniştit şi deprimat îmi dau seama că am uitat de această învăţătură. Însă Tu, care eşti Atotputernic şi iubeşti sufletul care face progrese, binevoieşti să îmi dai şi mai mult har, ca să pot să urmez îndemnul Tău şi să lucrez pentru mântuirea mea.

RUGĂCIUNE ÎMPOTRIVA GÂNDURILOR RELE

5. „*Dumnezeule, nu Te depărta de mine! Dumnezeule, vino degrabă în ajutorul meu!*" (Psalmi 71:12); căci gânduri multe şi temeri mari s-au ridicat împotriva mea şi îmi mâhnesc sufletul. Cum să le îndur fără să fiu rănit? Cum să-mi croiesc drum prin mijlocul lor?

6. „Eu, zice El, «*voi merge înaintea ta şi drumurile cele muntoase le voi netezi*» (Isaia 45:2). Voi deschide uşile temniţelor şi îţi voi dezvălui locurile tainice".

7. Fă, Doamne, aşa cum zici; şi fă ca gândurile rele să zboare dinaintea feţei Tale. Aceasta este nădejdea mea şi mângâierea mea, să zbor la tine în vremurile de necaz, să sper în tine, să Te chem din toată inima mea şi să aştept cu răbdare bunătatea Ta plină de iubire.

RUGĂCIUNE PENTRU LUMINAREA MINŢII

8. Luminează-mă, Binecuvântate Isuse, cu strălucirea luminii Tale interioare şi alungă tot întunericul din lăcaşul inimii mele. Înfrânează gândurile mele rătăcitoare şi alungă ispitele care se silesc să mă vatăme. Luptă cu putere în locul meu şi pune pe fugă fiarele cele rele, adică poftele amăgitoare, ca „*pacea să fie între zidurile tale şi liniştea, în casele tale domneşti!*" (Psalmi

122:7) şi în conştiinţa mea pură. Porunceşte vânturilor şi furtunilor, spune mării, „Fii liniştită”, spune vântului vijelios, „Fii pe pace”, ca totul în jur să devină calm.

9. O, „*trimite lumina şi credincioşia Ta*” (Psalmi 43:3), ca să lumineze pământul; căci înainte ca Tu să-mi dai lumină, eu nu eram decât ţărână lipsită de formă. Revarsă harul Tău de acolo de sus; udă-mi inima cu roua cerului; fă ca apele evlaviei să irige faţa pământului, făcând-o să dea roade bune şi desăvârşite. Înalţă-mi mintea apăsată de greutatea păcatelor şi fă ca întreaga mea dorinţă să se îndrepte spre lucrurile cereşti; ca gustând din dulceaţa şi fericirea care vin de sus să nu mai aibă nicio plăcere de a se gândi la lucrurile pământeşti.

10. Trage-mă deoparte şi izbăveşte-mă de toate mângâierile nestatornice ale creaturilor, căci niciun lucru creat nu-mi poate satisface dorinţa şi nu-mi poate oferi mângâiere. Uneşte-mă cu Tine prin legătura iubirii inseparabile, că pentru cel care te iubeşte Tu singur eşti deajuns, iar fără Tine toate lucrurile nu sunt altceva decât nişte jucării inutile.

CAPITOLUL XXIV
Păzeşte-te de a iscodi şi judeca viaţa altora

„Fiul Meu, nu fi curios şi nici nu-ţi bate capul cu griji zadarnice. La ce-ţi ajută? «*Tu urmează Mie*» (Ioan 21:22). Căci ce importanţă are pentru tine dacă un om este într-un anumit fel ori în altul, sau dacă zice ori face un anumit lucru? Tu nu trebuie să răspunzi pentru alţii, ci doar pentru tine. Aşa că de ce te amesteci în viaţa lor? Iată, Eu îi ştiu pe toţi oamenii şi văd toate lucrurile care se fac sub soare; şi îl cunosc pe fiecare om, ce gândeşte, ce vrea şi care este scopul pe care-l urmăreşte. De aceea, toate lucrurile trebuie lăsate în seama Mea; tu veghează asupra ta într-o linişte plină de evlavie, şi lasă-l pe cel zbuciumat să se zbuciume cât pofteşte. Pentru că tot ce va spune sau va face se va întoarce asupra lui, întrucât pe Mine nu mă poate înşela”.

2. „Nu-ţi bate capul cu umbra unui nume mare, nici cu tovărăşia celor mulţi, nici cu iubirea altora pentru tine. Pentru că aceste lucruri te distrag şi îţi întristează inima. Cuvântul Meu îţi va vorbi deschis, şi îţi voi revela tot felul de taine, cu condiţia să Mă aştepţi cu râvnă şi să-Mi deschizi porţile inimii tale. Fii cu mintea întreagă şi priveghează în rugăciuni (1 Petru 4:7), şi fii smerit în toate privinţele”.

CAPITOLUL XXV
În ce constă pacea trainică a inimii şi adevăratul câştig lăuntric

„Fiul Meu, am zis, «*Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu*» (Ioan 14:27). Toţi oamenii doresc pacea, însă nu tuturor le pasă de lucrurile care ţin de adevărata pace. Pacea Mea este cu oamenii simpli şi cu inima smerită. Pacea ta va fi în răbdarea ta îndelungată. Dacă Mă asculţi şi îmi urmezi glasul, te vei bucura de o pace nespus de mare”.

2. Şi atunci, ce să fac, Doamne?

3. „În orice împrejurare, fii atent la ceea ce faci şi la ceea ce spui; scopul tău să fie acela de a-mi face doar Mie pe plac, aşa că să nu doreşti şi să nu cauţi niciun alt lucru, decât pe Mine. Însă mai presus de toate, nu te grăbi să judeci cuvintele sau faptele altora, şi nici nu te amesteca în lucruri care nu te privesc; în felul acesta vei fi rareori tulburat, şi doar într-o mică măsură. Dar ca să nu fi neliniştit niciodată, ca să nu te doară inima sau trupul, această stare nu o poţi întâlni în această viaţă, pentru că ea ţine de odihna veşnică. Prin urmare, să nu crezi că ai găsit adevărata pace doar pentru faptul că nu simţi mâhnire; şi nici că lucrurile merg bine pentru că nu ai niciun duşman; şi nici că totul este perfect deoarece lucrurile se întâmplă aşa cum vrei. Şi tot aşa, să nu te consideri o persoană importantă, sau să crezi că eşti iubit în mod special, doar pentru faptul că simţi o mare ardoare şi o plăcere de ordin spiritual; căci nu aceste lucruri îl caracterizează pe adevăratul iubitor al virtuţii, fiindcă nu în ele constă câştigul şi desăvârşirea omului”.

4. Dar în ce, Doamne?

5. „În faptul că te predai din toată inima Voinţei Divine, că nu cauţi lucrurile care

consideri că sunt ale tale, indiferent dacă acestea sunt mari sau mici, vremelnice sau eterne; şi că nu uiţi niciodată să aduci mulţumiri pentru averi şi pentru necazuri, apreciindu-le în mod egal. Dacă vei fi atât de curajos şi vei fi dispus să suferi pe termen lung în speranţa că atunci când mângâierea interioară îţi va fi luată vei putea să-ţi determini inima să îndure şi mai mult, dacă nu vei căuta motive că nu ar trebui să pătimeşti atât de amar, ci imi vei da credit pentru toate lucrurile pe care le rânduiesc pentru tine, şi dacă vei binecuvânta Numele Meu Sfânt, atunci vei merge pe cale cea adevărată şi dreptă a păcii şi vei putea spera că îmi vei privi din nou faţa cu bucurie. Căci doar dacă vei ajunge să te dispreţuieşti în totalitate vei putea să te bucuri din plin de pace, însă atât cât este posibil pentru un om trecător prin această lume".

CAPITOLUL XXVI
Darul nepreţuit al libertăţii interioare, pentru a cărui dobândire rugăciunea e mai de folos decât citirea din cărţi

Doamne, aceasta este lucrarea unui om desăvârşit, să nu scape deloc din vedere lucrurile cereşti, şi deşi plin de griji să meargă ca şi cum n-ar avea nicio grijă, însă nu aşa cum o face omul indiferent, ci mai degrabă ca unul care are privilegiul de-a avea o minte deschisă, şi care nu se leagă de nicio creatură printr-o iubire necumpătată.

2. Eu te implor, Dumnezeul meu milostiv, să mă aperi de grijile acestei vieţi, ca nu cumva să mă prindă prea rău în mrejele lor; să mă aperi de multele nevoi trupeşti, ca să nu devin robul plăcerii; să mă aperi de toate piedicile care stau în calea spiritului, ca să nu fiu doborât şi zdrobit de griji. Nu vorbesc de acele lucruri pe care vanitatea lumii le caută cu nerăbdare, ci de acele suferinţe care din cauza blestemului universal al firii muritoare trag în jos sufletul robului Tău şi îl pedepsesc, astfel încât nu se poate bucura de libertatea spiritului atât de des cum şi-ar dori.

3. O, Dumnezeul meu, care eşti nespus de blând, preschimbă în amărăciune toată mângâierea mea trupească, care mă îndepărtează de iubirea lucrurilor veşnice, şi care mă amăgeşte cu răutate, punându-mi în faţă lucruri plăcute. Dumnezeul meu, nu lăsa carnea şi sângele să pună stăpânire pe mine, nu lăsa lumea şi slava ei de scurtă durată să mă amăgească, nu-l lăsa pe diavol să mă dea deoparte cu viclenia lui. Dă-mi curaj să rezist, răbdare să îndur şi statornicie să perseverez. În loc de toate mângâierile acestei lumi, dă-mi dulcele mir al Duhului Tău, iar în loc de iubirea carnală, toarnă în mine iubirea pentru Numele Tău.

4. Iată, mâncarea, băutura şi hainele, precum şi toate celelalte nevoi ale trupului sunt împovărătoare pentru spiritul cucernic. Fă în aşa fel încât să mă folosesc de asemenea lucruri cu moderaţie, ca să nu încep să le iubesc cu patimă, şi astfel să mă prindă în mrejele lor. Să renunţ la aceste lucruri nu se poate, pentru că trupul trebuie susţinut, însă legea sfântă ne interzice să dorim acele lucruri inutile, care nu fac altceva decât să satisfacă plăcerea; pentru că altfel, carnea se va obrăznici şi va înfrunta spiritul. În toate aceste lucruri eu te implor, lasă mâna Ta să mă călăuzească şi să mă înveţe, ca nu cumva să fac excese.

CAPITOLUL XXVII
Iubirea de sine este o piedică în calea noatră spre dobândirea binelui suprem

„Fiul Meu, trebuie să renunţi la tot şi să nu fi nimic în ochii tăi. E bine să ştii că iubirea de sine este mai vătămătoare pentru tine decât orice alt lucru din această lume. Lucrurile se lipesc mai mult sau mai puţin de tine, în funcţie de iubirea ta şi de atracţia pe care o ai. Dacă iubirea ta este pură, sinceră, bine echilibrată, atunci nimic nu te va putea înrobi. Nu tânji după ceea ce nu ai; nu poseda lucruri care te pot stânjeni şi te pot lipsi de libertarea ta interioară. Este suprinzător că nu te laşi în grija Mea din tot sufletul, având în vedere câte lucruri doreşti şi nu le poţi avea".

2. „De ce te laşi mistuit de o tristeţe fără rost? De ce îţi baţi capul cu griji inutile? Fă ceea

ce îmi place Mie şi nu vei avea de pierdut. Dacă tu cauţi una sau alta, dacă mergi încoace şi încolo, ca să obţii unele avantaje sau ca să-ţi faci propria plăcere, atunci niciodată nu vei fi liniştit şi lipsit de griji, pentru că orice ai obţine ceva va lipsi, şi pretutindeni vei da peste cineva care îţi va sta împotrivă”.

3. „Aşadar, nu este în folosul tău să câştigi ceva sau să-ţi sporeşti bunurile, ci mai degrabă ar trebui să dispreţuieşti toate lucrurile şi să le smulgi din rădăcină din inima ta; şi nu este vorba doar de bani şi de bogăţii, ci şi de dorinţa deşartă de a fi slăvit şi lăudat, lucruri care vor trece odată cu această lume. Poziţia socială contează prea puţin dacă evlavia lipseşte; iar pacea care vine din altă parte nu va dura mult dacă inima ta nu are o fundaţie trainică, adică dacă nu sălăşluieşte în Mine. Tu te poţi schimba, dar nu te poţi face mai bun; căci atunci când se va ivi ocazia vei accepta acele lucruri de care ai fugit, şi poate chiar mai mult”.

RUGĂCIUNE PENTRU PURIFICAREA INIMII ŞI PENTRU ÎNŢELEPCIUNEA CEREASCĂ

4. O, Doamne, întăreşte-mă prin harul Duhului Tău Sfânt. Dă-mi virtutea de a înzestra cu putere omul meu dinlăuntru şi de a-mi elibera inima de toate grijile şi necazurile inutile, ca să nu fiu abătut din drum de dorinţa pentru tot felul de lucruri, mici sau mari, ci să le privesc pe toate ca fiind trecătoare şi să înţeleg că şi eu voi dispărea împreună cu ele; pentru că niciun câştig nu se află sub soare, ci totul este deşertăciune şi goană după vânt (Ecclesiastul 2:11). Cât de înţelept este omul care înţelege acest lucru!”.

5. O, Doamne, dă-mi înţelepciunea cerească, ca să pot învăţa să Te caut mai presus de toate lucrurile şi să te găsesc; să Te doresc mai presus de toate lucrurile şi să Te iubesc; şi să înţeleg toate celelalte lucruri aşa cum sunt, potrivit înţelepciunii pe care Tu mi-o dai. Fă-mă să-l evit cu prudenţă pe linguşitor şi să-l suport cu răbdare pe acela care îmi stă împotrivă; căci aceasta este marea înţelepciune, să nu te laşi purtat de orice vânt al cuvintelor, şi nici să nu-ţi pleci urechea la dulcea linguşire a Sirenei; pentru că numai în felul acesta vom putea continua în siguranţă ceea ce am început.

CAPITOLUL XXVIII
Cum să închidem gura celor care ne defăimează (Împotriva limbilor clevetitoare)

„*Fiul Meu, nu pune la inimă dacă unii gândesc rău despre tine şi spun lucruri pe care nu vrei să le auzi. Tu ar trebui să gândeşti chiar mai rău despre tine şi să te consideri cel mai neputincios dintre toţi oamenii. Dacă vei pătrunde în interiorul tău, atunci nu vei mai pune preţ pe cuvintele care zboară. În vremurile rele este prudent să păstrezi tăcerea şi să te întorci în interior ca să Mă cauţi, şi nu te lăsa tulburat de părerile oamenilor*.”

2. „*Pacea ta nu trebuie să depindă de cuvintele altora; căci oamenii pot să vorbească bine sau rău despre tine, însă tu rămâi acelaşi. Unde este adevărata pace şi adevărata slavă? Oare nu în Mine? Iar acela care nu caută să fie pe placul oamenilor, şi nici nu se teme că îi va nemulţumi, se va bucura de pace din belşug. Toată neliniştea inimii se naşte din ataşamentul nemăsurat, din teama fără rost şi din agitaţia simţurilor.*”

CAPITOLUL XXIX
Dumnezeu trebuie chemat în ajutor şi binecuvântat în toate (necazurile) clipele de cumpănă

Lăudat fie numele Tău, Doamne, pentru totdeauna, că ai voit să trimiţi asupra mea această ispită şi acest necaz! Nu mă pot feri, dar simt nevoia să alerg la Tine, ca Tu să mă ajuţi şi să faci ca tot răul să fie spre bine. Doamne, acum sunt în necaz, şi inima mea nu este liniştită, căci sunt îndurerat de suferinţa care a venit peste mine. „*Acum sufletul Meu e tulburat, şi ce voi zice? Părinte, izbăveşte-Mă, de ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta*” (Ioan 12:27), ca Tu să fii preaslăvit când eu voi fi smerit pe deplin şi voi fi izbăvit prin Tine. Tu eşti

izbăvitorul meu (Psalmi 40:17); căci ce pot face eu care sunt slab, şi fără Tine unde să mă duc? Fii îngăduitor şi de această dată. Ajută-mă, Doamne Dumnezeul meu, şi nu mă voi teme oricât de tare aş fi trântit la pământ.

2. Şi acum, când mă aflu în această situaţie, ce pot să spun? Doamne, facă-se voia Ta. Am meritat să fiu lovit şi doborât. Aşadar, trebuie să îndur cu răbdare, până când va trece furtuna şi voi simţi din nou alinare. Totuşi, mâna Ta atotputernică poate îndepărta de la mine această ispită, îi poate slăbi puterea, ca nu cumva să mă prăbuşesc de tot, căci de atâtea ori în trecut Tu m-ai ajutat, Dumnezeule, Dumnezeul meu milostiv. Căci pentru mine izbăvirea este dificilă, însă pentru Tine este uşoară, mână a dreptăţii celui Preaînalt.

CAPITOLUL XXX
Să cerem ajutorul lui Dumnezeu, aşteptând cu încredere redobândirea harului pierdut

„Fiul Meu, Eu, Domnul, sunt „*loc de scăpare în zi de strâmtorare*” (Naum 1:7). Vino la Mine, dacă lucrurile nu merg bine!

„Principalul obstacol în calea mângâierii dumnezeieşti este faptul că te îndemni prea greu să te rogi. Căci înainte să Mă cauţi cu sinceritate, tu umbli după multe lucruri exterioare care să-ţi ofere mângâiere, căutând să te înviorezi cu ajutorul lor; însă vei avea puţin de câştigat de pe urma acestora dacă nu vei înţelege că Eu sunt acela care dau aceste lucruri celor care cred în Mine; în afară de Mine nu există niciun ajutor puternic, nicio povaţă utilă, niciun leac durabil. Însă acum, când furtuna a trecut, adună-ţi curajul şi devino puternic în lumina îndurărilor Mele, căci Eu sunt aproape, spune Domnul, şi pot nu doar să fac ca lucrurile să fie ca la început, ci chiar să le îngrămădesc unele peste altele din belşug”.

2. „Căci poate fi ceva prea greu pentru Mine, ori sunt Eu ca acela care zice dar nu face? Unde îţi este credinţa? Rămâi neclintit şi perseverează în continuare. Suferă îndelung şi fii puternic. Mângâierea va veni la momentul potrivit. Aşteaptă-Mă; da, aşteaptă; voi veni şi te voi tămădui. Eşti tulburat de ispită şi îngrozit de o teamă fără rost. Ce-ţi pasă că viitorul îţi va aduce tristeţe după tristeţe? *„Ajunge zilei răutatea ei*” (Matei 6:34). Nu are niciun rost să te tulburi sau să speri în lucruri viitoare, care poate nu vor veni niciodată”.

3. „Dar stă în firea omului să fie amăgit de astfel de închipuiri şi să se lase ispitit de vrăjmaş cu atâta uşurinţă, iar asta arată că mintea sa este încă slabă. Pentru că vrăjmaşului nu îi pasă dacă înşală şi induce în eroare prin lucruri adevărate sau false; dacă te doboară prin dragostea de prezent sau prin teama de viitor. Prin urmare, *„să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze*” (Ioan 14:27). Crezi în Mine şi pune-ţi credinţa în îndurarea Mea (Psalmi 13:5). Când te gândeşti că să sunt la mare distanţă de tine, de cele mai multe ori atunci sunt mai aproape. Când socoteşti că aproape totul este pierdut, o mare oportunitate îţi va ieşi adesea în cale. Nu e totul pierdut atunci când ceva nu corespunde dorinţelor tale. Nu trebuie să judeci după ceea ce simţi la un moment dat, nici să te laşi pradă durerii, ca şi cum nu ai mai avea nicio speranţă de scăpare”.

4. „Nu te gândi că eşti complet abandonat, chiar dacă am abătut asupra ta vreun necaz sau ţi-am luat vreun lucru drag, care îţi aducea mângâiere; căci aceasta este calea spre Împărăţia Cerurilor. Şi fără îndoială, este mai bine pentru tine şi pentru toţi ceilalţi slujitori ai mei ca să fiţi încercaţi de necazuri, decât să aveţi parte de toate lucrurile pe care vi le doriţi. Eu cunosc gândurile tale ascunse şi faptul că este de foarte mare folos pentru sănătatea sufletului tău ca uneori să fii lipsit de lucrurile care îţi sunt pe plac, ca nu cumva bunăstarea să te facă să te umfli în pene şi să te mândreşti cu ceea ce nu eşti. Ceea ce ţi-am dat pot lua înapoi, şi dacă vreau pot să-ţi dau iar”.

5. „Când îţi voi da ceva, acel lucru este al Meu; când îţi voi lua ceva, nu voi lua ceea ce-ţi aparţine; căci *„toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit*” (Iacov 1:17) este de la Mine. Iar dacă voi trimite asupra ta necazuri sau întristare, nu te enerva, şi nici nu-ţi lăsa inima să se mâhnească; Eu pot să te ridic repede şi pot preschimba orice povară în bucurie. Însă atunci când

îţi fac aceste lucruri, Eu sunt drept şi merit să fiu proslăvit din toată inima”.

6. „Dacă gândeşti aşa cum se cuvine, şi dacă priveşti cu obiectivitate, nu trebuie să te întristezi şi să te laşi doborât de niciun necaz, ci mai degrabă trebuie să te bucuri şi să aduci mulţumiri; da, să socoteşti că este într-adevăr o mare bucurie faptul că nu te cruţ, ci te fac să te întristezi. „*Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, aşa v-am iubit şi Eu pe voi*” (Ioan 15:9); aşa le-am spus ucenicilor Mei iubiţi, pe care nu i-am trimis să se bucure de plăcerile lumii, ci să se străduiască din toate puterile; nu i-am trimis să aibă parte de onoruri, ci de dispreţ; nu i-am trimis să stea degeaba, ci să lucreze; nu i-am trimis să se odihnească, ci să aducă multă roadă prin răbdarea lor. Fiul Meu, aminteşte-ţi aceste cuvinte”.

CAPITOLUL XXXI
Doar trecând dincolo şi mai presus de orice creatură, sufletul îşi poate găsi Creatorul

O, Doamne, încă simt nevoia de şi mai mult har, ca să ajung acolo unde nici omul, nici vreo altă creatură să nu mă mai poată stăvili. Pentru că atâta vreme cât ceva mă ţine pe loc, nu pot zbura la Tine. Şi cât de mult şi-a dorit să zboare la Tine acela care a strigat, zicând, O, deaş avea aripi ca un porumbel, aş putea să plec departe şi să-mi găsesc odihna. Căci ce poate fi mai liniştit decât un singur ochi? Şi cine poate fi mai liber decât acela care nu-şi doreşte nimic de pe pământ? De aceea, omul trebuie să se înalţe deasupra tuturor creaturilor, să se lepede de sine şi cu o minte detaşată să stea şi să privească la Tine, Creatorul tuturor lucrurilor, şi să vadă că niciuna dintre creaturile Tale nu se aseamănă cu Tine. Iar dacă omul nu se va elibera de toate creaturile, nu va putea să caute nestingherit lucrurile divine. Prin urmare, puţini sunt aceia care se pot dedica contemplaţiei, întrucât puţini ştiu cum să se detaşeze total de lucrurile create şi pieritoare.

2. Pentru aceasta este nevoie de mult har, căci numai aşa sufletul poate să se înalţe deasupra lui însuşi. Căci prea puţin contează celelalte lucruri, dacă un om nu este înălţat în spirit şi eliberat de toate creaturile, şi dacă nu este unit pe deplin cu Dumnezeu, atât cât îl cunoaşte şi atât cât îl are. Cel care în loc să-i acorde atenţie celui de neînţeles, veşnic şi bun pune preţ pe alte lucruri, va rămâne pentru multă vreme un om neînsemnat. Pentru că orice lucru care nu este Dumnezeu nu reprezintă nimic şi trebuie considerat un nimic. Mare este diferenţa dintre un om evlavios, iluminat de înţelepciune, şi un învăţat care cunoaşte din cărţi. Cu mult mai nobilă este învăţătura care se revarsă de sus, din plenitudinea divină, decât aceea care este dobândită cu multă trudă prin studiu.

3. Sunt mulţi care au dorinţa de a contempla, însă aceştia nu se străduiesc să practice acele lucruri care sunt necesare. Şi mai este un impediment important, că unii se bazează prea mult pe simboluri şi pe semne exterioare, şi prea puţin pe o smerenie temeinică. Nu ştiu cum se face, ce duh ne conduce şi care este scopul nostru, al celor care suntem consideraţi fiinţe spirituale, că ne trudim atât de mult şi avem atâta grijă de lucrurile trecătoare şi lipsite de valoare, dar nu prea ne gândim la starea noastră interioară.

4. Vai, mie! Şi imediat după ce ne-am amintit puţin, ieşim fuga pe uşă şi nu supunem acţiunile noastre unei analize atente. Nu luăm aminte la ataşamentele noastre, şi nu plângem pentru faptul că toate lucrurile care ne aparţin sunt atât de spurcate. Căci marele potop a venit deoarece toate trupurile de pe pământ decăzuseră. Şi întrucât ataşamentele noastre cele mai adânci sunt stricăcioase peste măsură, rezultă că toate faptele noastre sunt rele, ceea ce înseamnă că puterea noastră interioară este mică. Rodul vieţii bune apare din puritatea inimii.

5. Noi ne uităm la cât de multe lucruri a făcut un om, însă nu dăm atenţie virtuţii cu care a acţionat. Ne întrebăm dacă este puternic, bogat, chipeş, deştept, dacă este un bun scriitor, un bun cântăreţ, un bun muncitor; însă nu ne interesează dacă este sărac sufleteşte, dacă este răbdător şi blând, evlavios şi meditativ, asupra acestor lucruri mulţi păstrează tăcerea. Firea trupească priveşte la aspectul exterior al unui om, harul se uită la inimă. Cea dintîi judecă adesea greşit, pe când harul are încredere în Dumnezeu că nu se va înşela.

CAPITOLUL XXXII
Despre lepădarea de sine şi renunţarea totală la egoism

„*Fiul Meu, nu vei putea dobândi libertatea supremă până când nu te vei lepăda complet de tine însuţi. Căci cei care posedă bogăţii, care se iubesc pe ei înşişi, curioşii, zgârciţii şi agitaţii se află în robie; la fel şi aceia care umblă mereu după lucruri facile, şi nu le caută pe acelea ale lui Isus Hristos; sau aceia care fac planuri ce nu se vor materializa niciodată. Căci toate lucrurile care nu vin de la Dumnezeu vor pieri. Nu uita aceste vorbe puţine şi desăvârşite, «Renunţaţi la toate lucrurile, şi toate lucrurile vor fi ale voastre; abandonaţi-vă poftele, şi veţi găsi odihna». Gândeşte-te la aceste cuvinte şi rumegă-le în minte, căci atunci când te vei umple de ele vei înţelege toate lucrurile*".

2. O, Doamne, aceasta nu este o lucrare de o zi sau un joc de copii; Cu adevărat, în aceste câteva cuvinte este închisă toată desăvârşirea omului religios.

3. „Fiul Meu, acum că ai aflat calea desăvârşirii, tu nu trebuie să renunţi sau să deznădăjduieşti imediat. Ci mai degrabă ar trebui să te simţi provocat să-ţi propui scopuri mai înalte sau cel puţin dorinţa ta să meargă în această direcţie. O, dacă lucrurile ar sta în felul acesta şi dacă ai face aşa cum îţi spun, să nu te mai iubeşti pe tine însuţi, ci să fii gata să te laşi în voia Mea şi a celui pe care l-am pus mai presus de tine, ca să-ţi fie Tată! Atunci aş fi nespus de mulţumit, iar viaţa ta ar curge în bucurie şi pace. Mai sunt încă multe lucruri la care trebuie să renunţi total pentru Mine, fiindcă altfel nu vei dobândi ceea ce cauţi. „*Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur încercat în foc, ca să te îmbogăţeşti*" (Apocalipsa 3:18), adică înţelepciune dumnezeiască, care înseamnă dispreţ faţă de toate lucrurile inferioare. Dă de-o parte înţelepciunea ta pământească şi plăcerile toate, fie că sunt ale tale sau ale tuturor oamenilor".

4. „*Îţi spun că trebuie să renunţi la lucrurile pe care oamenii le consideră măreţe şi costisitoare şi să te lipeşti de cele extrem de neplăcute. Pentru că înţelepciunea dumnezeiască pare într-adevăr uimitor de măruntă şi josnică, şi este aproape dată uitării, căci ea nu se gândeşte la lucrurile importante, şi nici nu vrea să fie preamărită pe pământ; mulţi o cinstesc cu buzele, dar în inima lor sunt departe de ea; şi într-adevăr, ea este o perlă preţioasă, care pentru multă lume rămâne ascunsă*."

CAPITOLUL XXXIII
Inima fiind nestatornică, trebuie să ne aducem gândul la Dumnezeu, acesta fiind singurul nostru ţel

„*Fiul Meu, nu te încrede în ceea ce simţi, căci ceea ce este acum se va preschimba repede în altceva. Cât timp trăieşti, tu eşti supus schimbării, oricât de mult te-ai împotrivi; căci acum eşti vesel, acum eşti trist; acum eşti liniştit, acum eşti agitat; acum eşti evlavios, acum eşti lipsit de evlavie; acum eşti studios, acum eşti nepăsător; acum eşti deprimat, acum te veseleşti. Însă omul înţelept, şi acela care a dobândit într-adevăr cunoaşterea spirituală, rămâne mai presus de toate aceste lucruri schimbătoare, pentru că nu este atent la ceea ce simte în sine însuşi ori la direcţia din care bate vântul, ci întregul efort al minţii sale îl poartă spre scopul cel bun şi atât de râvnit. Căci numai aşa va putea fi unul şi acelaşi, netulburat, iar unicul ochi al dorinţei sale va rămâne centrat în mod constant asupra Mea, dezinteresându-se total de schimbările prin care trece lumea*."

2. „Şi cu cât ochiul dorinţei va fi mai pur, cu atât va fi mai mare şi voinţa omului de aşi croi drum necontenit prin nenumăratele furtuni. Însă în mulţi oameni ochiul dorinţei pure sa înceţoşat; fiindcă se agaţă repede de toate lucrurile plăcute care se ivesc, de aceea rareori poţi întâlni un om care să nu fie întinat de iubirea de sine. Căci şi evreii din vechime au venit în Betania, la casa Martei şi a Mariei, nu ca să-l vadă pe Isus, ci pe Lazăr, care fusese înviat din morţi (Ioan 12:9). Prin urmare, ochiul dorinţei trebuie curăţat, ca să fie doar unul singur şi bun, ca să se ridice deasupra tuturor lucrurilor care îi ies în cale şi să se uite la Mine".

CAPITOLUL XXXIV
Cel ce iubeşte, se bucură de Dumnezeu mai presus de toate bunătăţile pământului

Priveşte, Dumnezeu este al meu şi toate lucrurile sunt ale mele! Ce mi-aş putea dori mai mult, ce fericire mai mare ar putea exista? O, lume încântătoare şi dulce! Însă doar pentru acela care iubeşte Cuvântul, şi nu lumea şi lucrurile care sunt în ea (1Ioan 2:15). Dumnezeul meu, avuţia mea! Pentru cel care înţelege, cuvântul este suficient, iar cel care îl iubeşte va găsi desfătarea în repetarea lui necontenită. Când Tu eşti prezent, toate lucrurile sunt plăcute; când Tu lipseşti, toate lucrurile sunt respingătoare. Tu faci ca inima să fie liniştită, o umpli de o pace adâncă şi de o bucurie sărbătorească. O faci să judece corect fiecare lucru, şi să-ţi aducă laude în toate privinţele; în absenţa Ta, niciun lucru nu rămâne plăcut prea mult timp, însă dacă rămâne plăcut şi îşi păstrează savoarea, înseamnă că harul Tău este acolo, iar gustul acela plăcut este dat de înţelepciunea Ta.

2. Pentru acela care gustă din Tine, ce ar putea fi neplăcut? Iar acela care nu Te gustă, cum ar putea să se bucure? Însă înţelepţii acestei lumi şi cei care se bucură de plăcerile trupeşti nu cunosc înţelepciunea Ta; căci înţelepciunea lumii este mândrie deşartă, iar mintea trupească înseamnă moarte. Însă aceia care te urmează şi dispreţuiesc lucrurile lumeşti, şi care îşi înfrânează trupul, sunt cu adevărat înţelepţi, deoarece sunt purtaţi de la mândrie la adevăr, şi de la trup la spirit. Ei îl gustă pe Dumnezeu şi spun că este bun, şi orice lucru frumos pe care-l găsesc la creaturi îl atribuie Creatorului, spre lauda Lui. Da, căci a te bucura de Creator este cu totul altceva decât a te bucura de creaturi, pentru că asta înseamnă să te bucuri de veşnicie, de timp, de lumina necreată şi de cea reflectată.

3. O, Lumină veşnică, care întreci toate luminile create, trimite-ţi raza Ta de acolo de sus ca să pătrundă în adâncurile tainice ale inimii mele. Dă spiritului meu puritate, bucurie, limpezime, ca să se lipească de Tine din toate puterile, într-un extaz ce depăşeşte înţelegerea omenească. O, când va veni acel timp binecuvântat şi atât de mult aşteptat când Tu mă vei bucura cu prezenţa Ta şi vei rămâne cu mine? Până când acest lucru nu se va întâmpla, bucuria mea nu va fi deplină. Însă, vai! Omul vechi continuă să trăiască în mine, căci nu este nici crucificat pe de-a-ntregul, nici mort; ci pofteşte cu înverşunare împotriva spiritului, duce războaiele sale interne şi nu suportă ca împărăţia sufletului să fie liniştită.

4. Dar Tu, care stăpâneşti marea cea învolburată, şi care linişteşti valurile atunci când vor să se înalţe, ridică-te şi ajută-mă. „*Risipeşte popoarele cărora le place să se bată!*” (Psalmi 68:30). Nimiceşte-le cu puterea Ta. Te implor, arată-ţi puterea şi fă ca mâna Ta dreaptă să fie slăvită, căci eu nu am nicio nădejde, niciun refugiu, cu excepţia Ta, O, Doamne, Dumnezeul meu.

CAPITOLUL XXXV
Viaţa noastră pe pământ nu poate fi scutită de ispite

„*Fiul Meu, în viaţa asta nu vei fi niciodată în siguranţă, de aceea armura ta spirituală va avea nevoie de tine atât cât vei trăi. Eşti împresurat de vrăjmaşi, care te atacă din drapta şi din stânga. Aşa că dacă nu te protejezi peste tot cu scutul răbdării, nu va trece mult şi vei fi rănit. Şi mai presus de toate, dacă nu vei avea inima fixată asupra Mea şi nu îţi vei propune ca ţel să înduri toate lucrurile de dragul Meu, nu vei putea face faţă cumplitului atac, şi nici nu vei birui aşa cum fac cei binecuvântaţi. Prin urmare, toată viaţa ta trebuie să te lupţi şi cu braţul tău puternic să înfrunţi acele lucruri care îţi stau împotrivă*. *Căci mana este dată celui care biruie* (Apocalipsa 2:17), *însă leneşul va avea parte de o mare nefericire*”.

2. „Dacă tu vrei să te odihneşti în această viaţă, cum vei putea ajunge la acea odihnă care este veşnică? Nu îţi propune să dobândeşti multă odihnă, ci multă răbdare. Caută adevărata pace, nu cea de pe pământ, ci cea care este în ceruri, nu cea a omului sau a lucrurilor create, ci cea a lui Dumnezeu. Din iubire de Dumnezeu va trebui să treci de bunăvoie prin toate aceste

lucruri, indiferent că este vorba de necazuri, ispite, tulburări, nelinişti, nevoi, neputinţe, vătămări, împotriviri, reproşuri, umilinţe, confuzii, pedepse, dispreţ; acestea ajută virtutea şi arată cine este ucenicul lui Hristos; aceste lucruri făuresc cununa divină. Pentru puţină muncă, Eu îţi voi da o răsplată veşnică, şi pentru o ocară vremelnică îţi voi da o slavă infinită".

3. „Crezi că te vei putea bucura mereu de mângâieri duhovniceşti atunci când vrei tu? Sfinţii Mei nu au avut niciodată parte de aşa ceva, ci mai degrabă s-au confruntat cu numeroase necazuri, cu ispite de tot felul şi cu multe dezamăgiri, ştiind că «*patimile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi*» (Romani 8:18). Vrei tu să obţii imediat ceea ce alţii au dobândit după ani mulţi de lacrimi şi de muncă grea? Aşteaptă-l pe Domnul, leapădă-te cu curaj de tine însuţi şi fii puternic; nu fi temător, nu te abate de la drumul care duce la Mine, ci dedică-te necontenit trup şi suflet slavei lui Dumnezeu. Eu te voi răsplăti din belşug, «*voi fi cu tine în strâmtorare*» (Psalmi 91:15)".

CAPITOLUL XXXVI
Împotriva judecăţilor zadarnice ale oamenilor

„Fiul Meu, ancorează-ţi sufletul cu putere în Dumnezeu şi nu te teme de judecata omului, dacă conştiinţa îţi spune că eşti un om pios şi inocent. Este un lucru bun şi binecuvântat să suferi în felul acesta; căci omul smerit, care crede în Dumnezeu mai mult decât în el însuşi, nu-şi va simţi inima grea. Oamenii au păreri diferite, de aceea nu trebuie să te încrezi în ei. Şi mai presus de toate, nu este posibil să îi mulţumeşti pe toţi. Căci deşi Pavel a căutat să-i mulţumească pe toţi oamenii întru Domnul, şi s-a silit în orice chip ca să îi mântuiască (1 Corinteni 9:22), totuşi i-a păsat prea puţin că va fi judecat de vreo judecată omenească (1 Corinteni 4:3)".

2. „Şi a lucrat din greu, atât cât a putut, ca să contribuie la mântuirea celorlalţi; însă nu a reuşit să evite ca uneori să fie judecat şi dispreţuit de oameni. Aşadar, el a lăsat totul în seama lui Dumnezeu, care ştie totul, şi cu răbdare şi smerenie s-a apărat împotriva celor care au vorbit rău despre el, împotriva proştilor şi a aşa-zişilor gânditori, precum şi împotriva acelora care l-au acuzat după bunul lor plac. Însă din când în când a răspuns, ca nu cumva tăcerea lui să devină o piatră de poticnire pentru cei slabi".

3. „Cine eşti tu, să te temi de un om care va muri? Căci astăzi el este, dar mâine nu va mai fi. Ci tu teme-te de Dumnezeu şi nu tremura în faţa răutăţii oamenilor. Ce ar putea face un om împotriva ta cu vorba sau cu fapta? Pentru că indiferent cine ar fi, nu va scăpa de judecata lui Dumnezeu şi va suferi mai mult decât tine. Tu să-l ai pe Dumnezeu înaintea ochilor tăi şi să nu discuţi în contradictoriu folosind cuvinte nepotrivite. Şi chiar dacă pe moment ai impresia că îţi pierzi stăpânirea de sine şi că simţi o tulburare nemeritată, nu te mâhni, şi nici nu lăsa ca agitaţia ta să-ţi împuţineze răsplata; ci priveşte la Mine, care sunt în ceruri, pentru că Eu te pot izbăvi de durere şi tulburare, fiindcă îl răsplătesc pe fiecare om după lucrările sale".

CAPITOLUL XXXVII
Calea pentru a dobândi libertatea inimii nu-i alta decât deplina lepădarea de sine

„*Fiul Meu, leapădă-te de tine şi mă vei găsi. Rămâi liniştit, nu alege nimic şi nu te gândi la tine, şi astfel vei fi mereu un câştigător. Fiindcă de îndată ce te vei lepăda de tine şi nu vei mai privi înapoi, îţi va fi dat şi mai mult har*."

2. O, Doamne, cât de des să renunţ la mine, şi în care lucruri să mă pierd?

3. „*Mereu; ceas de ceas, atât în lucrurile mărunte, cât şi în cele mari. Eu nu fac nicio excepţie, aşa că debarasează-te de toate lucrurile. Altfel cum să fii al Meu şi Eu să fiu al tău, dacă nu te lepezi şi pe dinăuntru şi pe dinafară de voinţa ta? Cu cât vei face mai repede acest lucru, cu atât mai bine va fi pentru tine; şi cu cât vei fi mai hotărât şi mai sincer, cu atât vei fi mai mult pe placul Meu, şi cu atât mai mult vei fi răsplătit.*"

4. „*Unii de leapădă de sine, dar cu anumite reţineri, deoarece nu cred pe deplin în Dumnezeu şi consideră că de unele lucruri trebuie să se ocupe personal. Alţii oferă totul la început; însă după aceea sunt ispitiţi şi se întorc la felul lor de a fi, fără a înregistra vreun progres pe calea virtuţii. Aceştia nu vor cunoaşte adevărata libertate a inimii neprihănite, şi nici slava celor care mă însoţesc, dacă mai întâi nu se vor lepăda întru totul de sine şi nu se vor oferi ca jertfă în fiecare zi; altfel, nu va fi posibilă acea unire care aduce roade*."

5. „*Ţi-am spus de mai multe ori, şi acum o spun din nou, Leapădă-te de tine însuţi, renunţă la tine, şi vei dobândi o mare pace interioară. Dă totul; nu pretinde nimic, nu cere nimic în schimb; pur şi simplu rămâi în mine fără nicio ezitare, şi astfel Mă vei dobândi. Vei avea libertate sufletească, iar întunericul nu te va copleşi. Aşa că străduieşte-te, roagă-te şi doreşte-ţi să fii izbăvit de toate posesiunile tale, ca rămânând gol să îl poţi urma pe Isus, care a fost dezbrăcat pentru tine; mori pentru tine însuţi şi trăieşte veşnic în Mine. Atunci toate fanteziile deşarte, toate tulburările şi toate grijile inutile vor dispărea. Vei scăpa apoi şi de frica nemăsurată, iar iubirea necumpătată va pieri*."

CAPITOLUL XXXVIII
Despre dominarea lucrurilor exterioare şi despre rugăciunea la vreme de pericol

„*Fiul Meu, trebuie să te străduieşti cu râvnă ca oriunde ai fi şi orice ocupaţie ai avea să rămâi liber în interior şi să ai control asupra ta; şi toate lucrurile să fie mai prejos de tine, nu tu să fii sub ele; să fii stăpânul faptelor tale, nu un rob sau un argat, ci mai degrabă un adevărat evreu liber, care are parte de moştenirea şi libertatea copiilor lui Dumnezeu, care se înalţă deasupra prezentului şi privesc către eternitate, care cu ochiul stâng se uită la lucrurile vremelnice, iar cu cel drept la cele dumnezeieşti; pe care lucrurile trecătoare nu îi atrag, ci doar se folosesc de ele, aşa cum a rânduit Dumnezeu şi cum a hotărât Meşterul Lucrător, care a dat tuturor lucrurilor pe care le-a creat un scop şi o finalitate*."

2. „Şi dacă indiferent de împrejurările vieţii nu te vei ataşa de aparenţele lucrurilor, şi nu vei judeca nimic pe baza simţurilor trupeşti, ce vezi şi ce auzi, ci vei intra imediat în tabernacol, aşa cum făcea Moise, pentru a cere povaţă de la Dumnezeu; vei auzi răspunsul divin şi vei primi învăţătură în privinţa multor lucruri care sunt sau care vor fi. Căci Moise a apelat întotdeauna la tabernacol ca să-şi lămurească dubiile şi să primească răspuns la întrebări; şi a dat fuga la rugăciune ca să fie izbăvit de pericole şi de faptele rele ale oamenilor. Aşa şi tu, trebuie să fugi în cămara tainică a inimii tale şi să implori cu seriozitate ajutorul divin. Şi citim că Iosua şi copiii lui Israel au fost înşelaţi de Ghibeoniţi tocmai din această cauză, că nu au cerut povaţă din gura Domnului (Iosua 9:14), ci au fost dispuşi să-şi plece urechea la discursuri frumoase, fiind astfel înşelaţi de o falsă pietate".

CAPITOLUL XXXIX
Omul să nu fie nerăbdător cu mersul lucrurilor

„*Fiul Meu, încredinţează-mi Mie problemele tale şi Eu le voi rezolva la vremea cuvenită. Aşteaptă să mă ocup de ele, şi vei avea numai de câştigat.*"

2. O, Doamne, îţi voi încredinţa de bunăvoie toate lucrurile, căci am prea puţin de câştigat dacă mă ocup eu de ele. O, dacă n-aş mai da atâta atenţie evenimentelor viitoare, şi dacă m-aş putea lăsa în voia Ta neîntârziat!

3. „*Fiul Meu, omul se străduieşte adesea să obţină un lucru pe care-l doreşte; însă odată ce l-a dobândit începe să se gândească la altceva, pentru că atracţia faţă de el nu este de durată, ci mai degrabă aleargă dintr-o parte în alta. Prin urmare, este bine să ne înfrânăm în faţa atracţiilor mărunte*."

4. „*Adevăratul progres al omului constă în lepădarea de sine, iar omul care renunţă la sine însuşi este liber şi ferit de pericole. Însă bătrânul vrăjmaş, care se opune tuturor lucrurilor bune, nu*

se oprește din ispitit; ci zi și noapte pune capcanele sale netrebnice, încercând să îi prindă în ele pe cei ce nu sunt atenți. «*Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită*» (Matei 26:41)".

CAPITOLUL XL
Omul n-are nimic bun de la sine și n-are, ca atare, nimic cu ce să se laude

Doamne, „*ce este omul, ca să Te gândești la el? Și fiul omului, ca să-l bagi în seamă?*" (Psalmi 8:4). Ce merit are omul ca să-ți reverși binecuvântările asupra lui? Doamne, ce motiv aș avea să mă plâng dacă Tu m-ai părăsi? Și ce aș putea să spun dacă Tu nu dai atenție rugăminților mele? Cu adevărat aș putea să gândesc și să spun acest lucru: Doamne, eu nu sunt nimic, nu am nimic bun în mine, și am renunțat la toate lucrurile pentru că vreau să devin un nimic. Însă dacă Tu nu mă ajuți și nu mă sprijini în sinea mea, entuziasmul îmi va pieri și voi ajunge să fiu un om necugetat.

2. Dar Tu, Doamne, ești mereu la fel și dăinui în veci, ești bun, drept și sfânt; faci toate lucrurile așa cum se cuvine, cu dreptate și sfințenie, pentru că în înțelepciunea ta Tu dispui de ele așa cum vrei. Însă eu, care vreau mai degrabă să merg înainte decât înapoi, nu pot să rămân așa cum sunt, deoarece sufăr de șapte ori mai multe transformări. Dar când Tu binevoiești să îți întinzi mâna ca să mă ajuți, totul se schimbă repede în bine; pentru că numai Tu poți să mă ajuți fără ajutorul omului și mă poți întări, ca înfățișarea mea să nu se mai schimbe, ci inima mea să se întoarcă la Tine și să se odihnească numai în Tine.

3. Prin urmare, dacă aș ști cum să mă lepăd de toate mângâierile omenești, fie de dragul de a spori în evlavie, fie din nevoia care m-a determinat să Te caut, văzând că niciun om nu mă poate mângâia; atunci m-aș putea încrede pe drept cuvânt în harul Tău și m-aș bucura de darul unei noi mângâieri.

4. Îți mulțumesc Ție, de la care vin toate, ori de câte ori faci să-mi meargă bine! Însă în ochii Tăi eu sunt o deșertăciune și un nimic, un om nestatornic și slab. Cu ce să mă laud, așadar, și de ce aș vrea să fiu slăvit? Pentru nimic? Căci totul este în zadar. Cu adevărat, slava deșartă este o mare năpastă, cea mai mare dintre deșertăciuni, deoarece ne îndepărtează de adevărata slavă și ne răpește harul divin. Pentru că omul care caută propria plăcere este o urâciune pentru Tine; fiindcă stând cu gura căscată după laudele oamenilor va fi lipsit de adevăratele virtuți.

5. Însă adevărata slavă și bucuria sfântă se află în Tine, nu în sinele omului; se află în bucuria Numelui Tău, nu în propria noastră virtute; se află în faptul că nu ne găsim plăcerea în nicio creatură, decât atunci când facem acest lucru de dragul Tău. Numele Tău, nu al meu, fie lăudat! Lucrarea Ta, nu a mea, fie preamărită! Numele Tău fie binecuvântat, iar pe mine nu mă lăsa să depind de laudele oamenilor. Tu ești slava mea, Tu ești bucuria inimii mele. În Tine mă voi lăuda și mă voi veseli cât e ziua de lungă, „*iar pentru mine însumi nu mă voi lăuda decât numai în slăbiciunile mele*" (2 Corinteni 12:5).

6. Lasă-i pe evrei să caute slava care vine de la unul sau de la altul; dar eu voi cere „*slava care vine de la unicul Dumnezeu*" (Ioan 5:44). Cu adevărat, toată slava omenească, toată cinstea vremelnică, toate bucuriile lumești, atunci când sunt comparate cu slava Ta veșnică, nu sunt altceva decât deșertăciune și nebunie. O, Dumnezeule, Adevărul meu și Mila mea, Treime binecuvântată, a Ta să fie toată lauda, cinstea, puterea și slava în veacul vecilor. Amin.

CAPITOLUL XLI
Disprețuirea tuturor onorurilor vremelnice

„*Fiul Meu, dacă vezi că alții sunt slăviți și lăudați, în timp ce tu ești disprețuit și umilit, nu te întrista. Înalță-ți inima la Mine în cer, și atunci disprețul oamenilor de pe pământ nu te va mâhni*".

2. O, Doamne, noi suntem orbi și ne lăsăm repede seduși de vanitate. Dacă privesc în interiorul meu așa cum se cuvine, îmi dau seama că nicio creatură nu m-a rănit vreodată, așa că nu am de ce să mă plâng în fața Ta. Însă pentru că de multe ori am păcătuit grav față de Tine, este

firesc ca toate creaturile să se ridice împotriva mea. Prin urmare, cred că eu merit tulburarea şi dispreţul, în timp ce lauda, cinstea şi slava sunt ale Tale. Şi dacă nu voi fi dispus să accept acest lucru, şi anume ca toate creaturile să mă dispreţuiască şi să mă părăsească, tratându-mă ca pe un nimic, nu voi putea fi umplut pe dinăuntru cu linişte şi tărie, nu mă voi putea ilumina din punct de vedere spiritual, şi nici nu mă voi putea uni pe de-a-ntregul cu Tine.

CAPITOLUL XLII
Nu-ţi căuta pacea sufletească printre oameni

„*Fiul Meu, dacă speri că liniştea ta va veni de la o persoană pentru că o admiri foarte mult şi o cunoşti bine, atunci te vei împotmoli şi vei fi un om nestatornic. Dar dacă te laşi în seama Adevărului veşnic viu şi nepieritor, atunci trădarea sau moartea unui prieten nu te vor întrista. Iubirea prietenului tău trebuie să fie în Mine, iar tu trebuie să iubeşti pe oricine de dragul Meu, adică pe aceia pe care-i consideri buni şi care-ţi sunt dragi în această viaţă. Fără Mine, prietenia nu este puternică şi trainică, iar dacă Eu nu îi unesc pe oameni, atunci iubirea nu este adevărată şi pură. Tu trebuie să fii mort în privinţa ataşamentului faţă de prietenii dragi, şi ar trebui să eviţi tovărăşia oamenilor atât cât îţi stă în putinţă. Cu cât un om se va apropia mai mult de Dumnezeu, cu atât se va îndepărta mai mult de toate mângâierile pământeşti. Şi cu cât se va adânci mai mult în sine însuşi, cu atât mai ticălos va părea în ochii săi, şi astfel se va înălţa către Dumnezeu*."

2. „*Însă acela care îşi atribuie vreun lucru bun lui însuşi împiedică harul lui Dumnezeu să vină la el, pentru că harul Duhului Sfânt caută mereu o inimă smerită. Dacă poţi să fii un nimic şi să te goleşti de iubirea pentru toate creaturile, atunci Eu voi face să se reverse asupra ta un mare har. Însă atunci când îţi apleci privirea către creaturi, nu vei mai vedea faţa Creatorului. Învaţă să te cucereşti pe tine însuţi în faţa tuturor lucrurilor de dragul Creatorului, şi atunci vei fi capabil să dobândeşti înţelepciunea divină. Un lucru, oricât ar fi de mărunt, dacă este iubit şi privit în mod nechibzuit, ne va lipsi de bunul cel mai de preţ şi ne va corupe*."

CAPITOLUL XLIII
Împotriva cunoaşterii deşarte a lumii acesteia

„Fiul Meu, nu lăsa vorbele frumoase şi subtile ale oamenilor să te impresioneze. «*Căci împărăţia lui Dumnezeu nu stă în cuvânt, ci în putere*» (1 Corinteni 4:20). Ascultă cuvintele Mele, pentru că ele aprind inima şi luminează mintea, aduc cu ele căinţa şi oferă multe mângâieri. Niciodată să nu citeşti cuvinte ca să pari mai învăţat sau mai înţelept; ci studiază pentru înăbuşirea păcatelor tale, căci acest lucru îţi va fi mai util decât dacă ai cunoaşte răspunsul la numeroase întrebări dificile".

2. „Iar după ce vei fi citit şi vei fi învăţat multe lucruri, să te întorci mereu la principiul iniţial. Eu sunt Acela care îi ofer omului cunoaştere (Psalmi 94:10) şi care dau copiilor o învăţătură pe care nu o pot primi de la oameni. Cel căruia îi vorbesc va deveni repede înţelept şi va progresa mult din punct de vedere spiritual. Vai de aceia care îşi bagă nasul în întrebările ciudate ale oamenilor, şi care nu iau aminte la felul în care se pot pune în slujba Mea. Va veni vremea când Hristos, Stăpânul stăpânilor şi Domnul Îngerilor, îşi va face apariţia, îi va asculta pe toţi şi le va cerceta conştiinţa. Apoi va scormoni Ierusalimul cu felinare (Ţefania 1:12) şi va da la iveală cele ascunse ale întunericului (1 Corinteni 4:5), punând capăt tuturor clevetirilor"

3. „*Eu sunt acela care într-o clipă înalţ spiritul smerit, ca să-l fac să înveţe mai multe lucruri despre Adevărul Veşnic decât poate învăţa un om în zece ani de şcoală. Eu învăţ fără zgomotul cuvintelor, fără confuzie de opinii, fără goană după slavă, fără ciocniri de argumente. Eu sunt acela care îi învăţ pe oameni să dispreţuiască lucrurile pământeşti, să deteste ceea ce le oferă prezentul, să caute lucrurile din cer, să se bucure de lucrurile veşnice, să fugă de onoruri, să îndure ocara, să-şi pună toată nădejdea în Mine, să nu-şi dorească nimic în afară de Mine, şi mai presus de toate să Mă iubească cu înflăcărare.*"

4. „*Căci a existat unul care m-a iubit din toată inima lui, care a învăţat lucrurile divine şi care a vorbit despre lucruri minunate; acela a avut mai mult de câştigat datorită faptului că a renunţat la toate lucrurile, decât dacă ar fi studiat în detaliu. Însă cu unii vorbesc despre lucruri obişnuite, iar cu alţii despre unele speciale; unora le apar cu blândeţe în semne şi forme, în timp ce altora le relev misterele în plină lumină. Vocea cărţilor este una singură, însă nu toţi înţeleg acelaşi lucru; dar în interiorul omului, Eu sunt Învăţătorul adevărului, Cel care cercetează inima, Cel care vede toate gândurile, Cel care împinge la acţiune.*"

CAPITOLUL XLIV
Nu trebuie să ne frământăm în privinţa lucrurilor exterioare

„*Fiul Meu, în multe lucruri este bine să fii ignorant şi să consideri că eşti un mort pe pământ sau unul pentru care întreaga lume a fost răstignită pe cruce. Va trebui să nu-ţi pleci urechea la prea multe lucruri, ci mai degrabă să te gândeşti la ceea ce îţi oferă linişte. Este mai de folos să-ţi întorci ochii de la acele lucruri care nu îţi fac plăcere, şi să-l laşi pe fiecare om cu părerea lui, decât să te angajezi în tot felul de dispute. Dacă rămâi cu Dumnezeu şi ai în minte judecata Lui vei răbda cu uşurinţă să te laşi biruit.*"

2. O, Doamne, unde am ajuns? Iată că jelim o pierdere vremelnică; muncim şi ne zorim pentru un lucru mărunt; uităm de pierderea noastră de natură spirituală, şi rareori ne mai amintim de ea. Căutăm lucrurile puţin valoroase sau nefolositoare, iar ceea ce ne este cu adevărat necesar trecem cu vederea în mod neglijent; pentru că omul alunecă spre lucrurile exterioare, şi dacă nu se redresează repede se va împotmoli în ele.

CAPITOLUL XLV
Nu da crezare oricui pentru că uşor cuvintele noastre ne pot doborî

Doamne, „*dă-ne ajutor, ca să scăpăm din necaz! Căci ajutorul omului este zadarnic*" (Psalmi 60:11). De câte ori am crezut că am găsit credinţa, când de fapt nu o aveam. Şi de câte ori am găsit-o acolo unde mă aşteptam cel mai puţin. Aşa că speranţa oamenilor este deşartă, dar mântuirea celui drept, O, Doamne, este în Tine. Lăudat să fii Tu, Doamne, Dumnezeul meu, în toate lucrurile care ni se întâmplă. Noi suntem slabi şi nestatornici, ne lăsăm amăgiţi uşor şi suntem schimbători.

2. Căci ce om poate fi atât de precaut şi de circumspect încât să nu cadă niciodată în capcana nedumeririi? Însă acela care crede în Tine, O, Doamne, şi care te caută cu o inimă neprefăcută, nu alunecă atât de uşor. Şi chiar dacă asupra lui se abat necazuri şi se împotmoleşte, totuşi va fi repede izbăvit prin Tine, sau Tu îl vei mângâia, pentru că Tu nu îl părăseşti pe acela care crede în Tine până la sfârşit. Un prieten care rămâne credincios ori de câte ori prietenul său dă de necaz este greu de găsit. Dar Tu, Doamne, eşti fidel întotdeauna, şi nu există altul ca Tine.

3. O, cât de înţelept a fost acel suflet sfânt care a spus, „*Mintea mea este pe deplin concentrată şi se sprijină pe Hristos*" (Sfânta Agatha). Dacă aş ajunge şi eu la o asemenea stare, atunci nu m-aş mai teme atât de uşor de oameni, iar săgeţile cuvintelor nu m-ar mai atinge. Cine poate să prevadă toate lucrurile şi să se păzească de nenorocile viitoare? Căci dacă şi lucrurile pe care le prevedem ne dor uneori, atunci cât de mult ne vor face să suferim cele pe care nu le putem anticipa? Oare de ce nu am făcut mai mult pentru mine, nefericit ce sunt? De ce am dat atâta atenţie altora? Dar şi noi suntem oameni, şi chiar oameni fragili, chiar dacă mulţi ne socotesc şi ne numesc îngeri. Pe cine să cred, Doamne, pe cine altcineva să cred în afară de Tine? Tu eşti Adevărul, Tu nu înşeli şi nu poţi fi înşelat. Şi pe de altă parte, „*Orice om este înşelător*" (Psalmi 116:11; Romani 3:4), slab, nestatornic şi fragil, mai ales în vorbele sale, aşa că cu greu îţi vine să crezi că poate spune ceva bun.

4. Cu ce înţelepciune ne-ai prevenit de la început să ne păzim de oameni, şi ne-ai spus că

„*duşmanii omului vor fi casnicii lui*" (Matei 10:36), şi că nu trebuie să credem dacă cineva ne spune, „*Iată, Mesia este aici sau dincolo*" (Matei 24:23). Ah, dacă aş putea să învăţ din necazurile mele şi să devin mai grijuliu, ca să nu mai fiu atât de nesăbuit! „Fii atent", a spus cineva, „fii atent şi păstrează pentru tine ceea ce îţi spun". Şi în timp ce eu păstrez tăcerea şi cred că tăinuiesc acel lucru, el nu poate să rămână tăcut în privinţa lui, ci imediat mă trădează şi se trădează şi pe el însuşi, după care pleacă mai departe. Apără-mă, Doamne, de asemenea oameni răi şi nesăbuiţi; nu mă lăsa să cad în mâinile lor sau să fac şi eu asemenea lucruri. Pune în gura mea un cuvânt statornic şi alungă departe de mine limba cea amăgitoare. Va trebui să am grijă din toate puterile să nu fac cuiva ceea ce nici mie nu-mi place.

5. O, ce lucru bun şi aducător de pace este atunci când pot să rămân tăcut în privinţa celorlalţi, când nu dau crezare cu uşurinţă tuturor relatărilor, şi când refuz să le transmit mai departe; şi tot aşa, cât este de bine să mă deschid doar pentru puţini, şi să caut mereu să te am aproape, ca să veghezi asupra inimii mele; şi să nu mă las târât de fiecare şuvoi de cuvinte, ci să-mi doresc ca toate lucrurile interioare şi exterioare să le fac după bunul plac al voinţei Tale! Cât de bine este să păstrez harul divin fugind de simpatia oamenilor şi refuzând să tânjesc după lucruri care atrag admiraţia tuturor, căci este mai bine să urmez cu seriozitate acele lucruri care duc la îndreptarea vieţii şi stârnesc un zel dumnezeiesc! Câţi au avut de suferit de pe urma faptului că şi-au etalat virtutea şi că s-au lăudat prea devreme? Cât de bine este să păstrăm în tăcere harul pe care l-am dobândit, pentru că, după cum ni se spune, în această viaţă fragilă nu avem parte decât de luptă şi ispită.

CAPITOLUL XLVI
Să ne punem toată încrederea în Dumnezeu, atunci când ne sunt aruncate cuvinte urâte

„*Fiul Meu, rămâi ferm şi crede în Mine. Căci cuvintele sunt cuvinte. Ele zboară prin văzduh, dar nu pot zgâria nicio piatră. Dacă eşti vinovat, gândeşte-te cu dragă inimă să te schimbi în bine; dacă nu ai nimic să-ţi reproşezi, atunci gândeşte-te şi bucură-te că înduri tot ce ţi se spune, de dragul lui Dumnezeu. Este o nimica toată să înduri uneori nişte cuvinte aspre, căci nu eşti încă pregătit să faci faţă unor lovituri dure. Şi din ce motiv pui la inimă aceste lucruri banale, decât pentru faptul că eşti încă trupesc şi dai atenţie oamenilor mai mult decât ar trebui? Pentru că tu te temi să nu fi dispreţuit, şi nu vrei să fii mustrat pentru greşelile tale, de aceea cauţi o mulţime de scuze banale*."

2. „*Dar uită-te mai bine în tine însuţi şi vei şti că în interiorul tău lumea este încă plină de viaţă, şi de aceea ai această dorinţă deşartă de a fi pe placul oamenilor. Fiindcă atunci când eviţi să fii înjosit şi mustrat pentru greşelile tale este limpede că nu eşti nici pe deplin umil, nici cu adevărat mort pentru lume, iar lumea nu este răstignită pentru tine. Dar ascultă cuvântul Meu, şi atunci nu îţi va mai păsa nici de zece mii de cuvinte ale oamenilor. Iată, dacă s-ar putea rosti împotriva ta, cu cea mai mare răutate posibilă, toate cuvintele care există, cum ar putea acestea să te rănească dacă tu nu le iei în seamă şi nu le dai mai multă atenţie decât unui fir de praf? Ţi-ar putea ele smulge oare măcar un fir de păr din cap?*"

3. „Însă cel lipsit de inimă, şi care nu îl are pe Dumnezeu înaintea ochilor, este afectat imediat de reproşuri; dar cel care crede în Mine şi nu dă atenţie propriei judecăţi nu se va mai teme de oameni. Pentru că Eu sunt Judecătorul şi Cel care desluşeşte toate secretele; Eu ştiu cum şi ce s-a întâmplat; Eu îl cunosc atât pe cel ce jigneşte, cât şi pe cel ce este jignit. De la Mine a pornit acel cuvânt, şi Eu am permis să se întâmple acel lucru, «*ca să se descopere gândurile din multe inimi*» (Luca 2:35). Eu îl voi judeca şi pe cel vinovat şi pe cel fără vină; însă mai întâi am vrut să-i pun la încercare pe amândoi printr-o judecată tainică".

4. „Mărturia oamenilor este adesea înşelătoare. Judecata Mea este dreaptă; ea va sta în picioare şi nu va fi răsturnată. De obicei, ea rămâne ascunsă, şi doar puţini oameni o pot afla uneori; şi ea nu dă greş niciodată, fiindcă nu poate greşi, chiar dacă oamenii nesăbuiţi pot avea impresia că nu este dreaptă. Prin urmare, oamenii trebuie să se bazeze pe judecata Mea, şi nu pe propriile lor păreri. «*Nici o nenorocire nu se întâmplă celui drept*» (Pilde 12:21), indiferent ce îi

poate trimite Dumnezeu. Chiar dacă este acuzat pe nedrept, puţin îi va păsa; şi nici nu se va bucura peste măsură dacă va fi răzbunat prin intermediul altora. Căci el consideră că Eu sunt acela care cearcă inimile şi rărunchii (Psalmi 7:9), care nu judecă exteriorul, aşa cum fac oamenii; căci adesea un lucru pe care oamenii pun mare preţ, în ochii Mei este condamnabil".

5. O, Doamne Dumnezeule, O, Judecătorule, drept, puternic şi răbdător, care cunoşti slăbiciunea şi păcătoşenia oamenilor, fii Tu tăria mea şi încrederea mea toată; căci conştiinţa mea nu este deajuns. Tu cunoşti ceea ce eu nu ştiu; prin urmare, ar trebui să primesc orice mustrare cu smerenie, şi să o îndur cu supunere. Aşa că ai milă de mine şi iartă-mă că de multe ori nu am făcut acest lucru, iar data viitoare fă-mă mai răbdător. Căci pentru mine este mai bună îndurarea şi iertarea Ta, decât dreptatea pe care cred că o am atunci când mă mustră conştiinţa. „*Că nu mă ştiu vinovat cu nimic, dar nu prin aceasta m-am îndreptăţit*" (1 Corinteni 4:4), deoarece dacă mila Ta s-ar da la o parte, „*niciun om viu nu este fără prihană înaintea Ta*" (Psalmi 143:2).

CAPITOLUL XLVII
Oricât de nesuferite, toate necazurile trebuie îndurate cu răbdare de dragul vieţii veşnice

„*Fiul Meu, nu lăsa ca munca pe care o faci pentru Mine să te doboare, şi nici necazurile să te pună la pământ, căci promisiunea Mea te va întări şi te va mângâia în orice împrejurare. Eu sunt capabil să te răsplătesc peste măsură. Nu vei mai trudi aici prea mult timp şi nici nu vei mai fi apăsat de tristeţe. Mai aşteaptă puţin şi vei vedea cum toate lucrurile rele se vor îndepărta repede de tine. Va veni ceasul când toată truda şi tulburarea vor înceta. Lucrurile trecătoare au viaţă scurtă şi sunt lipsite de importanţă*."

2. „Ceea ce faci, fă cu seriozitate; lucrează cu credinţă în via Mea; răsplata ta voi fi Eu. Scrie, citeşte, plângi, fii tăcut, roagă-te şi rabdă necazurile cu bărbăţie; viaţa veşnică merită toate aceste încercări, şi chiar şi unele mai mari. Pacea va veni într-o zi pe care Domnul singur o ştie; «*nu va fi nici zi şi nici noapte*» (Zaharia 14:7), ci doar o lumină eternă, o claritate infinită, o pace durabilă şi o odihnă netulburată. Atunci nu vei zice, «*Cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia?*» (Romani 7:24), nici nu vei striga, Vai de mine, pribegia mea s-a prelungit (Psalmi 120), întrucât moartea va fi distrusă total, şi mântuirea nu va da niciodată greş, aşa că nu va mai exista tulburare, ci doar o desfătare plină de fericire, într-o companie plăcută şi nobilă".

3. „*O, dacă ai vedea cununile nepieritoare ale Sfinţilor din cer, şi cum se bucură în mare slavă cei pe care această lume i-a socotit cândva vrednici de dispreţ şi nedemni de a trăi, ca să spun aşa, atunci te-ai grăbi cu adevărat să te smereşti şi tu încă de pe pământ, şi ţi-ai dori mai degrabă să îi slujeşti pe toţi, decât să fii mai mare peste cineva; şi nici nu ai mai tânji după zilele plăcute ale acestei vieţi, ci te-ai bucura să suferi de dragul lui Dumnezeu, şi ai pune mare preţ pe faptul că oamenii nu dau doi bani pe tine*."

4. „*O, dacă aceste lucruri ar fi pe gustul tău, şi dacă te-ar mişca până în adâncul inimii tale, cum ai mai îndrăzni să te plângi? Nu merită să înduri toată truda de dragul vieţii veşnice? Nu este puţin lucru dacă pierzi sau câştigi Împărăţia lui Dumnezeu. Aşadar, ridică-ţi faţa către cer. Priveşte, Eu sunt aici împreună cu Sfinţii Mei, care în această viaţă au avut parte de multă luptă, şi care acum se bucură, sunt mângâiaţi, sunt în siguranţă, sunt împăcaţi şi vor rămâne cu Mine pentru totdeauna în Împărăţia Tatălui Meu.*"

CAPITOLUL XLVIII
Despre ziua veşniciei şi despre strâmtorările acestei vieţi

O, preabinecuvântat palat al Oraşului de sus! O, senină zi a veşniciei pe care noaptea nu o poate întuneca, deoarece Adevărul Suprem o luminează mereu! Zi mereu veselă, mereu sigură, care nu îşi modifică starea pentru a se transforma în opusul ei. O, fie ca această zi să strălucească, iar toate aceste lucruri vremelnice să ia sfârşit. Şi ea străluceşte, într-adevăr, luminându-i pe Sfinţi, ca o văpaie ce nu se stinge niciodată, însă aceia care sunt pelerini pe pământ o văd la mare

distanţă şi o percep ca prin geam.

2. Locuitorii din cer ştiu cât de luminoasă este această zi; însă fiii exilaţi ai Evei suspină, deoarece pentru ei ea este amară şi dezgustătoare. Zilele acestei vieţi sunt puţine şi rele, pline de nefericire şi strâmtorări, iar omul este întinat de multe vicii, este momit de pasiunile sale, este legat fedeleş de numeroasele sale temeri, este împovărat de griji de tot felul, este nedumerit de multe întrebări, este împotmolit în tot felul de lucruri deşarte, este înconjurat de numeroase greşeli, este istovit de multă muncă, este supus ispitelor, este moleşit de plăceri şi este chinuit de sărăcie.

3. O, când vor lua sfârşit toate aceste lucruri rele? Când voi fi izbăvit de nefericita robie a păcatelor mele? Când voi fi atent doar la Tine, Doamne? Când mă voi bucura pe de-antregul în Tine? Când voi dobândi adevărata libertate, lipsită de probleme şi de orice apăsare asupra minţii sau trupului? Când va exista o pace trainică, sigură şi statornică, atât în interior, cât şi în exterior, o pace stabilă în fiecare parte? Doamne Isuse, când voi ajunge să Te pot privi? Când voi vedea slava Împărăţiei Tale? Când vei fi al meu în totalitate? O, când voi fi cu Tine în Împărăţia Ta pe care Tu ai pregătit-o de la crearea lumii pentru aceia care Te iubesc? Eu sunt un om sărac, un pribeag într-un tărâm ostil, unde zilnic se poartă războaie şi unde sunt nenorociri dureroase.

4. Mângâie-mi această pribegie, alină-mi tristeţea, căci toate dorinţele mele se îndreaptă către Tine. Căci pentru mine totul este o povară, indiferent ce mângâieri îmi oferă această lume. Tânjesc să mă bucur de Tine de aproape, însă nu sunt capabil să fac asta. Tânjesc după lucrurile divine, dar sunt apăsat de lucrurile vremelnice şi de pasiunile slobode. Mintea mea vrea să fie mai presus de toate lucrurile, însă trupul mă constrânge fără voia mea să rămân sub ele. Aşa că, nefericitul de mine, mă lupt cu mine însumi şi mă comport cu asprime faţă de propria persoană, ca spiritul să fie deasupra, iar trupul dedesubt.

5. O, cât de mult sufăr în sinea mea, atunci când mă rog şi mintea se gândeşte la lucrurile dumnezeieşti, dar este invadată imediat de tot felul de dorinţe carnale. „*Dumnezeule, nu Te depărta de mine! Dumnezeule, vino degrabă în ajutorul meu!*” (Psalmi 71:12). „*Fulgeră şi risipeşte pe vrăjmaşii mei! Aruncă-Ţi săgeţile şi pune-i pe fugă!*” (n.t. Psalmi 144:6). Fă ca simţurile mele să se întoarcă la Tine, fă-mă să uit de toate lucrurile lumeşti; fămă să alung imediat şi să dispreţuiesc gândurile păcătoase. O, Adevăr Veşnic, salvează-mă, astfel încât lucrurile deşarte să nu mă mai atingă. Vino la mine, Blândeţe Divină, şi fă ca toate lucrurile rele să dispară dinaintea feţei Tale. De asemenea, iartă-mă, şi fii milostiv cu mine atunci când mă rog şi mă gândesc la altceva în afară de Tine; căci mărturisesc că de obicei sunt tulburat. Fiindcă de multe ori, atunci când stau undeva, eu de fapt nu sunt prezent în acel loc; ci mai degrabă mă aflu acolo unde mă poartă gândurile mele. Unde este gândul meu, acolo sunt şi eu; şi de obicei gândul meu este acolo unde se află dorinţa mea. Aşa că mă îndrept către lucrurile care produc plăcere în mod firesc sau ca urmare a unor obiceiuri.

6. De aceea, Tu, care eşti Adevărul, ai spus limpede, „*Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta*” (Matei 6:21). Dacă iubesc cerul, voi medita cu bucurie asupra lucrurilor cereşti. Dacă iubesc lumea, mă voi desfăta cu plăcerile lumii şi mă voi întrista când voi da de necaz. Dacă iubesc trupul, îmi voi imagina necontenit acele lucruri care aparţin trupului; dacă iubesc spiritul, voi găsi plăcere în a medita asupra lucrurilor spirituale. Aşa că indiferent care sunt lucrurile pe care le îndrăgesc, voi vorbi şi voi asculta cu plăcere atunci când vine vorba de ele, şi voi duce acasă cu mine imaginea lor. Dar binecuvântat este omul acela, Doamne, care de dragul Tău este gata să renunţe la toate creaturile, acela care este aspru cu natura sa trupească şi care îşi răstigneşte poftele carnale prin ardoarea spiritului său, astfel încât să îţi poată înălţa o rugăciune cu conştiinţa senină şi să devină vrednic de a intra în corurile Tale de îngeri, fiindcă s-a îndepărtat, atât în interior, cât şi în exterior, de toate lucrurile lumeşti.

CAPITOLUL XLIX
Despre dorul vieţii veşnice şi răsplata făgăduită celor ce se luptă pentru ea

„*Fiul Meu, când vei dori ca în tine să fie turnată de sus viaţa veşnică, şi când vei vrea să*

pleci din cortul acesta trupesc, ca să poţi contempla slava Mea fără teama că te vei reîntoarce aici, să-ţi deschizi inima şi să-ţi doreşti din toate puterile aceste lucruri sfinte. Mulţumeşte din tot sufletul tău Bunătăţii Supreme, care binevoieşte să aibă grijă de tine, care vine la tine cu atâta iubire, care te face să arzi de nerăbdare, care te face puternic, ca nu cumva să te prăbuşeşti sub propria greutate şi să te pierzi în lucrurile pământeşti. Fiindcă acest dar nu-l vei primi datorită faptului că meditezi sau te străduieşti, ci el îţi este dat numai prin mila şi bunăvoinţa Harului Suprem, şi prin atenţia Divină; cu scopul ca tu să poţi progresa în virtute şi să sporeşti în smerenie, să fii gata pentru viitoarele bătălii, să te lipeşti de Mine cu toată puterea inimii tale şi să te sileşti să Mă slujeşti cu o voinţă arzătoare."

2. „*Fiul Meu, focul arde, însă flacăra lui nu se ridică fără să scoată fum. La fel şi dorinţele unor oameni, ele ard către lucrurile dumnezeieşti, dar cu toate acestea nu au scăpat de ispitele poftelor carnale. Aşa că aceştia, atunci când se roagă cu seriozitate, nu manifestă o dorinţă simplă pentru slava lui Dumnezeu. Şi dorinţa ta este adesea la fel, chiar dacă tu îţi închipui că faci lucrurile cu seriozitate. Căci ceea ce este viciat de iubirea de sine nu este pur şi desăvârşit.*"

3. „*Să nu cauţi ceea ce este plăcut şi folositor pentru tine, ci ceea ce este acceptabil şi onorabil pentru Mine; căci dacă judeci corect, atunci trebuie să alegi şi să urmezi ceea ce spun Eu, nu ceea ce îţi doreşti tu; da, să nu-ţi doreşti nimic din ceea ce poate fi dorit. Eu ştiu dorinţa ta, şi am auzit nenumăratele tale suspine. Deja tânjeşti să ai parte de splendida libertate a copiilor lui Dumnezeu; deja locuinţa veşnică te încântă, ca şi ţara cerească plină de bucurie; însă ceasul nu a sosit încă; mai este ceva vreme, chiar o vreme de război, de muncă şi de încercări. Tu îţi doreşti să fii umplut de Binele Suprem, dar nu poţi să-l obţii imediat. Eu sunt acel Bine; aşteaptă-Mă până când va veni Împărăţia lui Dumnezeu*."

4. „*Încă mai trebuie să fii pus la încercare pe pământ, ca să înveţi multe lucruri. Din când în când vei primi ceva mângâiere, dar nu atât de multă încât să te simţi satisfăcut. Aşadar, fii puternic şi curajos, ca să lucrezi şi să suferi din cauza lucrurilor care sunt contrare naturii tale. Trebuie să te îmbraci cu omul nou şi să devii un altfel de om. Adesea va trebui să faci ceea ce nu-ţi doreşti; şi să laşi nefăcute lucrurile pe care ai vrea să le faci. Este bine să faci pe placul altora, fiindcă dacă faci pe placul tău nu vei avea parte de câştig. Ascultă ce spun alţii; nu da atenţie la ce spui tu. Alţii vor cere şi vor primi; tu vei cere şi nu ţi se va da. Pe alţii, oamenii îi vor ridica în slăvi, însă despre tine nu vor sufla niciun cuvânt. Altora li se vor încredinţa tot felul de lucruri; despre tine se va spune că nu eşti bun de nimic*."

5. „*Din acest motiv, omul este uneori plin de tristeţe; şi este mare lucru dacă o poţi răbda în tăcere. Prin aceasta şi prin multe alte lucruri similare este pus la încercare slujitorul credincios al Domnului, ca să se vadă dacă este capabil să se lepede de sine şi să fie supus în toate împrejurările. Aproape că nu există altceva care să necesite să te umileşti atât de mult, cum sunt lucrurile care se împotrivesc voinţei tale; mai ales atunci când ţi se porunceşte să faci ceva ce ţie ţi se pare nepotrivit sau fără de folos. Şi pentru că tu nu poţi suporta o putere mai mare, care te face să te simţi dominat, ţi se va părea dificil să îţi modelezi comportamentul după pofta altuia şi să renunţi la opiniile tale.*"

6. „*Dar gândeşte-te, Fiul Meu, la roadele acestei lucrări, la dulcele final şi la răsplata extraordinară; şi în felul acesta nu îţi va mai fi greu să le înduri, iar răbdarea ta îţi va aduce o mare mângâiere. Căci în schimbul acestei mărunte dorinţe la care ai renunţat cu plăcere, voinţa ta va fi mereu în Ceruri. Şi acolo vei găsi cu adevărat tot ce vrei, tot ce îţi doreşti. Acolo toate lucrurile bune vor fi la îndemâna ta, şi nu te vei mai teme că le pierzi. Acolo voinţa ta se va uni cu a Mea şi nu va mai dori nimic din afară, nimic pentru sine. Acolo nu va mai fi niciun om care să ţi se împotrivească, care să se plângă de tine, care să îţi pună beţe în roate, care să îţi stea în cale; ci vei avea toate lucrurile pe care le doreşti, atracţia ta faţă de ele se va înnoi şi vei avea parte de ele din belşug. Acolo Eu te slăvesc pentru batjocura pe care ai suferit-o aici, îţi ofer un veşmânt de laudă pentru tristeţea ta, iar pentru faptul că te-ai smerit peste măsură vei avea mereu un tron al tău în Împărăţie. Aşa că vei culege roadele ascultării, căinţa ta îţi va aduce bucurie şi vei fi încununat cu slavă pentru supunerea ta plină de smerenie.*"

7. „*Aşa că acum pleacă-te şi lasă-te în mâinile oamenilor; nu-ţi bate capul cu cine a zis una*

ori alta sau cu cine a poruncit ceva; ci tu fii atent dacă superiorul, inferiorul sau egalul tău au nevoie de ceva de la tine sau dacă îşi manifestă dorinţa pentru ceva anume; ia totul în considerare şi gândeşte-te cu bunăvoinţă cum ai putea să satisfaci cererea. Lasă-i pe toţi să caute ce vor; cineva să ridice în slăvi un lucru, iar altcineva un alt lucru, şi să le laude de o mie de ori, dar tu bucură-te doar de dispreţul pe care-l ai faţă de tine, şi caută slava Mea şi fămi mereu pe plac. Iată după ce trebuie să tânjeşti, ca Dumnezeu să fie preaslăvit în tine fie prin viaţă, fie prin moarte (Filipeni 1:20).

CAPITOLUL L
Sufletul oropsit şi aflat la ananghie trebuie să se lase în mâinile lui Dumnezeu

O, Doamne, Părinte Sfânt, binecuvântat să fii Tu acum şi întotdeauna; pentru că ce vrei Tu, aceea se face, iar ce faci Tu este bun. Fă ca robul Tău să găsească bucuria în Tine, nu în el însuşi, nici în altcineva; pentru că numai Tu eşti adevărata bucurie, Tu eşti nădejdea mea şi cununa mea, bucuria mea şi onoarea mea, O, Doamne. Ce lucru are robul Tău, pe care să nu-l fi primit de la Tine, chiar fără ca el să aibă vreun merit? Ale tale sunt toate lucrurile pe care Tu le-ai dat şi pe care Tu le-ai făcut. Eu sunt sărac şi nefericit încă din tinereţe (Psalmi 88:15), iar sufletul meu este trist şi înlăcrimat, şi uneori neliniştit, din cauza suferinţelor care se abat asupra lui.

2. Tânjesc după bucuria păcii; Te implor să-mi dai pacea de care au parte copiii Tăi, căci Tu îi hrăneşti în lumina mângâierilor Tale. Dacă Tu îmi vei da pacea, dacă vei turna în mine bucuria sfântă, atunci sufletul robului Tău va fi numai cântec şi Te va slăvi. Dar dacă Tu te vei retrage, aşa cum faci de atâtea ori, acesta nu va putea să meargă pe calea poruncilor Tale, ci se va lovi cu pumnii în piept şi va cădea în genunchi; pentru că lucrurile nu vor mai fi aşa cum erau cu o zi sau două înainte, când candela Ta strălucea deasupra capului său (Iov 29:3), iar el mergea la umbra aripilor Tale (Psalmi 17:8) atunci când ispitele îl asediau.

3. O, Tată, care eşti drept şi care meriţi să fii lăudat veşnic, vine ceasul când robul Tău va trebui pus la încercare. O, iubite Tată, este bine că în acest ceas robul Tău va suferi ceva pentru Tine. O, Tată, care meriţi să fii adorat mereu, vine ceasul pe care Tu l-ai ştiut de la început, când pentru puţină vreme robul Tău se va înclina în exterior până la pământ, în timp ce în interior va trăi întotdeauna cu Tine; când pentru puţină vreme va fi desconsiderat şi umilit, iar oamenii îl vor privi ca pe un ratat; şi când va fi apăsat de suferinţe şi slăbiciune, atunci se va înălţa din nou întru Tine în zorii luminii celei noi, şi va fi slăvit în locurile cereşti. O, Tată Sfânt, Tu ai rânduit lucrurile în felul acesta şi ai vrut să fie aşa; iar lucrurile se întâmplă aşa cum Tu Însuţi ai poruncit.

4. Căci aceasta este favoarea pe care Tu i-o faci prietenului Tău, adică să sufere şi să aibă parte de necazuri în lume de dragul Tău, şi asta cât mai des, şi să fie pus la încercare de aceia pe care Tu i-ai ales pentru asta. Fără povaţa şi providenţa Ta, şi fără o cauză anume, nimic nu se întâmplă pe pământ. Doamne, este bine pentru mine că am dat de necaz, *„ca să învăţ orânduirile Tale”* (Psalmi 119:71) şi ca să pot alunga toată mândria inimii şi toată îngâmfarea. Este bine pentru mine că chipul mi-a fost acoperit de tulburare, ca să caut mângâierea mai degrabă la Tine decât la oameni. Însă am mai învăţat ceva, să mă tem de judecăţile Tale de nepătruns, care îl pedepsesc pe cel drept laolaltă cu cel rău, dar nu fără dreptate şi echitate.

5. Îţi aduc mulţumiri, pentru că Tu nu m-ai cruţat de păcatele mele, ci m-ai bătut cu iubire, mi-ai provocat dureri şi ai trimis asupra mea necazuri care m-au lovit şi din exterior şi din interior. Niciun lucru dintre cele aflate sub cer nu mă poate mângâia, ci numai Tu, Doamne, Dumnezeul meu, Tu care eşti Doctorul ceresc al sufletelor, care biciuieşti, dar eşti şi milostiv, care mă duci în iad, dar mă ridici din nou (Iov 13:2). Tu, cu nuiaua Ta, mă vei învăţa ce este disciplina.

6. Iată, iubite Tată, eu sunt în mâinile Tale şi mă plec sub nuiaua cu care Tu mă îndrepţi. Loveşte-mă peste spate şi peste gât, ca să-mi îndoi răutatea în faţa voinţei Tale. Fămă să devin un ucenic pios şi smerit, aşa cum ai fost şi Tu, ca să pot merge aşa cum îmi spui. Mă supun Ţie şi îţi

încredinţez tot ceea ce am, ca Tu să mă îndrepţi; mai bine să fiu pedepsit aici decât în viaţa de apoi. Tu cunoşti toate lucrurile; şi nimic din ceea ce este în conştiinţa omului nu rămâne ascuns pentru Tine. Tu ştii ce vor fi ei înainte ca ei să fie şi nu ai nevoie ca vreun om să Te înveţe sau să Te mustre în privinţa lucrurilor care se întâmplă pe pământ. Tu ştii ce este bine pentru mine şi cât de mult trebuie să mă trudesc pentru a curăţa rugina păcatului. Fă cu mine ce vrei, după bunul Tău plac, şi nu dispreţui viaţa mea plină de păcat, pe care nimeni nu o cunoaşte atât de bine ca Tine.

7. O, Doamne, fă-mă să ştiu ceea ce trebuie ştiut; să iubesc ceea ce trebuie iubit; să laud ceea ce îţi place cel mai mult, să apreciez ceea ce în ochii Tăi este valoros şi să osândesc ceea ce Tu consideri a fi rău. Nu mă lăsa să judec cu ajutorul ochilor mei trupeşti, nici să pronunţ sentinţe pe baza lucrurilor pe care le-au auzit oamenii ignoranţi; ci ajută-mă să deosebesc lucrurile vizibile de cele spirituale, şi mai presus de toate să caut să fac voia Ta.

8. Adesea simţurile omului se înşală atunci când judecă; la fel se înşală şi cei care iubesc lumea atunci când se ataşează de lucrurile vizibile. Cu ce este cineva mai bun dacă oamenii îl consideră a fi mare? Căci atunci când se ridică în slăvi unul pe altul, înşelătorul îl înşală pe înşelător, omul înfumurat pe cel înfumurat, orbul pe orb, iar omul slab pe cel slab; şi, într-adevăr, ajung de ocară atunci când se laudă în mod nesăbuit. Pentru că, aşa cum a spus cu smerenie Sfântul Francisc, „*Omul este ceea ce este în ochii Tăi, şi nimic mai mult*”.

CAPITOLUL LI
Să fim statornici până la capăt în cele mici, dacă de cele mari nu ne dovedim în stare

„*Fiul Meu, tu nu poţi căuta virtuţile dacă ai permanent în tine o dorinţă vie, nici nu poţi rămâne prea mult timp în tărâmul înalt al contemplaţiei; căci este nevoie uneori să cobori la lucrurile de jos, din cauza stricăciunii tale originare, şi să rabzi povara vieţii stricăcioase, chiar dacă nu vrei acest lucru şi îl faci cu silă. Atâta vreme cât ai un trup muritor va trebui să simţi oboseala şi greutatea inimii. Aşa că de multe ori vei suspina în trup din cauza poverii cărnii, întrucât nu te vei putea ocupa necontenit de studiul spiritual şi de contemplarea divină*”.

2. „*În astfel de momente este bine pentru tine să te ocupi cu smerenie de lucrările pe care le poţi face în exterior, ca să te reînnoieşti cu fapte bune; să aştepţi venirea Mea şi apariţiile dumnezeieşti cu deplină încredere; să înduri cu răbdare exilul tău şi sterilitatea minţii, până când voi veni din nou la tine, ca să te simţi eliberat de orice tulburare. Fiindcă Eu te voi face să uiţi de toate şi să te bucuri de pacea eternă. Voi deschide şi voi întinde înaintea ta păşunile plăcute ale Scripturilor, ca tu să poţi alerga din toată inima pe calea poruncilor Mele. Şi atunci vei spune*, «Pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi» (Romani 8: 18)”.

CAPITOLUL LII
Omul să nu se socoată vrednic de mângâiere, ci mai curând de pedepsire şi osândă

O, Doamne, eu nu sunt vrednic de mângâierea Ta, nici de vreo apariţie spirituală; aşa că Tu procedezi corect cu mine atunci când mă laşi să fiu sărac şi necăjit. Căci chiar dacă aş putea să vărs o mare de lacrimi, tot nu aş fi vrednic de mângâierea Ta. Prin urmare, eu nu sunt vrednic de nimic altceva, decât să fiu biciuit şi pedepsit, pentru că te-am supărat tare şi de nenumărate ori, iar adesea am păcătuit grav. De aceea, este limpede, eu nu sunt vrednic nici de cea mai mică dintre mângâierile Tale. Însă Tu, Dumnezeule îndurător şi milostiv, care nu vrei ca lucrările Tale să piară, ca să faci cunoscută bogăţia slavei Tale către vasele milei (Romani 9:23), binevoieşti să dai omului mai mult decât merită şi îl mângâi pe robul Tău mai mult decât pe ceilalţi oameni. Căci mângâierile Tale nu sunt precum vorbele oamenilor.

2. Ce am făcut eu, Doamne, ca Tu să îmi oferi mângâieri dumnezeieşti? Nu-mi amintesc să

fi făcut vreun lucru bun, ci întotdeauna am fost înclinat să păcătuiesc şi nu prea am vrut să mă îndrept. Este adevărat, nu pot nega acest lucru. Dacă aş spune altceva, Tu te-ai ridica împotriva mea şi n-ar fi nimeni care să mă apere. Ce altceva merit pentru păcatele mele, decât iadul şi focul cel veşnic? Într-adevăr, mărturisesc că sunt vrednic de tot dispreţul şi că nu se cade să fiu considerat a fi unul dintre robii Tăi credincioşi. Şi cu toate că nu vreau să aud aceste lucruri, totuşi, de dragul Adevărului, mă voi acuza pentru păcatele mele, ca Tu să mă socoteşti vrednic de mila Ta.

3. Ce pot să spun, că sunt vinovat şi plin de tulburare? Nu am gură să rostesc altceva decât aceste cuvinte, „Am păcătuit, Doamne, am păcătuit; ai milă de mine, iartă-mă”. „*Dă-Te la o parte ca să pot să-mi vin puţin în fire, înainte ca să plec spre a nu mă mai întoarce din ţinutul întunericului şi al umbrelor morţii*” (Iov 10:20,21). Ce altceva ceri Tu de la un păcătos vinovat şi nefericit, decât să se pocăiască şi să se smerească pentru păcatele sale? Adevărata pocăinţă şi smerenia inimii dau naştere speranţei iertării, conştiinţa tulburată se simte împăcată, harul pierdut este regăsit, omul este ferit de mânia care va veni, iar Dumnezeu și sufletul pocăit se grăbesc să se întâlnească şi să își dea o sărutare sfântă (Luca 15:20).

4. Pocăinţa plină de smerenie a păcătoşilor este pentru Tine o jertfă acceptabilă, Doamne, fiindcă pentru Tine ea emană un miros mai plăcut decât tămâia. Şi ea este în acelaşi timp acel ulei minunat care s-a vărsat pe picioarele Tale sfinte, căci „*Tu nu dispreţuieşti o inimă zdrobită și mâhnită*” (Pslami 51:17). Acolo este refugiul unde poţi scăpa de chipul mânios al vrăjmaşului. Acolo este îndreptat şi curăţat orice rău care a fost dobândit din altă parte.

CAPITOLUL LIII
Harul lui Dumnezeu nu se amestec cu cei ce se preocupă de lucrurile pământeşti

„Fiul Meu, harul Meu este preţios şi nu suportă să se unească cu lucrurile exterioare ori cu mângâierile pământeşti. Prin urmare, dacă vrei să ai parte de el, atunci va trebui să te descotoroseşti de toate lucrurile care îl împiedică să vină la tine. Caută-ţi un loc tainic, trăieşte doar cu tine însuţi şi nu-ţi dori să vorbeşti cu nimeni; ci mai degrabă îndreaptă-ţi rugăciunea pioasă către Dumnezeu, ca să poţi avea o minte pocăită şi o conştiinţă pură. Socoteşte că întreaga lume nu reprezintă nimic; nu dori lucrurile exterioare, ci caută să fii singur cu Dumnezeu. Căci nu poţi să fii singur cu Mine şi în acelaşi timp să te bucuri de lucrurile trecătoare. Va trebui să te desparţi de cunoştinţele tale şi de prietenii tăi dragi, şi să-ţi eliberezi mintea de toate bucuriile lumeşti. Aşa îndeamnă şi Apostolul Petru, ca cei care îi sunt credincioşi lui Hristos să fie ca nişte străini şi călători pe pământ (1 Petru 2:11)”.

2. „O, cât de mare va fi încrederea omului aflat pe moarte, care nu este ataşat de nimic din această lume? Dar sufletul slab nu înţelege încă ce înseamnă ca inima să fie separată de toate lucrurile, după cum nici omul trupesc nu poate cunoaşte libertatea omului duhovnicesc. Însă dacă doreşte cu adevărat să devină spiritual, va trebui să renunţe atât la lucrurile aflate departe, cât şi la cele din apropiere, şi să se păzească de sine însuşi mai mult decât de oricine altcineva. Dacă reuşeşti să te birui cu desăvârşire, vei supune cu mare uşurinţă toate celelalte lucruri. Victoria desăvârşită este atunci când omul triumfă asupra lui însuşi. Pentru că cel ce reuşeşte să supună simţurile raţiunii, iar raţiunea să mi se supună Mie în toate privinţele, cu adevărat s-a biruit pe sine însuşi şi a devenit stăpânul lumii”.

3. „Dacă tu vrei să urci atât de sus, atunci va trebui să porneşti cu curaj şi să pui securea la rădăcină, ca să poţi smulge şi nimici acea iubire necumpătată pe care o ai faţă de tine însuţi şi faţă de toate bunurile meschine şi pământeşti. Din aceast păcat, că omul se iubeşte pe sine peste măsură, derivă toate celelalte lucruri care trebuie biruite definitiv; acest rău, odată doborât şi călcat în picioare, va lăsa locul păcii şi liniştii veşnice. Însă pentru că puţini se străduiesc să moară pe deplin pentru ei înşişi şi să se detaşeze de propria persoană, oamenii vor rămâne rămâne înlănţuiţi de trupurile lor şi nu se vor putea eleva pe plan spiritual. Dar cel ce doreşte să meargă liber alături de Mine va trebui să biruie tot răul şi toate poftele necumpătate, şi să aibă grijă să nu se agaţe de nicio fiinţă printr-o iubire egoistă”.

CAPITOLUL LIV
Deosebirea între imboldurile Firii şi ale Harului

„Fiul Meu, fii foarte atent la mişcările Firii şi la cele ale Harului, pentru că acestea sunt subtile şi opuse, şi nu pot fi deosebite decât de omul spiritual şi iluminat în interior. Şi, într-adevăr, toţi oamenii caută binele şi urmăresc acest bine prin tot ceea ce spun şi fac; însă mulţi sunt amăgiţi de ceea ce pare a fi bine, dar nu este.”

2. „*Firea este înşelătoare; ea atrage, ispiteşte şi îi induce pe mulţi în eroare, iar scopul ei este plăcerea propriei persoane; însă Harul se desfată în simplitate, se depărtează de orice lucru rău, nu emite pretenţii false şi face totul doar de dragul lui Dumnezeu, în care în cele din urmă îşi va găsi odihna*.”

3. „*Firea nu vrea deloc să moară şi să fie călcată în picioare, să fie biruită şi să accepte să poarte jugul cu bucurie; însă Harul acceptă autoflagelarea, se împotriveşte senzualităţii, vrea să fie supus, tânjeşte să fie biruit şi nu doreşte să se folosească de propria libertate. El iubeşte disciplina şi nu îi place să aibă putere asupra nimănui, ci întotdeauna doreşte să trăiască şi să rămână sub călăuzirea lui Dumnezeu, şi de dragul lui Dumnezeu este gata să se supună tuturor hotărârilor oamenilor*.”

4. „*Firea lucrează în interes propriu şi se gândeşte la ce poate să câştige de pe urma altuia; însă Harul cugetă mai adânc, nu la ce este mai convenabil pentru el, ci la ce poate fi în avantajul celor mulţi*.”

5. „*Firea vrea să aibă parte de cinste şi respect; însă Harul atribuie cu credinţă întreaga cinste şi slavă lui Dumnezeu*.”

6. „*Firea se teme de tulburare şi dispreţ, însă Harul se bucură să sufere ocara pentru numele lui Isus.*”

7. „*Firea iubeşte tihna şi liniştea trupească; Harul nu poate rămâne fără ocupaţie, ci munceşte cu bucurie.*”

8. „*Firea caută să posede lucruri neobişnuite şi atractive, şi le detestă pe cele grosolane şi ieftine; Harul se desfată cu lucruri simple şi josnice, nu le dispreţuieşte pe acelea care sunt grosolane, şi nici nu refuză să se îmbrace cu haine vechi.*”

9. „*Firea se ocupă de lucrurile vremelnice, se bucură de câştigurile pământeşti, se întristează atunci când pierde şi se mâhneşte atunci când aude cuvinte jignitoare; însă Harul caută lucrurile veşnice, nu se agaţă de cele vremelnice, nu este tulburat de pierdere, nici nu se mâhneşte dacă aude cuvinte jignitoare, pentru că bucuria şi comoara lui este în cer, acolo unde nimic nu piere.*”

10. „*Firea este lacomă şi mai degrabă primeşte decât să dea, şi ea iubeşte lucrurile care îi aparţin; pe când Harul este blând şi generos, lipsit de egoism, se mulţumeşte cu puţin şi crede că este mai binecuvântat dacă oferă decât dacă primeşte*.”

11. „*Firea te împinge spre lucrurile create, spre propriul trup, spre deşertăciune şi desfrâu; însă Harul te conduce spre Dumnezeu şi spre virtuţi, nu este interesat de creaturi, fuge de lume, urăşte dorinţele cărnii, îşi înfrânează poftele şi se ruşinează să apară în public.*”

12. „*Firea se bucură să primească mângâieri din exterior, în care simţurile se desfată; însă Harul caută să fie mângâiat doar de Dumnezeu şi să se desfete în binele suprem aflat mai presus de toate lucrurile vizibile*.”

13. „*Firea face totul pentru propriul câştig, nu poate să facă nimănui vreo favoare, ci speră să obţină lucruri din ce în ce mai bune ori laude şi favoruri din care să tragă foloase; şi ei îi place ca faptele şi calităţile ei să fie foarte bine apreciate; însă Harul nu caută lucruri trecătoare, el nu are nevoie de daruri sau recompense, ci numai de Dumnezeu; nici nu tânjeşte să-şi satisfacă nevoile vremelnice, ci doar pe acelea care sunt strict necesare pentru dobândirea vieţii veşnice*.”

14. „*Firea se bucură să aibă mulţi prieteni şi rude, se laudă cu naşterea ei nobilă şi cu poziţia ei socială, zâmbeşte celor puternici, îi linguşeşte pe cei bogaţi şi îi aplaudă pe aceia care sunt asemenea ei; însă Harul îi iubeşte şi pe duşmani, nu se mândreşte că are mulţi prieteni, nu pune preţ pe naşterea nobilă sau pe poziţia socială, decât dacă prin acestea ar putea dobândi o*

virtute și mai mare; el acordă mai multă atenție omului sărac decât celui bogat și are mai multă simpatie pentru cel inocent decât pentru cel puternic; se bucură mai mult de omul cinstit decât de mincinos; întotdeauna se străduiește să-l convingă pe omul bun să caute darurile mai înalte ale spiritului, și vrea să devină prin sfințenie asemenea Fiului lui Dumnezeu."

15. „*Firea se plânge repede de sărăcie și necaz; Harul îndură lipsurile cu credință*".

16. „*Firea raportează toate lucrurile la sine însăși; se străduiește și luptă pentru sine; însă Harul înapoiază toate lucrurile lui Dumnezeu, de la care au venit; nu își atribuie niciun lucru și nici nu se îngâmfă; nu disprețuiește și nu impune altora propria părere, ci se supune în toate privințele înțelepciunii Veșnice și judecății Divine*."

17. „*Firea este nerăbdătoare să cunoască taine și să audă lucruri noi; îi place să iasă în lume și să experimenteze nenumărate lucruri prin intermediul simțurilor; ea dorește să fie recunoscută și să facă acele lucruri care aduc laude și admirație; însă Harului nu îi pasă de lucrurile noi sau neobișnuite, pentru că toate acestea vin din vechea stricăciune, întrucât pe pământ nu există lucruri noi sau statornice. Așa încât ea urmărește să înfrâneze simțurile, să evite automulțumirea deșartă și atitudinea de paradă, să ascundă cu smerenie acele lucruri care merită a fi lăudate și admirate, căutând prin tot ceea ce face să cunoască acel fruct folositor și să dobândească lauda și cinstea lui Dumnezeu. Dar nu dorește lauda pentru sine însuși, ci vrea ca Dumnezeu să fie binecuvântat pentru toate darurile Sale, pe care ni le dă datorită iubirii Sale pure*."

18. „*Acest Har este o lumină supranaturală și un dar special al lui Dumnezeu, este semnul specific al celui ales și garanția mântuirii veșnice; el îl ridică pe om deasupra lucrurilor pământești și îl face să le iubească pe cele cerești; și transformă omul carnal în om duhovnicesc. Pe măsură ce Firea va fi călcată în picioare și biruită, Harul va spori, iar omul dinăuntru va fi reînnoit prin apariții după chipul lui Dumnezeu*."

CAPITOLUL LV
Despre stricăciunea FIrii omenești și puterea Harului Divin

O, Doamne, Dumnezeul meu, care m-ai creat după chipul și asemănarea Ta, dă-mi acest har despre care spui că este atât de măreț și atât de necesar pentru mântuire, că să pot birui firea mea cea ticăloasă, care mă trage spre păcat și spre pierzanie. Căci simt în trupul meu legea păcatului, care se împotrivește legii minții mele și mă împinge în sclavia simțurilor; și nu sunt capabil să rezist poftelor lor, decât dacă îmi torni în inimă harul tău cel sfânt, ca să mă ajute.

2. Da, am nevoie de harul Tău, și încă din belșug, ca să birui firea aceasta a mea, care încă din tinerețe a fost înclinată spre rău. Căci a decăzut din cauza primului om, a lui Adam, și a fost coruptă de păcat, iar pedeapsa pentru această stricăciune a căzut asupra tuturor oamenilor; așa că și Firea, pe care Tu ai făcut-o bună și dreaptă, a devenit stricăcioasă și plină de vicii și de neputințe; pentru că aceasta se mișcă de capul ei și îl poartă pe om către rău și către lucrurile inferioare. Fiindcă puțina putere care i-a mai rămas este, ca să spunem așa, doar o scânteie ascunsă în cenușă. Aceea este chiar rațiunea Firii, învăluită de nori groși, care încă poate discerne între bine și rău, între adevărat și fals, cu toate că este prea slabă pentru a realiza ceea ce-și propune și nu posedă încă toată lumina adevărului, iar atașamentele ei nu sunt sănătoase.

3. Așa se face, O, Dumnezeul meu, că după omul cel lăuntric mă bucur de legea Ta (Romani 7:12,22,25), știind că poruncile Tale sunt sfinte și drepte și bune; și ele condamnă toate păcatele, de aceea păcatul trebuie evitat; totuși cu trupul eu slujesc legii păcatului, supunându-mă mai degrabă simțurilor decât rațiunii. De aceea, simt în mine dorința de a face binele, însă nu știu cum să-l fac (Romani 7:18). Așa că îmi propun mereu multe lucruri bune; însă pentru că nu am har ca să mă ajute în neputința mea, cum dau de greu mă descurajez și mă dau bătut. Prin urmare, eu îmi dau seama care este calea spre desăvârșire și văd limprede care sunt lucrurile pe care trebuie să le fac; dar stricăciunea mea mă apasă și nu mă pot ridica la nivelul acelor lucruri care sunt desăvârșite.

4. O, Doamne, cât de multă nevoie am de harul Tău, ca să încep așa cum se cuvine, ca să

progresez şi ca să ajung la desăvârşire. Fiindcă fără el nu pot să fac nimic, însă dacă harul Tău mă întăreşte, atunci pot să fac toate lucrurile (Filipeni 4:13). O, adevărat har divin, fără de care meritele noastre nu sunt nimic, şi fără de care darurile pe care ni le oferă Firea nu au nicio valoare. Artele, bogăţia, frumuseţea, puterea, inteligenţa, elocvenţa, nu ne sunt de niciun folos, O, Doamne, dacă nu avem harul Tău. Căci darurile Firii sunt deopotrivă bune şi rele; însă darul care se cuvine celor aleşi este Harul, adică iubirea, iar aceia care îl primesc sunt consideraţi a fi vrednici de viaţa veşnică. Atât de puternic este acest Har, încât fără el nimic nu are valoare, nici darul profeţiei, nici înfăptuirea de miracole, nici alte fapte, oricât ar fi ele de măreţe. Dar Tu nu accepţi nici credinţa, nădejdea sau vreo altă virtute, dacă acolo nu există iubire şi har.

5. O, Har preabinecuvântat, care-l faci pe omul sărac cu duhul bogat în virtuţi, iar pe cel bogat în averi îl smereşti, hai vino, coboară asupra mea şi umple-mă cât mai repede cu mângâierea Ta, ca nu cumva sufletul meu să se prăbuşească din cauza oboselii şi a sterilităţii minţii. O, Doamne, Te implor să pot găsi har în ochii Tăi, pentru că Duhul Tău îmi este deajuns (Corinteni 12:9), atunci când nu pot să obţin acele lucruri după care Firea mea tânjeşte. Dacă voi fi ispitit şi lovit de numeroase necazuri nu mă voi teme de nimic, atâta vreme câr Harul tău rămâne cu mine. El este puterea mea, îmi dă povaţă şi îmi oferă ajutor. Şi este mai puternic decât toţi duşmanii şi mai înţelept decât toţi înţelepţii din această lume.

6. El este stăpânul adevărului, cel ce mă învaţă disciplina, lumina inimii, cel care îmi mângâie neliniştea, care îmi alungă tristeţea, care mă izbăveşte de teamă, care îmi arată ce este evlavia şi care îmi usucă lacrimile. Fără el eu nu sunt altceva decât un copac uscat, o creangă inutilă, care trebuie îndepărtată. „Prin urmare, O, Doamne, fă ca Harul Tău să mă călăuzească şi să mă urmeze mereu şi să mă determine să fac numai lucruri bune, prin Isus Hristos, Fiul Tău. Amin".

CAPITOLUL LVI
Se cuvine să ne lepădăm de noi înșine și să-l urmăm pe Hristos pe calea crucii

„*Fiul Meu, tu poţi intra în Mine doar în măsura în care eşti capabil să ieşi din tine însuţi. Că niciun lucru din afară pe care l-ai putea dori nu îţi aduce pacea lăuntrică, aşa că poţi să te uneşti cu Dumnezeu doar dacă renunţi la ego-ul tău. Eu vreau să înveţi foarte bine ce înseamnă abnegaţia, ca să poţi trăi în voinţa Mea fără să te împotriveşti şi fără să te plângi*. Urmează-Mă: „***Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa***" (Ioan 14:6). *Fără cale nu ai pe ce să mergi, fără adevăr nu poţi să cunoşti, iar fără viaţă nu poţi să trăieşti. Eu sunt Calea pe care trebuie să o urmezi*; *Adevărul pe care trebuie să-l crezi; Viaţa la care trebuie să nădăjduieşti. Eu sunt calea neschimbătoare; Adevărul care nu greşeşte; Viaţa veşnică. Eu sunt Calea cea dreaptă, Adevărul suprem, Viaţa adevărată, Viaţa binecuvântată, Viaţa necreată. Dacă vei rămâne pe calea Mea vei cunoaşte Adevărul, iar adevărul te va face liber (Ioan 8:32), şi astfel vei dobândi viaţa veşnică*."

2. „De vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile (Matei 17,21). De vrei să ştii adevărul, crede în Mine. De vrei să fii desăvârşit, vinde tot ce ai. De vrei să fii ucenicul Meu, leapădă-te de tine. De vrei să dobândeşti viaţa binecuvântată, dispreţuieşte viaţa de acum. De vrei să fii înălţat la cer, smereşte-te în această lume. De vrei să cârmuieşti împreună cu Mine, poartă crucea Mea; pentru că doar slujitorii crucii găsesc calea binecuvântării şi a adevăratei lumini".

3. O, Doamne Isuse, aşa cum viaţa Ta a fost plină de lipsuri şi de dispreţ din partea lumii, fă-mă să te pot imita în privinţa dispreţului faţă de lume, căci «*nu este ucenic mai presus de învăţătorul său, nici slugă mai presus de stăpânul său*» (Matei 10:24). Fă ca robul Tău să înveţe să practice viaţa Ta, fiindcă în ea se află mântuirea mea şi adevărata sfinţenie. Orice citesc sau aud în afară de ea nici nu mă înviorează, nici nu îmi provoacă plăcere.

4. „Fiul Meu, tu cunoşti aceste lucruri şi le-ai citit pe toate, aşa că binecuvântat să fii dacă le faci. Cel care ştie poruncile Mele şi ascultă de ele este cel care Mă iubeşte, «*şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui*» (Ioan 14:21), şi-l voi face să şadă împreună cu Mine în Împărăţia Tatălui Meu".

5. O, Doamne Isuse, fă cu mine aşa cum ai spus şi ai promis, şi fă-mă să fiu vrednic de asta. Eu am primit crucea din mâna Ta; am purtat-o şi o voi purta până la moarte, aşa cum mi-ai

dat-o. Într-adevăr, viaţa unui rob adevărat este o cruce, însă aceasta duce în rai. Eu am început; fie să nu mă mai întorc înapoi sau să renunţ la ea.

6. Veniţi, fraţilor, haideţi să mergem înainte împreună. Isus va fi cu noi. Am luat această cruce de dragul lui Isus, haideţi să o purtăm de dragul Lui. El va fi ajutorul nostru, căci ne-a fost şi Conducător şi Înaintaş. Iată-l pe Regele nostru intrând înaintea noastră, şi El se va lupta pentru noi. Haideţi să-l urmăm cu curaj, nimeni să nu se teamă; haideţi să ne pregătim să murim cu vitejie în luptă, *„să nu lăsăm hulă măririi noastre”* (1 Macabei 9:10) şi să fugim de cruce.

CAPITOLUL LVII
Oricât de nesuferite, toate necazurile trebuie îndurate cu răbdare de dragul vieţii veşnice

„Fiul Meu, răbdarea şi smerenia atunci când dai de necaz sunt mai plăcute pentru Mine decât orice bucurie şi rugăciune în vreme de prosperitate. De ce câteva cuvinte mărunte rostite împotriva ta te fac să devii atât de trist? Căci chiar dacă s-ar spune şi alte lucruri mai grave, tot nu ar trebui să pui la suflet. Însă tu suferi acum; nu este pentru prima oară, nici ceva nou, şi nici nu va fi pentru ultima oară dacă ai o viaţă lungă. Tu eşti destul de curajos dacă nu dai de necaz. Dai şi sfaturi bune şi ştii cum să-i încurajezi pe alţii cu vorbele tale; dar când nefericirea îţi bate la uşă, poveţele tale nu mai sunt de niciun folos şi tăria te părăseşte.

Gândeşte-te cât eşti de fragil, căci îţi dai seama de acest lucru din lucrurile mărunte, când sănătatea sufletului tău este afectată de ceea ce ţi se întâmplă.”

2. *„Scoate aceste lucruri din inimă cât de bine poţi, iar dacă ai fost lovit de necaz, nu-l lăsa să te doboare sau să te întristeze prea multă vreme. Cel puţin îndură cu răbdare, dacă nu poţi să fii vesel. Şi chiar dacă nu vrei să auzi acele lucruri care te revoltă, totuşi înfrânează-te, şi nu lăsa vreun cuvânt nepotrivit să iasă de pe buzele tale, prin care să îi jigneşti pe cei mici. Curând, furtuna care s-a stârnit se va potoli, iar mâhnirea interioară va fi îndulcită de întoarcerea harului. Eu trăiesc, a zis Domnul, şi sunt gata să te ajut şi să-ţi ofer mai mult decât o mângâiere obişnuită, numai că pentru asta trebuie să crezi în Mine şi să Mă chemi cu evlavie.”*

3. *„Linişteşte-ţi spiritul şi pregăteşte-te să înduri mai mult. Nu toate lucrurile sunt rele, chiar dacă tu te simţi adesea trist sau ispitit peste măsură. Tu eşti om, nu Dumnezeu; tu eşti carne, nu înger. Cum ai putea să rămâi mereu în aceeaşti stare virtuoasă când şi un înger din cer a căzut, iar primul om a fost alungat din rai? Eu sunt acela care îi ridică şi îi izbăveşte pe cei ce jelesc, iar pe aceia care îşi cunosc propria neputinţă îi ridic până la nivelul firii Mele.”*

4. O, Doamne, binecuvântat să fie cuvântul Tău, care pentru gura mea este mai dulce decât mierea şi fagurele. Ce m-aş face eu în mijlocul marilor mele necazuri şi nelinişti, dacă Tu nu m-ai mângâia cu cuvintele Tale sfinte? Ce lucruri trebuie să îndur şi cât de multe, ca să pot ajunge în portul mântuirii? Dă-mi un scop bun, arată-mi calea binecuvântată pe care să ies din această lume. O, Doamne, adu-ţi aminte de mine şi du-mă pe cale cea dreaptă către Împărăţia Ta. Amin.

CAPITOLUL LVIII
Să nu iscodim rosturile prea înalte şi ascunse ale judecăţii lui Dumnezeu

„Fiul Meu, ai grijă să nu pui la îndoială lucrurile înalte şi judecăţile ascunse ale lui Dumnezeu; de ce un om a fost lăsat într-un anume fel sau de ce altul are parte de atât de multe favoruri; sau de ce unul suferă atât de mult, în timp ce altul este extrem de fericit. Aceste lucruri depăşesc capacitatea de înţelegere a unui om, căci nu există raţiune sau argumente care să poată pătrunde judecăţile divine. Aşa că atunci când vrăjmaşul îţi sugerează aceste lucruri sau când oamenii curioşi pun astfel de întrebări, tu să răspunzi cu vorbele Proorocului, «*Tu eşti drept, Doamne, şi judecăţile Tale sunt fără prihană*» (Psalmi 119:137) şi cu aceste cuvinte, «*judecăţile Domnului sunt adevărate, toate sunt drepte*» (Psalmi 19:9). *Omul trebuie să se teamă de judecăţile Mele, nu să le pună la îndoială, pentru că în niciun caz nu le poate pricepe*.”

2. „Şi să nu cercetezi sau să discuţi despre meritele Sfinţilor, că unul este mai sfânt decât altul, sau să te întrebi care este mai mare în Împărăţia lui Dumnezeu. Asemenea întrebări provoacă adesea certuri şi dispute inutile; şi ele hrănesc mândria şi slava deşartă, dând naştere invidiilor şi disensiunilor, căci un om îl ridică în slăvi cu aroganţă pe un sfânt anume, iar un alt om pe un altul. Însă a vrea să ştii şi a cerceta aceste lucruri nu este de nicun folos, iar sfinţilor nu le place acest lucru; pentru că Eu nu sunt Dumnezeul neorânduielii, ci al păcii (Corinteni 14:33); iar această pace constă mai mult într-o smerenie adevărată decât întro înălţare de sine”.

3. „Unii sunt atraşi de un zel de iubire şi se ataşează mai mult de unii Sfinţi sau de alţii; însă aceasta este o iubire omenească, nicidecum divină. Eu sunt Acela care i-a făcut pe toţi aceşti Sfinţi; Eu le-am dat har şi Eu i-am acoperit cu slavă; Eu cunosc meritele fiecăruia dintre ei; «*Eu le-am ieşit în cale cu binecuvântări de fericire*» (Psalmi 21:3). «Eu i-am ales pe ei din lume» (Ioan 15:19); nu ei m-au ales pe Mine. Eu i-am chemat prin harul Meu, i-am atras prin mila Mea şi i-am călăuzit prin diverse ispite. Eu am revărsat mângâieri puternice asupra lor, i-am făcut să fie perseverenţi şi le-am răsplătit răbdarea”.

4: „Eu îl accept şi pe primul şi pe ultimul; Eu îi îmbrăţişez pe toţi cu o iubire imensă. Eu trebuie să fiu lăudat de toţi Sfinţii Mei; Eu trebuie să fiu binecuvântat mai presus de toate lucrurile şi să fiu slăvit de toţi aceia pe care i-am înălţat cu atâta slavă şi i-am ales dinainte, când nu aveau niciun fel de merite proprii. Prin urmare, cel care îl va dispreţui chiar şi pe cel mai neînsemnat om din poporul Meu, nu va putea să dea slavă nici celor măreţi; pentru că Eu i-am făcut şi pe cei mici şi pe cei mari (Cartea Înţelepciunii 6:8). Iar cel ce vorbeşte împotriva vreunuia dintre Sfinţii Mei vorbeşte împotriva Mea şi împotriva tuturor acelora care se găsesc în Împărăţia Cerurilor. Căci prin legătura iubirii toţi aceştia sunt unul; ei gândesc acelaşi lucru, doresc acelaşi lucru şi sunt cu toţii uniţi prin iubirea pe care o au unul pentru altul”.

5. „Însă (ceea ce este cu mult mai bine) aceştia Mă iubesc mai mult decât se iubesc pe ei înşişi şi decât îşi iubesc propriile merite. Căci fiind mai presus de ei înşişi, întrucât au renunţat la iubirea de sine, mă iubesc numai pe mine şi se odihnesc în Mine cu o plăcere desăvârşită. Nimic nu-i poate face să-mi întoarcă spatele şi nimic nu-i doboară; pentru că fiind plini de Adevărul cel Veşnic, aceştia sunt pătrunşi de focul nestins al iubirii. Aşa că oamenii carnali şi trupeşti trebuie să-i lase în pace pe Sfinţi, căci nu ştiu nimic despre ei, ci urmăresc doar propria lor plăcere. Fiindcă îndepărtează sau adaugă lucruri după bunul lor plac şi nu în conformitate cu Adevărul cel Veşnic”.

6. „Mulţi oameni fac aceste lucruri din ignoranţă, mai ales aceia care, fiind puţin iluminaţi, cu greu pot iubi pe cineva cu acea iubire spirituală desăvârşită. Aceştia încă sunt puternic atraşi de poftele lor fireşti şi de prietenia omenească cu unii sau cu alţii; şi aşa cum îşi dau cu părerea în privinţa lucrurilor inferioare, tot aşa au tot felul de idei în privinţa lucrurilor cereşti. Dar este o diferenţă uriaşă între acele lucruri pe care ei şi le imaginează şi cele pe care oamenii iluminaţi le pot vedea în momentele de revelaţie supranaturală”.

7. „Aşa că, Fiul Meu, bagă se seamă să nu tratezi cu uşurinţă acele chestiuni care sunt dincolo de cunoaşterea ta, ci mai degrabă preocupă-te şi fii atent, ca să cauţi şi să găseşti, indiferent dacă este vorba despre cel mai neînsemnat lucru din Împărăţia lui Dumnezeu. ŞI chiar dacă cineva ar şti care dintre ei sunt mai sfinţi sau cine este mai mare în Împărăţia Cerurilor, cu ce l-ar ajuta asta dacă nu va învăţa să se smerească înaintea Mea şi dacă nu se va înălţa, astfel încât numele Meu să fie şi mai slăvit? Cel ce îşi dă seama cât de mari sunt păcatele şi cât de mici sunt virtuţile sale, şi cât de departe se află de starea de desăvârşire a Sfinţilor, face lucruri mai plăcute în ochii lui Dumnezeu, decât cel ce dezbate cine este mai mare şi cine este mai mic”.

8. „Aceştia ar fi deosebit de satisfăcuţi dacă oamenii ar învăţa să fie mulţumiţi şi nu ar mai trăncăni fără rost. Căci ei nu se fălesc cu propriile lor merite, întrucât nu-şi atribuie absolut niciun lucru, ci toate mi le atribuie Mie, fiindcă au înţeles că Eu, prin iubirea Mea infinită, le-am dat absolut totul. Aceştia sunt plini de o iubire atât de mare pentru Divinitate, şi de o bucurie peste măsură, încât toată slava este a lor şi toată fericirea. Şi toţi aceşti Sfinţi, cu cât au parte de mai multă slavă, cu atât devin mai smeriţi, şi cu atât mai apropiaţi şi mai dragi îmi sunt Mie. Şi tu ştii că este scris că ei şi-au aruncat cununile înaintea lui Dumnezeu şi au căzut cu faţa la pământ

înaintea Mielului, şi l-au slăvit pe Acela care trăieşte în veacul vecilor (Apocalipsa 4:10; 5:14)".

9. „Mulţi întreabă cine este cel mai mare în Împărăţia lui Dumnezeu, fără să ştie dacă ei vor fi vrednici să fie măcar printre cei mai neînsemnaţi. Este mare lucru să fii chiar şi cel mai neînsemnat din Împărăţia lui Dumnezeu, unde toţi sunt mai presus de tine, pentru că toţi vor fi chemaţi şi toţi vor fi fiii lui Dumnezeu. Un micuţ va fi ca unul de o mie de ani, însă păcătosul care are o sută de ani va fi osândit. Căci atunci când ucenicii au întrebat cine este mai mare în Împărăţia lui Dumnezeu, ei nu au primit alt răspuns decât acesta, «*De nu vă veţi întoarce, şi să vă faceţi ca pruncii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor. Că cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în Împărăţia Cerurilor*» (Matei 18:3,4)".

10. „*Vai de cei ce nu vor să se smerească precum copilaşii; fiindcă poarta de jos a Împărăţiei lui Dumnezeu nu le va permite să intre. Vai şi de aceia care sunt bogaţi, căci mângâierea lor este aici* (Filipeni 2:21); pentru că atunci când cei săraci vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu, ei vor rămâne plângând pe dinafară. Bucuraţi-vă, voi, cei săraci şi smeriţi, căci dacă veţi umbla în adevăr, Împărăţia lui Dumnezeu este a voastră".

CAPITOLUL LIX
În Dumnezeu singur se cade să ne punem întreaga nădejde şi credinţă

O, Doamne, ce este această credinţă pe care o am în această viaţă, sau care este cea mai mare mângâiere a mea dintre toate lucrurile care sunt sub Cer? Oare nu eşti Tu, O, Doamne, Dumnezeul meu, care eşti atât de milostiv? Unde mi-a fost bine fără Tine? Sau când mi-a fost rău atunci când Tu ai fost aproape? Mai degrabă aş fi sărac de dragul Tău, decât bogat fără Tine. Mai degrabă aş alege să fiu un pelerin pe pământ alături de Tine, decât să posed cerul în absenţa Ta. Unde eşti Tu, acolo este raiul; iar acolo unde Tu nu eşti, iată, este numai moarte şi iad. Tu eşti toată dorinţa mea, de aceea trebuie să suspin şi să plâng şi să mă rog cu râvnă ca să Te am. Pe scurt, în afară de Tine, nu pot avea încredere în nimeni ca să mă ajute pe dată atunci când sunt în nevoi. O, Dumnezeul meu, Tu eşti nădejdea mea, Tu eşti încrederea mea, Tu eşti Mângâietorul meu, şi îmi eşti fidel în toate privinţele.

2. Toţi oamenii le caută pe ale lor (Luca 6); Tu urmăreşti doar mântuirea mea şi folosul meu, şi faci totul pentru binele meu. Chiar şi când mă laşi să fiu ispitit şi să dau de necaz, Tu rânduieşti aceste lucruri în favoarea mea, fiindcă Tu obişnuieşti să-i pui la încercare în o mie de feluri pe aceia pe care-i iubeşti. Şi în pofida acestor încercări, Tu nu trebuie nicicum să fii iubit şi lăudat mai puţin decât dacă m-ai umple până la refuz cu mângâieri divine.

3. Prin urmare, O, Doamne Dumnezeule, în Tine îmi pun toată nădejdea, în Tine caut adăpost şi toate necazurile şi chinurile mele le las în seama Ta. Căci prietenii numeroşi nu sunt de niciun folos, cei puternici nu pot ajuta, sfătuitorii chibzuiţi nu pot da un răspuns folositor, cărţile celor învăţaţi nu pot oferi mângâiere, nu există nicio substanţă care să izbăvească, şi nici vreun loc tainic şi frumos care să ofere adăpost, dacă Tu Însuţi nu sprijini, nu ajuţi, nu mângâi, nu instruieşti şi nu oferi protecţie.

4. Pentru că toate lucrurile care par să conducă la atingerea păcii şi a fericirii nu înseamnă nimic dacă Tu eşti absent, şi în realitate nu pot aduce niciun pic de fericire. Aşadar, Tu eşti finalul tuturor lucrurilor bune, plinătatea vieţii, sufletul elocvenţei; şi a crede în Tine mai presus de orice este cea mai puternică mângâiere a robilor Tăi. Ochii mei privesc către Tine (Psalmi 141:8), în Tine este nădejdea mea, O, Dumnezeul meu, Tată al milei.

5. Binecuvântează şi sfinţeşte sufletul meu cu o binecuvântare divină, ca să poată deveni locuinţa Ta şi scaunul slavei Tale eterne; şi fă ca nimic să nu se găsească în Templul divinităţii Tale, care să fie neplăcut pentru ochii maiestăţii Tale. Prin măreţia bunătăţii Tale şi prin mulţimea îndurărilor Tale pleacă-ţi privirea asupra mea şi ascultă rugăciunea umilului Tău rob, pe care l-ai gonit departe de Tine, pe tărâmul umbrei morţii. Apără şi păzeşte sufletul celui mai nevrednic rob al Tău de nenumăratele pericole ale vieţii stricăcioase, căci dacă harul Tău va fi alături de mine, dreaptă va fi calea păcii care duce spre locuinţa lui de lumină veşnică. Amin.

CARTEA A PATRA

Despre Taina Sfintei Euharistii (în latină: ”*De sacramento*”) (18 capitole)

*** Există posibilitatea ca, în unele ediții ulterioare, cărturarii catolici autorizați să adauge precizări, sub formă de scurte meditații, rugăciuni și/sau îndrumări, vizavi de scrierile lui ***Toma a Kempis.***

Vocea lui Hristos

„*Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi*” (Matei 11:28), zice Domnul. „*Pâinea pe care Eu o voi da pentru viaţa lumii este trupul Meu*” (Ioan 6:51). Luaţi şi mâncaţi: „*Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceţi spre pomenirea Mea*” (Luca 22:19). „*Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă*” (Ioan 6:56,63).

CAPITOLUL I
Cu cât de mult respect trebuie să-l primim pe Isus în sfânta împărtăşanie

Vocea ucenicului

O, Hristoase, Adevăr Veşnic, acestea sunt cuvintele Tale; deşi nu au fost spuse odată şi nici nu apar într-un singur loc în Scriptură. Dar pentru că sunt cuvintele Tale adevărate, Eu trebuie să le primesc pe toate cu credinţă şi recunoştinţă. Ele sunt ale Tale, şi Tu eşti cel care le-a rostit; dar sunt şi ale mele, fiindcă Tu le-ai spus pentru mântuirea mea. Le primesc din gura Ta cu bucurie, ca să îmi poată pătrunde adânc în inimă. Aceste cuvinte pline de har mă fac să tresalt, căci ele sunt pline de blândeţe şi iubire; însă păcatele mele mă îngrozesc, iar conştiinţa mea pătată mă împiedică să pot primi asemenea taine adânci. Blândeţea cuvintelor Tale mă îmbărbătează, însă mulţimea păcatelor mele mă apasă cu putere.

2. Tu îmi porunceşti să mă apropii de tine cu deplină încredere dacă vreau să am parte de Tine, să primesc hrana nemuririi şi să dobândesc slava şi viaţa veşnică. Vino la Mine, îmi zici, cu toată truda de care eşti împovărat, iar Eu te voi înviora. O, cuvânt blând şi minunat în urechea păcătosului, că Tu, O, Doamne, Dumnezeul meu, îi chemi pe cei săraci şi în nevoi să se împărtăşească din preasfântul Tău sânge şi trup. O, Doamne, dar cine sunt eu ca să cred că mă pot apropia de Tine? Iată, nici cerul cerurilor nu Te poate cuprinde, şi cu toate acestea Tu zici, Veniţi cu toţii la Mine.

3. Ce înseamnă această bunăvoinţă deosebită, această invitaţie minunată? Cum să îndrăznesc să vin eu, care nu ştiu niciun lucru bun despre mine? Cum să merg atât de departe? Cum să Te aduc în casa mea, văzând că am păcătuit atât de des chiar sub privirea Ta iubitoare? Îngerii şi Arhanghelii Te venerează, Sfinţii şi drepţii se tem de Tine, şi tu spui, Vino la Mine! Cine, cu excepţia Ta, care ai rostit aceste cuvinte, ar putea să creadă că ele sunt adevărate? Şi chiar dacă Tu ai poruncit, cine ar îndrăzni să se apropie?

4. Iată, Noe, acel om drept, a lucrat o sută de ani ca să construiască arca şi să se poată salva împreună cu alţi câţiva; şi eu, cum aş putea ca într-un singur ceas să mă pregătesc să-l primesc cu respect pe Creatorul lumii? Moise, robul Tău şi prietenul Tău special, a construit un chivot dintr-un lemn nestricăcios, pe care l-a acoperit cu aur curat, ca să pună în el tablele legii, iar eu, o creatură stricăcioasă, să îndrăznesc să te primesc atât de uşor pe Tine, care eşti Făcătorul Legii şi Dătătorul vieţii? Solomon, cel mai înţelept dintre regii Israelului, a construit timp de şapte ani acel templu măreţ în care să fie lăudat numele Tău, a sărbătorit timp de opt zile consacrarea lui, a adus o mie de jertfe pentru pace şi a pus Chivotul Legământului în locul special pregătit pentru el cu sunete de trâmbiţe şi cu mare veselie, iar eu, cel mai umil şi mai nefericit dintre oameni, cum să Te aduc pe Tine în casa mea când eu nu ştiu cum să petrec o

jumătate de oră în rugăciune? Şi măcar dacă acea jumătate de oră aş petrece-o cu folos!

5. O, Dumnezeul meu, cât s-au silit aceşti oameni sfinţi ca să-ţi facă pe plac! Şi, vai, cât de puţine şi de banale lucruri fac eu! Cât de puţin timp petrec atunci când mă hotărăsc să intru în Comuniune cu Tine. Căci rareori sunt pe deplin concentrat şi reuşesc să alung acele lucruri care mă distrag. Şi este clar că niciun gând nepoftit nu trebuie să tulbure prezenţa mântuitoare a Dumnezeirii Tale, şi niciun lucru creat nu trebuie să pună stăpânire pe mine, pentru că oaspetele pe care-l aştept nu este un Înger, ci Domnul Îngerilor.

6. Totuşi este o diferenţă uriaşă între Chivotul Legământului cu relicvele sale şi trupul Tău pur cu virtuţile sale inefabile, căci acele jertfe prescrise de lege întruchipau lucrurile ce urmau să vină, însă adevărata jertfă a Trupului Tău a pus capăt tuturor jertfelor care se aduceau din vechime.

7. Cum se face, aşadar, că eu nu tânjesc cu mai multă ardoare după prezenţa Ta adorabilă? De ce nu mă pregătesc cu mai multă râvnă să primesc lucrurile Tale sfinte, când acei sfinţi Patriarhi şi Prooroci din timpurile străvechi, ca şi regii şi prinţii, precum şi întregul popor, îşi doreau atât de mult să fie în slujba Ta Divină?

8. David, cel mai credincios rege, a dansat din toate puterile înaintea Chivotului Legământului, aducându-şi aminte de toate lucrurile bune care le-au fost date în trecut străbunilor săi; şi a făurit tot felul de instrumente muzicale, a pus să se recite Psalmi şi nu oricum, ci cu bucurie, şi el însuşi a cântat adesea la harpă, fiind inspirat de harul Sfântului Duh; el i-a învăţat pe oamenii lui Israel să se roage la Dumnezeu din toată inima, şi să-l binecuvânteze şi să-l laude în cor în fiecare zi. Dacă în faţa Chivotului Legământului s-a manifestat atâta evlavie şi s-au înălţat atâtea laude divine, câtă pioşenie şi evlavie ar trebui să arătăm eu şi toţi creştinii la Taina primirii Trupului şi Sângelui lui Hristos.

9. Mulţi aleargă în diverse locuri să viziteze locurile unde au trăit Sfinţii care au plecat de pe pământ, şi se bucură să afle faptele lor şi să admire templele lor frumoase. Şi, iată, Tu eşti aici cu mine, O, Dumnezeul meu, Sfântul Sfinţilor, Creatorul oamenilor şi Domnul Îngerilor. De multe ori, atunci când privesc aceste monumente comemorative, oamenii sunt împinşi de curozitate şi de noutate, şi nu iau cu ei fructul care să îi facă să se îndrepte, mai ales dacă sunt foarte nepăsători şi nu ştiu cum să se înfrâneze cu adevărat. Însă aici, în Taina Altarului, Tu eşti prezent cu desăvârşire, Dumnezeul meu, Omule Isus Hristos; şi Tu dai fructul vieţii veşnice din abundenţă tuturor acelora care vor să Te primească din tot sufletul şi cu pioşenie. Însă pentru aceasta trebuie să renunţe la curiozitate şi la plăcerile simţurilor, căci este nevoie doar de o credinţă statornică, de o nădejde plină de evlavie şi de o iubire sinceră.

10. O, Dumnezeule, Creator nevăzut al lumii, cât de minunat lucrezi Tu cu noi, cât de blând şi îndurător eşti Tu cu aleşii Tăi, cărora li te oferi ca să Te primească prin intermediul acestei Taine! Căci aceasta depăşeşte orice înţelegere, şi ea atrage inima credincioşilor şi le aprinde iubirea. Pentru că şi credincioşii Tăi, care şi-au îndreptat viaţa, câştigă de multe ori prin această Taină minunată un mare har şi o mare credinţă, precum şi o iubire pentru virtute.

11. O, har minunat şi ascuns al Tainei, pe care doar credincioşii lui Hristos o cunosc, întrucât cei lipsiţi de credinţă şi slujitorii păcatului nu o pot pricepe! Prin această Taină se transmite harul duhovnicesc, sufletul redobândeşte virtutea pierdută, iar frumuseţea desfigurată de păcat se reîntoarce. Uneori, acest har este atât de mare, încât datorită abundenţei lui nu numai mintea, ci şi trupul slăbit simte cum capătă mai multă putere.

12. Însă trebuie să jelim şi să deplângem neglijenţa şi lipsa noastră de entuziasm, care ne împiedică să fim atraşi de o iubire mai mare şi să ne împărtăşim din Hristos, în care se află toată nădejdea şi toate meritele acelora care urmează a fi mântuiţi. Căci El este sfinţirea şi răscumpărarea noastră (1 Corinteni 1:30). El este mângâierea pelerinilor şi rodirea veşnică a Sfinţilor. Prin urmare, este dureros că atât de puţini oameni se împărtăşesc din acest mister dătător de sănătate, care bucură cerul şi păzeşte întreaga lume. Vai de orbirea şi de împietrirea inimii omului, că şi-a pierdut interesul pentru acest dar de negrăit, iar faptul că nu îi mai acordă atenţie îl face pe om să cadă în nepăsare.

13. Căci dacă această Taină sfântă s-ar celebra doar într-un singur loc, şi numai un singur

preot din întreaga lume ar oficia slujba, nu crezi că oamenii s-ar înghesui să meargă în acel loc şi la acel preot al lui Dumnezeu ca să asiste la celebrarea misterelor divine? Însă acum există mulţi preoţi şi Taina aceasta se săvârşeşte în multe locuri, ca harul şi iubirea lui Dumnezeu să poată coborî asupra cât mai multor oameni, aşa că Taina aceasta a Împărtăşaniei este răspândită în întreaga lume. Şi noi îţi mulţumim, O, bunule Isus, Păstorule Veşnic, care ai binevoit să ne înviorezi pe noi, cei săraci şi izgoniţi, cu Trupul Tău şi cu sângele Tău preţios, şi ne-ai invitat să luăm parte la aceste mistere sfinte cu propria Ta gură, zicând, „*Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi*" (n.t. Matei 11:28).

CAPITOLUL II
Măreţia şi iubirea lui Dumnezeu se dezvăluie oamenilor prin Taine

Vocea ucenicului

O, Doamne, eu cred în bunătatea Ta şi în mila Ta cea mare, de aceea vin aproape, aşa cum vine cel bolnav la Vindecător, cel flămând şi însetat la Izvorul vieţii, cel lovit de sărăcie la Împăratul cerurilor, robul la Domn, creatura la Creator şi omul mâhnit la blândul meu Mângâietor. Dar cum se poate aşa ceva, cum să vii Tu la mine? Cine sunt eu ca Tu să mi te oferi pe Tine însuţi? Cum să îndrăznească păcătoasul să vină înaintea Ta? Şi cum să binevoieşti Tu să vii la păcătos? Tu îl cunoşti pe robul Tău şi ştii că nu are în el niciun lucru bun pentru care să merite să îi dai acest har. Aşadar, îmi mărturisesc propria ticăloşie, recunosc bunătatea Ta, mă rog să am parte de blândeţea Ta şi îţi mulţumesc pentru iubirea Ta nemăsurată. Căci Tu faci asta pentru că aşa vrei, nu pentru meritele mele, ca bunătatea Ta să se manifeste din plin asupra mea, ca iubirea Ta să se reverse peste mine din belşug şi ca eu să laud smerenia Ta desăvârşită. Prin urmare, pentru că acest lucru îţi face plăcere şi pentru că ai rânduit ca lucrurile să se întâmple în felul acesta, bunăvoinţa Ta îmi face plăcere şi mie; şi fie ca purtarea mea imorală să nu reprezinte o piedică.

2. O, Isuse, care eşti atât de blând, ce respect, ce mulţumiri şi ce laude necontenite ţi s-ar cuveni pentru faptul că primim Trupul Tău şi Sângele Tău sacru, un privilegiu pe care niciun om nu îl poate exprima. Dar la ce m-aş putea gândi cu ocazia acestei Împărtăşiri, când mă apropii de Domnul meu, eu care nu sunt vrednic de cinste, dar care totuşi doresc să mă împărtăşesc cu evlavie? Ce altă meditaţie ar fi mai bună şi mai sănătoasă pentru mine, decât aceea de a mă smeri total înaintea Ta şi de a preamări bunătatea Ta infinită faţă de mine? Eu Te laud, O, Doamne, Dumnezeul meu, şi Te preamăresc întotdeauna. Mă dispreţuiesc pe mine însumi şi mă arunc la picioarele Tale, fiindcă sunt un mare ticălos.

3. Iată, Tu eşti Sfântul sfinţilor, iar eu sunt gunoiul păcătoşilor; iată, Tu te apleci asupra mea, care nu sunt vrednic să mă uit la Tine; iată, Tu vii la mine, Tu vrei să fii cu mine, Tu mă inviţi la masa Ta. Tu vrei să îmi dai să mănânc hrana dumnezeiască şi pâinea îngerilor; care nu este alta decât Tu Însuţi, Pâinea vie, care s-a pogorât din cer; şi care dă viaţă lumii (Ioan 6:51).

4. Iată de unde vine această iubire! Iată cum străluceşte această bunăvoinţă! Câte mulţumiri şi câte laude ţi se cuvin pentru aceste foloase! Cât de binefăcătoare şi folositoare sunt lucrurile pe care le-ai rânduit! Cât de plăcut este ospăţul când Tu Te dai pe Tine ca hrană! O, cât de minunată este lucrarea Ta, O, Doamne, cât de mare este puterea Ta, cât de inefabil este adevărul Tău! Căci Tu ai spus cuvântul şi toate lucrurile au fost create; şi tot ceai poruncit s-a făcut.

5. Şi este un lucru minunat şi vrednic de credinţă, care depăşeşte toată priceperea oamenilor, că Tu, O, Doamne, Dumnezeul meu, Dumnezeu adevărat şi om adevărat, Te dărui nouă în puţină pâine şi în puţin vin, şi eşti hrana noastră nesecată. Tu, Domnul a tot ceea ce există, care nu ai nevoie de nimic, ai vrut să locuieşti în noi prin Împărtăşania Ta. Păstreazămi inima şi trupul neprihănite, ca având o conştiinţă veselă şi pură să pot să slujesc mereu (*valabil pentru preoţi*) şi să am parte de o sănătate veşnică.

6. Bucură-te, suflet al meu, şi mulţumeşte-i lui Dumnezeu pentru acest dar măreţ şi

pentru această mângâiere preţioasă pe care ţi le-a lăsat în această vale a plângerii. Fiindcă de câte ori îţi aminteşti de această taină şi primeşti trupul lui Hristos, de atâtea ori prăznuieşti lucrarea mântuirii tale şi ajungi să te împărtăşeşti din toate calităţile lui Hristos. Căci iubirea lui Hristos nu scade niciodată, iar bunăvoinţa Lui nu se împuţinează. Aşadar, prin reînnoirea continuă a spiritului tău, tu trebuie să fii pregătit să faci aceste lucruri şi să cugeţi cu atenţie la marea taină a mântuirii. Iar când vei ajunge să devii una cu El vei simţi ceva măreţ şi nou, şi te vei bucura, ca şi cum în aceeaşi zi Hristos ar coborî pentru prima oară în pântecele Fecioarei şi ar deveni om, sau ca şi cum ar atârna pe cruce, suferind şi murind pentru mântuirea omenirii.

CAPITOLUL III
Cât este de benefic este să te împărtăşeşti cât mai des

Vocea ucenicului

Iată, eu vin la Tine, O, Doamne, ca să pot fi binecuvântat prin darul Tău şi să mă bucur de ospăţul Tău sfânt, pe care Tu, O, Dumnezeule, l-ai pregătit pentru cei sărmani (Psalmi 68:10). Iată, în Tine este tot ceea ce pot şi ceea ce trebuie să doresc, tu eşti mântuirea şi izbăvirea mea, nădejdea mea şi tăria mea, slava şi onoarea mea. Aşa că bucură sufletul robului Tău în această zi, „*căci la Tine, Stăpâne, îmi ridic sufletul*” (Psalmi 86:4). Vreau acum să Te primesc cu evlavie şi veneraţie, îmi doresc să Te aduc în casa mea, ca împreună cu Zacheu să fiu socotit vrednic de a fi binecuvântat de Tine şi de a mă număra printre copiii lui Avraam. Sufletul meu doreşte cu sinceritate Trupul Tău, iar inima mea tânjeşte să se unească cu Tine.

2. Este destul să mi Te dăruieşti, căci nicio mângâiere nu este de folos în afară de Tine. Fără tine nu pot să exist, şi dacă nu vii la mine nu am putere să trăiesc. De aceea, trebuie să vin mereu aproape de Tine şi să Te primesc pentru vindecarea sufletului meu, ca nu cumva să mi se sleiască puterile în lipsa hranei dumnezeieşti. Aşa că Tu, preamilostive Isuse, ai spus odată, când ai predicat oamenilor şi când ai vindecat mulţi bolnavi, „*să-i slobozesc flămânzi nu voiesc, ca să nu se istovească pe drum*” (Matei 15:32). Prin urmare, să ai aceeaşi grijă şi faţă de mine, căci Tu îi mângâi pe credincioşi prin taina Împărtăşaniei. Pentru că Tu eşti hrana răcoritoare a sufletului, iar aceia care Te vor mânca cu vrednicie vor fi părtaşi la slava Ta veşnică şi vor deveni moştenitorii ei. Şi, într-adevăr, eu am nevoie de această hrană, deoarece adesea sunt tras înapoi şi păcătuiesc, mă răcesc repede şi îmi pierd puterile, aşa că trebuie să mă reînviorez, să mă purific şi să îmi aprind din nou focul interior cu rugăciuni frecvente şi cu penitenţe, pentru a primi Trupul Tău şi sângele Tău sfânt, ca nu cumva printr-o înfrânare prea îndelungată să uit de legămintele mele sfinte.

3. „*Pentru că cugetul inimii omului se pleacă la rău din tinereţile lui*” (Geneza 8:21), aşa că dacă nu primeşte leacul divin, omul va merge din rău în mai rău. Prin urmare, Sfânta Împărtăşanie ne îndepărtează de rău şi ne întăreşte în bine. Căci dacă aş fi atât de neglijent şi de lipsit de entuziasm atunci când mă împărtăşesc (sau când oficiez slujba), ce se va alege de mine dacă nu voi primi acest leac şi dacă nu voi căuta acest mare ajutor? [Şi cu toate că nu sunt în fiecare zi bine pregătit pentru a sluji, voi fi fără îndoială foarte atent la momentul potrivit, ca să primesc tainele divine şi să mă împărtăşesc din acest har măreţ]. Fiindcă aceasta este principala mângâiere a sufletului credincios, atâta vreme cât se află într-un trup muritor şi nu Te are pe Tine, şi anume să se gândească necontenit la Dumnezeu şi să-l primească pe Iubitul său cu multă evlavie.

4. O, cum ne înconjori Tu cu bunăvoinţa şi cu mila Ta, O, Doamne Dumnezeule, Creatorule şi Dătătorule de Viaţă al tuturor sufletelor, care catadicseşti să vii la un suflet atât de sărman şi de slab, ca să-i astâmperi foamea cu Divinitatea şi Umanitatea Ta. O, minte fericită şi suflet binecuvântat, cărora li s-a hărăzit să Te primească cu evlavie pe Tine, Doamne Dumnezeule, şi primindu-te pe Tine să se umple de o fericire duhovnicească! O, ce Domn măreţ se arată, ce Oaspete iubit va intra în suflet, ce Tovarăş încântător se va dovedi, cum va fi întâmpinat ca un Prieten devotat, şi ca un Soţ frumos şi slăvit, căci va fi mai presus decât orice alt Iubit şi va trebui

îndrăgit mai mult decât orice alt lucru! O, Iubitul meu drag, fă ca cerul şi pământul şi toată slava lor să rămână tăcute în prezenţa Ta; căci toată lauda şi frumuseţea lor vine din mila şi din îndurarea Ta; însă acestea nu vor atinge niciodată frumuseţea Numelui Tău, pentru că Priceperea Ta este fără margini (Psalmul 147:5).

CAPITOLUL IV
Multe daruri bune le sunt date celor ce se se împărtășesc cu evlavie

Vocea ucenicului

O, Doamne, Dumnezeul meu, călăuzeşte-l pe robul Tău cu binecuvântările blâdeţii Tale, ca să mă pt apropia cu vrednicie şi evlavie de slăvita Ta Împărtăşanie. Trezeşte-mi inima şi îndrum-o către Tine, şi izbăveşte-mă de acest somn adânc. Coboară asupra mea mântuirea Ta, ca să pot gusta în duh dulceaţa Ta, care stă ascunsă în această Taină a Împărtăşaniei ca într-o fântână. Deschide-mi ochii, ca să pot privi acest mare mister, şi întăreşte-mă, ca să pot să cred şi să nu mă îndoiesc. Căci aici este vorba de cuvântul Tău, nu de puterea omenească; şi de învăţătura Ta, nu de invenţia oamenilor. Fiindcă niciun om nu este în stare să primească şi să priceapă aceste lucruri, care depășesc chiar şi înţelepciunea Îngerilor. Așa că ce voi înţelege eu, un păcătos nevrednic, care sunt doar praf şi cenuşă, din această Taină adâncă?

2. O, Doamne, în simplitatea inimii mele, în credinţa mea bună şi fermă şi potrivit voinţei Tale, eu mă apropii de Tine cu speranţă şi respect, şi cred cu adevărat că Tu eşti prezent aici în această Împărtăşanie, ca Dumnezeu şi ca om. Aşadar, Tu vrei ca eu să Te primesc pe Tine şi să mă unesc cu Tine în iubire. De aceea, Te implor să ai milă de mine şi să îmi dai harul Tău minunat, cu acest scop, ca să mă topesc cu totul şi să curg plin de iubire către Tine, şi să nu mai las nicio altă mângâiere să pătrundă în mine. Fiindcă această Taină preaînaltă şi slăvită a Împărtăşaniei reprezintă sănătatea sufletului şi a trupului, leacul pentru toate bolile duhovniceşti; prin ea sunt tămăduit de păcatele mele, pasiunile sunt înfrânate, ispitele sunt biruite sau slăbite, asupra mea se revarsă mai mult har, virtutea începe să sporească, credinţa devine fermă, nădejdea se întăreşte, iar iubirea se aprinde şi creşte.

3. O, Dumnezeul meu, care îmi înalţi sufletul, care vindeci neputinţele omeneşti şi oferi mângâieri interioare, prin această Taină Tu ai dat şi continui să dai o mulţime de lucruri bune aleşilor Tăi, care se împărtăşesc din Tine aşa cum se cuvine. Căci tu torni în ei mângâieri împotriva feluritelor necazuri şi din adâncul nefericirii lor Tu îi ridici către nădejdea protecţiei Tale, fiindcă le dai un har mereu nou, îi înviorezi pe dinăuntru şi le dai lumină; aşa că cei care înainte de Împărtăşanie se simţeau neliniştiţi şi lipsiţi de iubire, după aceea se vor înviora cu mâncare şi băutură dumnezeiască şi îşi vor da seama că s-au schimbat în bine. Dar chiar şi în această situaţie, Tu te comporţi cu severitate cu aleşii Tăi, ca aceştia să-şi poată da seama şi să înţeleagă limpede că nu au absolut nimic care să le aparţină, şi că bunătatea şi harul vin de la Tine; şi cu toate că în sinea lor sunt reci, împietriţi la inimă şi lipsiţi de evlavie, prin Tine devin pătimaşi, plini de râvnă şi foarte pioşi. Căci ce om vine smerit la fântâna bunătăţii şi nu ia cu el măcar un pic din acea bunătate? Sau cine stă lângă un foc mare şi nu simte măcar puţină căldură? Iar Tu eşti o fântână veşnic plină, care se revarsă, ori un foc care arde şi nu se stinge niciodată.

4. Din acest motiv, dacă nu mi se permite să iau şi eu din plinătatea acestei fântâni, şi dacă nici nu pot să beau până mă satur, îmi voi lipi totuşi buzele de gura purtării dumnezeieşti, ca să primesc măcar un strop de apă şi astfel să-mi astâmpăr setea, iar inima mea să nu se usuce. Şi dacă nu pot încă să fiu total divin şi să fiu înflăcărat ca un Heruvim sau ca un Serafim, mă voi sili totuşi să fiu cuvios şi să-mi pregătesc inima pentru a primi cu smerenie măcar o scânteie din focul divin, prin Taina dătătoare de viaţă a Împărtăşaniei. Însă, O, Preamilostivule Isus, Mântuitorule Preasfânt, prin bunătatea şi harul Tău dă-mi ceea ce-mi lipseşte, fiindcă Tu ai binevoit să îi chemi pe toţi la Tine, zicând, „*Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi*” (n.t. Matei 11:28).

5. Şi, într-adevăr, eu mă trudesc şi am fruntea asudată, inima îmi este chinuită de durere, sunt împovărat de păcate, ispitele îmi strică liniştea, sunt prins în mrejele a numeroase pasiuni care mă apasă, şi nu am niciun ajutor, nu este nimeni care să mă izbăvească şi să mă scape de toate, cu excepţia Ta, O, Doamne Dumnezeule, Mântuitorul meu, în voia căruia mă las împreună cu toate lucrurile mele, ca Tu să mă aperi şi să mă conduci spre viaţa veşnică. Primeşte-mă întru lauda şi slava numelui Tău, căci tu ai făcut ca Trupul şi Sângele Tău să devină mâncare şi băutură. O, Doamne Dumnezeule, Mântuitorul meu, fă în aşa fel încât prin participarea frecventă la tainele Tale râvna evlaviei mele să sporească.

CAPITOLUL V
Despre importanţa acestei sfintei taine şi despre slujba preotului

Vocea Iubitului

Dacă ai avea puritatea unui înger şi sfinţenia lui Ioan Botezătorul, tot nu ai fi vrednic să primeşti Taina Împărtăşaniei sau să oficiezi slujba care se referă la ea. Căci nu meritele omului îl fac capabil să sfinţească ori să slujească Împărtăşania cu Trupul şi Sângele lui Hristos şi să mănânce pâinea Îngerilor. Mare este această Taină şi înalt este rangul preoţilor cărora li s-a dat ceea ce nu au primit nici Îngerii. Fiindcă numai preoţii rânduiţi de biserică au puterea de a sfinţi şi de a preamări Trupul lui Hristos. Preotul este într-adevăr slujitorul lui Dumnezeu şi el foloseşte cuvântul lui Dumnezeu, aşa cum Dumnezeu a poruncit şi a rânduit; cu toate acestea, Dumnezeu este principalul Autor şi Lucrătorul nevăzut, căruia i se supun toate lucrurile şi care ascultă de voinţa Lui.

2. Prin urmare, în această Taină minunată a Împărtăşaniei tu trebuie să crezi în Dumnezeu cel Atotputernic mai mult decât în simţurile tale sau decât în orice semn pe care lai putea vedea. Aşa că de această lucrare trebuie să te apropii cu teamă şi respect. Ia aminte, aşadar, la lucrul acela prin care ţi se încredinţează taina preoţiei prin punerea mâinii Episcopului. Iată, tu eşti făcut preot şi eşti sfinţit ca să poţi sluji. Aşa că de acum încolo ai grijă să faci acest lucru cu credinţă şi devotament în faţa lui Dumnezeu şi la momentul potrivit, ca să te dovedeşti a fi fără pată. Tu nu ţi-ai uşurat povara, dar acum eşti legat cu legătura mai puternică a disciplinei şi ţi se garantează un grad mai înalt de sfinţenie. Un preot trebuie împodobit cu toate virtuţile şi prin viaţa frumoasă pe care o duce trebuie să fie un bun exemplu pentru ceilalţi. Şi el nu trebuie să converseze cu oamenii simpli, despre tot felul de lucruri banale, ci cu Îngerii din Cer sau cu oamenii desăvârşiţi de pe pământ.

3. Preotul îmbrăcat în veşminte sfinte îi ia locul lui Hristos şi se roagă la Dumnezeu cu smerenie atât pentru el însuşi, cât şi pentru întregul popor. El trebuie să îşi aducă întotdeauna aminte de Patimile lui Hristos. El trebuie să caute cu râvnă urmele paşilor lui Hristos şi să se străduiască să le urmeze. El trebuie să îndure de dragul lui Dumnezeu toate relele pe care ceilalţi le trimit asupra lui. El trebuie să plângă din cauza păcatelor sale şi ale altora, şi nu trebuie să neglijeze rugăciunea şi jertfa cea sfântă, dacă vrea să dobândească har şi milă. Atunci când preotul slujeşte, el îl cinsteşte pe Dumnezeu, îi bucură pe Îngeri, edifică Biserica, îi ajută pe cei care sunt în viaţă, intră în legătură cu cei plecaţi, şi se face părtaş la toate lucrurile bune.

CAPITOLUL VI
Pregătirea şi cercetarea cugetului înainte de sfânta împărtăşanie

Vocea ucenicului

O, Doamne, când mă gândesc la măreţia Ta şi la cât sunt eu de ticălos tremur din toate încheieturile şi în sinea mea sunt cuprins de tulburare. Căci dacă nu mă apropii de tine, înseamnă că fug de viaţă; iar dacă vin la Tine, dar nu sunt vrednic, acest lucru o să-ţi displacă. Aşa că ce să fac, Dumnezeul meu, care mă ajuţi şi mă povăţuieşti în vremuri de restrişte?

2. Arată-mi calea cea dreaptă; învaţă-mă un exerciţiu scurt, care să se potrivească cu Sfânta Împărtăşanie. Căci îmi este de folos să ştiu cum ar trebui să îmi pregătesc inima cu evlavie şi respect pentru Tine, ca să pot primi Taina Ta întru sănătatea sufletului meu [sau pentru a oficia această taină mare şi divină].

CAPITOLUL VII
Cercetarea conştiinţei şi hotărârea de îndreptare

Vocea Iubitului

Mai presus de toate, preotul lui Dumnezeu trebuie să vină aproape, cu inima smerită şi rugându-se cu respect, cu credinţă deplină şi cu o dorinţă pioasă de a-l slăvi pe Dumnezeu, că doar aşa va putea oficia şi primi această Taină a Împărtăşaniei. Cercetează-ţi cu sârguinţă conştiinţa, iar apoi, cu toată puterea ta, cu o înfrânare reală şi mărturisind cu smerenie, curăţ-o şi purific-o, ca să nu mai simţi nicio povară şi ca să nu mai ai niciun fel de remuşcări care să te împiedice să te apropii nestingherit.

2.Lamentează-te cu durere şi părere de rău pentru faptul că încă eşti atât de carnal şi lumesc, atât de dominat de pasiunile tale, atât de plin de senzualitate, atât de neînfrânat în privinţa simţurilor externe, atât de des prins în mrejele unor fantezii deşarte, atât de înclinat către lucrurile exterioare, atât de dezinteresat de ceea ce se află în sinea ta; atât de pregătit să râzi şi să te destrăbălezi, atât de puţin doritor să plângi şi să te înfrânezi; atât de predispus la comoditate şi la poftele carnale, atât de lipsit de zel şi ardoare; atât de curios să auzi noutăţile şi să priveşti ceea ce este frumos, atât de dezinteresat de lucrurile mici şi desconsiderate de toţi; atât de dornic să ai nenumărate lucruri, atât de puţin dispus să dai şi atât de preocupat să păstrezi; atât de nechibzuit când vorbeşti, atât de supărat când trebuie să taci; atât de neglijent în privinţa comportamentului, atât de nepăsător în acţiunile tale; atât de ahtiat după mâncare, atât de surd la Cuvântul lui Dumnezeu; atât de nerăbdător să te odihneşti, atât de încet la muncă; atât de atent la poveşti, atât de adormit la sfânta veghe; atât de nerăbdător ca aceasta să se încheie, atât de neatent în timpul ei; atât de neglijent în respectarea orelor de rugăciune, atât de lipsit de entuziasm în timpul oficierii slujbei, atât de steril după Împărtăşanie; atât de împrăştiat, atât de puţin centrat în tine însuţi; atât de furios, atât de înclinat să-i superi pe alţii; atât de grăbit să judeci, atât de aspru în reproşuri; atât de bucuros când ai o viaţă îmbelşugată, atât de slab când dai de necaz; şi iei atât de multe decizii bune, dar nu reuşeşti să le pui în practică.

3.Când vei fi mărturisit toate aceste lucruri şi le vei fi jelit împreună cu alte lipsuri pe care le ai, suferind din cauza neputinţei tale, să iei decizia clară de a-ţi îndrepta necontenit viaţa şi de a progresa pe calea binelui. Apoi, cu resemnare deplină şi cu întrega ta voinţă, jertfeşte-te pentru numele Meu pe altarul inimii Tale, ca o continuă jertfă de ardere de tot, încredinţându-Mi trupul şi sufletul tău, ca să poţi fi considerat vrednic de a te apropia şi de a oferi această jertfă de laudă şi de mulţumire lui Dumnezeu, pentru a putea să te împărtăşeşti din Trupul şi din Sângele Meu, întru sănătatea sufletului tău. Căci nu există o jertfă mai onorabilă, nici vreo satisfacţie mai mare pentru distrugerea păcatului, decât aceea când omul se oferă pe sine lui Dumnezeu, cu puritate şi împreună cu jertfa Trupului şi Sângelui lui Hristos, pentru a lua partea la Sfânta Taină a Împărtăşaniei. Dacă omul va face ceea ce depinde de el, şi se va căi din tot sufletul, va putea să se apropie de mine ca să-i dau iertare şi har, căci „*voiesc Eu moartea păcătosului, zice Domnul Dumnezeu - şi nu mai degrabă să se întoarcă de la căile sale şi să fie viu? Nu se vor pomeni deloc nelegiuirile pe care el le va fi făcut*” (Iezechiel 18:22,23).

CAPITOLUL VIII
Jertfirea lui Hristos pe lemnul crucii şi nevoia de a ne lepăda de noi înşine

Vocea Iubitului

Aşa cum Eu m-am oferit de bunăvoie pe Cruce lui Dumnezeul Tatăl, pentru păcatele tale,

cu mâinile întinse şi trupul gol, aşa încât nu a mai rămas nimic în Mine care să nu fie jertfit pentru îmblânzirea lui Dumnezeu; tot aşa trebuie să te jertfeşti şi tu de bunăvoie pentru Mine, cu puritate şi sfinţenie, din toate puterile tale, cu multă iubire şi din toată inima ta. Ce vreau Eu cel mai mult de la tine, decât să înveţi să te lepezi deplin de tine însuţi pentru Mine? Orice mi-ai oferi în afară de persoana ta nu mă interesează, fiindcă Eu nu vreau un dar, ci te vreau pe tine.

2. Căci nici ţie nu ţi-ar fi de folos să ai toate lucrurile, dar să nu mă ai pe Mine, aşa că orice mi-ai da, dacă nu te dăruieşti Mie, nu poţi fi pe placul Meu. Dăruieşte-te Mie, şi fă asta pentru Dumnezeu, ca jertfa ta să fie primită. Iată, Eu m-am oferit Tatălui în întregime pentru tine şi îţi dau şi tot Trupul şi tot sângele Meu, ca să poţi rămâne al Meu, iar Eu să rămân al tău. Însă dacă tu te agăţi de tine şi nu te jertfeşti în faţa voinţei Mele, atunci jertfa ta nu este desăvârşită, ceea ce înseamnă că unirea noastră va fi incompletă. Aşa că dacă vrei să dobândeşti libertatea şi harul, această jertfă de a te lăsa de bunăvoie în mâinile lui Dumnezeu trebuie să fie prima dintre lucrările tale. Căci din această cauză atât de puţini oameni sunt liberi şi iluminaţi de dinăuntru, fiindcă nu ştiu cum să se lepede de sine pe deplin. Cuvântul Meu rămâne, „*Oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu*” (Luca 14:33). Aşa că tu, dacă vrei să fii ucenicul Meu, dăruieşte-te Mie împreună cu toate ataşamentele tale.

CAPITOLUL IX
Trebuie să ne oferim pe noi înşine lui Dumnezeu cu tot ce avem, înălţând rugăciuni pentru toţi oamenii

Vocea ucenicului

Doamne, „*toate câte sunt în cer şi pe pământ sunt ale Tale*” (1 Cronici 29:11). Eu vreu să mă ofer de bunăvoie ţie ca jertfă şi să fiu al Tău pe vecie. Doamne, din inimă curată (1 Cronici 29:17) mă jertfesc astăzi pentru Tine, ca să fiu robul Tău pentru totdeauna, să te slujesc cu smerenie şi să fiu mereu lăudat. Primeşte-mă să mă împărtăşesc din Trupul Tău preţios, pe care îl preamăresc în această zi înaintea Ta în prezenţa Îngerilor nevăzuţi, pentru mântuirea mea şi a poporului Tău.

2. Doamne, aştern înaintea Ta la această slujbă toate păcatele pe care le-am făcut şi toate cuvintele urâte pe care le-am rostit înaintea Ta şi a Îngerilor Tăi sfinţi, din ziua în care am devenit capabil să păcătuiesc şi până în prezent; ca Tu să le arzi şi să le distrugi unul câte unul cu focul iubirii Tale, ştergând astfel toate urmele păcatelor mele şi curăţându-mi conştiinţa de orice cuvânt de ocară, ca să fiu iar în graţiile Tale pe care le-am pierdut prin păcat, să primesc iertarea Ta şi să mă accepţi cu milă la sărutul păcii.

3. Ce altceva pot face în privinţa păcatelor mele, decât să le mărturisesc cu smerenie şi să le deplâng, implorând necontenit bunăvoinţa Ta? Te rog, fii bun cu mine şi ascultă-mă atunci când stau înaintea Ta, O, Dumnezeul meu. Păcatele mele îmi provoacă o mare neplăcere; nu o să mai fac astfel de lucruri niciodată; ci le deplâng şi le voi deplânge câte zile voi avea, cu intenţia statornică de a mă căi cu adevărat şi de a face tot ce pot pentru a le îndrepta. O, Dumnezeule, iartă, hai iartă, păcatele mele de dragul Numelui Tău sfânt; mântuieşte-mi sufletul pe care l-ai izbăvit cu sângele Tău preţios. Iată, mă încredinţez milei Tale, mă las în mâinile Tale. Fă cu mine ce vrea bunătatea Ta plină de iubire, nu ce vor răutatea şi purtarea mea imorală.

4. De asemenea, eu îţi ofer toată bunătatea mea, chiar dacă este extrem de mică şi nedesăvârşită, ca Tu să o poţi corecta şi sfinţi, ca Tu să o poţi face plăcută şi acceptabilă în ochii Tăi, şi chiar să o călăuzeşti către desăvârşire; şi încă ceva, du-mă pe mine, creatură indolentă şi netrebnică ce sunt, către un sfârşit fericit şi binecuvântat.

5. Şi mai mult decât atât, eu îţi ofer în schimbul iubirii Tale toate dorinţele pioase ale celui credincios, precum şi nevoile părinţilor, prietenilor, fraţilor, surorilor şi ale tuturor celor care îmi sunt dragi, ale celor care mi-au făcut bine sau ale altora; şi ale celor care şi-au dorit şi au căutat rugăciunile mele pentru folosul lor, ori care au înălţat propriile rugăciuni; fie ca toţi să se simtă ajutaţi de harul Tău, îmbogăţiţi de mângâierea Ta, protejaţi de pericole, vindecaţi de

dureri; şi fie ca odată eliberaţi de toate relele să îţi aducă cu bucurie nenumărate mulţumiri.

6. Şi îţi mai ofer rugăciuni şi mijlociri solemne, mai ales pentru aceia care m-au rănit în vreun fel, care m-au întristat, care au vorbit urât despre mine sau care mi-au provocat pierderi sau neplăceri; şi pentru toţi aceia pe care eu i-am întristat vreodată, pe care i-am deranjat, pe care i-am împovărat sau pe care i-am scandalizat prin cuvintele şi faptele mele, cu voie sau fără de voie; ca Tu să ne ierţi nouă în mod egal păcatele noastre şi jignirile noastre reciproce. O, Doamne, ia din inimile noastre toată suspiciunea, indignarea, furia şi duhul de ceartă, precum şi orice alte lucruri care ar putea să dăuneze generozităţii şi să micşoreze iubirea frăţească. Ai milă, ai milă, Doamne, de cei ce se roagă pentru mila Ta; dă har celor aflaţi în nevoi; şi fă-ne să fim vrednici să ne bucurăm de harul Tău şi să ne îndreptăm spre viaţa veşnică. Amin.

CAPITOLUL X
Nu trebuie să ne îndepărtăm cu uşurinţă de sfânta împărtăşanie

Vocea Iubitului

Tu trebuie să vii cât mai des la Izvorul harului şi al milei divine, la Izvorul bunătăţii şi al întregii purităţi; ca să te poţi vindeca de pasiunile şi viciile tale, şi ca să devii mai puternic şi mai vigilent atunci când eşti ispitit şi când diavolul încearcă să te amăgească. Căci vrăjmaşul ştie ce remediu folositor şi puternic se află în Sfânta Împărtăşanie, de aceea se străduieşte din toate puterile şi cu orice ocazie să îi tragă înapoi pe credincioşi şi să le pună în cale tot felul de obstacole.

2. Căci atunci când unii se pregătesc pentru Sfânta Împărtăşanie, Satan îi ispiteşte şi mai tare. După cum scrie în Iov, duhul răului însuşi vine printre fiii lui Dumnezeu, ca să-i tulbure cu propunerile sale malefice ori să-i facă să se teamă şi să se simtă dezorientaţi; cu intenţia de a le micşora iubirea sau de a le lua credinţa prin atacurile sale, iar dacă poate, chiar de a-i face să renunţe definitiv la Sfânta Împărtăşanie sau să vină acolo cu inima goală. Însă omul nu trebuie să dea atenţie şiretlicurilor şi amăgirilor sale, indiferent cât de malefice şi cumplite ar fi acestea; ci toate amăgirile sale trebuie aruncate înapoi asupra capului său. Nefericitul de el trebuie dispreţuit şi batjocorit, iar Sfânta Împărtăşanie nu trebuie neglijată din cauza insultelor sale şi a tulburărilor interioare pe care ni le provoacă.

3. Şi tot aşa, prea multă grijă sau o oarecare nelinişte ori o spovedanie înduioşătoare stânjenesc de multe ori rugăciunea. Dar tu urmează povaţa celor înţelepţi şi lasă deoparte neliniştea şi ezitarea, pentru că acestea împiedică venirea harului lui Dumnezeu şi distrug evlavia minţii. Aşa că nu neglija Sfânta Împărtăşanie din cauza unei tulburări mărunte sau din cauza necazurilor, ci mai degrabă grăbeşte-te să le mărturiseşti şi să uiţi toate cuvintele care te-au jignit. Iar dacă tu ai ocărât pe cineva, cere iertare cu smerenie, şi Dumnezeu te va ierta.

4. Ce câştigi dacă amâni mărturisirea păcatelor tale sau Sfânta Împărtăşanie? Curăţă-te imediat, scuipă otrava deîndată, grăbeşte-te să-ţi iei leacul, şi te vei simţi mai bine decât dacă continui să amâni. Dacă azi găseşti un motiv de amânare, poate că mâine vei da peste un obstacol şi mai însemnat, aşa că vei întârzia prea mult să iei Sfânta Împărtăşanie şi astfel starea ta se va înrăutăţi. De îndată ce poţi, scutură-te de amorţeală şi lene, că nu este de niciun folos să fii neliniştit prea multă vreme, să îţi continui drumul cu inima grea, şi din cauza micilor obstacole de care te loveşti zilnic să te separi de lucrurile divine; într-adevăr, este un lucru nociv să amâni prea mult Sfânta Împărtăşanie, fiindcă de obicei vei deveni şi mai toropit. Vai! Sunt unii lipsiţi de entuziasm şi indisciplinaţi, care găsesc scuze pentru faptul că întârzie să se căiască şi care doresc să amâne Sfânta Împărtăşanie, ca nu cumva să fie obligaţi să vegheze mai mult asupra lor.

5. Vai, cât de puţină iubire şi ce credinţă slabă au aceia care amână atât de uşor Sfânta Împărtăşanie! Cât de fericit şi de primit de Dumnezeu este acela care trăieşte cu o conştiinţă neprihănită, astfel încât s-ar putea împărtăşi în orice zi, ca şi cum acest lucru ar sta în puterea sa şi ar putea fi făcut fără ca ceilalţi să afle. Dacă un om se înfrânează uneori datorită smereniei sau dintr-o altă cauză sănătoasă, el trebuie lăudat pentru sfinţenia lui. Dar dacă a fost cuprins de

somnolenţă, atunci trebuie să se trezească şi să facă ceea ce îi stă în putere; iar Domnul va sprijini dorinţa de bine pe care o are şi pe care Dumnezeu o apreciază în mod special.

6. Şi chiar dacă este împiedicat de un motiv suficient de puternic, va trebui să-şi păstreze voinţa şi intenţia plină de evlavie de a se împărătşi; şi astfel nu va duce lipsă de roadele Împărtăşaniei. Căci orice om credincios este capabil ca în fiecare zi şi în fiecare oră să se apropie fără dificultate de uniunea spirituală cu Hristos, pentru menţinerea sănătăţii sufletului său. Cu toate acestea, în anumite zile şi la momentul cuvenit el trebuie să primească Trupul şi Sângele Mântuitorului său cu un respect plin de iubire, şi mai degrabă să caute lauda şi onoarea lui Dumnezeu, decât propria bunăstare. Pentru că de multe ori se împărtăşeşte în sinea lui şi este înviorat într-un mod nevăzut, căci îşi aduce aminte de taina încarnării lui Hristos şi de Patimile Sale, şi astfel se aprinde de iubire pentru El.

7. Cel ce se pregăteşte doar atunci când vine o sărbătoare sau când tradiţia o impune va fi adesea nepregătit. Binecuvântat este acela care se oferă lui Dumnezeu ca o jertfă de ardere de tot ori de câte ori slujeşte sau împărtăşeşte! Însă atunci când slujeşti nu fi nici prea încet, nici prea grăbit, ci păstrează obiceiul bun pe care l-au primit aceia cu care trăieşti. Nu trebuie să-i oboseşti sau să-i superi pe ceilalţi, ci respectă obiceiul dat, aşa cum au stabilit cei bătrâni; şi slujeşte spre folosul celorlalţi, nu aşa cum crezi sau cum simţi tu.

CAPITOLUL XI
Trupul şi Sângele lui Hristos, precum şi Sfintele Scripturi, sunt de mare folos sufletului credincios

Vocea ucenicului

O, preaiubite Isuse, cât de mare este binecuvântarea sufletului credincios care se hrăneşte cu Tine la ospăţul Tău, unde hrana care i se pune în faţă eşti Tu însuţi, Iubitul lui, pe care îl doreşte mai mult decât orice altceva! Şi pentru mine ar fi într-adevăr foarte bine să vărs lacrimi în prezenţa Ta din străfundul inimii mele, şi împreună cu credincioasa Magdalena să îţi ud picioarele cu lacrimile mele. Dar unde este această credinţă? Unde sunt râurile de lacrimi sfinte? Cu siguranţă că în prezenţa Ta şi în prezenţa sfinţilor Îngeri toată inima mea ar trebui să ardă şi să plângă de bucurie; căci Tu eşti cu adevărat prezent în Sfânta Împărtăşanie, chiar dacă eşti ascuns şi ai o altă formă.

2. Dar strălucirea Ta divină este atât de puternică, încât ochii mei nu te pot privi, şi nici întreaga lume nu poate sta în faţa minunatei slave a Măreţiei Tale. Aşa că Tu ţii cont de slăbiciunea mea şi te ascunzi în Sfânta Împărtăşanie. Eu îl posed şi îl ador cu adevărat pe Acela pe care Îngerii îl adoră în cer; eu doar pentru o vreme, prin credinţă, însă ei vâzându-l direct, fără niciun văl. Este bine pentru mine să mă mulţumesc cu lumina adevăratei credinţe şi să merg pe această cale până în ziua zorilor veşnici şi luminoşi, când umbra serii va dispărea (Cântarea Cântărilor 2:17). Însă când va veni ceea ce este desăvârşit, Împărtăşania nu va mai fi necesară, pentru că Cei Binecuvântaţi, în slava lor divină, nu mai au nevoie de leacul Împărtăşaniei. Căci ei se bucură necontenit în prezenţa lui Dumnezeu, privind slava Domnului cu faţa descoperită şi prefăcându-se din slavă în slavă (2 Corinteni 3:18), şi gustă din Cuvântul lui Dumnezeu care s-a întrupat, căci El a fost de la început şi va rămâne pentru vecie.

3. Când mă gândesc la aceste lucruri minunate, chiar şi mângâierile sprirituale devin dezgustătoare pentru mine; fiindcă atâta vreme cât nu îl văd limpede pe Domnul meu în toată slava Lui, nu mă interesează absolut nimic din ceea ce văd şi aud în această lume. O, Doamne, Tu îmi eşti martor că nimic nu mă poate mângâia, nicio creatură nu îmi poate da odihnă, ci numai Tu, O, Dumnezeul meu, pe care vreau să-l contemplu neîncetat. Însă acest lucru nu este posibil atâta timp cât rămân în această stare muritoare. Aşa că trebuie să am mare răbdare şi orice dorinţă să ţi-o încredinţez ţie. Fiindcă şi Sfinţii Tăi, O, Doamne, care acum se bucură împreună cu Tine în împărăţia cerurilor, au aşteptat venirea slavei Tale cu credinţă şi mare mândrie atunci când au trăit pe pământ. Ce au crezut ei, aceea cred şi eu; ce au sperat ei, aceea sper şi eu; unde

au ajuns ei, prin harul Tău sper să ajung şi eu. Între timp, voi umbla în credinţă, întărit de exemplele Sfinţilor. De asemenea, pentru mângâiere şi ca oglindă în viaţă voi avea cărţile sfinte, și mai presus de toate preasfântul Tău Trup și preasfântul Tău Sânge, care vor fi pentru mine un leac admirabil şi un adăpost.

4. Căci simt că două lucruri îmi sunt absolut necesare în această viaţă, fără de care nu aş putea să trăiesc; fiind prins în închisoarea trupului mărturisesc că am nevoie de două lucruri, şi anume de mâncare şi de lumină. De aceea, Tu mi-ai dat mie, care sunt atât de slab, Trupul Tău şi Sângele Tău sfânt, ca să-mi învioreze sufletul şi trupul, şi ai pus Cuvântul Tău ca o candelă pentru picioarele mele (Psalmi 119:105). Fără acestea două nu aş putea trăi aşa cum se cuvine; căci Cuvântul lui Dumnezeu este lumina sufletului meu, iar Împărtăşania Ta este pâinea vieţii. Acestea ar mai putea fi numite şi cele două mese, aşezate de o parte şi de alta, în vistieria Bisericii Tale sfinte. Una dintre ele este masa din Sfântul Altar, pe care se află pâinea sfântă, adică Trupul şi Sângele lui Hristos; cealaltă este masa Legii Divine, pe care stă sfânta învăţătură, care ne învaţă credinţa adevărată şi ne îndeamnă să mergem înainte necontenit, spre ceea ce este în spatele perdelei, acolo unde se găsește Sfânta Sfintelor.

5. O, Doamne Isuse, Lumină din Lumina veşnică, îţi mulţumim pentru acea masă a sfintei învăţături pe care Tu ne-ai dat-o prin robii Tăi, Prooroci, Apostoli şi alţi învăţători. O, Creator şi Izbăvitor al oamenilor, care ca să-ţi arăţi iubirea lumii întregi ai pregătit o cină minunată, la care ai stabilit pentru totdeauna că nu se va aduce mielul tradiţional, ci Trupul și Sângele Tău; făcându-i pe toţi credincioșii Tăi să se bucure de acest ospăţ sfânt şi dându-le să bea cupa mântuirii, în care se află toate desfătările Raiului, acolo unde ne vor hrăni Îngerii sfinţi şi unde vom avea parte de o fericire şi mai mare.

6. O, cât de măreaţă şi de onorabilă este îndatorirea preoţilor, pe care i-ai însărcinat să sfinţească cu cuvinte minunate Sfânta Împărtăşanie, să o binecuvânteze cu buzele, să o ţină în mâinile lor, să o primească cu gurile lor şi să o dea şi celorlalţi! O, cât de curate trebuie să fie acele mâini, cât de neprihănită trebuie să fie gura, cât de sfânt trebuie să fie trupul și cât de nepătată inima preotului în care intră atât de des Autorul neprihănirii! Din gura preotului nu trebuie să iasă decât ceea ce este sfânt, ceea ce este cinstit şi de folos, pentru că el primeşte atât de des Împărtăşania lui Hristos.

7. Ochii lui trebuie să fie neprihăniţi şi să devină unul singur, deoarece au obiceiul de a privi Trupul lui Hristos; mâinile trebuie să fie pure şi ridicate spre cer, fiindcă ele îl ţin de obicei pe Creatorul cerului şi al pământului. Preoţilor li se spune adesea în Lege, „Fiţi sfinţi, că Eu, Domnul Dumnezeul vostru, sunt sfânt" (Leviticul 19:2).

8. Ajută-ne cu harul Tău, O, Dumnezeule Atotputernic, ca noi, cei care am luat asupra noastră slujba preoţiei, să putem vorbi cu Tine cu vrednicie şi credinţă, în deplină neprihănire şi cu o conştiinţă bună. Iar dacă nu suntem capabili să-ţi vorbim cu inocenţa cu care ar trebui, totuși Tu dă-ne voie să ne deplângem păcatele pe care le-am săvârșit, și în spiritul smereniei și plini de bunăvoinţă, să te slujim şi mai temeinic în viitor.

CAPITOLUL XII
Trebuie să ne silim cât putem de bine, pregătindu-ne sufletul pentru primirea sfintei împărtăşanii

Vocea Iubitului

Eu sunt Iubitorul neprihănirii şi Dătătorul de sfinţenie. Eu caut o inimă pură, fiindcă acolo este locul odihnei Mele. Pregăteşte şi mobilează pentru Mine odaia mare de sus, iar Eu o să mânânc Paştile în casa ta împreună cu ucenicii Mei (Marcu 14:14,15). Dacă vrei să vin la tine şi să locuiesc cu tine, aruncă aluatul cel vechi (1 Corinteni 5:7) și curăţă locuinţa inimii tale. Lasă întreaga lume şi mulţimea păcatelor pe dinafară; fii ca o pasăre singuratică pe acoperiş (Psalmi 102:7) și gândește-te la fărădelegile tale cu amărăciune în suflet. Căci oricine iubeşte pregăteşte locul cel mai bun şi cel mai frumos pentru iubitul său, pentru că aşa se cunoaşte iubirea pentru

celălalt.

2. Totuşi, să ştii că nu te poţi pregăti suficient doar prin meritele acţiunilor tale, chiar dacă ai face asta un an întreg şi nu ai mai avea nimic în minte. Căci doar blândeţea Mea şi harul Meu îţi permit să te apropii de masa Mea; este ca atunci când un cerşetor este invitat la masa unui bogat şi nu are ce să ofere în schimbul binelui care i s-a făcut, aşa că nu poate decât să se smerească şi să-i aducă mulţumiri. Fă, aşadar, tot ce îţi stă în putere, şi fă ceea ce faci cu râvnă, nu de nevoie sau că aşa se obişnuieşte, şi primeşte cu teamă, respect şi afecţiune Trupul iubit al Domnului Dumnezeul tău, care a binevoit să vină la tine. Eu sunt Acela care te-a chemat; Eu am poruncit să se întâmple acest lucru; Eu îţi voi da ceea ce-ţi lipseşte; vino şi primeşte-Mă.

3. Când Eu dau harul credinţei, mulţumeşte-i Dumnezeului tău; căci acest lucru se întâmplă nu pentru că tu eşti vrednic, ci pentru că Eu am avut milă de tine. Dacă nu ai credinţă, dacă mai degrabă simţi că eşti secat, stăruie în rugăciune, nu înceta să suspini şi să baţi la uşă; nu te lăsa până când nu reuşeşti să dobândeşti vreo firimitură sau vreun strop de har mântuitor. Tu eşti cel care are nevoie de Mine, Eu nu am nevoie de tine. Şi nu tu mă sfinţeşti pe Mine, ci Eu vin să te sfinţesc pe tine şi să te fac mai bun. Tu vino, ca să te pot sfinţi şi ca să te uneşti cu Mine; ca să poţi primi un har proaspăt şi să primeşti o scânteie nouă pentru îndreptarea vieţii tale. Ai grijă să nu neglijezi acest har, ci pregăteşte-ţi inima cu toată sârguinţa, ca să-l primeşti în tine pe Iubitul tău.

4. Însă nu trebuie să te pregăteşti cu evlavie doar înainte de Sfânta Împărtăşanie, ci trebuie să rămâi plin de râvnă şi după ce ai primit-o; nu poţi veghea mai puţin după aceea, decât ai făcut-o plin de credinţă înainte; pentru că veghea bună de după Împărtăşanie devine la rândul ei cea mai bună pregătire pentru a dobândi şi mai mult har. Căci dacă imediat după Sfânta Împărtăşanie omul se întoarce la mângâierile exterioare, înseamnă că a renunţat total la binele pe care l-a obţinut. Ai grijă să nu vorbeşti mult; rămâi într-un loc tainic şi păstrează legătura cu Dumnezeul tău; căci tu îl ai pe Acela pe care nici întreaga lume nu ţi-l poate lua. Eu sunt Cel căruia trebuie să i te dedici în totalitate; ca să nu mai trăieşti în tine, ci în Mine, şi să scapi astfel de orice tulburare.

CAPITOLUL XIII
Sufletul credincios trebuie să tânjească din toată inima după unirea cu Hristos prin Sfânta Împărtăşanie

Vocea ucenicului

O, Doamne, cine îmi garantează că te voi putea găsi, că îmi voi putea deschide inima către Tine şi că mă voi bucura de Tine atât cât vrea sufletul meu; şi că niciun om de acum încolo nu se va mai uita la mine, şi nicio creatură nu o să mă mai mişte, şi nimeni nu va mai avea respect pentru mine, fiindcă numai Tu îmi vei vorbi, aşa cum un iubit îi vorbeşte iubitei sale şi cum un prieten vorbeşte cu prietenul său la o petrecere? Pentru asta mă rog, după asta tânjesc, să mă unesc pe de-a-ntregul cu Tine şi să-mi retrag inima de la toate lucrurile create, iar prin Sfânta Împărtăşanie şi prin prăznuirea ei frecventă să pot învăţa să mă desfăt din ce în ce mai mult cu lucrurile dumnezeieşti şi eterne. Ah, Doamne Dumnezeule, când mă voi uni cu Tine pe deplin, când mă voi pierde în Tine şi voi uita complet de mine însumi? Tu în mine şi eu în Tine (Ioan 15:4); fă aşa încât să putem continua împreună în felul acesta.

2. Adevărat că Tu eşti Iubitul meu, cel ales din zeci de mii (Cântarea Cântărilor 5:10), în care sufletul meu vrea să locuiască până la sfârşitul vieţii. Adevărat că Tu eşti Făcătorul meu de Pace, şi în Tine se află pacea desăvârşită şi adevărata odihnă, căci fără Tine nu este decât muncă şi tristeţe şi o nefericire infinită. Adevărat că Tu eşti un Dumnezeu care se ascunde, iar povaţa Ta nu este cu cei răi, ci Cuvântul Tău este împreună cu cei simpli şi smeriţi. O, Doamne, cât de blând este duhul Tău şi cum îţi manifeşti Tu blândeţea faţă de copiii tăi, cum binevoieşti să-i înviorezi cu acea pâine plăcută la gust, care coboară din cer. Adevărat că nu este niciun popor mare, de care dumnezeii lui să fie aşa de aproape, cât de aproape eşti Tu, Doamne, de cei care-ţi sunt

credincioşi (Deuteronomul 4:7), cărora pentru mângâierea lor de zi cu zi şi pentru a le ridica inima la cer Tu li te dai pe Tine ca hrană şi desfătare.

3. Căci ce alt popor este atât de renumit ca poporul creştin? Sau ce creatură este mai iubită sub cer decât sufletul credincios în care intră Dumnezeu, pentru ca acesta să se poată hrăni cu Trupul Său glorios? O, har de negrăit! O, bunăvoinţă minunată! O, iubire nemăsurată care se revarsă asupra oamenilor! Dar ce răsplată aş putea eu să-i dau lui Dumnezeu pentru acest har, pentru o iubire atât de mare? Nu-i pot da nimic mai plăcut decât inima mea, prin care vreau să mă unesc cu El în interior. Şi când sufletul meu se va uni perfect cu Dumnezeu, toate părţile mele interne se vor bucura. Atunci, El îmi va spune, „Dacă vrei să fii cu Mine, Eu voi fi cu Tine”. Iar eu o să-i răspund, „Binevoieşte, O, Doamne, să locuieşti în mine, căci sunt bucuros să fiu cu Tine; aceasta este singura mea dorinţă, ca inima mea să se unească cu Tine”.

CAPITOLUL XIV
Cât de arzătoare este dorinţa unora credincioşi de a primi Trupul şi Sângele lui Hristos

Vocea ucenicului

O, Doamne, cât de mare este bunătatea Ta, pe care Tu o reverşi asupra celor care se tem de Tine. Când îmi aduc aminte, O, Doamne, de unii credincioşi care se apropie de Împărtăşania Ta, cu iubire şi adâncă evlavie, mă tulbur adesea în sinea mea şi mă înroşesc de ruşine că eu mă apropii de altarul Tău şi de masa Sfintei Împărtăşanii atât de neglijent şi de rece, şi că rămân atât de uscat şi de lipsit de afecţiune, că nu mă aprind de iubire în faţa Ta, Dumnezeul meu, şi nici nu sunt atât de atras şi de ataşat cum au fost mulţi oameni credincioşi, care din dorinţa sinceră de a se împărtăşi, şi din iubirea plină de tandreţe a inimii, nu s-au putut stăpâni să nu plângă, ci, ca să spun aşa, cu gura inimii şi a trupului au suspinat în sinea lor după Tine, O, Dumnezeule, Izvorul Vieţii, căci nu aveau altă putere de a-şi astâmpăra sau de a-şi satisface foamea, decât primind Trupul Tău cu toată bucuria şi nerăbdarea.

2. O, şi într-devăr, credinţa arzătoare a acelor oameni a devenit dovada Prezenţei Tale Sacre! Căci cu adevărat ei ştiu că Domnul lor este în frângerea pâinii, aşa că inima arde în ei (Luca 24:32) atunci când Isus îi însoţeşte pe cale. Vai de mine! Căci în cea mai mare parte a timpului mie îmi lipseşte o astfel de iubire aprinsă şi o astfel de credinţă, Fii milostiv cu mine, O, Isuse, fii bun, blând şi înţelegător, şi fă-l pe robul Tău care se roagă să simtă câteodată la Sfânta Împărtăşanie, fie şi numai puţin, iubirea şi afecţiunea Ta, astfel încât credinţa mea să se întărească, nădejdea mea în bunătatea Ta să crească, iar iubirea, care s-a aprins în mine atunci când am gustat din mana dumnezeiască, să nu se stingă niciodată.

3. Însă mila Ta poate să îmi dea chiar şi harul după care tânjesc, şi mă va putea cerceta cu mare blândeţe şi cu un spirit arzător atunci când va veni ziua în care vei face după bunul Tău plac. Căci, deşi nu ard atât de intens de dorinţă, cum se întâmplă cu cei care îţi sunt peste măsură de credincioşi, totuşi, prin harul Tău, vreau să am parte şi eu de acea dorinţă arzătoare, ca să mă rog şi să îmi doresc să fiu părtaş împreună cu toţi aceia care te iubesc cu ardoare, fiindcă vreau să fiu tovarăşul acestor oameni sfinţi.

CAPITOLUL XV
Harul credinţei nu poate fi dobândit decât prin smerenie şi lepădare de sine

Vocea Iubitului

Tu trebuie să cauţi harul evlaviei cu râvnă, să îl ceri cu ardoare, să-l aştepţi cu credinţă şi răbdare, să-l primeşti cu recunoştinţă, să-l păstrezi cu smerenie, să lucrezi cu el cu hărnicie, şi să laşi în seama lui Dumnezeu timpul şi felul în care va veni la tine. Şi, în primul rând, ar trebui să te smereşti atunci când nu simţi în tine niciun pic de credinţă ori când simţi foarte puţină, dar nu fi abătut, nici nu te întrista peste măsură. Adesea, Dumnezeu ne dă într-o clipă ceea ce ne-a refuzat un timp îndelungat; iar uneori ne dă la sfârșit ceea ce a amânat să ne dea la începutul rugăciunii.

2. Dacă harul ar fi dat întotdeauna imediat şi ar fi la îndemână atunci când l-am dori, cu greu ar putea fi suportat de către omul slab. Din acest motiv, harul credinţei trebuie aşteptat cu nădejde şi cu o răbdare plină de smerenie. Însă atunci când nu îţi este dat, ori când îţi este luat în mod misterios, dă vina pe tine şi pe păcatele tale. Uneori, harul este împiedicat şi ascuns de un lucru mărunt; (dacă puteam să-i spunem mic, şi dacă nu este mai degrabă mare, că poate stânjeni un lucru atât de măreţ şi bun); dar dacă îndepărtezi acest lucru, fie el mare sau mic, şi îl birui definitiv, atunci vei avea ceea ce ai cerut.

3. Căci imediat ce i te-ai încredinţat lui Dumnezeu din toată inima ta, şi nu ai mai căutat să faci nimic după voinţa şi după plăcerea ta, ci te-ai stabilit cu totul în El, te vei simţi unit şi împăcat; pentru că nimic nu îţi va da o satisfacţie atât de mare, ca bunul plac al voinţei Divine. Aşadar, oricine îşi va ridica voinţa la Dumnezeu din toată inima, şi va renunţa la iubirea necumpătată şi la neplăcerea vizavi de vreun lucru creat, va fi foarte pregătit să primească harul şi va fi vrednic de darul credinţei. Căci atunci când Dumnezeu găseşte vase goale (2 Împăraţi 4) le dă binecuvântarea Sa. Şi cu cât omul va renunţa mai deplin la lucrurile care nu-i aduc niciun folos, şi cu cât va muri mai mult faţă de el însuşi, cu atât mai repede va veni harul, şi cu atât mai adânc va pătrunde în el, şi cu atât mai sus îi va înălţa inima.

4. Atunci va vedea şi va curge şi se va minuna, iar inima i se va lărgi (Isaia 60:5), pentru că mâna Domnului este asupra sa, iar el s-a lăsat cu totul în mâna Lui, pentru totdeauna. Iată, aşa va fi binecuvântat omul care îl caută pe Dumnezeu cu toată inima sa, şi care nu a primit degeaba un suflet. Un astfel de om, atunci când primeşte Sfânta Împărtăşanie, dobândeşte harul minunat al Unirii Divine; fiindcă el nu pune preţ pe propria evlavie şi mngâiere, ci, mai presus de orice evlavie şi mângâiere, el caută slava şi cinstea lui Dumnezeu.

CAPITOLUL XVI
Noi trebuie să-i dezvăluim lui Hristos toate nevoile noastre, ori de câte ori îi cerem harul

Vocea ucenicului

O, Domn blând şi iubitor, am acum o dorinţă pioasă de a te primi. Tu îmi cunoşti neputinţa şi nevoile pe care le am, precum şi relele şi viciile cu care mă confrunt; cât de des sunt doborât la pământ, ispitit, tulburat şi întinat. Vin la Tine ca să mă vindeci, te implor să mă mângâi şi să mă ajuţi. Îţi vorbesc Ţie, care cunoşti toate lucrurile, care îmi ştii toate secretele, şi care eşti pe deplin capabil să mă mângâi şi să mă ajuţi. Tu ştii care este lucrul bun de care am cea mai mare nevoie, şi cât de sărac sunt în virtuţi.

2. Iată, stau umil şi gol înaintea Ta, cer harul Tău şi implor mila Ta. Înviorează-l pe robul Tău înfometat care se roagă, alungă-mi răceala cu focul iubirii Tale, alungă-mi orbirea cu strălucirea prezenţei Tale. Fă ca toate lucrurile pământeşti să mi se pară pline de amărăciune, fă ca toate necazurile şi lucrurile care mi se împotrivesc să mă facă să devin răbdător, şi fă-mă să dispreţuiesc şi să dau uitării toate lucrurile create şi lipsite de valoare.

Înalţă-mi inima la Tine în Cer şi nu mă mai lăsa să rătăcesc pe pământ. Fii bun cu mine de acum încolo, pentru că numai Tu eşti mâncarea şi băutura mea, iubirea şi bucuria mea, dulceaţa mea şi tot binele meu.

3. O, dacă ai vrea ca prin prezenţa ta să mă aprinzi, să mă mistui şi să mă transformi în Tine însuţi; ca să devenim un singur duh, prin harul unirii interioare şi printr-o iubire sinceră! Nu mă lăsa să plec de la Tine flămând şi însetat; ci fii milostiv cu mine, aşa cum adeseori ai fost şi cu Sfinţii Tăi. Ce minune ar fi să mă aprinzi pe de-a-ntregul, ca să mă lepăd total de mine însumi, pentru că Tu eşti focul cel veşnic, care nu se stinge niciodată, eşti iubirea care purifică inima şi care luminează înţelegerea.

CAPITOLUL XVII
Dorinţa înflăcărată şi iubirea arzătoare de a-l primi pe Hristos în Sfânta Împărtăşanie

Vocea ucenicului

Cu adâncă evlavie şi cu o iubire fierbinte, cu toată dragostea şi fervoarea inimii mele, eu vreau să te primesc pe Tine, O, Doamne, aşa cum mulţi Sfinţi şi oameni credincioşi au dorit să se împărtăşească din Tine, fiind pe placul Tău datorită vieţii lor sfinte şi pentru că au trăit cu o evlavie plină de râvnă. O, Dumnezeul meu, Iubire Eternă, Binele meu întreg, Fericire nemăsurată, vreau să te primesc cu o dorinţă arzătoare şi cu bună-cuviinţă, asemenea tuturor Sfinţilor.

2. Şi cu toate că nu sunt vrednic să am toate acele sentimente de evlavie, totuşi îţi ofer întreaga iubire a inimii mele, ca şi cum numai eu aş avea acele dorinţe aprinse şi pline de recunoştinţă. Da, şi îţi ofer cu cea mai profundă veneraţie şi cu fervoare interioară toate acele lucruri pe care o minte pioasă le poate concepe şi după care tânjeşte. Nu vreau să pun deoparte nimic pentru mine însumi, ci mă ofer pe deplin şi de bunăvoie, împreună cu toate lucrurile mele, ca jertfă pentru Tine. O, Doamne, Dumnezeul meu, Creatorul şi Mântuitorul meu! Cu câtă afecţiune, respect, laudă şi onoare, cu câtă recunoştinţă, vrednicie şi iubire, cu câtă credinţă, nădejde şi neprihănire doresc să te primesc pe Tine în această zi, tot aşa cum tea primit şi te-a dorit Mama Ta preabinecuvântată, slăvita Fecioară Maria, atunci când a răspuns cu smerenie şi credinţă Îngerului care i-a adus vestea cea bună a tainei Încarnării: „*Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!*” (Luca 1:38).

3. Şi aşa cum binecuvântatul Tău înainte-mergător, cel mai minunat dintre Sfinţi, Ioan Botezătorul, fiind plin de bucurie în prezenţa Ta, a tresărit în pântecele mamei lui, căci a fost înveselit de Sfântul Duh; iar apoi, văzându-l pe Isus mergând printre oameni, s-a smerit din tot sufletul şi a spus cu o iubire plină de evlavie, „*Prietenul mirelui, care stă şi ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui*” (Ioan 3:29); aşa şi eu, aş vrea să mă aprind de dorinţe măreţe şi sfinte, şi să vin la tine din toată inima. De asemenea, din partea mea şi a tuturor celor care îmi sunt încredinţaţi să mă rog pentru ei îţi ofer şi îţi pun înainte veselia tuturor inimilor pioase, sentimentele lor fierbinţi, extazul lor mental, iluminările lor supranaturale şi vedeniile dumnezeieşti, împreună cu toate virtuţile şi laudele care au fost şi care sunt preamărite de toate creaturile din cer şi de pe pământ; ca prin toate acestea Tu să fii lăudat şi slăvit mereu.

4. O, Doamne, Dumnezeul meu, primeşte rugăciunile mele şi dorinţele mele de a-ţi aduce laude infinite şi binecuvântări nelimitate, care, potrivit măreţiei Tale de negrăit, ţi se cuvin pe bună dreptate. Pe acestea ţi le dau, şi doresc să ţi le ofer în fiecare zi şi în fiecare clipă; şi cu rugăminţi şi dorinţe pline de iubire fac apel la toate duhurile cereşti şi la poporul tău credincios să vină alături de mine ca să îţi aducem laude şi mulţumiri.

5. Fie ca toţi oamenii, toate popoarele şi toate limbile să te laude şi să preamărească Numele Tău sfânt şi plăcut auzului, cu o bucurie peste măsură şi cu o evlavie plină de râvnă. Şi fie ca aceia care prăznuiesc cu respct şi evlavie Sfânta Ta Împărtăşanie să o primească cu deplină credinţă şi să fie consideraţi vrednici de a găsi har şi milă la Tine; şi te implor să mijloceşti şi pentru păcătosul de mine; iar atunci când aceştia se vor uni cu Tine, după cum şiau dorit cu credinţă şi bucurie, şi după ce vor pleca mângâiaţi şi înviorați într-un mod minunat de la masa Ta sfântă şi dumnezeiască, fă-i să binevoiască să-şi aducă aminte de mine, căci sunt atât de umil şi plin de nevoi.

CAPITOLUL XVIII
Omul nu trebuie să vină la Sfânta Împărtăşanie din curiozitate, ci trebuie să-l urmeze cu umilinţă pe Hristos şi să se supună credinţei iluminării minţii

Vocea Iubitului

Ai grijă, nu veni la această taină profundă a Împărtăşaniei dintr-o curiozitate inutilă, ca nu cumva să fii aruncat în abisul îndoielii. Cel ce caută Măreţia (lui Dumnezeu) va găsi în ea pricină

de suferinţă (*Pilde 25:27 – Vulgata*). Dumnezeu este capabil să facă mult mai mult decât poate omul să priceapă. Adevărul trebuie căutat cu smerenie şi evlavie, însă numai atunci când omul este pregătit să înveţe şi să pună în practică învăţăturile sănătoase ale preoţilor.

2. Binecuvântată este simplitatea care lasă deoparte cărarea dificilă a întrebărilor, pentru a urma paşii simpli şi fermi ai poruncilor lui Dumnezeu. Mulţi şi-au pierdut credinţa răscolind în lucrurile adânci. De la tine se cere credinţă şi o viaţă curată, nu să ai o minte ascuţită ori să cauţi în adâncul tainelor lui Dumnezeu. Dacă nu înţelegi şi nu pricepi lucrurile care se află sub tine, cum ai putea să le înţelegi pe acelea care sunt deasupra ta? Supune-te lui Dumnezeu, smereşte-ţi credinţa, şi îţi va fi dată lumina cunoaşterii, atât cât îţi este utilă şi necesară.

3. Unii oameni sunt puternic ispitiţi în privinţa credinţei şi a Sfintei Împărtăşanii; însă nu din vina lor, ci mai degrabă din cea a vrăjmaşului. Aşa că nu-ţi bate capul, nu lupta cu gândurile tale, şi nici nu da răspuns dubiilor puse în tine de diavol; ci crede în cuvintele lui Dumnezeu, crede-i pe Sfinţii şi pe Proorocii Săi, şi vrăjmaşul cel rău va fugi de la tine. Adesea este folositor ca robul lui Dumnezeu să îndure asemenea lucruri. Căci vrăjmaşul nu-i ispiteşte pe necredincioşi sau pe păcătoşi, pentru că aceştia cu siguranţă îi aparţin; ci el îi ispiteşte şi îi chinuie prin diferite mijloace pe oamenii credincioşi şi plini de evlavie.

4. Aşadar, mergi înainte cu o credinţă simplă şi neşovăitoare, şi apropie-te de Taina Împărtăşaniei rugându-te cu respect. Şi orice nu poţi înţelege încredinţează-i fără tulburare Atotputernicului Dumnezeu. Dumnezeu nu te amăgeşte; amăgit este doar acela care crede prea mult în el însuşi. Dumnezeu merge împreună cu oamenii simpli, se arată celor umili, dă înţelegere copiilor, deschide simţul minţilor neprihănite şi ascunde harul de cei mândri şi curioşi. Raţiunea omenească este slabă şi poate fi înşelată; însă adevărata credinţă nu poate fi înşelată.

5. Raţiunea şi cercetarea empirică trebuie să urmeze credinţa, nu să o preceadă, nici să o submineze. Căci în acest caz, credinţa şi iubirea ocupă poziţia cea mai înaltă şi lucrează în ascuns în această preasfântă şi minunată Împărtăşanie. Dumnezeul cel veşnic şi imposibil de înţeles, care are o putere nelimitată, face în cer şi pe pământ lucruri mari şi enigmatice, iar lucrările sale sunt de nepătruns. Dacă lucrările lui Dumnezeu ar fi fost de aşa natură încât raţiunea omenească le-ar fi putut înţelege, atunci nu s-ar mai fi putut numi minunate sau de negrăit.